

Årsrapport 2021

Innhold

Konsernsjefen har ordet.....	4
Hvordan lese årsrapporten.....	6
1. OM SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS.....	8
Hovedtall	9
Banken i tekst og statistikk.....	11
Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder	12
Sparebankens rolle i lokalsamfunnet	17
Vårt strategiske fokus.....	20
Privatmarkedet.....	22
EiendomsMegler 1.....	24
Bedriftsmarkedet	26
SpareBank 1-alliansen.....	28
Egenkapitalbeviset.....	30
2. VIRKSOMHETSSTYRING.....	32
Vår organisering	33
Konserledelsen i SpareBank 1 Østfold Akershus	34
Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus	36
Eierstyring og selskapsledelse	38
Medarbeiderne våre	52
3. TILBAKEBLIKK 2021.....	64
4. BÆREKRAFT OG SAMFUNN.....	70
Globale initiativer vi støtter og rammeverk vi følger	72
Interessentdialog og vesentlighetsanalyse.....	76
5. VESENTLIGE TEMAER INNEN BÆREKRAFT.....	80
Ansvarlige utlån.....	81
Ansvarlige investeringer.....	87
Klimagassutslipp i fond	90
Arbeid mot økonomisk kriminalitet	92
Personvern og informasjonssikkerhet.....	98
Bidrag til bærekraftige formål	101
Våre strategiske satsingsområder.....	106

Verket, Moss. Foto: Thorbjørn Persen

6. REDEGJØRELSE OG FINANSIELLE RESULTATER.....	108
Styrets årsberetning.....	109
Resultatregnskap.....	125
Utvidet resultat.....	126
Balanse	126
Egenkapital.....	128
Kontantstrømpoppstilling.....	130
Noter.....	132
Erklæring og revisorberetning.....	218
7. DETALJER KNYTTET TIL BÆREKRAFT	224
GRI-indeks.....	225
Energi- og klimaregnskap.....	231
Finansierte utslipp i bedriftsmarkedporteføljen	238
Klimarisiko.....	240
Interessentdialog	244
Bærekraft i innkjøp	248

Redaksjon: Baard Skamsar Øien, Mari Kolsrud Hustoft. **Layout:** Á jour design/Line Dahle.
Forsidebilde: Isegran, Fredrikstad. Foto: Ole Martin Olsen

Trygghet og fremtidshåp

Nok et år preget av pandemi har gått. Vi har igjen fått bevist at vi klarer å holde stø kurs på en trygg og god måte. Vi har levert gode kundeopplevelser og bidratt med ekstra omtanke og hjelp til kunder og lokalsamfunn i en tidvis krevende situasjon.

Vi har lært at veldig mye også har gått bra under koronapandemien. Det har ikke blitt den økonomiske krisen vi stål-satte oss for på vårparten i 2020. For oss med trygge, gode arbeidsplasser har dette gått helt fint. 2021 ble et begivenhetsrikt år for SpareBank 1 Østfold Akershus. Vi feiret 10 år som konsern, vi etablerte datterselskapet SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS og vi fikk på plass en etterlengtet fagansvarlig for bærekraft. Vi kan se tilbake på et år med god fart, flere kunder, nye ansatte og god økonomisk vekst.

VELKOMMEN TIL NYE FOLK

I løpet av året har en rekke nye ansatte kommet til. Vi har fått nye folk i de fleste avdelinger. Det har nok vært litt rart for noen å være nyansatt midt i denne annerledes tiden, men gode ledere og hyggelige kollegaer har bidratt til å ta godt imot våre nye venner.

STADIG FLERE FLYTTER TIL REGIONEN VÅR

Ferske boligrapporter viser at det er stadig større tilflytting til regionen vår. Med utbygging av Østfoldbanen blir

områdene nærmest hovedstaden snart som forsteder å regne. En hybrid arbeidshverdag gjør det også enklere å bo lengre unna arbeidsplassen. Vi ønsker denne nye arbeidshverdagen velkommen, men for en organisasjon som vår, ser vi også klare fordeler med igjen å møtes fysisk. Som verdiene våre sier er vi; bedre sammen, tett på.

ENKLERE ØKONOMISK HVERDAG FOR BEDRIFTSKUNDENE VÅRE

Vi fikk også en nyetablering i 2021 – SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS. Med bank og regnskap i samme hus ønsker vi å tilby bedriftskundene våre en totalpakke av tjenester, for å gjøre hverdagen deres så enkel som mulig.

BÆREKRAFT PÅ DAGSORDEN

I 2021 har vi hatt hovedfokus på å iverksette bærekraftstrategien vi jobbet frem i 2020/2021. Dette er en strategi forankret i FNs bærekraftsmål som er videreført i virksomhetsstrategien vår. Gjennom ansvarlig bankdrift og samfunnsengasjement, skal vi bidra til positiv utvikling innenfor økonomi, miljø, klima og sosiale forhold. Samtidig skal

vi legge til rette for at kundene våre, bedrifter og privatpersoner, tar gode bærekraftige, økonomiske valg. Vi skal jobbe med å sette bærekraft på dagsorden, både internt og eksternt.

SAMFUNNSANSVAR OG GAVEVIRKSOMHET

Som sparebank har vi lange tradisjoner med å gi deler av overskuddet tilbake til lokalsamfunnene via gavemidlene våre. For å bidra til utvikling og vekst i lokalsamfunnene våre er gavevirksomheten en viktig del av samfunnsansvaret vårt. Vi er en sterk og engasjert lokal samarbeidspartner for mange ulike kulturbegivenheter, idrettsarrangementer og allmenntilgitt prosjekter i hele markedsområdet vårt.

I løpet av 2021 delte vi, sammen med stiftelsene våre, ut rett under 50 millioner kroner til gaver som favner bredt med ulike formål og ulike type samarbeid over hele regionen vår.

10 ÅR SOM SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS

11. november 2011 ble Rygge-Vaaler Sparebank og Halden Sparebank slått sammen og SpareBank 1 Østfold Akershus så dagens lys. Jubileet ble feiret på Quality hotell i Sarpsborg i november 2021, nøyaktig 10 år etter fusjonen. Endelig kunne alle ansatte samles igjen. Det ble servert både faglig og under-

Vi fortsetter i 2022 der vi slapp i 2021. Til det beste for kundene våre, de ansatte, lokalsamfunnet og eierne våre.

holdende innhold, samt en herlig festmiddag og mulighet til å mingle med godt kjente og rykende ferske kollegaer.

FREMTIDSHÅP

Pandemien og situasjonen i Ukraina medfører økonomisk usikkerhet. Styret og ledelsen har stor oppmerksomhet rundt situasjonen og de konsekvenser dette vil kunne ha for driften vår. Vi er i en region i sterk vekst, vi har stått igjennom pandemien og er godt skodd for å skape vekst i regionen vår også fremover. Vi fortsetter i 2022 der vi slapp i 2021. Til det beste for kundene våre, de ansatte, lokalsamfunnet og eierne våre.

Arild Bjørn Hansen
Arild Bjørn Hansen
administrerende direktør

Drøbak. Foto: Christer Dahl

Hvordan lese årsrapporten

Denne årsrapporten er en integrert rapport basert på prinsippene for integrert rapportering. Den viser hvordan SpareBank 1 Østfold Akershus bidrar til bærekraftig vekst og utvikling for våre kunder, eiere, ansatte og i samfunnet for øvrig.

I kapitlet *Om SpareBank 1 Østfold Akershus* finner du hovedtall fra konsernet samt nøkkelinformasjon om banken, vår virksomhet, våre kunder og vår rolle i de lokalsamfunnene som banken er en del av. Rammeverket for vår bærekrafts-

satsing og vesentlighetsanalysen viser områder der vi kan forsterke vår positive og redusere vår negative påvirkning på mennesker, miljø og samfunn.

Under *Virksomhetsstyring* er våre prinsipper for eierstyring og selskapsledelse omtalt, samt informasjon om bankens styre.

Tilbakeblikk 2021 viser viktige hendelser for banken gjennom året som har gått. Vi arbeider for en bærekraftig utvikling av regionen og våre lokalsamfunn. I kapitlene

Bærekraft og samfunn og *Våre vesentlige temaer innen bærekraft* kan du lese mer om vårt bærekraftsarbeid.

Kapitlet *Styrets årsberetning og resultater* utgjør hoveddelen av årsrapporten og inneholder styrets årsberetning, resultatregnskap, balanse, noter, erklæring fra styret og adm. dir. og revisors beretning.

I kapitlet *Detaljer knyttet til bærekraft* finner du mer informasjon om bankens bærekraftsarbeid og det gis utdypende informasjon om de mest vesentlige

temaene. SpareBank 1 Østfold Akershus rapporterer i henhold til kravene i den internasjonalt ledende standarden for rapportering av bærekraftsdata, Global Reporting Initiative (GRI). Bærekraftsrapporteringen er utarbeidet i henhold til GRI Standards: Core option. 2021 er andre året vi rapporterer i henhold til denne standarden.

Denne rapporten er digital og kan lastes ned som PDF eller ESEF på vår hjemmeside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html

1. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

Hovedtall og nøkkeltall siste 5 år

(Millioner kroner)

KONSERN	2021	2020	2019	2018	2017
Resultat					
Netto renteinntekter	428	428	427	381	364
Netto provisjons- og andre inntekter	361	318	272	304	257
Netto inntekter på finansielle instrumenter til virkelig verdi	131	97	142	97	89
Sum netto inntekter	920	843	841	782	709
Sum driftskostnader før tap	378	368	355	338	308
Driftsresultat før tap	542	475	486	443	401
Tap på utlån og garantier	- 7	20	- 3	6	0
Resultat før skatt	549	455	489	437	401
Skattekostnad	106	86	86	79	80
Årsresultat fra videreført virksomhet	443	369	404	358	321
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0	0	0	0	0
Årsresultat	443	369	404	358	321
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital					
Netto renteinntekter	1,62 %	1,71 %	1,78 %	1,69 %	1,78 %
Netto provisjons- og andre inntekter	1,37 %	1,27 %	1,13 %	1,35 %	1,26 %
Netto inntekter på finansielle instrumenter til virkelig verdi	0,50 %	0,39 %	0,59 %	0,43 %	0,43 %
Sum netto inntekter	3,49 %	3,37 %	3,50 %	3,47 %	3,47 %
Sum driftskostnader før tap på utlån	1,43 %	1,47 %	1,48 %	1,50 %	1,51 %
Driftsresultat før tap	2,06 %	1,90 %	2,02 %	1,97 %	1,96 %
Tap på utlån og garantier	-0,02 %	0,08 %	-0,01 %	0,03 %	0,00 %
Resultat før skatt	2,08 %	1,82 %	2,03 %	1,94 %	1,96 %
Skattekostnad	0,40 %	0,34 %	0,36 %	0,35 %	0,39 %
Årsresultat fra videreført virksomhet	1,68 %	1,48 %	1,68 %	1,59 %	1,57 %
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Årsresultat	1,68 %	1,48 %	1,68 %	1,59 %	1,57 %
Lønnsomhet					
Egenkapitalavkastning ¹⁾	11,6 %	10,5 %	12,1 %	11,6 %	12,3 %
Resultat av ordinær drift %	1,56 %	1,51 %	1,43 %	1,54 %	1,53 %
Kostnadsprosent ²⁾	41,0 %	43,7 %	42,2 %	43,3 %	43,4 %
Balansetall					
Brutto utlån til kunder	20 694	20 173	19 154	18 911	17 005
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	33 046	30 868	28 392	27 187	25 349
Innskudd fra kunder	17 701	16 549	15 412	14 359	12 939
Innskuddsdekning	85,5 %	82,0 %	80,5 %	75,9 %	76,1 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	7,1 %	8,7 %	4,4 %	7,3 %	6,2 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	7,0 %	7,4 %	7,3 %	11,0 %	4,6 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	26 360	24 991	24 048	22 514	20 428
Forvaltningskapital	26 353	25 641	24 004	23 437	20 944
Forvaltningskapital inkl. overført til kredittforetak	38 705	36 337	33 243	31 713	29 288

1) Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

2) Sum kostnader i prosent av sum driftsinntekter

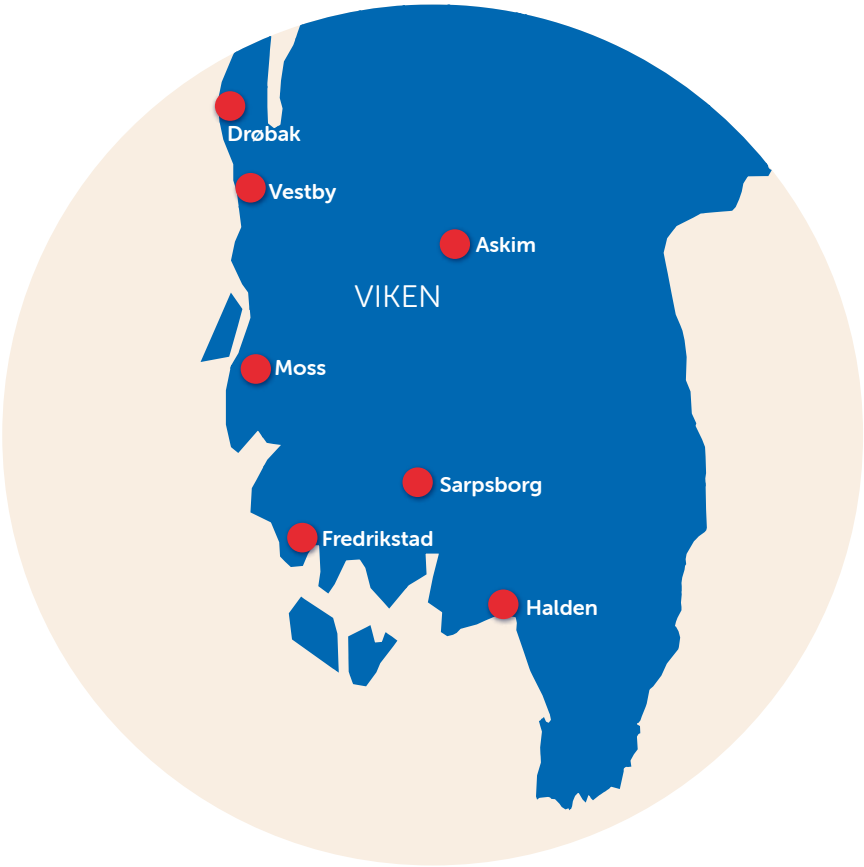

(Millioner kroner)

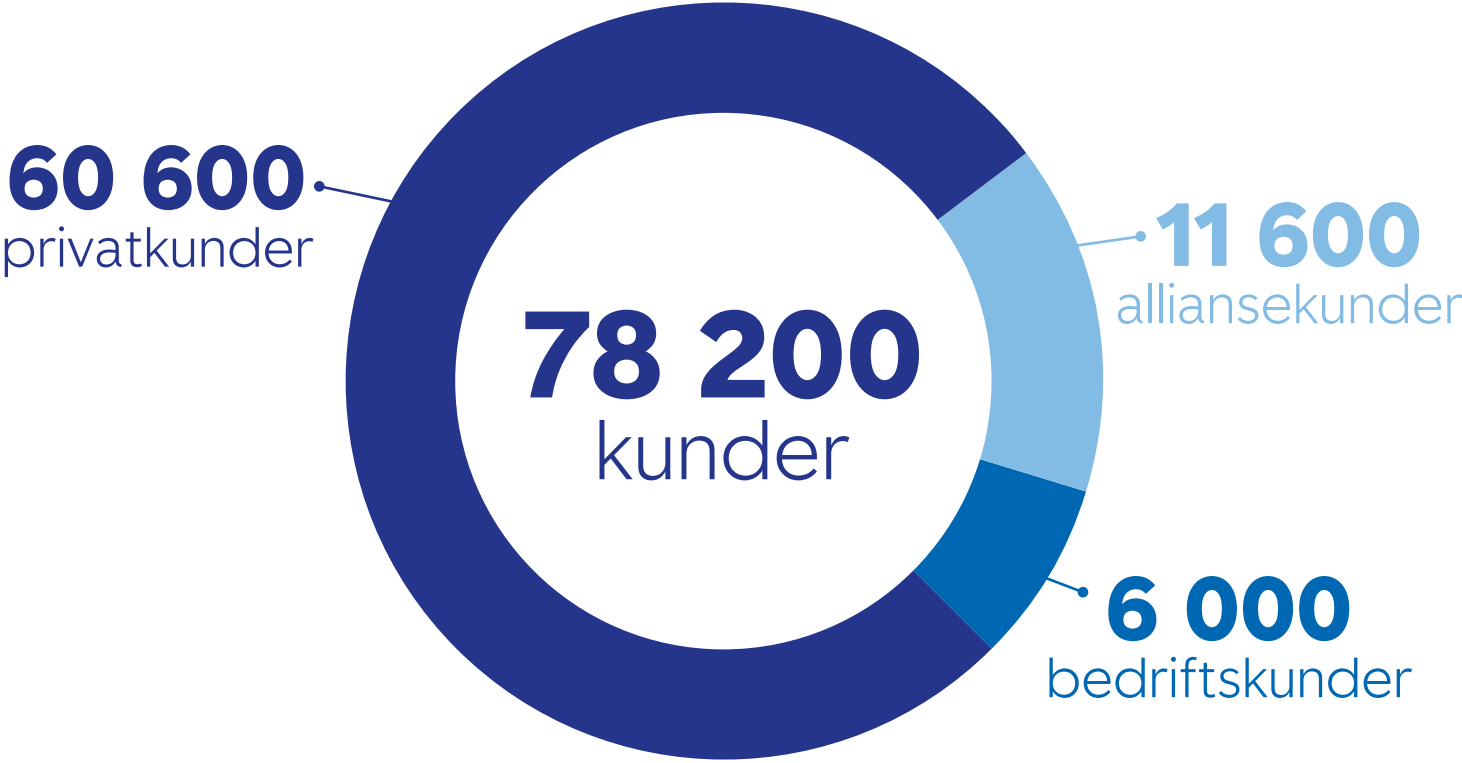
KONSERN	2021	2020	2019	2018	2017
Nøkkeltall					
Tapsprosent utlån ³⁾	-0,03 %	0,10 %	-0,02 %	0,03 %	0,00 %
Nedskrivning i prosent av BU inkl. overført KF	0,21 %	0,28 %	0,23 %	0,26 %	0,28 %
Utlån trinn 3 i prosent av BU inkl. overført KF	0,03 %	0,07 %	0,07 %	0,07 %	0,05 %
Soliditet, forholdsmessig konsolidert konsern					
Kapitaldekningsprosent	20,2 %	20,8 %	20,5 %	19,2 %	20,1 %
Kjernekapitalsprosent	19,0 %	19,6 %	19,1 %	17,8 %	19,3 %
Ren kjernekapitalsprosent	18,0 %	18,5 %	17,8 %	16,1 %	17,6 %
Netto ansvarlig kapital	4 067	3 831	3 452	3 284	2 344
Kjernekapital	3 836	3 610	3 223	3 050	2 246
Ren kjernekapital	3 634	3 405	3 012	2 761	2 050
Risikovektet balanse	20 173	18 431	16 877	17 104	11 662
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	8,8 %	9,2 %	8,9 %	8,8 %	11,3 %
Kontor og ansatte					
Antall kontor	7	7	7	8	8
Antall årsverk	216,3	211,5	206,8	200,9	198,7
Sykefravær	4,8 %	4,8 %	4,7 %	4,5 %	4,9 %
Andel kvinnelige ledere	50 %	50 %	45 %	43 %	38 %
Turnover	5,9 %	5,9 %	8,4 %	5,4 %	7,1 %

3) Netto tap i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån

- 15 kommuner
- 450 000 innbyggere
- Attraktivt diversifisert markedsområde for bolig og fritid, næring, industri, landbruk, handel og logistikk
- Topper statistikken på netto tilflytting

KUNDEFORHOLD

MOBIL- OG NETTBANK

- 41 200 kunder nettbank (privat)
- 33 500 kunder mobilbank (privat)
- 4 000 kunder nettbank (bedrift)
- 2 000 kunder mobilbank (bedrift)

HENVENDELSER

- 128 260 henvendelser til kundesenteret
- 28 000 henvendelser til bedrifts-senteret

TRANSAKSJONER

25 000 000

Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder

SpareBank 1 Østfold Akershus har røtter tilbake til 1835 og har et konkurransefortrinn gjennom sin 186-årige historie og sterke lokalkunnskap.

Vi er et regionalt finanskonsern med geografisk markedsområde som omfatter Viken sørøst. Hovedkontoret vårt ligger i Moss og banken har ved utgangen av 2021, med sine datterselskaper, 224 ansatte fordelt på 216 årsverk. Vi har kontor i Vestby, Askim, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Halden og Drøbak.

SpareBank 1 Østfold Akershus er en del av SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1-alliansen er et bank-, produkt-, og tjenestesamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Utvikling DA, deres datterselskaper og andre felles-eide selskap.

Konsernet består av morbanken og de heleide datterselskapene; Eiendoms-

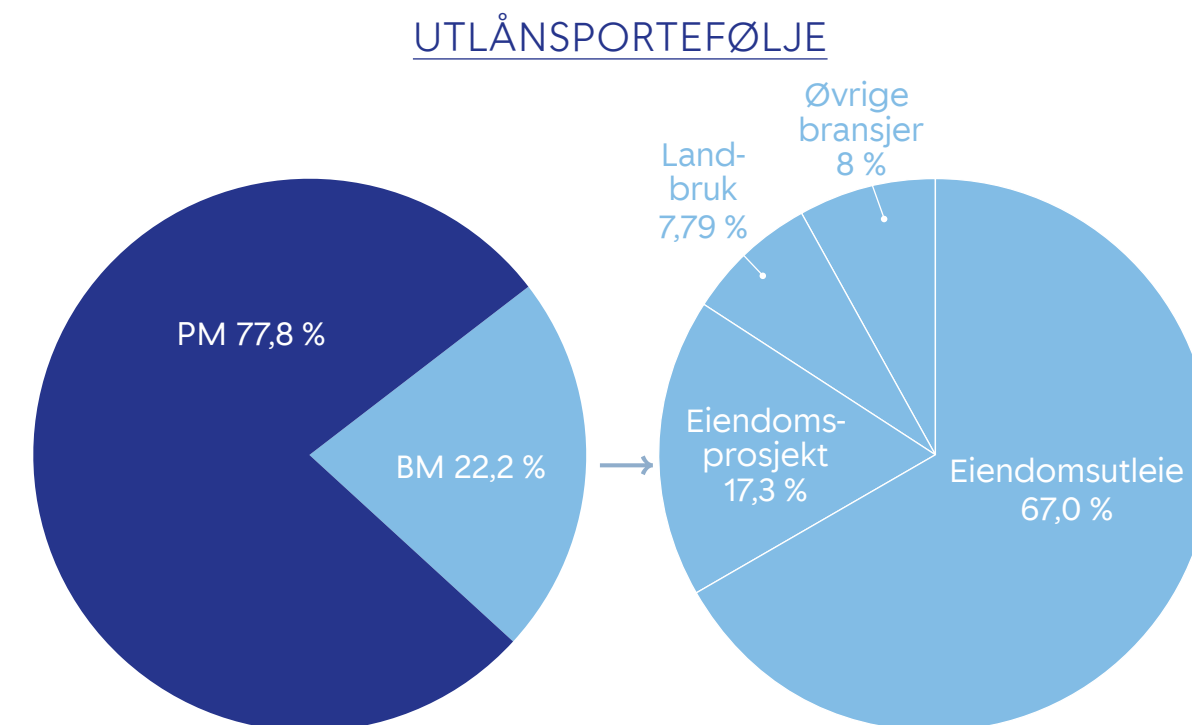
Megler 1 Østfold Akershus AS, Nekor Gårdselskap AS, SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS, Varnaveien 43 E Kontor AS og Moss Eiendomsselskap AS.

VÅRE PRODUKTER OG TJENESTER

Konsernet tilbyr et bredt spekter av produkter innen utlån, innskudd, forsikring, pensjon, betalingstjenester, eiendomsformidling, regnskaps-tjenester, leasing og finansiering.

KUNDENE VÅRE

Vi holder til i en region med stort potensiale og som er i god utvikling. Kombinasjonen av geografisk beliggenhet nær hovedstaden, viktige transportårer til EU, god infrastruktur, korte avstander mellom byene, levende bygder og et

velfungerende næringsliv gjør oss attraktive både for tilflyttere og potensielle bedrifter.

Konkurransen i markedet oppleves som tøff, men sunn. Vi er konkurransedyktige og opprettholder vår posisjon som den ledende sparebanken i sørøstre del av Viken (tidligere Østfold og Akershus syd). Banken jobber for å styrke sin posisjon og ta ytterligere markedsandeler.

VI GJØR BANKHVERDAGEN ENKLERE FOR KUNDENE

Stadig flere av våre kunder ønsker mer selvbetjente, effektive og digitale prosesser innen finansiering, sparing og forsikring. Samtidig ser vi fortsatt en økt etterspørsel etter personlig rådgivning ved større økonomiske hendelser i livet.

Målet vårt er å derfor å være til stede der kundene ønsker det, både fysisk og digitalt.

Konsernet jobber med effektivisering av alle prosesser, både der vi ser vi kan effektivisere interne prosesser, og der vi kan forenkle og forbedre kundeopplevelsen.

Lean og kontinuerlig forbedring av produkter, tjenester og prosesser er også en del av konsernets strategi, og målet med dette arbeidet er å bygge en kultur for medarbeiderdrevet forbedring, med kundens behov i fokus.

ROBOTISERING

SpareBank 1 Østfold Akershus er med i Samarbeidende sparebanker-samarbeidet →

(SamSpar) om robotiserte prosess-automatiseringer (RPA), og er derfor en del av alle RPA-løsningene som utvikles her. SamSpars robot kalles Robbie, og i 2021 sparte vi anslagsvis 2.800 timer manuell jobb på disse løsningene.

Hovedmengden av disse timene er spart i forbindelse med robotisering av innvilgelse av avdragsfrihet og rentendringer knyttet til utlån. I tillegg ser vi at en del ryddejobber i systemene kan ivaretas av robot, slik at medarbeiderne våre kan jobbe med mer kunderettede oppgaver.

I tillegg til RPA-løsningene som utvikles på SamSpar-arenaen, har SpareBank 1 Østfold Akershus i 2021 begynt å bygge egne løsninger. Vi har kalt vår egen robot Sofie, og så langt er fem prosesser iverksatt. Fokus har vært på å støtte

rådgiver i bestilling av produkter som krever mye manuell innsats, for å redusere svartiden til kundene.

INNOVASJON

SpareBank 1 Utvikling leverer jevnlig nye eller forbedrede produkter og tjenester til bankene i alliansen. Leveransene som kommer herfra kan være alt fra små endringer i brukergrensesnittet i mobilbanken, ny funksjonalitet eller helt nye systemer eller apper. Den strukturerte innovasjonen er det dermed SpareBank 1 Utvikling som står for, mens vi skal implementere disse leveransene så godt som mulig. I dette ligger ansvarliggjøring av de som skal sikre at gevinsten vi skal få fra de ulike leveransene blir oppnådd.

Dette betyr derimot ikke at vi ikke forbedrer oss eller utvikler egne ting lokalt. Eksempler på nyvinninger i 2021 er at vi

har digitalisert et av de mest brukte skjemaene i bank-Norge, nemlig bank-bytteskjemaet som brukes for å avslutte kontoer og kort i tidligere bank. Dette gjør at kundene ikke lenger trenger å komme innom banken fysisk, men kan ordne dette selv ved hjelp av BankID.

MEDARBEIDERNE VÅRE

Dyktige og engasjerte medarbeidere som skaper gode kundeopplevelser er avgjørende for å være et anbefalt finanshus. Innsatsen fra medarbeiderne våre som hver dag, individuelt og i samarbeid, jobber for å nå mål og gjennomføre strategien er sentralt for bankens gode resultater og utvikling.

KOMPETANSEUTVIKLING

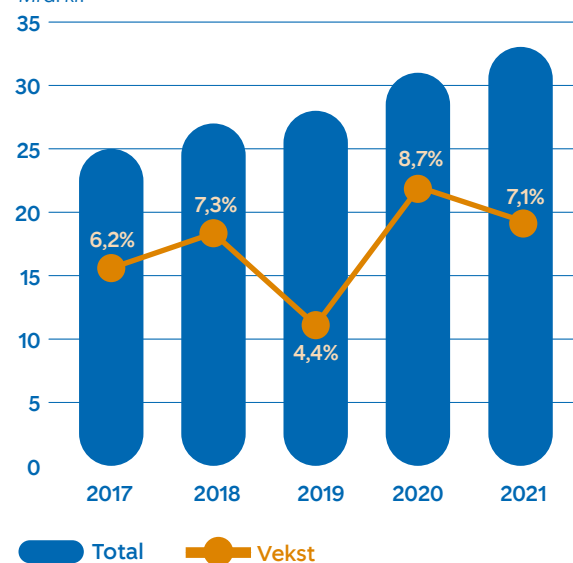
Raske endringer, ny teknologi, nye aktører, nye regulatoriske krav og endret kundeadferd gjør endrings- og lærings-evne viktig for å kontinuerlig videreutvikle fagkompetanse og digital kompetanse. Hver enkelt medarbeiders eierskap til konsernets strategi forankres gjennom individuelle mål, oppgaver og utviklings tiltak i kvartalsvis samtaler. Ulike lærings tiltak og vår digitale læringsplattform bidrar til kontinuerlig utvikling. Alle våre kunderådgivere autoriseres gjennom de gjeldende autorisasjonsløpene til Finansnæringens autorisasjonsordninger. Les mer om kompetanseutvikling på side 52.

ARBEIDSFORHOLD OG MILJØ

Det å være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker, utvikler og beholder kompetente medarbeidere er viktig for oss. Det gjennomføres organisasjons-

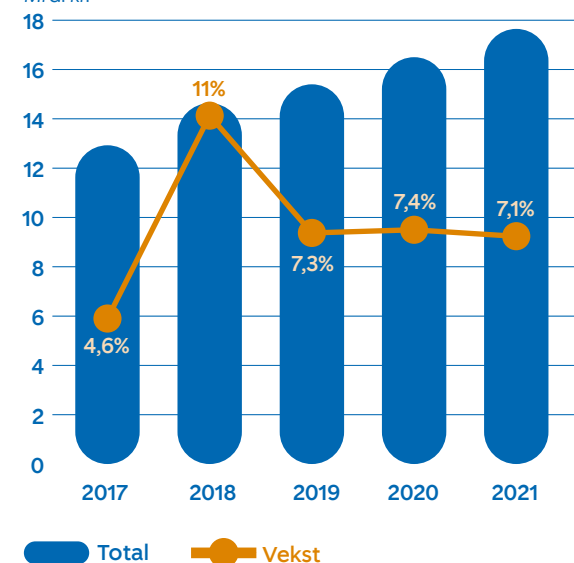
Brutto utlånsvolum

Mrd. kr.

Innskuddsvolum og -dekning

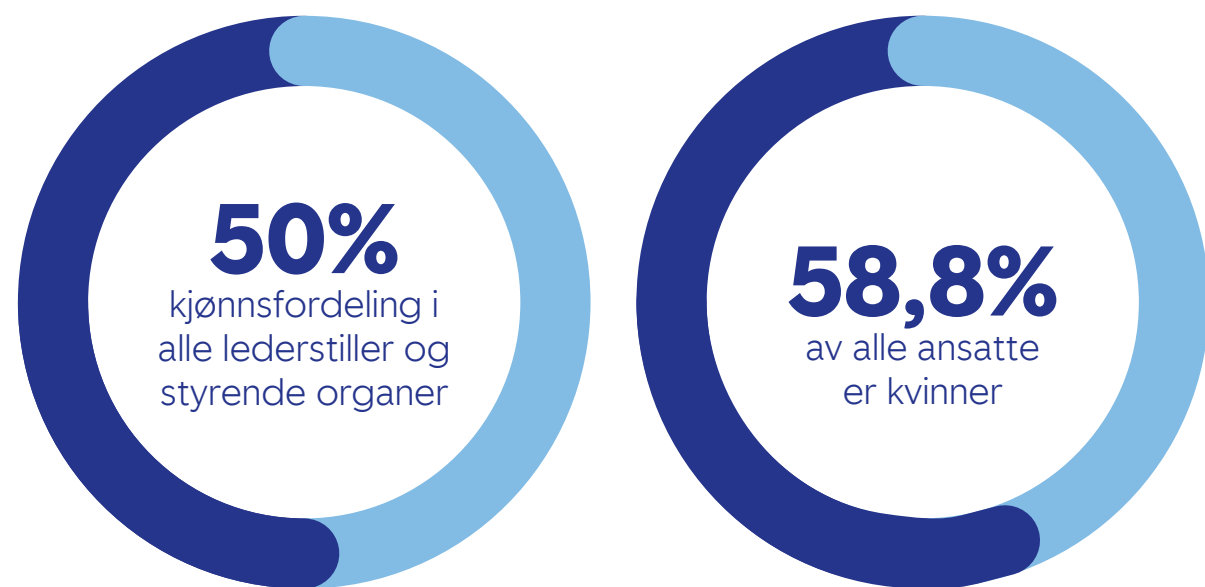
Mrd. kr.

100 %
er autorisert i relevant ordning

100 %
er dekket av kollektive tariffavtaler

75 %
er organisert i fagforening

undersøkelser i løpet av året og disse diskuteres i styret, med tillitsvalgte og verneombud, og følges opp i avdelingene gjennom involvering av medarbeidere. Arbeidsmiljøet oppleves som godt, med engasjerte medarbeidere som er stolte av banken, opptatt av samarbeid, kunnskapsdeling og utvikling.

Det jobbes aktivt med forebygging av sykdom, og sykemeldte eller andre personer med redusert arbeidsevne følges opp med tilrettelegging og tilpasninger. Vi har et samarbeid med Fontenehuset med ansettelse av personer som har behov for arbeidstrening.

Det arbeides aktivt for å forhindre alle former for diskriminering. Det er ikke

rapportert om noen tilfeller av dette i 2020. Les mer om arbeidsforhold på side 54.

MANGFOLD OG LIKESTILLING

Alle i konsernet skal ha like rettigheter og muligheter uavhengig av alder, kjønn, funksjonshemming, kulturell bakgrunn, religiøs tro eller seksuell orientering. Vi ønsker å representere samfunnet vi er en del av og rekruttere personer som reflekterer det. Et viktig mål er å videreføre at begge kjønn er representert i balansert grad både blant medarbeidere og i ledergruppene. Statistikk for lønnsforskjeller mellom kvinner og menn vurderes årlig sammen med tillitsvalgte. Les mer om mangfold og likestilling på side 56.

Sparebankens rolle i lokalsamfunnet

SpareBank 1 Østfold Akershus er en selvstendig regional sparebank med en lang historie som er nært knyttet til utviklingen av lokalsamfunnene vi er en del av.

Det overordnede samfunnsansvaret vårt er å skape verdier for regionen vår, og å ta del i samfunnsutviklingen som en lokal og ansvarlig samfunnsaktør.

Gjennom ansvarlig drift og utlån, både til privatpersoner og bedrifter, bidrar vi til gode og levende lokalsamfunn gjennom/via utvikling av næringsliv, kultur, idrett, frivillighet og regionens vekstkraft.

Som en engasjert og lokal partner bidrar vi aktivt til vekst, utvikling og bolyst i regionen vår. Eiermodellen vår, som har vært med oss siden tidenes morgen, gjør at verdier og overskudd som skapes

lokalt gis tilbake lokalt. Overskuddsdelingen er en viktig del av samfunnsansvaret vårt.

En attraktiv region med levende lokalsamfunn, hvor barn og unge har trygge oppvekstvilkår og hvor frivilligheten og kulturlivet blomstrer, er viktig. Derfor bidrar vi med midler til næringsrettede tiltak for nyskaping av arbeidsplasser, midler til økte aktivitetstilbud i lag og foreninger, samt midler som bidrar til mestring, læring, sosial inkludering, arbeidsinkludering og mangfold.

Å bidra til en bærekraftig utvikling er noe vi tar på alvor. I like stor grad som at vi skal ta vare på miljøet, handler dette om økonomisk og sosial bærekraft. Strategien vår for bærekraft viser vei for hvordan vi skal bli en drivkraft for dette. For oss handler mye av dette arbeidet om en naturlig videreføring og synliggjøring av det arbeidet som allerede gjøres, men også om å tenke helt nytt i tråd med nye samfunnsutfordringer. Som bank er vi med på å skape gode ringvirkninger: Går det bra med bedriften, går det bra med de ansatte. Går det bra med de

”Som bank vet vi at vi er med på å skape gode ringvirkninger: Går det bra med bedriften, går det bra med de ansatte. Går det bra med de ansatte, går det bra med familiene. Og går det bra med hele samfunnet, så går det bra med banken.

ansatte, går det bra med familiene. Og går det bra med hele samfunnet, så går det bra med banken.

KOMPETANSEDELING

Som bank er jobben vår å hjelpe folk og bedrifter med gode råd, produkter og tjenester som bidrar til at det blir enkelt å holde orden på økonomien, og som gjør at hver enkelt får mest mulig ut av pengene sine.

Bærekraftkompetanse er en avgjørende forutsetning for å bidra til en bærekraftig omstilling, og vi har som mål å dele og spre mer kunnskap om bærekraft til våre kunder, samarbeidspartnere og andre interessenter.

I løpet av 2021 har ansatte i ulike avdelinger fått faglig påfyll og gjennomført opplæring innenfor flere områder av bærekraft.

I 2021 har rådgiverne våre både i privat- og bedriftsmarkedet vært gjennom kurset Bærekraft og ESG-merking av fond. Odins lansering av bærekraftfond inkluderte informasjon og opplæring av bankens ansatte. Hvordan kan vi hjelpe kundene å plassere pengene for å få avkastning, men samtidig opptre bærekraftig? Vi har også deltatt på et felles Teams-seminar for rådgiverne på bedriftsmarkedet i alliansen, hvor målet var å få en felles forståelse av hva bærekraft og ansvarlig utlån innebærer.

I tillegg deltok alle ansatte i september på vårt eget bærekraft-webinar for at vi

sammen skulle lære mer, bli engasjerte, inspirerte og bedre kjent med hvordan vi skal ta ut bærekraftstrategien. Flere eksterne foredragsholdere holdt inspirerende og lærerike innlegg. Dette arbeidet har blitt fulgt opp og jobbet mer med av flere avdelinger i etterkant.

Det er stort behov for å øke økonomiforståelsen særlig blant barn og unge, men også generelt, for å kunne ta gode og trygge økonomiske valg som bidrar til bærekraftig utvikling.

Gjennom samarbeidet vi har med Ungt Entreprenørskap (UE) bidrar vi økonomisk og støtter med fagkompetansen vår i ulike opplæringsløp og prosjekter. Til tross for korona, også i 2021, har vi i løpet av året gjennomført opplæring i privatøkonomi for barn og unge via programmet Økonomi og karrierevalg.

Økonomi og karrierevalg via UE hjelper elever til å tenke over hva som er viktig når de skal velge utdanning og senere yrke. De får erfare hvilke konsekvenser valg av yrker og levevaner har for deres framtidige livssituasjon og personlige økonomi. I løpet av 2021 har over 2200 elever i regionen vår deltatt i over 80 digitale klasser. I undervisningen om «personlig økonomi» er det ansatte i banken som har stått for opplæringen.

Noen fysiske, men flest digitale arrangement har det blitt om andre økonomiske tema også, både for privatpersoner og bedrifter. Temaene har vært «Det gode liv» hvor økonomisk planlegging og

trygghet er viktig, kvinner og sparing, klimageneratoren for landbruket, datasikkerhet og makroøkonomi for det lokale næringslivet.

VI DELER OVERSKUDET

For å bidra til utvikling og vekst i lokalsamfunnene våre er gavevirksomheten en viktig del av samfunnsansvaret vårt. Vi er en sterk og engasjert lokal samarbeidspartner for en rekke ulike kulturbegivenheter, idrettsarrangementer og allmenntilgode prosjekter i hele markedsområdet vårt.

Hvor mye vi gir i gaver beregnes hvert år ut fra konsernets overskudd. Dette deles ut gjennom nevnte gavevirksomhet fra konsernets to eierstiftelser – SpareBank1stiftelsen Halden, og SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus, og bankens gavefond. I tillegg gir vi sponsormidler til klubber, lag, foreninger og ulike arrangement. Les mer om gavevirksomheten vår i kapittel 5.5 Bidrag til bærekraftige formål.

Regionens
anbefalte finanshus,
fordi vi bryr oss.

Vårt strategiske fokus

FORRETNINGSIDÉ

Vi tilbyr finansiell rådgiving, produkter og tjenester innen bank, finans, regnskap og eiendomsmegling til privatpersoner, bedrifter og offentlig sektor. Basert på gode kundeopplevelser og dyktige medarbeidere bidrar vi til bærekraftig vekst og utvikling i lokalsamfunnene våre og for kunder, eiere og ansatte. Vår ambisjon er å gi kunder trygghet og oversikt, og være der når kundene trenger oss. I SpareBank 1 Østfold Akershus skal vi være best på å kombinere det fysiske og nære sammen med digital selvbetjening og enkelhet.

VISJON

Regionens anbefalte finanshus, fordi vi bryr oss.

Å bli anbefalt stiller store krav til hvordan vi betjener våre eksisterende kunder, både i banken og hos eiendomsmegler. Vi bryr oss om kundene våre slik at de opplever enkelhet, trygghet og forutsigbarhet. Vi bryr oss om lokalsamfunnet og regionen vi er en del av og vi bryr oss om våre ansatte.

SAMFUNNSANSVAR OG BÆREKRAFT

Visjonen vår bygger på det opprinnelige formålet med å etablere en sparebank. Vi er en samfunnsbygger som bidrar til gode og levende lokalsamfunn gjennom utvikling av næringsliv, kultur, idrett, frivillighet og regionens vekstkraft.

Å skape bærekraftige samfunn var årsaken til at vi ble stiftet og er fortsatt vår

viktigste misjon. Hos oss er ikke bærekraft noe nytt begrep, men et begrep hvor innholdet skifter med tiden vi lever i.

STRATEGI OG STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER

SpareBank 1 Østfold Akershus sin virksomhetsstrategi er bankens overordnede styringsdokument. Våre fire viktigste strategiske kamper (fokusområder) i strategiperioden 2020-2022 er:

• Ta markedsandeler

Gjennom lønnsom vekst får vi enda større mulighet til å bidra til utvikling av lokalsamfunnene vi er en del av.

• Meget god rådgiving

Kundene våre skal få meget god rådgivning – både i fysiske og digitale

kanaler. De fleste kundene våre vil være selvhjulpne i hverdagen, men ønsker tryggheten det gir å snakke med en rådgiver om de større økonomiske hendelsene i livet.

• Overveldende gode kundeopplevelser

De kundene som har en overveldende god kundeopplevelse, vil også være kunde lenger og i større grad anbefale oss til andre.

• Effektive prosesser

For å opprettholde konkurransekraften må vi ha effektiv drift. Effektive prosesser er en forutsetning for å kunne tilby konkurransedyktig betingelser, ha rask responstid og kunne gi mest mulig tilbake til lokalsamfunnene og eierne.

Privatmarkedet

- ▶ 60 600 kunder
- ▶ 25,7 milliarder i utlån
- ▶ 140 000 henvendelser
- ▶ 5,1 % utlånsvekst

Med syv kontorer og 80 årsverk rundt om i regionen vår, er det alltid enkelt å ta en prat med oss. Kundesenteret er åpent alle dager, hele året, og her er vi alltid tilgjengelige for kundene våre. Konseptet vårt er personlig rådgivning, konkurransedyktige priser og smarte, digitale løsninger. Vi har landets beste forsikringsoppgjør og produkter det er lett å forstå. Mobilbanken vår er kåret til Norges beste ved flere anledninger, og for mange kunder er den et viktig verktøy i hverdagen.

Hos oss ønsker vi alltid velkommen til en prat om personlig økonomi. Vi er opptatt av å gi gode råd, trygghet og oppfølging til de som ønsker det.

VIKTIGE KORONATILTAK I 2021:

Også 2021 ble preget av pandemi for oss alle. Gjennom hele pandemien har vi lagt stor vekt på å være en åpen og tilgjengelig bank, også i vanskelige tider.

«Det handler om trygghet»

«Trygghet i
boligreisen»

EiendomsMegler 1

- ▶ 95 % anbefalingsgrad
- ▶ 1676 bolig- og næringsomsetninger, totalt 6,4 milliarder
- ▶ EiendomsMegler 1 omsatte flest boliger for 13. året på rad
- ▶ Egen avdeling for næringseiendom, samt dedikert nybygg-/prosjektkompetanse

Vi har syv kontorer og 56 ansatte spredt over hele regionen vår, og er megleren som kjenner lokalsamfunnene godt. I tillegg til at vi har en solid lokal forankring, er vi opptatt av å tilføre kompetanse og trygghet i eiendomshandelen.

Kjøp og salg av bolig er et stort valg og en viktig handel. Vi er en megler som ivaretar både kjøper og selger gjennom hele prosessen. Vi jobber tett med banken for å gi en forutsigbar og trygg boligreise for alle parter.

Gjennom en totalpakke av tjenester fra hele finanshuset SpareBank 1 Østfold Akershus, er vi også med å bidra i handler innenfor bedriftsmarkedet.

Vi har kontorer i Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Vestby, Drøbak og Askim.

A craftsman with a beard and long hair, wearing a light blue shirt and dark trousers, is working in a wood shop. He is leaning over a workbench, carefully selecting and stacking wooden planks. The workshop is filled with various wooden materials, including stacks of planks and a large wooden frame. A large window in the background lets in bright sunlight, creating strong shadows. A black lamp is visible on the right side of the workbench.

«Vi skal bidra til at flere bedrifter lykkes»

Bedriftsmarkedet

- ▶ 6 000 kunder
- ▶ 7,3 milliarder i utlån
- ▶ 27 500 henvendelser
- ▶ 14,6 % utlånsvekst

På bedriftsmarkedet er vi rådgiver og støttespiller for små og mellomstore bedrifter i regionen vår. Til bedriftsmarketskundene våre tilbyr vi en totalpakke av tjenester innenfor bank, forsikring, regnskapstjenester og eiendoms-megling.

Hos oss har vi korte beslutningsprosesser og lokale beslutningstakere, som er trygt og raskt for kundene våre. Vi kombinerer personlig rådgivning med enkle, digitale løsninger. Vi har stordriftsfordeler gjennom SpareBank 1-alliansen, men samtidig er vi små nok til at du blir kjent med oss som jobber her.

Også 2021 har i stor grad vært preget av koronapandemien, og hovedfokuset vårt har vært å ta vare på kundene våre, og sørget at de har klart seg gjennom pandemien.

Viktige aktiviteter i 2021:

- Innarbeidet bærekraft i våre rutiner og policyer
- Etablert SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS
- Lansert konseptet Bank+Regnskap

SpareBank 1-alliansen

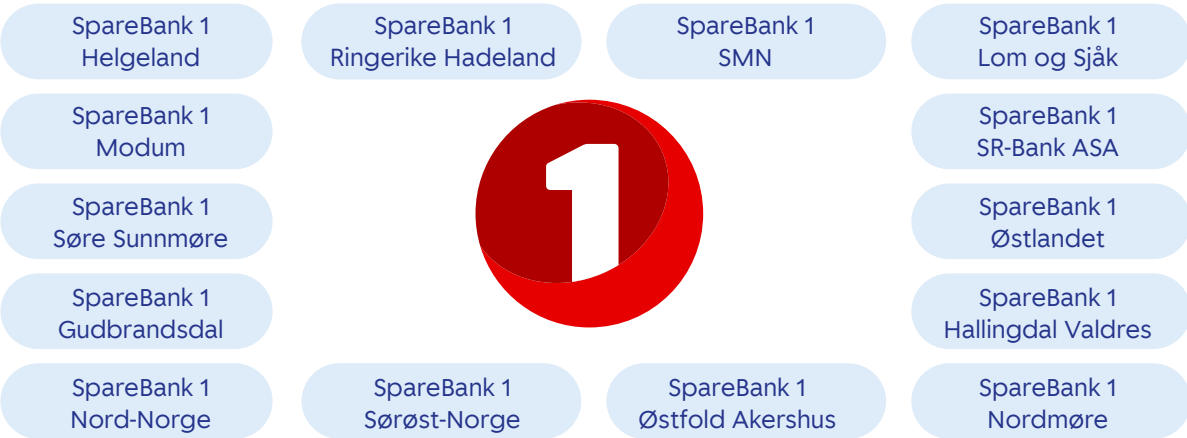
SpareBank 1-alliansen er et bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, deres datterselskap og andre felleseide selskap.

SpareBank 1-alliansen er Norges nest største finansgruppering. Alliansen består av 14 selvstendige banker som er fullverdige leverandører av finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner. Alliansen har etablert en nasjonal markedsprofil og utviklet en felles strategi for merkevarebygging og kommunikasjon. Den markedsstrategiske plattformen danner også basis for felles produkt- og konseptutvikling. Markedsinnsatsen er i hovedsak rettet mot privatmarkedet, små og mellomstore bedrifter samt forbund tilknyttet LO. Både bankene og produktområdene hevder seg godt i konkurransebildet, og resultatutviklingen er god.

Kundene skal oppleve at SpareBank 1-alliansen er den beste på nærhet, lokal forankring og kompetanse. Totalt har alliansen ca. 7000 medarbeidere, hvorav ca. 1200 er tilknyttet SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet med datterselskaper.

SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet utgjør Alliansesamarbeidet. Hensikten med Alliansesamarbeidet er å levere attraktive produkter og tjenester med fokus på gode kundeopplevelser for å bidra til SpareBank 1-bankenes konkurransekraft og lønnsomhet, slik at de forblir sterke og selvstendige. Alliansesamarbeidets visjon er: Attraktiv for kundene og bankene.

Disse 14 selvstendige bankene er sammen om SpareBank 1-alliansen:

SpareBank 1 Banksamarbeidet leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansebankene som kunder, og bidrar til at felles utvikling og felles aktiviteter gir bankene stordrifts- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet SpareBank 1.

SpareBank 1 Banksamarbeidet utvikler og leverer felles IT/mobilløsninger, merkevare- og markedsføringskonsepter, forretningskonsepter, kompetanse, analyser, prosesser, beste-praksis-løsninger og innkjøp.

Alliansepartnere/eiere:

Egenkapitalbeviset

Dette er en oversikt over utviklingen i egenkapitalbeviset til SpareBank 1 Østfold Akershus (SOAG).

Ved utgangen av 2021 var forretningskapitalen til SpareBank 1 Østfold Akershus på 38,7 milliarder kroner. Markedsverdien på egenkapitalbevisene var 4,3 milliarder kroner basert på en sluttkurs på 348 kroner.

Kursstigningen på SOAG for 2021 var på 10 prosent og totalavkastningen for SOAG-beviset inkludert utbytte var på 34 prosent. Kursen på egenkapitalbeviset ved utgangen av året tilsvarer en Pris/Bok på 1,17.

Høyeste notering i 2021 var 348 kroner i desember, mens laveste var 256 kroner i januar.

Mer informasjon er tilgjengelig på bankens nettside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor.html

OMSETNING

Totalt ble det handlet 0,75 millioner SOAG-egenkapitalbevis i 2021.

UTBYTTEPOLITIKK

SpareBank 1 Østfold Akershus skal til enhver tid ha en klar og forutsigbar utbyttepolitikk. Det er et mål å forvalte bankens ressurser på en slik måte at aksjonærene oppnår avkastning i form

av utbytte og kursstigning som over tid er konkurransedyktig i forhold til sammenlignbare plasseringer.

Ved fastsettelse av størrelsen på gaver og årlig utbytte skal det tas hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at inntil 50 prosent av årets resultat etter skatt i morbanken deles ut som gaver og utbytte. Det er videre et mål at eierbrøken opprettholdes.

Banken har et mål om å levere en egenkapitalavkastning over 10 % over tid. Banken hadde et mål om 16 % ren kjernekapitaldekning i 2021. Målet er økt til 16,5 % ved utgangen av 2022 som følge av økt krav til systemrisikobuffer.

EGENKAPITALBEVIS OG EIERSTRUKTUR

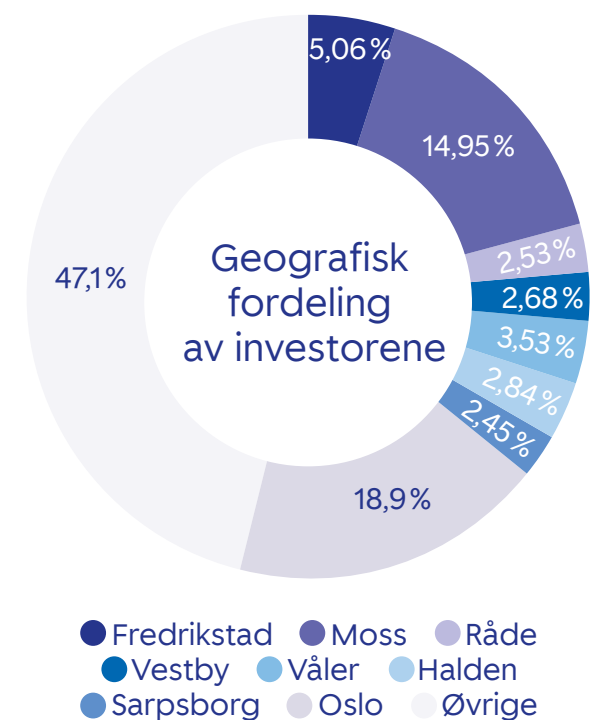
Bokført eierandelskapital ved utgangen av 2021 var 1.239 millioner kroner fordelt på 12,4 millioner egenkapitalbevis pålydende 100 kroner. SpareBank 1 Østfold Akershus hadde ved utgangen av året 1 304 private og institusjonelle investorer. Største eiere var SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus, som eide 39,3 prosent av egenkapitalbevisene og Sparebank1-

stiftelsen Halden som eide 25,2 prosent av egenkapitalbevisene.

Målt i markedsverdier, er 98,2 prosent av egenkapitalbevisene eid av norske investorer. Ser vi på antall investorer ligger Oslo kommune på topp med 18,1 prosent, foran Moss kommune med 15,9 prosent.

RATING

SpareBank 1 Østfold Akershus har en A rating med «stable outlook» fra Nordic Credit Rating sist bekreftet 11. november 2021.

Egenkapitalbevisiere

Det var 1 304 eiere av egenkapitalbevis pr. 31.12.2021. De 20 største var:	Antall	% andel
1 SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	4 863 436	39,26 %
2 SpareBank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,24 %
3 Pareto Invest As	1 230 977	9,94 %
4 Vpf Eika Egenkapitalbevis	485 578	3,92 %
5 The Bank Of New York Mellon Sa/Nv	209 805	1,69 %
6 Landkreditt Utbytte	200 000	1,61 %
7 Spesialfondet Borea Utbytte	178 819	1,44 %
8 Wenaasgruppen As	120 000	0,97 %
9 Kommunal Landspensjonskasse Gjensi	110 000	0,89 %
10 Catilina Invest As	68 467	0,55 %
11 Foretakskonsulenter As	65 043	0,53 %
12 Bkk Pensjonskasse	64 000	0,52 %
13 Hausta Investor As	60 000	0,48 %
14 Bergen Kommunale Pensjonskasse	60 000	0,48 %
15 Sanden Equity As	53 819	0,43 %
16 Melesio Invest As	51 330	0,41 %
17 J.P. Morgan Bank Luxembourg S.A.	46 000	0,37 %
18 Mp Pensjon Pk	45 292	0,37 %
19 Wikborg Tord Geir	36 001	0,29 %
20 Forsvarets Personellservice	32 217	0,26 %
Sum 20 største	11 107 198	89,66 %
Øvrige egenkapitalbevisbevisiere	1 281 362	10,34 %
Totalt antall egenkapitalbevisbevis (pålydende kr. 100)	12 388 560	100 %

Beholdning av egne egenkapitalbevis utgjør 2 608 bevis som tilsvarer 0,19% av totalt antall bevis.

2. Virksomhetsstyring

Vår organisering

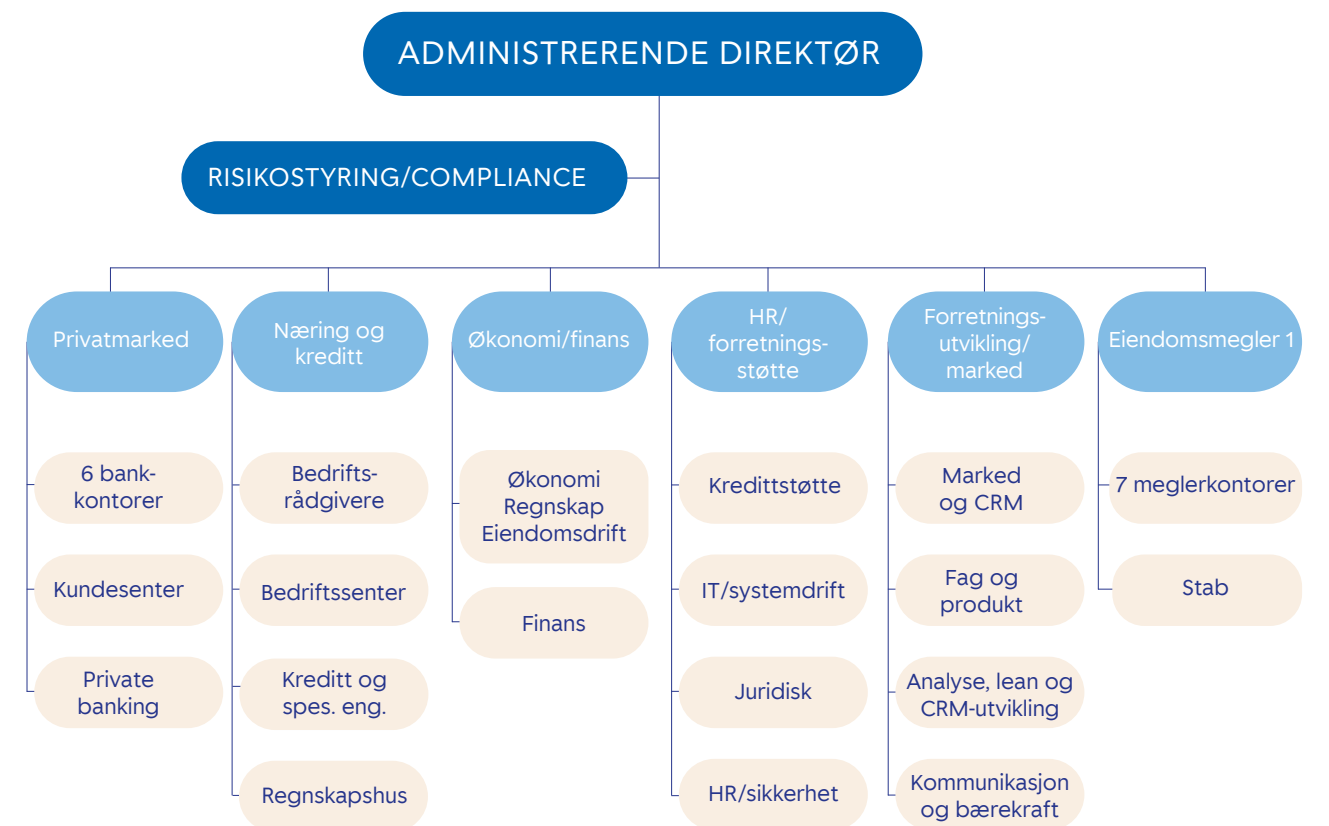
KONSERNET HAR TRE FORRETNINGSOMRÅDER:

- Privatmarked
- Næring og Kreditt
- Eiendomsmegling

FORRETNINGSOMRÅDENE STØTTES AV STAB SOM ER INNDELT I ANSVARSOMRÅDENE:

- Økonomi og finans
- HR og forretningsstøtte
- Forretningsutvikling og marked
- Risikostyring og compliance

KONSERNETS ORGANISASJONSSTRUKTUR ER SOM FØLGER:

Konsernledelsen i SpareBank 1 Østfold Akershus

**ARILD BJØRN HANSEN (1969),
ADMINISTRERENDE DIREKTØR**

Arild Bjørn har en MBA-Siviløkonom fra University of Stirling 1992. Har tidligere arbeidet i Bergen kommune, DnB, Nordea og Halden Sparebank. Siste lederstillinger var administrerende banksjef i Halden Sparebank og viseadministrerende direktør i SpareBank 1 Østfold Akershus. Arild Bjørn har vært administrerende direktør i banken siden 2013.

**LILLIAN E. LUNDBERG (1970), VISEADMINISTRERENDE
DIREKTØR/CFO**

Lillian er utdannet statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole 1996. Har tidligere arbeidet i KPMG og PwC som revisor og konsulent. Ble ansatt i Rygge-Vaaler Sparebank som økonomisjef i 2006. Har hatt stillinger som økonomisjef, banksjef økonomi/finans og økonomi- og administrasjonsdirektør. Lillian har vært en del av bankens konsernledelse siden 2011 og viseadministrerende direktør/CFO siden 2013.

JON TØRMOEN (1960), DIREKTØR NÆRING OG KREDITT

Jon er utdannet Foretaksøkonom fra NHH med tillegg av et program i personaladministrasjon og ledelse fra BI. Har tidligere arbeidet i DnB, Nordea, Storebrand og Kaupthing Bank hf NUF. Ble ansatt i banken (Rygge-Vaaler Sparebank) som Kredittsjef i 2009 og har i banken hatt ulike lederstillinger innenfor bedriftsmarkedet, Kreditt og Forretningsstøtte. Jon har vært en del av bankens konsernledelse siden 2013.

**TERESE TROY PREBENSEN (1981),
DIREKTØR PRIVATMARKED**

Terese er utdannet Markedsøkonom fra Handelshøyskolen BI og har studert Økonomi og administrasjon på Høyskolen i Østfold. Hun har bred erfaring fra energi- og finansbransjen og har blant annet jobbet som administrerende direktør i Fredrikstad Energi Marked og forretningsutvikler i If skadeforsikring. Terese har vært en del av bankens konsernledelse siden 2018.

**GEIR A. HAUGAN (1965),
DIREKTØR FORRETNINGSUTVIKLING/MARKED**

Geir har utdannelse fra Bankakademiet og BI og har lang ledererfaring fra ulike lederstillinger i bank: Avdelingssjef i Landsbanken Sarpsborg, leder for Privatmarkedet i Halden Sparebank, Direktør Samhandling & Synergi, SpareBank 1 Østfold Akershus. Geir har vært en del av bankens konsernledelse siden 2013.

**JORUNN SOLSTAD (1968),
DIREKTØR HR/FORRETNINGSSTØTTE**

Jorunn har utdannelse fra Luftkrigsskolen 2. avdeling og Stabsskolens 1. avdeling, mellomfag i Sosiologi og Statsvitenskap, pedagogikk grunnfag og diverse program innenfor økonomi, markedsføring samt masterprogram dataanalyse for strategisk ledelse. Hun har hatt lederstillinger i Luftforsvaret, Statnett og Peab AS. Ansatt i banken som HR sjef i 2008. Har i banken hatt lederstillinger innenfor HR og forretningsstøtte. Jorunn har vært en del av bankens konsernledelse fra 2013.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus

PER A. LILLENG (1959), STYRELEDER

Bor i Rygge. Utdannet Siviløkonom fra Norges Handels-høyskole. Toppleder og styreleder i flere selskaper i mange bransjer med erfaring fra nyetableringer, ekspansjon og krevende omstillinger. Er i dag adm. direktør i Sirkel Material-gjenvinning AS. Styreleder i SpareBank 1 Østfold Akershus i perioden 2013-2016 og fra 2018.

ELIN CATHRINE HAGEN (1976), NESTLEDER

Bor i Halden. Utdannet siviløkonom og Master of Science in Business and Economics ved Södertörns högskola. Tidligere fagleder økonomi og konstituert Økonomisjef i Halden kommune. Arbeider i dag som Sektordirektør for Fellestjenester/ CFO ved Institutt for Energiteknikk (IFE). Leder av bankens Godtgjørelsesutvalg og medlem i Revisjonsutvalget. Styremedlem i Sparebank1stiftelsen Halden fra 2011-2020. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2016.

ELISABETH N. SNERLEBAKKEN (1965), STYREMEDLEM, ANSATTES REPRESENTANT

Bor i Rygge. Utdannet Bedriftsøkonom på BI. Jobbet i banken fra 1994 i forskjellige avdelinger og har bred bankfaglig erfaring. I dag jobber hun som rådgiver i HR/Sikkerhet. Medlem av bankens Godtgjørelsesutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2020.

ØYSTEIN ULRICH LARSEN (1975), STYREMEDLEM ANSATTES REPRESENTANT

Bor i Moss. Er utdannet siviløkonom fra NHH i Bergen og internasjonal økonomi på Høyskolen i Halden. Har tidligere jobbet med større finansieringer innenfor nærings- og bolig-eiendom i Oslo og med privatmarkedet i Nordea. Han har vært ansatt i banken siden 2008 og jobber på bedriftsmarkedet. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2016.

KRISTIN UTAKLEIV (1968), STYREMEDLEM

Bor i Son. Arbeider som daglig leder i Moss i sentrum, tidligere salgs- og markedsdirektør ved Son spa og daglig leder Ving Moss. Medlem av bankens Godtgjørelsesutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2017.

TOM RAGNAR GRIP (1961), STYREMEDLEM

Bor på Gressvik. Utdannet bedriftsøkonom fra BI og elektro/automasjonsingeniør fra Høyskolen i Østfold. Tidligere Adm.direktør for Cronus Anker Engineering og arbeider i dag som regiondirektør for Goodtech, avdeling Fredrikstad. Tidligere medlem av bankens lokalstyre og revisjons- og risikoutvalg. Leder av bankens Risikoutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2011

UNNI MARIE RÅDALEN (1971), STYREMEDLEM

Bor i Askim. Utdannet cand.jur fra Universitet i Oslo. Spesialfag skatterett og selskapsrett. Arbeidet som skattejurist i skatteetaten. Partner i Advokatfirmaet Norlaw. Medlem av bankens Revisjonsutvalg og Risikoutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra våren 2019.

VIDAR LØFSHUS (1970), STYREMEDLEM

Bor i Vestby. Utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen i Bodø, Mellomfag internasjonal politikk. Tidligere arbeidet i KPMG, revisjon og rådgivning. Landslagstrener USA og Norge, deretter landslagssjef i Norges Skiforbund. Leder av bankens Revisjonsutvalg og medlem av Risikoutvalget. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2016.

Eierstyring og selskapsledelse

En bærekraftig og ansvarlig virksomhet forutsetter god virksomhetsstyring og godt lederskap.

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Østfold Akershus omfatter de verdier, mål og overordnede prinsipper som selskapet styres og kontrolleres etter, og legger grunnlaget for langsiktig verdiskaping til beste for kundene,

egenkapitalbeviserne, medarbeiderne og andre interessenter. Finansforetaksloven med forskrifter, regnskapslovens § 3-3b og norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse ligger til grunn for redegjørelsen.

Punkt 1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan denne etterleves i SpareBank 1 Østfold Akershus. Konsernet følger Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse så langt det passer for sparebanker med egenkapitalbevis. Eventuelle avvik er det redegjort for i teksten nedenfor.

SpareBank 1 Østfold Akershus er til for å skape vekst og utvikling i regionen. Konsernets strategi bygger på visjonen om å være regionens anbefalte finanshus fordi vi bryr oss. Dette er forankret i verdigrunnlaget vårt – Bedre, sammen,

tett på – for kundene. SpareBank 1 Østfold Akershus skal kjennetegnes av høy etisk standard og god eierstyring og selskapsledelse. Profesjonalitet og ansvarlighet skal prege vårt arbeid med kunder og overfor samfunnet for øvrig. Gjennom god eierstyring og selskapsledelse skal konsernet sikre en forsvarlig forvaltning som samsvarer med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker. SpareBank 1 Østfold Akershus har som formål å forvalte de midler som den rår over på en trygg måte og i samvar med de lovregler som til enhver tid er gjeldene for sparebanker.

SpareBank 1 Østfold Akershus har særlig vektlagt:

- en struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring
- en effektiv risikostyring
- helhetlig informasjon og effektiv kommunikasjon
- likebehandling av aksjonærer
- overholdelse av lover, regler og etiske standarder

Som en del av styringsstrukturen har SpareBank 1 Østfold Akershus etablert et hierarki for styrende dokumenter. Styringsstrukturen består av fire nivåer:

- Nivå 1: Styringsprinsipper
- Nivå 2: Overordnede policyer
- Nivå 3: Risikopolicyer
- Nivå 4: Instruks og rammeverk

NIVÅ 1: STYRINGSPRINSIPPER

SpareBank 1 Østfold Akershus sine styringsprinsipper vil utgjøre det øverste styringsnivået i konsernet. Gjennom disse prinsippene gir styret overordnede rammer for all styring av virksomheten. Prinsippene kan være definert av lovkrav, områder som er definert som særskilt viktige for konsernet og ønsket holdning, kultur og ansvarsdeling på overordnet nivå.

Styringsprinsippene omfatter:

- Organisering og ansvarsforhold
- Selskapets vedtekter, tilgjengelig på www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus
- Strategiske og finansielle mål, hensikt og verdier.
- Instruks for styre og ledelse

- Etiske retningslinjer, nærmere beskrevet i avsnittet under.
- Prinsipper for bærekraft, nærmere beskrevet i eget punkt
- Rammer og fullmakter

Etterlevelse av etisk standard for å ivareta interessene til kunder, eiere, ansatte og andre interessenter er vesentlig for å bygge tillit for å ivareta en bærekraftig drift i fremtiden. Etiske retningslinjer beskriver forventninger for å opptre profesjonelt og med integritet, og er gjeldende for ansatte og styremedlemmer. Det gjennomføres jevnlig e-læring om etiske retningslinjer og det er tema i introduksjonsprogram for ansatte. Åpenhet og si ifra om kritikkverdige forhold er et prinsipp som understrekes i mange sammenhenger. En egen varslingsplakat beskriver hvordan man kan varsle internt eller eksternt dersom det ikke fører frem å ta opp forhold gjennom ordinære linjer, eller andre forhold gjør at det ikke oppleves komfortabelt. Det er ikke innrapportert noen varslingssaker i 2021.

NIVÅ 2: OVERORDNEDE POLICYER

Overordnede policyer utarbeides for å understøtte konsernets virksomhetsstyring innen sentrale områder som risiko- og kapitalstyring, etterlevelse, sikkerhet, HR og godtgjørelse. Alle styrende dokumenter på dette nivået godkjennes av styret. Dokumentene angir sentrale overordnede prinsipper knyttet til et virksomhetsområde eller fagområde og er utformet i et omfang og format som er tilpasset en bred mottaksgruppe i konsernet.

NIVÅ 3: RISIKOPOLICYER

Risikopolicyene tilhører og støtter opp under de overordnede policyene, men er mer detaljerte i sin utforming og tilpasset ulike risikoer som konsernet er eksponert for. Disse dokumentene skal understøtte etterlevelse av styrende dokumenter på nivå 1 og 2.

NIVÅ 4: INSTRUKSER OG RAMMEVERK

Det laveste nivået for styrende dokumenter er instruksjer og rammeverk. Eksempler på dette er detaljerte rutine- og arbeidsbeskrivelser, personalhåndbok, kredittmanualen mv.

Avvik fra anbefalingens punkt 1: Ingen

Punkt 2 Virksomheten

SpareBank 1 Østfold Akershus er et selvstendig finanskonsern og medlem av SpareBank 1-alliansen. I henhold til vedtektene i SpareBank 1 Østfold Akershus, er formålet å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskyttere, levere finansielle tjenester til privatpersoner, næringsliv og offentlig sektor, og forvalte på en trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker. Banken kan utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at sparebanker kan utføre i henhold til gitte konsesjoner og den til enhver tid gjeldende lovgivning. Vedtektene finnes på selskapets nettsider.

Banken skal yte finansiell rådgiving til privatpersoner, bedrifter og offentlig

sektor i det primære markedsområdet, som defineres som Viken sørøst (tidligere Østfold og Akershus syd). Vi skal være en relasjonsbank som kombinerer fysisk, lokal og digital betjening. Vi skal være en samfunnsbygger som bidrar til gode og levende lokalsamfunn gjennom utvikling av næringsliv, kultur, idrett, frivillighet og regionens vekstkraft.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus er ansvarlig for selskapets strategiske planlegging. De skal også gjøre vedtak som danner grunnlag for selskapets ledelse til å forberede og gjennomføre investeringer og strukturelle tiltak. Mål, strategier og risikoprofil vurderes minst årlig.

Selskapets etiske retningslinjer er tilgjengelig på selskapets nettsider.

SAMFUNNSANSVAR

SpareBank 1 Østfold Akershus ønsker å medvirke til en bærekraftig samfunnsutvikling gjennom ansvarlig forretningsdrift. Å skape bærekraftige samfunn var årsaken til at vi ble stiftet og er fortsatt vår viktigste misjon. SpareBank 1 Østfold Akershus har derfor utarbeidet en egen bærekraftstrategi som første gang ble godkjent av styret i 2021. Det vises for øvrig til kapittel 4 om samfunnsansvar og bærekraft.

FORHINDRE ØKONOMISK KRIMINALITET OG HVITVASKING

Arbeid mot økonomisk kriminalitet og hvitvasking er en høyt prioritert oppgave i konsernet. Policy og rutiner bygger på årlig risikovurdering, som igjen gir grunnlag for opplæring og informasjon for å sikre etterlevelse i organisasjonen. Gjennomføringsgrad for e-læringer følges opp og undersøkelser blant medarbeidere og ledere

viser stor grad av etterlevelse. Jevnlig interne kontroller og årlige internrevisjoner bidrar til utvikling og dedikert arbeid innen området.

Les mer om arbeidet for å motvirke økonomisk kriminalitet på side 92.

INFORMASJONSSIKKERHET OG PERSONVERN

Informasjonssikkerhet er vesentlig for å sikre kundens og bankens data og informasjon. Styret får årlig gjennomgang av risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT som inkluderer personvern. Analysen bidrar til inngående forståelse for ulike risiko, og iverksetting av spesifikke tiltak. Sikring og overvåking av system og IKT-utstyr er sammen med opplæring og bevisstgjøring om god sikkerhetskultur hos ansatte viktige forsvarsverk. Les mer om informasjonssikkerhet og personvern på side 98.

Avvik fra anbefalingens punkt 2: Ingen

Punkt 3 Selskapskapital og utbytte

Styret foretar løpende en vurdering av kapital situasjonen i lys av selskapets mål, strategi og ønsket risikoprofil.

Ved utgangen av 2021 hadde SpareBank 1 Østfold Akershus et mål på ren kjernekapitaldekning på 16,0 %. For 2022 er

målet 16,5 %. For detaljert informasjon om kapitaldekningen, se egen note i årsrapporten. For en nærmere omtale av reglene om kapitaldekning og hvilke prinsipper SpareBank 1 Østfold Akershus legger til grunn for å vurdere kapitalbehovet, vises det til selskapets Pilar 3- →

Smaalenene bro, Indre Østfold. Foto: Shutterstock

rapportering som er publisert på selskapets hjemmesider.

UTBYTTE

Selskapet skal til enhver tid ha en klar og forutsigbar utbyttepolitikk som er fastsatt av styret. Utbyttepolitikken danner grunnlag for de utbytteforslagene

som fremmes av styret for representantskapet. Utbyttepolitikken er offentlig tilgjengelig på bankens hjemmeside.

Styret vurderer til enhver tid konsernets behov for tilstrekkelig egenkapital relatert til konsernets mål, strategi og risiko-profil. Styret har utarbeidet føringer for

bankens utbyttepolitikk. Bankens Representantskap fastsetter det årlige utbyttet basert på forslag fra styret.

KJØP AV EGNE EGENKAPITALBEVIS

Styret har fullmakt til å kjøpe egne egenkapitalbevis for inntil 10 mill. kr innenfor de rammer som er angitt i lov og forskrift og under følgende forutsetninger;

- Den samlede beholdningen av egenkapitalbevis som banker eier kan ikke overstige 10 % av bankens eierandelskapital.
- Det minste beløpet som kan betales for egenkapitalbevisene er 1,- krone og det høyeste beløp er 400,- kroner.

Tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis benyttes utelukkende til videreformidling i forbindelse med bankens egenkapitalbevispareprogram for ansatte.

KAPITALFORHØYELSE

Styret har ikke fullmakt til forhøyelse av eierandelskapitalen.

Avvik fra anbefalingens punkt 3: Ingen

Punkt 4 Likebehandling av aksjonærer og transaksjoner med nærstående

SpareBank 1 Østfold Akershus har én egenkapitalbevisklasse. Gjennom vedtektene og i styrets og ledelsens arbeid legges det vekt på at alle egenkapitalbevisiere skal likebehandles og ha samme mulighet for innflytelse. Alle egenkapitalbevis har lik stemmerett. Selskapet forholder seg til finansforetakslovens regler for eier- og stemmerettsbegrensninger så langt bestemmelsene gjelder for sparebanker med egenkapitalbevis. Uten særskilt lovbestemmelse eller tillatelse fra Finanstilsynet/Finansdepartementet kan ingen eier av egen-

kapitalbevis ha en eierandel i banken som representerer 10 % eller mer av bankens egenkapital eller som representerer 10 % eller mer av stemmene i representantskapet («kvalifisert eierandel»). Eier av egenkapitalbevis som har tillatelse til å inneha en kvalifisert eierandel, kan på valg møte ikke avgi stemme for egenkapitalbevis som representerer mer enn 30 % av bankens totale antall utstedte egenkapitalbevis.

Ved forhøyelse av eierandelskapitalen skal eksisterende eiere ha fortrinnsrett →

med mindre særlige forhold tilsier at dette fravikes. Slik fravikelse vil i så fall bli begrunnet.

Utøvelse av en eventuell fullmakt om kjøp av egne egenkapitalbevis skal skje ved kjøp i verdipapirmarkedet via Oslo Børs.

TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Det bør foreligge en uavhengig verdipapirvurdering ved ikke uvesentlige transaksjoner mellom SpareBank 1 Østfold Akershus og egenkapitalbevisiere, styremedlem, ledende ansatte eller nærstående av disse. Dette gjelder ikke når representantskapet behandler trans-

aksjonen etter allmennaksjelovens regler om avtaler med nærstående og konserninterne transaksjoner. Etter loven skal representantskapet godkjenne visse avtaler mellom selskapet og egenkapitalbevisiere, når vederlaget utgjør over en tjuedel av aksjekapitalen på tidspunktet for ervervet. I denne forbindelse skal styret sørge for at en uavhengig sakkyndig, som statsautorisert eller registrert revisor, utarbeider en redegjørelse for blant annet avtalen/eiendelene mv.

Avvik fra anbefalingens punkt 4: Ingen

Punkt 5 Fri omsettelighet

Selskapets egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs med ticker SOAG og er fritt omsettelige. Vedtektene inneholder ingen begrensninger på omsetteligheten.

Avvik fra anbefalingens punkt 5: Ingen

Punkt 6 Representantskapet

Representantskapet er bankens øverste organ og skal se til at banken virker etter sitt formål i samsvar med lov, vedtekter og Representantskapets vedtak. Representantskapet fastsetter regnskapet samt velger medlemmene til styret og valgkomité. Videre vedtar Representantskapet prinsippene for lederlønn, godtgjørelse til bankens tillitsvalgte og valgte revisor.

Representantskapet i SpareBank 1 Østfold Akershus har 25 medlemmer. 10 representanter for egenkapitalbevisiere, 10 representanter for innskytere og 5 representanter valgt av ansatte.

Hvert annet år avholdes valgmøte for egenkapitalbevisiere hvor representanter til Representantskapet velges.

Dette møtet benyttes også til å oppdatere egenkapitalbevisierne på konsernets finansielle stilling og fremtidsutsikter.

Innkalling skjer ved brev via Verdipapirsentralen eller per post til eierne av registrerte egenkapitalbevis senest 14 dager før møtet. Hvert egenkapitalbevis gir rett til en stemme. Alle egenkapitalbevisiere kan delta på møtet og det er anledning til å stemme med fullmakt. Det er innført stemmerettsbegrensning på 30 % av bankens totale antall utstedte egenkapitalbevis.

Punkt 7 Valgkomité

Representantskapet velger valgkomité blant Representantskapets medlemmer bestående av seks medlemmer og seks personlige varamedlemmer. Valgkomiteen skal ha representanter fra alle grupper i Representantskapet. Ingen styremedlemmer eller representanter fra ledelsen er medlem av valgkomiteen.

Valgkomiteen skal forberede valg til leder og nestleder i Representantskapet og valgkomiteen og øvrige medlemmer til valgkomiteen, leder, nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til styret. I tillegg skal valgkomiteen foreslå godtgjørelse til Representantskapet, styret og valgkomiteen.

Punkt 8 Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret i banken velges av Representantskapet og består av seks til åtte medlemmer og inntil fire varamedlemmer, inkludert ansattes representanter.

Administrerende direktør er ikke medlem av styret, men har møte- og talerett.

Ingen av styremedlemmene valgt av Representantskapet har noen ansettelsesforhold eller oppdragstakerforhold til konsernet utover sine verv som tillitsvalgte.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus tilfredsstiller kravene til uavhengighet som følger av Norsk Anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus tilfredsstiller kravene til uavhengighet som følger av Norsk Anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

Punkt 9 Styrets arbeid

I 2021 ble det holdt elleve ordinære styremøter og fire ekstraordinære styremøter. Videre er det avholdt seminar i bærekraft og strategisamling høsten 2021. Styret fastsetter årlig møte- og arbeidsplaner for sitt arbeid. Agendaen for det enkelte styremøte fastsettes av styrets leder i samarbeid med administrerende direktør. Det legges vekt på at styremøtene skal være godt forberedt og at alle medlemmene skal kunne delta i beslutningsprosessen.

Styret har det overordnede ansvar for forvaltning og organisering av banken i tråd med lover, vedtekter og forskrifter. I tillegg skal styret fastsette instruks for den daglige ledelse, strategi, budsjett, markeds- og organisasjonsmessige mål. Styret er ansvarlig for at de midler banken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Av dette følger at styret også har plikt til å påse at

bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styremedlemmer skal utøve forsvarlig skjønn ved utøvelse av sitt ansvar og oppgaver.

REVISJONSUTVALG OG RISIKOUTVALG

Styret har etablert et revisjonsutvalg og et risikoutvalg som består av tre medlemmer fra selskapets styre. I risikoutvalget har det i 2021 i tillegg vært en observatør. Medlemmene velges for ett år av gangen. Utvalgene møtes mellom fire til åtte ganger i året.

Revisjonsutvalget og risikoutvalget er forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret, med formål å foreta vurderinger av utpekte saksområder og derved forbedre styrebehandlingen. Styret fastsetter mandat for revisjonsutvalget og risikoutvalget.

Revisjonsutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 8-19. Revisjonsutvalget skal overvåke prosessen for finansiell rapportering og vurdere om internkontrollen innenfor finansiell rapportering fungerer effektivt. Utvalget skal løpende ha kontakt med ekstern revisor og påse at konsernet har en uavhengig og effektiv ekstern revisjon. I tillegg skal utvalget forberede konsernets valg av ekstern revisor.

Risikoutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 13-6 (4). Risiko-utvalget skal overvåke systemene for internkontroll, risikostyring og intern-

revisjon i konsernet og etterse at disse fungerer effektivt.

For nærmere beskrivelse om utvalgenes oppgaver se Pilar 3-rapporten 2021 som er tilgjengelig på www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html

GODTGJØRELSESUTVALG

Det er etablert et eget godtgjørelsesutvalg, regulert i finansforetaksloven §15-4. Se nærmere beskrivelse under punkt 11 og 12.

Avvik fra anbefalingens punkt 9: Ingen

Punkt 10 Risikostyring og internkontroll

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risikostyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å ha en god risikokultur som kjenne- tegnes av høy bevissthet om risiko- styringen og konsernets verdigrunnlag.
- Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.

- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Internkontrollen består av prosesser og systemer for å vurdere og teste at risikostyringen fungerer som forutsatt og støtter opp under konsernets måloppnåelse. Internkontrollen skal sikre effektiv drift, pålitelig rapportering og etterlevelse av lover, regelverk og interne krav.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer

risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyringen tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Avdeling for Risikostyring Compliance overvåker risikobildet og internkontrollen i konsernet. Kvartalsvis rapporterer avdeling for Risikostyring Compliance status til ledelse og styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner er utarbeidet og revideres jevnlig. Disse skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser.

Avdeling Økonomi/finans ivaretar den finansielle rapporteringen både på morbank- og konsernnivå og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder og selskapets regnskapsprinsipper. Det er etablert nøkkelkontroller i prosesser knyttet til finansiell rapportering hvor det er risiko for vesentlige feil.

I arbeidet med effektiv og hensiktsmessig risikostyring og internkontroll er risikokulturen grunnmuren som de andre elementene bygger på. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak bidrar til en sunn og god risikokultur. SpareBank 1 Østfold Akershus har etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som er godt kommunisert i hele organisasjonen.

Risikostyring og internkontroll ivaretas av tre forsvarslinjer.

Førstelinjeforsvaret består av konsernets operative funksjoner som i sitt daglige arbeide skal sørge for å etablere, styre og følge opp internkontroll innenfor eget ansvarsområde for å nå fastsatte mål knyttet til effektiv drift, pålitelig finansiell rapportering og risikostyring og etterlevelse av lover og regler. Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i konsernet, og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Andrelinjeforsvaret er en uavhengig kontrollfunksjon som overvåker og rapporter risikobildet i konsernet og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter. Avdelingen for Risikostyring og Compliance er organisert uavhengig av forretningsenhetene og rapporterer direkte til administrerende direktør. Funksjonen flagger utviklingstrender for eksisterende risikoer og potensielle nye trusler/muligheter og bistår organisasjonen i arbeidet med å iverksette og implementere effektive prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere risiko.

Tredjelinjeforsvaret skal bidra til hensiktsmessig risikostyring og internkontroll og pålitelighet i risikorapportering

og finansiell rapportering. Internrevisjonen har sitt mandat fra styret som også godkjenner internrevisjonens årsplan og budsjett. Internrevisjonens mandat er å gi en uavhengig vurdering av kvaliteten og effektiviteten i konsernets governance, risiko- og kapitalstyring, internkontroll og compliance. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av ekstern leverandør, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer til styret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til

forbedringer i konsernets risikostyring blir løpende gjennomgått og vurdert implementert.

Ekstern revisor omtales i punkt 15 nedenfor.

Note 7 finansiell risikostyring samt selskapets Pilar 3-rapport inneholder en ytterligere beskrivelse av risikostyring og internkontroll.

Avvik fra anbefalingens punkt 10: Ingen

Punkt 11 og 12 Godtgjørelse til styret og ledende ansatte

Medlemmer av styret mottar en årlig godtgjørelse som fastsettes av bankens Representantskap, etter innstilling fra Valgkomiteen. Styremedlemmers honorar er ikke knyttet til bankens resultat eller lignende. Ingen av styrets medlemmer valgt av Representantskapet har oppgaver for konsernet utover styrevervet. Fastsetting av lønn og annen godtgjørelse til administrerende direktør foretas av styret. Det er etablert eget Godtgjørelsesutvalg som underutvalg til styret.

Bankens ordning for godtgjørelse er i tråd med forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond. Det er utarbeidet egne

Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende personer. Retningslinjene er utarbeidet av styret og vedtatt av bankens representantskap første gang i 2022.

Fastlønn er hovedkomponenten i godtgjørelsen, ingen i morbank har individuelle bonuser. Ledende ansatte, risikotakere og ansatte med selvstendige kontrollfunksjoner i konsernet er identifisert iht. forskriften.

Nærmere informasjon om kompensasjon og lønn for ledende ansatte fremgår av note 21. Det henvises forøvrig til egen rapportering knyttet til lønn til ledende personer.

Avvik fra anbefalingens punkt 11 og 12: Ingen

Punkt 13 Informasjon og kommunikasjon

Korrekt, tidsriktig og effektiv kommunikasjon om konsernets utvikling og resultater skaper tillit og troverdighet overfor investormarkedet og øvrige interessegrupper som ønsker å følge bankens utvikling. All rapportering er basert på åpenhet og likebehandling av aktørene i verdipapirmarkedet. SpareBank 1 Østfold Akershus har egne nettsider for investorinformasjon. Finanskalender, års- og kvartalsrapporter,

presentasjonsmateriell og Pilar 3 gjøres tilgjengelig her. I tillegg til investorsidene og børsmeldinger, formidles informasjon til markedet gjennom regelmessige presentasjoner ovenfor samarbeidspartnere, lånegivere og investorer.

SpareBank 1 Østfold Akershus følger Oslo Børs' IR-anbefaling av 1. mars 2021.

Avvik fra anbefalingens punkt 13: Ingen

Punkt 14 Selskapsovertakelse

SpareBank 1 Østfold Akershus er en delvis selveiende institusjon som ikke kan bli overtatt av andre gjennom oppkjøp uten behandling i selskapets organer. SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus og Sparebank 1 stiftelsen Halden har styrevedtatt hver for seg at de begge som et minimum skal eie 15 % av egenkapitalbevisene i SpareBank 1 Østfold Akershus.

Eierstrukturen i en sparebank er lovregulert og det må gis tillatelse fra Finanstilsynet for eierandel over 10 % av eierandelskapitalen. Oversikt over de største egenkapitalbeviserne i SpareBank 1 Østfold Akershus finnes i egen note i årsrapporten.

Avvik fra anbefalingens punkt 14: Lovpålagte eierbegrensninger.

Punkt 15 Revisor

Avdeling Økonomi/finans ledes av viseadministrerende direktør/CFO og er organisert uavhengig av forretningsområdene. Avdelingen ivaretar den finansielle rapporteringen både på morbank- og konsernnivå og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder

og selskapets regnskapsprinsipper. Viseadministrerende direktør rapporterer direkte til administrerende direktør.

Ekstern revisor foretar full revisjon av selskapets og konsernets årsregnskap, i tillegg foretas begrenset revisjon av delårsregnskap på forespørsel.

Ekstern revisor velges av representantskapet etter anbefaling fra revisjonsutvalget og innstilling fra styret. Selskapet har samme revisor i morselskapet og i alle datterselskap. Ekstern revisor foretar den lovbestemte bekreftelsen av den økonomiske informasjon som foretakene gir i sine offentlige regnskap. Ekstern revisor presenterer årlig en plan for revisjonsarbeidet for revisjonsutvalget. Ekstern revisor deltar i styremøtene som behandler årsregnskapet og i tillegg møter revisor i revisjonsutvalgets møter som behandler regnskapet. Styret avholder årlig minst ett møte med revisor uten at administrerende direktør eller andre fra administrasjonen er til stede.

Eventuell rådgivning fra ekstern revisor skal til enhver tid ligge innenfor rammene av revisorlovens regler. Representantskapet vedtar ekstern revisors godtgjørelse for revisjon og eventuelt andre tjenester. Ekstern revisor gir revisjonsutvalget en beskrivelse av hovedelementene i revisjonen foregående regnskapsår, herunder om det er identifisert vesentlige svakheter i selskapets interne kontroll knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen inklusive eventuelle forslag til forbedringer. I tillegg bekrefter revisor sin uavhengighet og opplyser om hvilke andre tjenester enn lovpliktig revisjon som er levert til foretaket i løpet av regnskapsåret.

Avvik fra anbefalingens punkt 15: Ingen.

Sannesundbrua, Sarpsborg. Foto: Shutterstock

Medarbeiderne våre

Våre viktigste ressurser er engasjerte og dyktige medarbeidere som hver dag bidrar til å skape resultatene til konsernet. I 2021 var det 216 (211,5) årsverk i konsernet.

Bærekraftsmål:

4 God utdanning,
8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst

KOMPETANSE OG ORGANISASJONS-UTVIKLING

Omstillingsevne og kontinuerlig utvikling er avgjørende for å være relevant for kundene i fremtiden og dermed bankens konkurransekraft. Derfor er oppdatert fagkompetanse og digital kompetanse kombinert med endrings- og lærings-evne vesentlig for fremtidens medarbeidere. Tilrettelegging av strukturert kompetanseutvikling er viktige tiltak. Samtidig er den enkeltes arbeidsoppgaver en betydningsfull læringsarena. En stor del av utviklingen og læringen skjer i det daglige. Dette forutsetter en god læringskultur med bevissthet om hva og hvordan man lærer, og systematikk for kunnskapsdeling.

Kompetanse utvikles etter hvert som behov oppstår som følge av nye opp-

gaver og nye måter å utføre prosesser på. Virkemidlene er både utvikling av dagens medarbeidere og rekruttering av nye medarbeidere med annen type kompetanse. Banken fremstår som en attraktiv arbeidsplass og tiltrekker seg dyktige medarbeidere til utlyste stillinger. Det gjennomføres løpende justeringer av organisasjonen ved behov.

Medarbeidere som er godt kjent med retningen og målene er rustet til å ta gode beslutninger som gir gode kundeopplevelser. Strategien danner utgangspunktet for kompetanseplaner og for halvårlig strategisamling som forankrer og operasjonaliserer strategien i organisasjonen. Fastsetting av mål for avdelingene skal gjennomføres med involvering av medarbeidere, og prosessen rundt resultatledelse bidrar til å utvikle lederteamenes kollektive ansvar for måloppnåelse. Kvartalsvise mål- og utviklingssamtaler tydeliggjør medarbeideres eierskap og sikrer oppfølging av oppgaver og kompetansetiltak mellom ledere og medarbeidere. Lederutvikling forankret i vår leder-, organisasjonskulturplattform og strategi er av stor betydning for å bygge kultur og nå strategiske mål. Det er i 2021 gjennomført

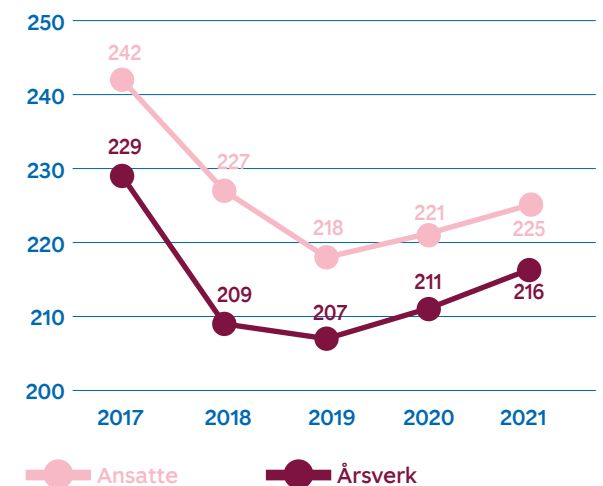
digital ledertrening og individuell coaching for ledere.

En kompetanseportal er tilknyttet systemet for mål- og utviklingssamtaler hvor den enkelte gjennomfører kurs og oppdateringer løpende. En egen SØA-skole der ansatte får opplæring i relevante fagområder i nye roller bidrar til strukturert og effektivt mottak og opplæring av nyansatte og ved interne forflytninger. Internt eller eksternt utviklede kurs og fagsamlinger, treninger, e-læringer og podkaster er normalt en veksling mellom digitale og fysiske arenaer. Koronapandemien har medført at den digitale arenaen har vært mest benyttet. Det gjennomføres læringsaktiviteter både rettet mot det enkelte fagområdet og hele organisasjonen. Samtlige medarbeidere får jevnlig kompetanseoppdatering innen områder som IT-sikkerhet, håndtering av personopplysninger, etikk og antihvitvasking/antiterrorfinansiering. Banken er tilknyttet alle nasjonale autorisasjons- og godkjenningsordninger i Bank- og finansbransjen; Autorisasjonsordning for sparing og investering (AFR), autorisasjonsordning for kreditt (KDR), godkjenningsordningene for skadeforsikring (SF) og personforsikring (PF). Samtlige rådgivere autoriseres før de jobber selvstendig med kunder innen disse områdene.

Engasjerte medarbeidere med høy kompetanse innen sitt fagområde skal være vårt kjennetegn. Vi vil også i 2022 fortsette arbeidet med systematisk

Ansatte og årsverk

Antall
260

kompetanseutvikling og styrke læringskulturen blant medarbeiderne våre. Fremover er det viktig å sikre at vi bruker potensialet i medarbeiderne gjennom involvering i prosesser og beslutninger. Blant læringstiltakene inngår det å utvikle kompetanse om bærekraft og klimarisiko gjennom generell og rolletilpasset opplæring.

Retningslinjer: Kompetansestrategi, retningslinjer for læring og utvikling, verktøy for mål- og utviklingssamtaler, personalhåndbok, policy og rutiner for de ulike fagområdene.

Evaluerings: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer, mål- og utviklingssamtaler.

Bærekraftsmål:

5 likestilling mellom kjønnene
10 mindre ulikhet

ARBEIDSMILJØ OG ARBEIDSFORHOLD

Det er et mål å være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker, utvikler og beholder riktig kompetanse. En god organisasjonskultur er et fundament for å realisere bankens strategi. For å skape resultater som gir gode vilkår til kunder, lokalsamfunn og eiere kreves dyktige, engasjerte medarbeidere og ledere med felles norm for handlinger.

Ved å ha kunden i fokus og ta kundens perspektiv skal banken utvikles i takt med kundebehov, med kontinuerlige forbedringer som en del av vår organisasjonskultur. Bedre-Sammen-Tett på representerer viktige verdier i organisasjonskulturen, og er godt kjente og hyppig brukte begrep blant medarbeidere og ledere. Det har i 2021 vært gjennomført en revitalisering av innholdet i disse for å bevisstgjøre handlemåter og adferd både mellom medarbeidere og overfor kunder.

Det gjennomføres flere organisasjonsundersøkelser i løpet av året. Den årlige organisasjonsundersøkelsen diskuteres i styret, med tillitsvalgte og verneombud, og følges opp i avdelingene gjennom involvering av medarbeidere. Arbeids-

miljøet oppleves som godt, med engasjerte medarbeidere som er stolte av arbeidsplassen, opptatt av samarbeid, kunnskapsdeling og utvikling. Samarbeid i team og på tvers av avdelinger er viktig for den enkelte og bankens utvikling. Det gjennomføres ulike aktiviteter, både avdelingsvis og som konserntiltak, som skal bidra til et godt sosialt miljø og god fysisk helse. Det er lagt til rette for bruk av fleksibel arbeidstid i de avdelinger hvor det er mulig. En egen organisasjonskulturgruppe som er etablert på tvers av organisasjonen jobber med ulike tiltak for trivsel og medarbeiderskap. Flere organisasjonsutviklingstiltak og sosiale aktiviteter som var planlagt i 2021 har blitt satt på vent grunnet Koronapandemien. Digitale arenaer har til en viss grad erstattet noe gjennom jevnlig digitale ledermøter, hyppig digital informasjon og digitale allmøter. I november fikk vi imidlertid gjennomført et etterlengtet faglig og sosialt arrangement for alle ansatte.

ARBEIDSTAKERRETTIGHETER

Det er et mål å ivareta arbeidstakernes rettigheter og fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø på en god og systematisk måte for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Arbeidstakernes rettigheter er regulert gjennom tariffavtaler, interne retningslinjer og samarbeid gjennom jevnlig møter med tillitsvalgte og verneombud. Banken anerkjenner organisasjonsfriheten og retten til å kunne kreve tariffavtale. Banken har p.t etablert tariffavtaler med begge de to store fagforeningene som organiserer de fleste ansatte i bransjen.

Samarbeidet mellom ledelsen og ansattes representanter er meget god. Det er etablert elektronisk personalhåndbok og HMS-håndbok som til enhver tid er oppdatert på gjeldende lover og retningslinjer.

Retningslinjer: System for mål- og utviklingssamtaler, personalhåndbok, HMS-håndbok, etiske retningslinjer.

Evaluerings: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer, mål – og utviklingssamtaler.

HELSE OG SIKKERHET

SpareBank 1 Østfold Akershus skal til enhver tid ha hensiktsmessige prosedyrer og rutiner i henhold til gjeldende lover og forskrifter for alle aktiviteter som kan påvirke arbeidsmiljø og sikkerhet.

Sykefraværet (syke- og egenmeldt fravær) har økt i 2021 og var 6 %, mot 4,8 % året før, og koronapandemien er en del av forklaringen. Vi har stort fokus på å jobbe aktivt med forebygging av sykefravær. Sykemeldte følges tett opp med mulighet for tilrettelegging. Fysisk aktivitet tilrettelegges og støttes gjennom ulike ordninger. Det har vært anbefalt digitale treningsprogram og innlagt aktivitet som gåturer for de som har hjemmekontor. Medarbeiders helse og sikkerhet har hatt høy fokus gjennom koronapandemien. Konsernets retnings-

linjer har vært noe strengere på enkelte områder enn de nasjonale og kommunale anbefalinger og påbud. for å ivareta ansattes helse, trygghet og konsernets operative evne.

Det gjennomføres årlige vernerunder på arbeidssstedene i samarbeid med verneombud. Samtlige medarbeidere er tilknyttet helseforsikring, har tilgang på hev- og senkbare arbeidsbord og mulighet for ergonomisk veiledning gjennom vår bedriftshelsetjeneste. Det har vært rapportert en mindre ulykke med personellskade i 2021. Det gjennomføres jevnlig informasjon/øvelser for å håndtere krise- og truslesituasjoner, både i form av deltakelse i større øvelser, egne øvelser eller varslingsøvelser for kriseledelse og krisestab.

Det er viktig å skape et trygt og inkluderende arbeidsmiljø hvor medarbeidere opplever verdsetting for den de er. Mangfold er alt som gjør mennesker og grupper unike og forskjellige fra hverandre. Alle i konsernet skal ha like rettigheter og muligheter uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnedsettelse, kulturell bakgrunn, religiøs tro eller seksuell orientering.

Det er et mål at begge kjønn er representert i balansert grad der beslutningene treffes, og at det er mangfold i ledergruppene og blant bankens ansatte. Det legges vekt på kompetanse og egnethet i utvelgelsesprosesser, og det er ingen forskjeller i forhold til kvinner og menns mulighet til å søke og komme i betraktning for videre utvikling og nye stillinger.

Kriterier for fastsettelse av lønn er ikke påvirket av den ansattes kjønn. Lokale lønnstillegg skjer ut fra fastlagt prosess i en årlig vurdering av individuelle prestasjoner og bidrag til kollektiv resultatoppnåelse over tid. Det skal ikke forekomme lønnsforskjeller som er basert på kjønn. I de årlige lokale lønnsvurderingene er likelønn et fast fokusområde. Statistikk for lønnsforskjeller mellom kvinner og menn vurderes årlig sammen med tillitsvalgte.

Fleksitid kan benyttes i de fleste avdelinger, og det er fleksible ordninger som tilrettelegger for å kombinere jobb og familieliv i ulike livsfaser. Det er ingen ansatte som arbeider ufrivillig deltid.

Banken er fleksibel når det gjelder å innvilge permisjon og deltidsordninger for kvinner og menn som er i en omsorgssituasjon. Ved fødselspermisjon tilstås lønn utover 6 G, og det blir automatisk gitt et lønnstrinn når kvinner vender tilbake fra fødselspermisjon.

Det arbeides aktivt for å forhindre diskriminering som følge av kjønn, ved graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller kombinasjon av disse. Dette omfatter blant annet bevissthet og oppfølging knyttet til rekruttering, lønns og arbeidsvilkår, forfremmelse og utviklingsmuligheter. Det aksepteres ingen form for diskriminering, mobbing, trakassering, inkludert uønsket seksuell oppmerksomhet eller annen upassende atferd, av kollegaer eller andre man forholder seg til som medarbeider. Dette tydeliggjøres i etiske retningslinjer som inkluderer rutiner for varsling av kritikkverdige forhold. Med utgangspunkt i nulltoleranse for mobbing/trakassering blir temaet alltid satt søkelys på fra ledelsen i forbindelse med oppfølging av temaet i organisasjonsundersøkelser. Det er ikke rapportert eller varslet om saker knyttet til mobbing/trakassering i foregående år.

Det er også i år gjort vurderinger sammen med tillitsvalgte og verneombud for å avdekke om det er områder hvor det er risiko for holdninger, fordommer eller strukturer som kan føre til diskriminering →

Bærekraftsmål:

5 likestilling mellom kjønnene
8 anstendig arbeid og økonomisk vekst
10 mindre ulikhet.

LIKESTILLING OG TILTAK MOT DISKRIMINERING – arbeidsgivers aktivitet- og redegjøringsplikt

Banken er en viktig samfunnsaktør med forpliktelser til å drive en bærekraftig virksomhet. Vi ønsker å gjenspeile samfunnet vi er en del av, og rekruttere personer som reflekterer det. Ulikhet i kjønn, alder, erfaring, kulturell bakgrunn, funksjonsevne, etnisitet og livssyn vil i mange sammenhenger ha positive effekter på arbeidsmiljø, utvikling og verdiskapning for kundene våre.

eller om det er hindre for likestilling. Dette er blant annet vurdert innen områder som rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utvikling/ opplæring, tilrettelegging, kombinasjon av arbeid og familieliv. Det er ikke avdekket noen slike hindre, men det er satt mål for å styrke arbeidet innenfor noen områder.

Tiltakene dreier seg blant annet om å opprettholde kjønnsbalansen på ledernivåer og en enda mer aktiv holdning til å ta inn mennesker på arbeidsutprøving/ tilsvarende for økt inkludering. Det er også satt mål om å øke andel ansatte med innvandrerbakgrunn. Retningslinjer for rekrutteringsprosessen tydeliggjør at mangfold skal vektlegges, både med hensyn til kjønn og alder. Etnisitet skal vies spesiell oppmerksomhet ved gjennomgang av søknader slik at vi sikrer at kvalifiserte søkere uavhengig av etnisitet innkalles til intervju. Dette vil følges opp tydeligere overfor ledere knyttet til hver enkelt stilling fremover. Det vurderes også kurs knyttet til ubeviste holdninger for å styrke arbeidet for økt mangfold. Arbeidstrening og sommerjobber for personer med innvandrerbakgrunn vil også være blant virkemidlene for å nå målet. Lokalene er utformet for å ivareta nedsatt fysisk funksjonsevne, og det legges til rette for medarbeidere med redusert hørsels- eller synsevne ved behov.

På de neste sidene vises statistikker for ulike områder knyttet til likestilling, og en handlingsplan som viser en skjema-

tisk oversikt over enkelte tiltak for økt mangfold, likestilling og inkludering.

Resultatene av det målrettede arbeidet med kjønnsbalanse i besluttsende organer synliggjøres av kjønnsfordelingen blant ledere i styrende organer og i virksomheten. I bankens styre er det åtte faste medlemmer, av disse er fire kvinner og fire menn. Det er tre kvinner og tre menn i konsernets øverste ledergruppe. Blant bankens øvrige ledere avdelingsledere/banksjefer er det ni kvinner og ni menn. Av morbankens 171 ansatte er det 101 kvinner og 70 menn. I bankens representantskap er det ti medlemmer inkludert varamedlemmer, hvorav fem kvinner og fem menn.

Det skal også fremover arbeides aktivt gjennom oppfølging og vurderinger sammen med tillitsvalgte for å avdekke og forebygge risiko for diskriminering og oppmerksomhet om likestilling. Kjønnsbalansen i enkelte avdelinger og totalt sett skal også vies økt oppmerksomhet fremover.

Retningslinjer: Etisk retningslinjer, Personalhåndbok, HMS-håndbok, prosess for rekruttering, godtgjørelsespolitikk.

Evaluerings: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer mål og utviklings-samtaler.

Årsverk og kjønnsfordeling	
Antall årsverk morbank	165,3
Antall kvinner	100/ 58,8 %
Andel kvinnelige ledere (eksl. KL)	11/50 %
Andel kvinner i konsernledelsen	3/50 %
Andel kvinner i styret	4/50 %
Sykefravær	6 %
Antall rekrutteringer morbank internt	8
Antall rekrutteringer morbank eksternt	11
Gjennomsnittsalder	47
Gjennomsnittlig ansettelsestid	13,2
Andel midlertidige ansettelser	4,4 %

GRI 401-1 Nyansettelser og turnover	
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye ansettelser i rapporteringsåret fordelt på alder.	5 under 30 5 mellom 30-50 1 over 50
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye kvinnelige ansettelser i rapporteringsåret.	5 kvinner ansatt
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye mannlige ansettelser i rapporteringsåret.	6 menn ansatt
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye ansettelser under rapporteringsåret fordelt på region.	Banken er en region
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av ansatte under rapporteringsåret fordelt på alder.	Totalt (inkl. pensjonister): Under 30: 2 sluttet, 5 ansatt 30-50: 5 sluttet, 5 ansatt Over 50: 8 sluttet (5 alder-/uførepensjon), 1 ansatt
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av kvinnelige ansatte under rapporteringsåret.	5 sluttet og 5 nye ansatte kvinner
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av mannlige ansatte under rapporteringsåret.	5 sluttet og 6 nye ansatte menn
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av ansatte under rapporteringsåret fordelt på region.	Banken er en region

GRI 401-2 Fordeler gitt til fulltids-ansatte, men ikke til midlertidige eller deltidsansatte	
Fordeler gitt til fulltidsansatte, men ikke til deltidsansatte eller midlertidig ansatte.	Alle fast ansatte med 20 % stilling eller mer har samme rettigheter og ansattgoder. Vikarer er tilsluttet pensjonsordning og yrkesskadeforsikring.

GRI 401-3 Foreldrepermisjon	
Totalt antall ansatte med rett til foreldrepermisjon, fordelt på kjønn	Samtlige ansatte
Totalt antall kvinnelige ansatte som tok foreldrepermisjon	5
Totalt antall mannlige ansatte som tok ut foreldrepermisjon	4
Totalt antall kvinnelige ansatte som returnerte til arbeid i rapporteringsperioden etter endt foreldrepermisjon.	2, 3 er fortsatt i perm
Totalt antall mannlige ansatte som returnerte til arbeid i rapporteringsperioden etter endt foreldrepermisjon.	4, 0 er fortsatt i perm

GRI 404-3 Prosentandel av ansatte som har regelmessige medarbeidersamtaler	
Andel ansatte som får regelmessige prestasjons- og karriereutviklingstilbakemeldinger	Omfatter alle medarbeidere, ingen forskjell på kjønn. 90 % av medarbeiderne har gjennomført min. tre mål- og utviklingssamtaler i 2021

GRI 405-1 Kjønnssammensetning i styrende organer og ledelsen		
Rapporter den prosentvise andelen av individer i alder 30-50 år i organisasjonens styringsorgan.	25%	Kun styret, ikke inkl. vara
Rapporter den prosentvise andelen av individer i alder over 50 år i organisasjonens styringsorgan.	75%	Kun styret, ikke vara
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder under 30 år per ansattkategori.	KL: 0% Øvrig ledelse 0% Linje: 12 % Stab/støtte: 4,3 % Særlige stillinger: 0%	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder 30-50 år per ansattkategori	KL: 16,7 % Øvrig ledelse 45,5 % Linje: 43,5 % Stab/støtte: 42,3 % Særlige stillinger: 0	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder over 50 år per ansattkategori.	KL: 83,3 % Øvrig ledelse: 54,5 % Linje: 44,6 % Stab/støtte: 54,3 % Særlige stillinger: 100 %	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte der annen indikasjon på mangfold er relevant (som minoriteter og sårbare grupper) per ansattkategori		Ingen data på tidspunktet

GRI 405-2 Lønnsforskjeller mellom menn og kvinner		
Forholdet mellom grunnlønn og godtgjørelse for kvinner til menn for hver ansattkategori fordelt etter «viktige arbeidssteder»	KL inkl Adm.dir: 72,6 % KL ekskl. Adm.dir: 118% Øvrig ledelse: 93,2 % Særlige stillinger: 92,6 % Stab/støtte 90,1 % Linje 84,7 %	Innberettet lønn/naturallytelser i 2021 for ansatte ved årsskiftet.
Utformingen av stillingsnivåene er basert på eksisterende stillingskategorier i virksomheten og en vurdering av hvilke stillinger som inngår i de ulike nivåene. Eksempel på vurderinger: Tidligere ledere som har gått ned i stilling, men beholdt lønnen, inngår i statistikken i nåværende stillingskategori.		Analysene er ikke korrigert for strukturelle forhold, stillingsprosent eller knyttet til alder, ansiennitet og utdanningsnivå.
Kvinnerns gjennomsnittslønn i prosent av menns gjennomsnittslønn:		Rapportert på regionen samlet.
Rapporter definisjonen brukt for «viktige arbeidssteder.»		Rapportert for regionen samlet.

GRI 406-1 Antall tilfeller av diskriminering og korrigerende tiltak som er iverksatt	
Totalt antall tilfeller av diskriminering	Ingen rapporterte

Vikarer, deltid og permisjon		
Antall ufrivillig deltid	0	
Deltid	14 kvinner, 2 menn	Inkl. AAP
Vikarer pr 31/12	7 kvinner og 3 menn	Både internt ansatt og byrå
Gjennomsnitt uker i perm	20,28 uker for kvinner og 13,25 for menn	Avviklet i 2021

Uttak av permisjon, sykefravær, deltid	2020	2021
Uttak av permisjon dagsverk		
Menn:	21	233
Kvinner:	591	507
Sykefravær kjønn (egen-, legemeldt, koronafravær)		
Menn:	1,5 %	3,57 %
Kvinner:	7,4 %	7,9 %
Fravær syke barn inkl. korona dagsverk		
Menn:	58	13
Kvinner:	59	67
Andel deltid (av antall deltid)		
Menn	6 %	5 %
Kvinner	94 %	95 %

Arbeid for likestilling og mot diskriminering				
Personalområde	Tiltak	Mål for tiltaket	Status	Oppfølging
Rekruttering	Begge kjønn skal som hovedregel være representert som finalekandidater til lederstillinger for å opprettholde kjønnsbalansen. Øke bevisstheten hos ledere om å innkalle personer med annen etnisitet enn norsk ved utvelgelse av kandidater til intervju.	Opprettholde god kjønnsbalanse mellom kvinner og menn på alle ledernivå. Øke mangfold.	I dagens rekrutteringsprosess står det at mangfold skal vektlegges i avdelingen og banken hva gjelder alder og kjønn.	Økt oppfølging og bevisstgjøring av ledere i rekrutteringsprosesser fra HR, herunder tema knyttet til mangfold og ubevisste fordommer. Gjennomgang innen Q2.
Forfremmelse og utviklingsmuligheter	Opprettholde status om å legge vekt på kompetanse og egenethet i utvelgelsesprosesser. Utarbeide oversikt for å tydeliggjøre karriere- og utviklingsmuligheter internt.	Like muligheter – det skal fortsatt være slik at det ikke er forskjeller på kvinner og menns mulighet til å søke og komme i betraktning for videre utvikling og nye stillinger.	Det legges vekt på kompetanse og egenethet i utvelgelsesprosesser.	Følges opp av HR i samarbeid med tillitsvalgte.
Lønns- og arbeidsvilkår	Fortsette med bevisstgjøringsarbeid overfor ledere om at det ikke skal være lønnsforskjeller som er basert på kjønn.	Opprettholde at kriterier for fastsettelse av lønn ikke påvirkes av den ansattes kjønn.	Kriterier for fastsettelse av lønn er ikke påvirket av den ansattes kjønn.	Følges opp ifbm lokale lønnsoppgjør fra HR.
Tilrettelegging for mangfold	Aktiv holdning for å ta inn mennesker på arbeidsutprøving/tilsvarende. Tilby sommerjobber og arbeidstrening for personer med innvandrerbakgrunn.	Øke mangfold.	Samarbeid med Fontenehuset om arbeidstrening.	Følges opp av HR i samarbeid med ledere.
Mulighet for å kombinere arbeid og familieliv, omsorgsoppgaver, permisjon ved fødsel eller adopsjon.	Øke fokus på ordningene knyttet til livsfasepolitikk og tilrettelegging.	Være en attraktiv arbeidsplass i alle livsfaser.	Fleksitid kan benyttes i de fleste avdelinger. Fleksible ordninger som tilrettelegger for å kombinere jobb og familieliv i ulike livsfaser. Fleksibel med å innvilge permisjon og deltidsordninger for kvinner og menn som er i en omsorgssituasjon. Ved fødselspermisjon tilstås lønn utover 6 G, og det blir automatisk gitt et lønnstrinn når kvinner vender tilbake fra fødselspermisjon.	Følges opp av HR.
Trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold.	Øke lederenes kompetanse om mangfoldsarbeid og kombinasjonsrisikoer.	Et trygt og inkluderende arbeidsmiljø.	Det er ikke rapportert om konkrete saker, med det er alltid en risiko for at noe ikke fanges opp.	Tema på ledersamling, følges opp av HR.

3. Tilbakeblikk 2021

Barneforsikringen fra Fremtind
Norsk Familieøkonomi har lagt frem sin årlige barneforsikringstest. Barneforsikringen vår fra Fremtind kommer nok en gang veldig godt ut og får terningkast 5.

Nytt datterselskap
SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS blir etablert, og vi kan nå også tilby autorisert regnskapsrådgivning til bedriftskundene våre.

Vi presenterer produktet **Bank+Regnskap**, som er SpareBank 1 sitt regnskapsprogram. Med Bank+Regnskap samles bank- og regnskapstjenester under samme tak og vi ønsker med dette å gjøre bankhverdagen enda enklere for våre små og mellomstore bedriftskunder (SMB-kunder).

Webinar for landbrukskundene på bedriftsmarkedet. **Hvordan bruke klimakalkulatoren i landbruket og utfordringer i kornhandelen.**

Solehøyden I på nybyggfeltet Sole i Vestby ble sluttet solgt av **EiendomsMegler 1 Østfold Akershus**.

1. kvartal 2021

2. kvartal 2021

Ny visuell identitet! For å fornye oss har hele SpareBank 1-alliansen fått en ny, oppdatert visuelle profil med mer personlighet i illustrasjonene, ny font og varmere farger.

Egen pensjonskonto (EPK)

Fra 1. februar 2021 ble all pensjon du har spart opp gjennom tre, fire, fem eller flere ulike ansettelser samlet i én pensjonskonto. SpareBank 1 Østfold Akershus er via SpareBank 1 Forsikring leverandør av EPK.

Digital Makrofrukost med overskriften **Optimistisk finansmarked og styrket kronkurs**.

SpareBank 1 Forvaltning AS (Odin Forvaltning AS, SpareBank 1 Kapitalforvaltning AS, SpareBank 1 Verdipapirservice AS), ble etablert. Selskapet skal tilby et vesentlig mer konkurransedyktig sparetilbud gjennom mer effektiv konseptutvikling, et bredere kundetilbud, tydeligere digital satsing og styrket kompetanse.

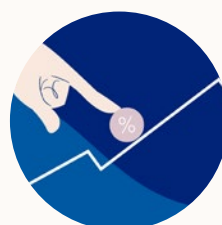
Begge foto: Torbjørn Persen

Makrofrukost – Ser vi lyset i enden av tunnelen?
Pandemien har preget norsk økonomi, men vi er på vei ut av en dyp nedgang. Vår region har klart seg godt og vi er optimistiske til fremtiden. Arbeidsledigheten har sunket, men er fremdeles høy. Forbruksmønsteret er endret og lave boliglansrenter og begrenset boligtilbud har medført sterk boligprisvekst.

Vi deltok på **Moss Miljøfestival** sammen med aktører fra mange ulike bransjer. Alle hadde en felles målsetting; å øke kunnskap og bevissthet rundt hvilke initiativ og tiltak hver og en av oss kan gjøre som har en positiv innvirkning på klima, miljø og sosial bærekraft.

Vi arrangerte en helaften i Fredrikstad med tittelen **«Det gode liv»**. Et seminar for kvinner i aldersgruppen 30–55 år med temaene **helse, økonomi og arbeidsliv**. Kvelden ble avsluttet med en intimkonsert av Magnus Grønneberg.

Første **renteendring** etter pandemien slo til. Et av de første klare signalene på at det er bedring i sikte.

Vi passerte **25 milliarder kroner** i utlån på privatmarkedet!

Kunden vår **Østfold Gress** var vårt bidrag inn i den nasjonale kampanjen for bedriftsmarkedet **«Bedriftsløftet»**. En film om produksjonen deres av den klimavennlige veksten «sedum» har gått i sosiale medier i hele Norge.

Digital Makrofrukost – **1 september stiger renta og da faller vel boligprisene?**

I Ipsos sin omdømmekåring er **SpareBank 1 kåret som vinner blant bankene**. 67 prosent svarer at de enten har et meget eller ganske godt inntrykk av banken.

11. november 2011 fusjonerte Rygge-Vaaler Sparebank og Halden Sparebank og dannet SpareBank 1 Østfold Akershus. **10-årsjubileet** ble feiret, staselig og fysisk, for alle ansatte på Quality Hotell i Sarpsborg.

Frokostseminar om **datasikkerhet for små og mellomstorebedrifter**. Vi holdt et fysisk og digitalt seminar om datasikkerhet med Roar Thon, Fagdirektør i Nasjonal sikkerhetsmyndighet, som foredragsholder. Han satt søkelyset på data-kriminalitet og snakket om hvilke farer norske bedrifter kan bli utsatt for.

Odin lanserte bærekraftfondet **ODIN Bærekraft**. Fondet tilfredsstiller de strengeste kravene til bærekraft og vil investere globalt.

Sentralbanksjef **Øystein Olsen** besøkte Litteraturhuset i Fredrikstad og finanssjef i SpareBank 1 Østfold Akershus Henry Tvete var ordstyrer.

Foto: Norges Bank

Bærekraft er et av våre viktigste samfunnsbyggende satsningsområder i årene som kommer, og nå har vi endelig fått på plass en egen **fagansvarlig for bærekraft, Lene Gjermundsen**.

Kontoret i Halden har gjennomgått en omfattende oppussing, til glede for kunder og ansatte.

SpareBank 1-alliansen fyller 25 år «Det var ikke mangel på dommedagsprofetier da alliansen ble opprettet. Og vi har for så vidt ikke manglet endetidsuttalelser underveis heller. Men nå er vi 25 år, og jeg våger å påstå at vi aldri har vært sterkere» alliansens styreleder, Liv Bortne Ulriksen.

Andre **renteendring** for året. Norges bank hevet i desember styringsrenten med 0,25 %.

I 2021 gikk **julegaven** fra oss til flere ulike organisasjoner rundt om i regionen vår. Vi er engasjerte i lokalmiljøet og lot derfor hvert av våre seks kontor finne en verdig mottaker.

Gründerprisen. I 2021 ble «Østfold Follo Gründerpris» etablert og delt ut for første gang. Målet er å fremme lokal innovasjon, entreprenørskap og jobbskapning. Prisen er et samarbeid mellom banken, SpareBank1 Stiftelsen Østfold Akershus og flere sentrale kompetansemiljøer i regionen. Vinneren av Gründerprisen 2021 ble Becour. De jobber med fornybar energi og tror på en elektrisk, fornybar og digitalisert fremtid.

4. Bærekraft og samfunn

Foto: Shutterstock

Vårt globale ansvar

Som lokal sparebank har vi lang tradisjon for å ivareta vårt lokalsamfunn gjennom å skape vekst og utvikling. Bærekraft er godt forankret i vår virksomhetsstrategi og vi arbeider med å finne nye, gode løsninger for en bærekraftig utvikling av regionen og våre lokalsamfunn.

Samtidig som vårt engasjement for lokal bærekraft er stort, er det også viktig å støtte arbeid som gjøres nasjonalt og globalt. Det innføres stadig nye retningslinjer og rammeverk som vi som finanshus må implementere og følge. Veikartet til Finans Norge fra 2018 legger tydelige føringer, og med den kommende EU taksonomien blir et klassifiseringssystem utarbeidet for å kunne vurdere om økonomiske aktiviteter kan anses som bærekraftige. Åpenhetsloven og Lov om bærekraftig finans er eksempler på lover som i løpet av 2022 vil bli innført i Norge for å dekke opp om krav i EU-taksonomien.

Endringer i teknologi og marked kan by på både muligheter, men også nye utfordringer. Flere av våre kunder vil være eksponerte for klimarelatert omstillingsrisiko i de kommende årene som følge av tilpasning til et nullutslippssamfunn. Fysisk klimarisiko som økt nedbør, jordras og ekstrem tørke har vi allerede vært vitner til de senere årene, og dette er risikoelementer som vil fortsette å være til stede som en konsekvens av klimendringene. Som en lokal sparebank

skal vi være vår rolle bevisst og blant annet arbeide med å opplyse våre kunder om det nye risikobildet. Vi skal være en sparringpartner og bidra til at lokalt næringsliv kommer styrket ut av den store omstillingen.

Vi erkjenner at vi som bank er en viktig bidragsyter innen bærekraftsarbeidet ettersom vi har stor innflytelse og påvirkning på retningen til pengestrømmen og de midlene vi håndterer og forvalter. Vi tar dermed også vårt globale ansvar på alvor og støtter opp under at alle må gå sammen og bidra til arbeidet med en mer bærekraftig klode.

Målet er å være en organisasjon som har et aktivt forhold til bærekraftig utvikling og som bidrar med å ta ansvar for de utfordringene som samfunnet står overfor. Utover at bærekraftsarbeidet er en integrert del av strategien vår er vi også knyttet til initiativer og rammeverk for å sikre at vårt bidrag er i tråd med krav fra våre interessenter.

Globale initiativer vi støtter og rammeverk vi følger

FNS BÆREKRAFTSMÅL

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland bærekraftsmålene for å sikre en bærekraftig utvikling. De består av 17 mål og 169 delmål og skal fungere som en felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Banken har sluttet oss til FNs bærekraftsmål der vi

anerkjenner det globale samarbeidet som må ligge til grunn for å lykkes. Vi stiller oss bak alle målene når vi utøver vårt arbeid, men banken har identifisert fire bærekraftsmål som vi skal ha særlig fokus på. Det er disse vi mener er mest relevante for vår virksomhet og er der vårt arbeid kan bidra i mest positiv retning.

SDG 4 – GOD UTDANNING

- Kompetanseheving i egen organisasjon som bidrar til kompetanseheving inn mot person- og bedriftskunder og lokalsamfunnet

SDG 8 – ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

- Innovasjon og digitalisering
- Ansvarlige utlån, investeringer og forvaltning
- Anstendig arbeid, likestilling og mangfold i arbeidslivet
- Sysselsetting
- Anti-korrupsjonsarbeid og etikk
- Innsats mot hvitvasking og økonomisk kriminalitet

SDG 11 – BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN

- Bistå næringslivet i omstilling og bidra til lokal næringsutvikling
- Bankens rolle i lokalsamfunnet
- Bygge bro mellom bygd og by
- Jordbruk
- Kyst

SDG 13 – STOPPE KLIMAENDRINGENE

- Klimakompensert bank
- Bistå næringslivet i det grønne skiftet
- Tilpasning til klimaendringer
- Bankens egen drift

FNS GLOBAL COMPACT

SpareBank 1 Østfold Akershus ble i slutten av 2021 signatory i FNs Global Compact. FNs Global Compact er verdens største nettverk innen bærekraft og bærekraftig næringsliv. Banken forplikter seg til å følge FN Global Compact sine ti prinsipper for ansvarlig næringsliv som skal sikre ansvarlig drift innen menneskerettigheter, arbeidsliv, antikorrupsjon og miljø.

Vi vil i 2022 jobbe med å implementere disse prinsippene i hele organisasjonen,

og vil i årsrapport for 2022 for første gang rapportere om hvordan vi leverer på de ti prinsippene.

FNS MILJØPROGRAMS PRINSIPPER FOR ANSVARLIG BANKDRIFT (UNEP FI & PRINCIPLES FOR RESPONSIBLE BANKING)

SpareBank 1 Østfold Akershus påbegynte også registrering for å signere på FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift (Principles for Responsible Banking, PRB) i 2021. Med dette så forplikter vi oss til å →

innta en pådriverrolle i arbeidet med å nå FNs Bærekraftsmål og oppfylle forpliktelsene i Parisavtalen. Vi forplikter oss til å tilpasse vår virksomhet til disse målene. For å best kunne implementere og realisere prinsippene, skal vi i 2022 analysere vår positive og negative påvirkning innen bærekraft. Ut ifra denne påvirkningsanalysen skal vi sette mål for hva vi skal jobbe spesifikt med de neste årene. Prinsippene skal være fullt integrert i vår virksomhet innen fire år.

PARTNERSHIP FOR CARBON ACCOUNTING FINANCIALS (PCAF)

SpareBank 1 Østfold Akershus ble i 2021 med i dette globale partnerskapet mellom finansinstitusjoner verden over. Banken får tilgang til en database og en metodikk for å kunne rapportere på klimagassutslipp knyttet til våre utlån.

GLOBALE REPORTING INITIATIVE (GRI)

Vi rapporterer etter GRI (Globale Reporting Initiative) standarden. Rammeverket er anerkjent globalt og er blant annet anbefalt av Oslo Børs' veiledning for rapportering av samfunnsansvar. SpareBank 1 Østfold Akershus rapporterer i henhold til GRI «core», og leverte første rapport etter denne standarden for året 2020.

KLIMAREGNSKAP

For å kartlegge klimagassutslipp knyttet til vår virksomhet har vi laget et klimaregnskap for egen drift, som inkluderer utslipp fra scope 1, scope 2 og scope 3 (tjenestereiser). Den internasjonale standarden Greenhouse Gas (GHG) proto-

kollen er rammeverket som ligger til grunn for klimaregnskapet. Dette er et viktig verktøy i arbeidet vårt med å identifisere konkrete tiltak for å kunne redusere klimagassutslipp fra egen drift. Klimaregnskapet for 2021 er i sin helhet lagt til som vedlegg.

KARBONAVTRYKK I VÅRE UTLÅN

I 2021 har vi også jobbet med å kartlegge scope 3 utslipp i vår utlånsportefølje. Som bank har vi et stort potensiale for å kunne bidra til betydelige utslippsreduserende tiltak igjennom målrettede utlån og på den måten støtte opp under Parisavtalen og klimamålene satt av regjeringen.

KLIMARISIKO (TCFD)

Sparebank 1 Østfold Akershus startet i 2020 arbeidet med å følge anbefalingene til rapportering om klimarisiko fra Task-Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD). Gjennom året har banken videreutviklet arbeidet med klimarisiko, og kapittel 7 Detaljer om bærekraft beskriver dette nærmere.

KLIMAKOMPENSERING

Vi har kjøpt klimakvoter utstedt av FN for å kompensere for vårt kartlagte klimagassutslipp på 38,5 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e) i 2021. Dette er ment som et midlertidig tiltak frem til vi får identifisert og iverksatt konkrete tiltak som bidrar til reduksjon i våre klimagassutslipp.

BÆREKRAFT HOS LEVERANDØRER

Vi stiller en rekke krav til arbeidet med bærekraft hos våre leverandører. Les mer i kapittel 7 Detaljer om bærekraft.

Interessentdialog og vesentlighetsanalyse

Dialog og samarbeid med våre viktigste interessenter er avgjørende for at vi skal kunne nå våre bærekraftsmål. Det gir oss viktig input på hvilke muligheter og risikoer interessentene mener SpareBank 1 Østfold Akershus står ovenfor, hvordan vi kan gjøre en positiv forskjell og hvor vi kan minske vår negative påvirkning.

I arbeidet med konsernets bærekraftstrategi gjennomførte vi i 2020 en vesentlighetsanalyse med våre viktigste interessenter. Denne har dannet grunnlag for vårt arbeid også i 2021. Følgende interessentgrupper/roller var representert i undersøkelsen:

- Ansatte
- Tillitsvalgte
- Styreleder
- Kunder
- Eiere og investorer
- Viktige organisasjoner (LO og NHO, Innovasjon Norge, Klima Østfold), Regionale politikere.

Nasjonale myndigheter ble representert ved interne ressurser som har god innsikt i lovverk og gjeldende retningslinjer. Temaene som ble kartlagt i interessentanalysen var innenfor områdene leverandører, egen drift, kreditt-området, investeringer, forvaltning og gavevirksomheten.

INTRESSENTDIALOG

Dialog og samarbeid med våre interessenter er viktig for at banken skal nå

våre ambisjoner, levere på omgivelsenes ønsker og vår plass i lokalsamfunnet.

Det har vært kontakt med interessentene på ulike arenaer og om mange ulike temaer. Dialog og samarbeid gjør oss bedre. Hvordan og hvem vi samarbeider med er nærmere beskrevet i ulike kapitler i årsrapporten.

Se også tabell med oversikt over bankens interessentdialog i vedlegget *Detaljer knyttet til bærekraft*.

Av interessentkartet på neste side fremgår de interessentgruppene vi identifiserte som mest relevante.

Løpende interessentdialog er svært betydningsfullt i form av innspill og tilbakemeldinger, deriblant bankens arbeid med bærekraft. Samarbeidet med dem er høyt prioritert, da de påvirker og gir innspill til hvordan banken skal prioritere arbeidet med bærekraft. Dette gir oss et bredt perspektiv og best mulig grunnlag for å kunne gjøre gode valg og prioriteringer for hvordan vi kan

STRATEGISK VIKTIGHET FOR INTERESSETER	Viktigst		Mangfold og likestilling Innovasjon og digitalisering	Ansvarlig utlån Ansvarlig investeringer Bekjempe økonomisk kriminalitet Personvern Lokal støttespiller
	Viktigere	Transport Avfall/matsvinn	HMS Grønne produkter i privatmarkedet Klima og miljø i eget hus	Livslang læring
	Viktig	Aktivt eierskap Naturmangfold	Ansvarlig markedsføring Fornybar energi og energieffektivisering Krav til leverandører om arbeidstakerrettigheter Miljøkrav til leverandører og samarbeidspartnere.	
		Viktig	Viktigere	Viktigst
STRATEGISK VIKTIGHET FOR SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS				

bidra til bærekraftig utvikling i vår region fremover i lys av hva som er viktig for våre omgivelser.

FØLGENDE OMRÅDER PEKTE SEG UT I VESENTLIGHETSANALYSEN

Høye forventninger til konsernets rolle som lokal støttespiller, og for lokalt næringsliv spesielt. Konsernet bør ta en rolle som pådriver og rådgiver for grønn omstilling i næringslivet, gjennom ansvarlige utlån og investeringer, og gjennom arbeidet med økonomisk kriminalitet, personvern og informasjonssikkerhet.

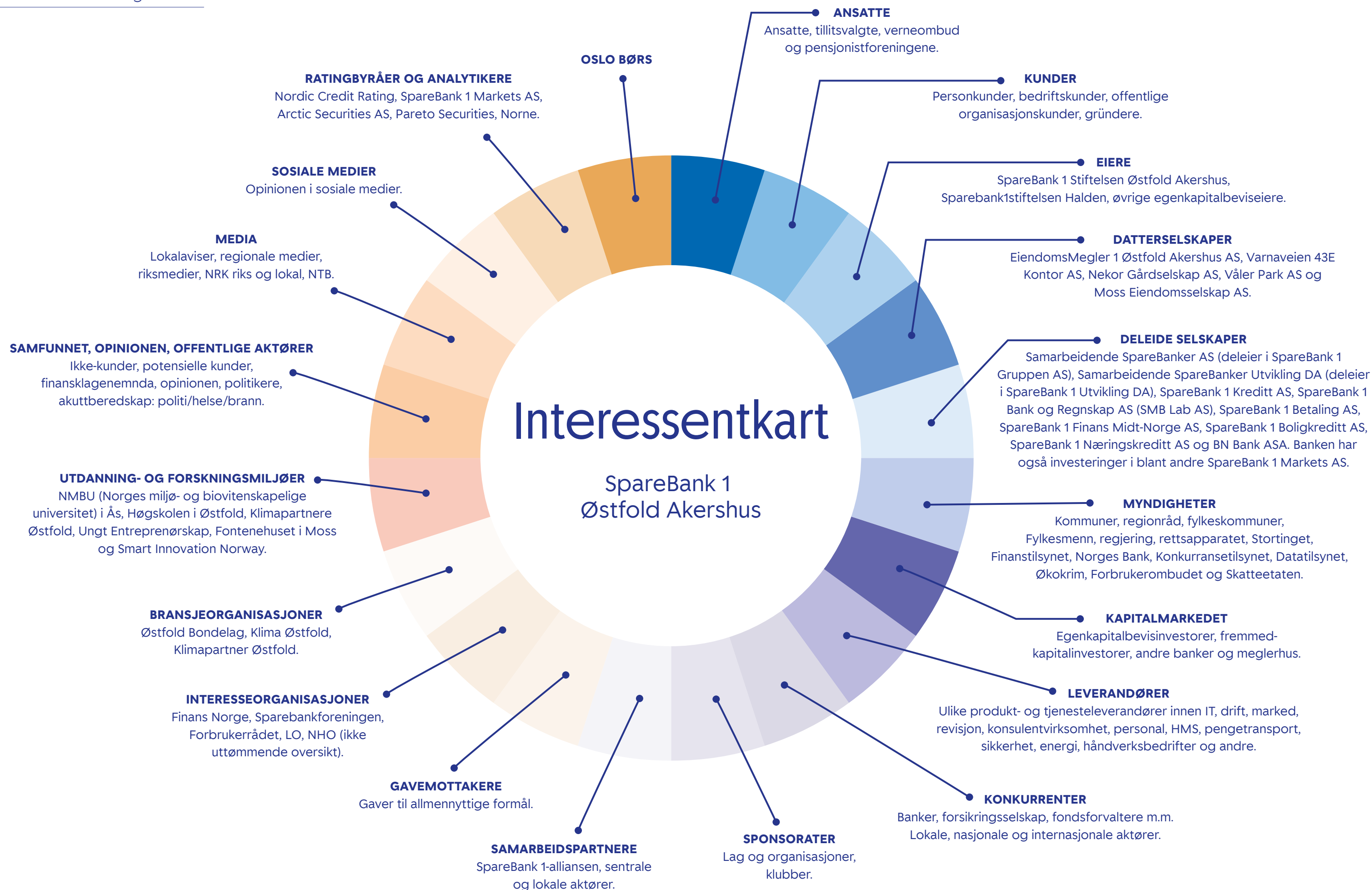
I tillegg var mange opptatt av at gavevirksomheten fortsatt bør regnes med som en viktig ressurs for å kunne bidra til fremtidig bærekraftig utvikling.

På bakgrunn av vesentlighetsanalysen fulgt opp av interne prosesser i ledelsen og forankring i styret, skal SpareBank 1

Østfold Akershus legge hovedvekten av sin bærekraftsatsing innenfor fire hovedsatsinger. Det handler å jobbe med bærekraft innenfor kjernevirksomheten, og hvordan vi gjennom å være rådgiver og pådriver skal bidra til grønn omstilling av lokalt næringsliv. Det handler også om vår rolle som lokal støttespiller og å ivareta og forbedre klima og miljøavtrykk i eget hus. Ut fra disse områdene, har vi valgt ut fem vesentlige tema som utdypes i neste kapittel i denne rapporten:

- 1) Ansvarlige utlån
- 2) Ansvarlige investeringer
- 3) Arbeid mot økonomisk kriminalitet
- 4) Personvern
- 5) Bidrag til bærekraftige formål.

Vi vil understreke at kompetanse og god kommunikasjon er avgjørende faktorer for å lykkes i arbeidet med våre vesentlige tema.

5. Vesentlige temaer innen bærekraft

Vesentlighetsanalysen gjennomført i juni 2020 danner grunnlaget for hvilke tema innenfor bærekraft konsernet skal ha særskilt fokus på, og hvilke GRI indikatorer vi rapporterer i henhold til. Her finner du en nærmere utdyping av våre fem vesentlige tema.

5.1 Ansvarlige utlån

Banken har drevet bærekraft utvikling av våre lokalsamfunn i 186 år. Å gi lån til privatkunder og bedriftskunder er bankens kjernevirksomhet, og vi integrerer samfunnsansvar i vår virksomhet fordi det er moralsk og etisk riktig, samtidig som det er god risikostyring.

Gjennom ansvarlige utlån skal vi bidra til lokal verdiskapning og tilrettelegge for at vår region er et attraktivt område for de menneskene som bor og driver næringsvirksomhet her.

Som långiver er vi bevisst vårt ansvar og våre muligheter. Det betyr at vi gjør vurderinger på hva vi låner ut penger til. Vi har stor påvirkningskraft, og gjennom finansiering kan vi være en pådriver for omstilling og lede bedrifter og privatpersoner i en bærekraftig retning. Bedriftsmarkedet (BM) står for mindre enn en fjerdedel av bankens utlån, men det er her vi har størst mulighet for positiv påvirkning og størst risiko for negativ påvirkning på miljø, natur og klima, menneske- og arbeidstakerrettigheter, samt økonomisk kriminalitet og styring (forkortes gjerne ESG-risiko). Banken finansierer virksomheter som er avgjørende for opprettholdelse av arbeids-

plasser, og gjennom finansielle tjenester stimulerer vi til etablering av nye virksomheter og vekst i eksisterende bedrifter. Ved å forhindre svart arbeid og brudd på sosiale rettigheter, bidrar vi blant annet til at de som driver etterrettelig kan overleve.

Bedriftsmarkedet (BM)

Banken skal ikke ha kunder innen bransjer som forurensar miljøet vesentlig, er skadelig for arts mangfoldet, kontroversiell våpenproduksjon, kraftproduksjon innen kull eller olje, pornografisk virksomhet eller tobakkindustri.

HVA BLE GJORT I 2021

Vi startet arbeidet med å integrere bærekraft i våre kredittvurderinger i 2020, men det var først i 2021 at det ble satt krav til at ESG-risiko skal vurderes i alle →

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Policy for samfunnsansvar og bærekraft samt Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for bedriftsmarkedet.

Mål for 2022:

- Vi skal ha en bærekraftig kredittportefølje.
- Våre rådgivere skal vurdere relevante ESG-faktorer i alle kredittsaker for BM.
- Vi skal bidra til at våre kunder får et bevisst forhold til bærekraft, klima og miljørisiko.

GRI-indikator: FS7, FS8, SØA-1.
Opplæring: 404-2,3.
SDG: 8.10, 9.4, 12.2, 12.6, 12.8, 13.3, 15.a, 15.b og 16.4.

lånesaker over en viss størrelse, på lik linje med øvrige risikoforhold. Målet er å bevisstgjøre kundene gjennom relevante spørsmål og dialog om temaet, og vi skal være en pådriver for at våre kunder reduserer risikoene gjennom bærekraftige investeringer.

Høsten 2021 tok vi i bruk en egen ESG-modell, som skal støtte BM-rådgiverne i

vurdering av bærekraftsrisiko. Den har et standardisert grensesnitt som hjelper oss å stille de riktige spørsmålene og konkludere på disse. Gjennom vår kjennskap til kunden og samtaler med kundene skal vi svare på spørsmål innen både miljø, klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring. Sentralt i denne vurderingen er kundens holdning og økonomiske evne til å kunne etterleve krav som er og vil bli pålagt. Basert på svarene blir kundene klassifisert i lav, moderat eller høy bærekraftsrisiko.

Sammen med et obligatorisk samsvarsspørsmål i alle lånesaker, som gjør at saksbehandler må svare på hvorvidt kundens egne opplysninger stemmer med faktisk bruk av banken, har vi nå fullt ut integrert vurderinger av bærekraft og samfunnsansvar, i form av «kjenn-din-kunde»-prinsippet, i kredittprosessen.

I tillegg til individuelle samtaler med kundene, har vi i 2021 gjennomført et webinar for bankens landbrukskunder, med informasjon om opplæring i bruk av klimakalkulator.

E-SIGNERING OG DIGITAL LÅNESØKNAD

Vi jobber aktivt med å redusere bruken av fysiske dokumenter og utskrifter i låneprosessen, for dermed å spare miljøet gjennom redusert papirbruk og for å effektivisere prosessen. Antall e-signerte lån måles månedlig og i 2021 ble 97 % e-signert. I tillegg oppfordres kundene til å starte lånesøknad på nett, med opplastning av relevante dokumenter.

VÅRE PRODUKTOMRÅDER

I 2020 inngikk vi samarbeid med Innovasjon Norge om å tilby gunstige lån under vekstgarantiordningen. Dette er lån som gis til innovative og/eller raskt voksende små og mellomstore bedrifter. Via denne ordningen ønsker vi å bidra til vekst og nyskaping i regionen vår, som igjen vil bidra til å sikre arbeidsplasser. Vi har innvilget totalt fire slike lån, med til sammen kr 16 mill.

Vi har ingen grønne låneprodukter, men vi tilbyr bedriftskundene våre grønn objektsfinansiering via vår produktleverandør SMN Finans Midt-Norge AS. Dette gjelder gunstig finansiering av elektrisk utstyr og kjøretøy, samt leasingavtale på solcellepanel.

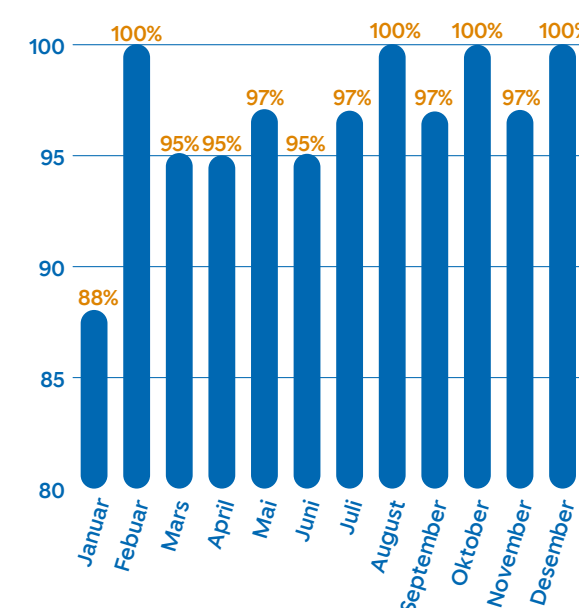
OPPLÆRING AV ANSATTE

I 2021 har både kunnskap og modning økt i organisasjonen, og vi har kommet videre med intern forankring av arbeidet med å integrere bærekraft i kredittprosessen.

Vi har deltatt på et felles teams-seminar for BM-rådgivere i alliansen, og det har vært avholdt flere interne fagdager med bærekraft som tema, med fokus på klima og miljø. Målet var å få en felles forståelse av hva bærekraft og ansvarlige utlån innebærer, samt øke oppmerksomheten rundt ESG-risiko vi er eksponert for gjennom våre kunderelasjoner.

Videre er det blant kredittmedarbeiderne utpekt ressurspersoner på bærekraft innen eiendom og landbruk. Ressursper-

Andel e-signerte lån 2021 – BM

sonene skal kjenne regelverk og vurderingskriterier ekstra godt, og de skal bidra til effektiv implementering av bærekraft og samfunnsansvar i kredittprosessen, gjennom å være sparringspartnere ovenfor de andre kredittmedarbeiderne i avdelingen.

VEIEN VIDERE

Vi er fornøyd med arbeidet som er gjort i 2021. Det har lagt et godt grunnlag for vårt videre arbeid med samfunnsansvar i utlånsvirksomheten, og det har bidratt til økt oppmerksomhet blant rådgiverne.

Vi vil fortsette opplæringen i 2022, da vi ser at dette er en modningsfase for både oss og kundene våre. Etter hvert som vi får erfaring med bruk av den nye ESG-modellen, vil vi avholde flere interne møter hvor vi diskuterer oss gjennom spørsmålene og forståelsen av disse. Videre vil interne retningslinjer og

vurderingskriterier utvikles etter hvert som vi opparbeider oss kompetanse og erfaring på området.

Vårt hovedmål er først og fremst å bli en god sparringpartner for våre kunder, ved å bevisstgjøre dem gjennom rele-

vante spørsmål og dialog om temaet. Med vår påvirkningskraft ønsker vi å være en pådriver for at våre kunder reduserer risikoene gjennom bærekraftige investeringer, og kundedialog knyttet til samfunnsansvar og ESG-risiko vil derfor fortsette i økt omfang i 2022.

Privatmarkedet (PM)

HVA BLE GJORT I 2021

Kompetanseheving og operasjonalisering av bærekraftstrategien har stått på agendaen i 2021 for privatmarkedet. Konsernet har i fellesskap gjennomgått opplæringsløp som har kombinert e-læring, workshops og seminarer for å sikre at vi sammen kan tilby kundene våre god og relevant rådgivingen innen bærekraft, men også sikre etterlevelse i hverdagen. Fra strategi til operasjonell hverdag.

God selskapsstyring, regulatoriske rammer, forsvarlig utlånspraksis og fokus på forretningsetiske forhold sammen med videreutvikling og konkretisering av klimarisikotiltak legger til rette for å bidra til kontinuerlig forbedring.

Som samfunnsaktør skal banken bidra til ansvarlige utlån og bærekraftig forbruk og økonomi for våre privatkunder. For kunder som er i en vanskelig økonomisk situasjon, eller gjennomgår en livskrise, ønsker vi som bank å ta en særskilt rolle. Dette har vært spesielt viktig de siste to

årene hvor mange kunder har hatt ulike utfordringer i forbindelse med pandemien.

Med god rådgivning og personlig oppfølging som legger til rette for sunn hverdagsøkonomi skal vi fortsette å bidra til gode lokalsamfunn i vår region.

Det er stadig utvikling i digitale søknadsprosesser og fysiske rådgivningsløsninger som forenkler hverdagsøkonomien til våre kunder. Som bank ønsker vi å være til stede for alle våre kunder i alle livets faser. Vi er derfor stolte over å tilby og stadig utvikle et produktspekter fra den første sparekontoen til kjøp av bolig og helt til arv og skifte.

Økonomisk kriminalitet er et samfunnsproblem som rammer både enkeltpersoner, næringslivet og økonomien og den blir stadig mer kompleks og sammensatt. Bankens innsats i form av å fastslå kundenes identitet, kjenne våre kunders faktiske bruk av banken og hvor kundenes midler kommer fra er et bidrag til å motvirke hvitvasking og terror-

finansiering. Kundene spesielt og samfunnet generelt skal ha tillit til at banken jobber aktivt på dette området.

E-SIGNERING OG DIGITAL LÅNESØKNAD

Vi har som mål å redusere bruken av fysiske dokumenter og utskrifter i låneprosessen. Økt digitalisering sparer miljøet gjennom redusert papirbruk og effektiviserer og trykker kredittprosessen.

Andelen e-signerte lån har ligget høyt, og økte ytterligere i 2021 til 98 %. Vi oppfordrer også kundene til å starte lånesøknad på nett, med opplastning av relevante dokumenter digitalt. Antall lån som er startet på nett har vært stigende,

og i slutten av 2021 ligger nivået på nett-søknader på ca 93 %.

I tillegg ønsker vi i samarbeid med eiendomsmeglerne å benytte elektronisk eiendomshandel når kundene kjøper bolig. Dette gjør at også kjøpekontrakt og skjøte kan e-signeres og bidrar til ytterligere reduksjon av papirbruk og en mer effektiv prosess.

VÅRE PRODUKTOMRÅDER

Banken har i dag ingen «grønne bolig-lån» og grønne lån for energiltak for Privatmarkedet, men vi har en rekke lån med sosial profil som fordel for våre kunder:

- LOfavør førstehjemslån ble lansert i 2019 og er vårt rimeligste lån til kjøp av første bolig, uansett alder.

Alby, Moss. Foto: Mari Kolrud Hustoft

- Boliglån ung og LOfavør Boliglån ung er rabatterte produkter som skal hjelpe unge boligkjøpere inn på boligmarkedet.
- Lån lønnsgarantifondet LO er et lån til boliglånsrente dersom bedriften kunden jobber i skulle gå konkurs i påvente av utbetaling fra lønnsgarantifondet
- LOfavør konfliktlån er et lån med boliglånsrente til kunder som havner i langvarig arbeidskonflikt i forbindelse med tariffoppgjør.

I 2021 lanserte vi også «mitt klimaspor» som en gratistjeneste i mobilbanken. «Mitt klimaspor» gir kundene våre muligheter til å få oversikt over sitt CO₂-avtrykk basert på transaksjoner på konto. Vi er også tilknyttet «Energiportalen» som gir kunder mulighet for å utarbeide ENØK-analyse på boligen sin med noen få tastetrykk. (Alle boligeiere i Viken kan dessuten få utarbeidet objektive og gratis råd om energibruk og klimavennlige løsninger i boligen sin.)

OPPLÆRING AV ANSATTE

Rådgivere som håndterer bankens privatkunder får som nyansatte opplæring via vår interne «SØA-skole» og faller i tillegg inn under flere godkjenningsordninger som sparing/plassering, skadeforsikring, personforsikring og kreditt.

Det tilrettelegges med lesedager og jevnlig kompetanseoppdateringer i form av fagdager og faguker i tillegg til individuelle kompetanseplaner utarbeidet i samarbeid med nærmeste leder. I løpet av et år gjennomføres det også flere

kurs innenfor relevante temaer, de fleste fag- og risikoorienterte.

VEIEN VIDERE

Vi har i 2021 arbeidet med kompetanseutvikling av ansatte og hvilke typer «grønne lån» vi skal tilby boliglånskundene våre. «Grønne lån» er planlagt lansert første halvår 2022.

Vi ønsker å tilby lån som har innvirkning på bærekraftmålene og som hjelper våre kunder å ta grønne valg. Investerings- og oppgradering av spesielt eksisterende bygningsmasse representerer ofte en betydelig investering. Vi ønsker å finne en fornuftig kombinasjon av Enovas støtteordning, Energiportalens analyser og konkurransedyktige betingelser.

Vi har lagt et godt grunnlag for videre kompetanseutvikling gjennom opplæringen vi har hatt i 2021. Vår kompetanse vil øke etter hvert som vi får erfaring med grønne produkter, energimerking, og energitilpassede oppgraderinger. Vi opplever at det er en modningsprosess rundt dette for både kundene våre og oss og vi er i kontinuerlig utvikling i takt med samfunnet for øvrig.

5.2 Ansvarlig investering

Som navet i finansieringsprosessen har vi stor påvirkningsmulighet og vi kan gjennom bevisste valg og god informasjon bidra til ansvarlige investeringer som bidrar til å skape en bærekraftig fremtid.

HVORFOR

Som bank investerer vi selv eller på vegne av våre kunder betydelige midler. Dette gjennom våre kunders plassering av midler i fondsprodukter, SB1 Forsikring sin plassering av våre kunders pensjonsmidler og bankens plassering av overskuddslikviditet.

Det er krevende å ha oversikt over de ulike investeringsmulighetenes bærekraftspåvirkning, både innen miljø, klima, menneske- og arbeidstakerrettigheter, økonomisk kriminalitet og virksomhetsstyring. Som nav i finansieringsprosessen har vi stor påvirkningsmulighet og vi kan gjennom bevisste valg og god informasjon bidra til ansvarlige investeringer som bidrar til å skape en bærekraftig fremtid.

FONDSSPARING

Våre kunder har plassert 2,5 milliarder kroner i ulike fonds- og spareprodukter.

Basert på bankens retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft oppdateres det årlig en omfattende bærekraftsanalyse. Denne gir en gradert fondsmerking for alle verdipapirfondene som tilbys kundene. Merkingen skal gjøre det lettere for kundene å velge

fond basert på bærekraftskriterier.

Mye av arbeidet med fond er sentralisert i SpareBank 1-alliansen via et samarbeid mellom SpareBank 1-bankene, SpareBank 1 Utvikling og The Governance Group. De 221 fondene er gradert etter:

Utelukkelse:

- Selskaper som produserer eller på annen måte handler med kontroversielle våpen (220 fond).
- Selskaper som får vesentlige deler av sine inntekter fra termisk kull, eller som baserer vesentlige deler av sin virksomhet på termisk kull (200 fond).
- Selskaper som bidrar til alvorlig miljøskade (204 fond).
- Selskaper som på et aggregert selskapsnivå fører til uakseptable nivåer av klimagasser (192 fond).
- Selskaper som er involvert i alvorlige brudd på menneskerettigheter (204 fond).
- Selskaper som er involvert i korrupsjon (198 av fond).

Aktivt eierskap:

- Fond som i sitt aktive eierskap kommuniserer med selskapene om ESG-forhold (216 fond) og stemmer på generalforsamlinger (216 fond).

Poengfordelig

blant 221 distribuerte fond

I kartleggingen gir negativ screening inntil 2 poeng, positiv screening 1 poeng og aktivt eierskap inntil 2 poeng. Total mulig poengsum er altså 5. Endring fra i fjor i parentes.

Positiv utvelgelse:

- Fond som gjennomfører positiv seleksjon av selskaper basert på samfunnsnyttige ikke-finansielle forhold (7 fond).

Av fondene som forvaltes av vårt deleide datterselskap ODIN, får Odin bærekraft, et fond lansert i 2021, høyeste score med 5 poeng. Alle øvrige Odin-fond får den gode scoren 4. Odin benytter ikke positiv screening og fondene oppnår dermed ikke det siste poenget. Odin har i hovedsak valgt å fokusere sin forvaltning på aktivt eierskap som metode da de mener dette gir større påvirkningskraft. I vår rådgivning til kunder er det primært ODIN-fond som blir anbefalt.

I tillegg til merking av de fondene vi tilbyr vil SpareBank 1 Østfold Akershus retningslinjer for fondsforvaltning ligge til grunn for alle nye fond som tas inn på vår fondsplattform. Våre anbefalte fond, som er rundt 40 av totalt 221 fond på

plattformen, vil kun være fond som følger bankens retningslinjer.

FORSIKRING

Våre kunder har 800 millioner plassert i ulike typer livsforsikring og pensjonsparing. Videre har over 10 000 av våre kunder en eller flere skadeforsikringer.

Bærekraftvurderinger og identifisering av risikofaktorer knyttet til miljø, samfunnsforhold og selskapsstyring har en sentral plass i SpareBank 1 Pensjon sin investeringsstrategi og inngår i alle beslutninger. Strategien har vært praktisert lenge som en naturlig del av den aktive investeringsforvaltning. SpareBank 1 Forsikring mener at aktivt og ansvarlig eierskap vil bidra til verdiskapning og raskere omstilling til et bærekraftig samfunn. Det er utarbeidet egne Retningslinjer for ansvarlige investeringer som beskriver tilnærmingen til bl.a. integrering av bærekraft i kapitalforvaltningen. For SpareBank 1 Forsikring er fremtidsanalysen, og dermed bærekraftsrisiko, selve utgangspunktet i forvaltningen. SpareBank 1 Forsikring er og skal være et bærekraftig selskap som tar samfunnsansvar.

Å ekskludere et selskap med problemer knyttet til ESG er nødvendigvis ikke en bærekraftig og konstruktiv løsning på lang sikt, ettersom endringen av eierskap i seg selv (ofte til mindre ansvarlige eiere) ikke vil føre til en forbedring i måten selskapet opptrer på. SpareBank 1 Forsikring ser på utelukkelse som siste utvei og foretrekker å bruke eierengasjementet til å påvirke et selskap i en mer bærekraftig og ansvarlig retning. Altså

hjelpe disse selskapene over i «grønn sone» fremfor eksklusjon.

SpareBank 1 Forsikring har tatt bærekraft inn som aspekt i hele sin drift:

- Kultur: Jobber med å skape en kultur for langsiktige og bærekraftige beslutninger.
- Produkter: Jobber kontinuerlig med vedlikehold av eksisterende produktportefølje samt utforske nye bærekraftige pensjonsløsninger.
- Kommunikasjon og kompetanse: SpareBank 1 Forsikring skal være tilgjengelig, tydelig og relevant og ha kompetanse til å veilede kundene til bærekraftige valg.
- Strategisk og operasjonelt: Bærekraft er forankret i selskapets strategiprosess med involvering av alle ledd i organisasjonen.
- FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UN Pri) er undertegnet og det forplikter til å iverksette seks prinsipper for ESG-integrering.

PLASSERING AV OVERSKUDDSLIKVIDITET

SpareBank 1 Østfold Akershus er en samfunnsbevisst og ansvarlig bank, med en bærekraftig forvaltning. Bankens investeringsvirksomhet følger norske lover og regler.

Banken har for likviditetsformål investert i en portefølje av obligasjoner som ved årsslutt var på 1,95 milliarder kroner. Bankens likviditetsportefølje består utelukkende av investeringer i stat- og statsgaranterte papirer, obligasjoner med fortrinnsrett og norske og nordiske kommuner. Banken har utarbeidet

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Strategi for samfunnsansvar og bærekraft. Generelle retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft. Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for distribusjon av verdipapirfond.

Mål for 2022: Vi undersøker kundens klimapreferanser som en del av egnethetsvurderingen og tilbyr produkter som er i overensstemmelse med kundens klimapreferanser. (HP 1.1.4). Vi gir kunden god informasjon om klimaprofilen i alle våre fond. (HP 1.1.5). Vi har arrangert minst to kundearrangement om fondsplassering der ESG er tema. (HP 1.1.6)

GRI-indikator: FS10 og FS11.
Opplæring: 404-404-3
SDG: 8.10, 12.8,

strenge retningslinjer for likviditetsstyringen hvor det ikke tillates å investere i egen- eller fremmedkapital i industri-selskaper. Dette sikrer samtidig en god bærekraftig plassering.

OPPLÆRING

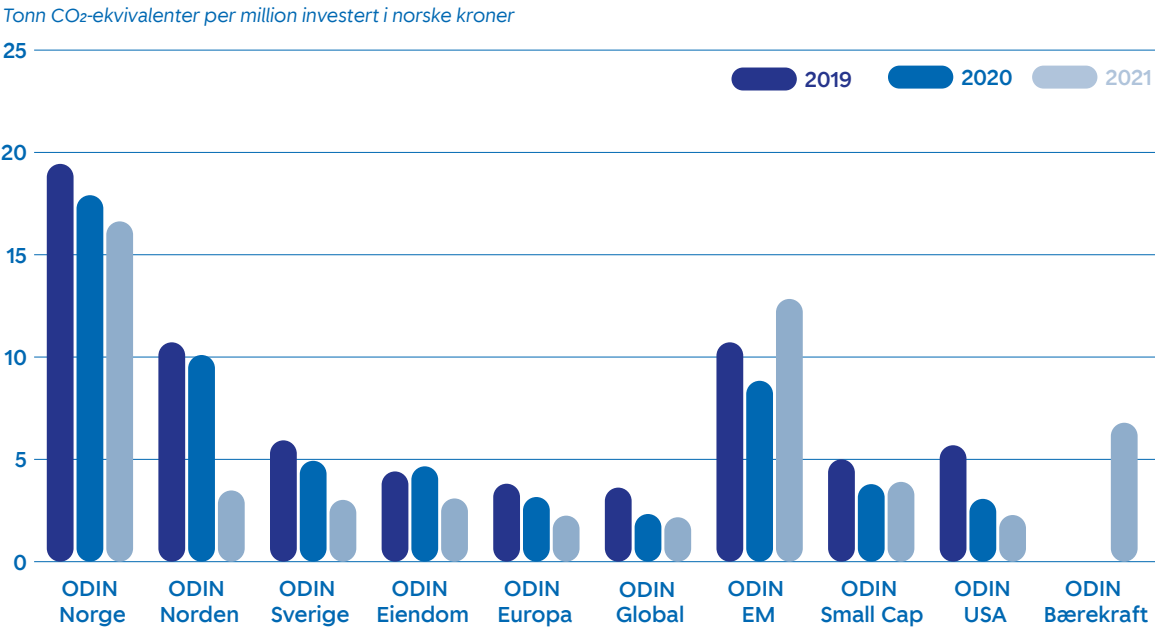
Bærekraft er tatt inn som en naturlig del av det løpende kurs- og kompetansehevning, herunder den årlige AFR autorisasjonen.

KLIMAGASSUTSLIPP I FOND

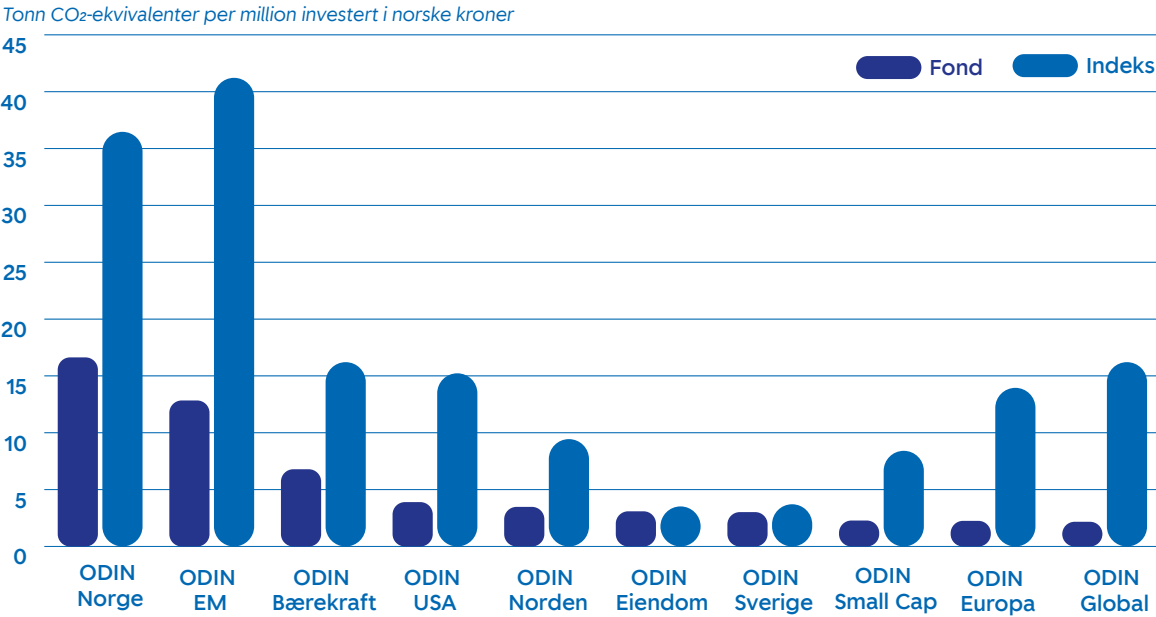
SpareBank 1 Østfold Akershus driver ikke egen fondsforvaltning, og banken har derfor ikke tilgang på data for klimagassutslipp i alle fond banken tilbyr. Banken vil allikevel tilstrebe å arbeide for å rapportere på og redusere CO₂-utslippene i fondsporteføljen framover. Ban-

ken eier indirekte 2,2 % av ODIN Forvaltning gjennom SpareBank 1 Forvaltning AS. ODINs fond er blant våre anbefalte fond i definerte kundesegementer. ODIN startet å måle karbonavtrykk i sine fond allerede i 2017. Klimagassutslipp i ODINs fond for 2021 er som følger:

Karbonintensitet i fond, utvikling 3 siste år

Karbonintensitet i fond, målt mot indeks

HVA VISER GRAFEN?

Karbonavtrykket her er målt ved karbonintensitet. Det er en måte å måle fondets eksponering mot utslippsintensive selskaper. Karbonavtrykket viser porteføljeselskapenes utslipp (CO₂e over ett år) i forhold til deres omsetning (årlig omsetning i fondets valuta), justert for porteføljevekt. Beregningene er ikke-

utfyllende fordi de ikke inkluderer alle indirekte utslipp. Eksempelvis er det slik at selskapets utslipp forbundet med innkjøpt elektrisitet (som er et indirekte utslipp scope 2) inkluderes, men utslipp forbundet med en underleverandørs innkjøpte elektrisitet inkluderes ikke (scope 3). Karbonintensiteten beregnes ved å bruke følgende formel:

$$\sum_n^I \left(\frac{\text{Verdi på innehav}}{\text{Total verdi på porteføljen}} \right) * \frac{\text{Porteføljeselskapets utslipp av CO}_2\text{e (scope 1 \& 2)}}{\text{Porteføljeselskapets inntekter (i fondets valuta)}}$$

5.3 Arbeid mot økonomisk kriminalitet

Vi driver et kontinuerlig arbeid for å avverge økonomisk kriminalitet og ivareta bankens og det finansielle systemets integritet.

HVORFOR

En bærekraftig utvikling av økonomien er avhengig av inntekter. Svart arbeid, svindel, skatte- og avgiftsunndragelser bidrar til å redusere Norges og andre staters inntektsgrunnlag, og dermed evnen til å levere utdannings-, helse og velferdstjenester.

Økonomisk kriminalitet undergraver det finansielle systemets integritet og er en trussel mot et sunt næringsliv og velferdssamfunnet. Dermed er det en trussel mot demokrati og trygghet. At banken blir brukt til hvitvasking og terrorfinansiering ved å kanalisere midler som stammer fra kriminell virksomhet er en vedvarende trussel som må bekjempes. Svindel og svindelforsøk mot kunder er økende og medfører at pengene tilfaller ulike kriminelle aktører. Myndigheter, kunder og konkurrenter skal ha tillit til at SpareBank 1 Østfold Akershus jobber profesjonelt og redelig og at til enhver tid gjeldende lover og retningslinjer etterleves. Gjennom kunnskap og årvåkenhet i alle ledd i organisasjonen skal konsernet bidra til bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

Økonomisk kriminalitet omfatter også miljøkriminalitet gjennom ulovlig eksport eller destruksjon av avfall, for eksempel elektronikk, som gjerne er knyttet til organisert kriminalitet som strekker seg over landegrensene. Ulovlige utslipp, handel med illegale varer, ulovlige arter, dyr, planter eller kunst og kultur med utbytte til kriminelle aktører er medvirkende til å svekke en bærekraftig utvikling. Misbruk av offentlige støtteordninger knyttet til miljøtiltak og bærekraft er også noe vi er oppmerksom på.

HVORDAN

Vi erkjenner vårt viktige samfunnsansvar. Gjennom etterlevelse av plikter og regelverk bidrar konsernet til å gjøre det finansielle systemet mindre attraktivt for kriminelle aktører. Det arbeides målrettet med å forebygge, avdekke og avverge at banken benyttes til hvitvasking og finansiering av terror og masseødeleggelsesvåpen.

Etterlevelse av regelverk knyttet til hvitvasking, terrorfinansiering og bekjempelse av økonomisk kriminalitet er jevnlig gjenstand for oppmerksomhet i alle

Son Foto: Shutterstock

delar av organisasjonen. Vi følger endringer i trusselbildet og justerer arbeidet basert på risiko. Gjennom løpende vurderinger og den årlige risikoanalysen for hvitvasking kartlegges det hvilke risikofaktorer vi må ha spesiell oppmerksomhet mot. Risikovurderingen danner grunnlaget for gjennomgang av policy, rutiner og for arbeidet innenfor området.

Konsernet er opptatt av at ansatte skal forstå vårt samfunnsansvar og hvorfor arbeid mot antihvitvasking er viktig. Enhver som jobber hos oss skal kjenne til, og følge, regler og rutiner for anti-hvitvaskingsarbeid og varslingsrutiner.

Ansatte skal jobbe aktivt for å forebygge, avdekke og rapportere forhold eller transaksjoner som er knyttet til utbytte av straffbare handlinger eller tilknytning til terrorvirksomhet. Kompetanse er en forutsetning for etterlevelse og dermed god kvalitet i dette arbeidet. Det gjennomføres årlig obligatorisk og tilpasset opplæring til styret og ansatte ved hjelp av e-læringskurs, i tillegg til jevnlig informasjon og opplæringsrunder i avdelinger.

Alle bankens aktive kunder skal være korrekt legitimert og kundene skal jevnlig oppdatere kundeforholdets formål →

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Hvitvaskingsloven med forskrifter, AHV-risikoanalyse, -policy og -rutiner, etiske retningslinjer, varslingsplakat, policy for interessekonflikter, policy for antikorrupsjon, virksomhetsstyring i SØA.

Mål for 2022: Ved å gjennomføre riktige og tilpassede kundetiltak jobber vi dedikert for å forhindre økonomisk kriminalitet/hvitvasking/terrorfinansiering gjennom vår bank. Fortsette arbeidet med å øke kunnskap og årvåkenhet gjennom informasjon og opplæring for en god risikokultur.

GRI: 205-2 og 205-3.
Opplæring: 404-2 og 404-3
SDG: 8 og 16.2, 16.4, 16.5

og tilsiktet art. Transaksjoner banken blir kjent med skal være i samsvar med bankens kjennskap til kunden og dens virksomhet. Digital kriminalitet og bedrageri er økende og den økonomiske kriminaliteten er i stor grad grensekryssende. Finansielle transaksjoner går raskere og krever dedikert innsats for å forhindre økonomisk kriminalitet. Bankens gjennomfører en rekke tiltak og kontroller for å følge opp arbeidet, og området revideres

minimum årlig. Det undersøkes og rapporteres hvert år en rekke mistenkelige transaksjoner til Økokrim, og det har vært høyere innrapportering av saker forbundet med mistanke om hvitvasking i 2021 sammenlignet med tidligere år.

Svindel henger tett sammen med hvitvasking. Utbytte fra bedrageri må i de fleste tilfeller hvitvaskes, og det er ofte en sammenheng med organisert kriminalitet hvor utbyttet inngår videre i finansiering av ulike typer kriminalitet. Svindel og svindelforsøk mot bankens kunder blir mer utbredt og mer avansert for hvert år. Våre kunder er utsatt for cybertrusler og hendelser blant annet gjennom kriminelle aktørers misbruk av kundens tilgang i mobil og nettbank. Vi arbeider med forebygging og hendelseshåndtering og gir løpende informasjon til kunder direkte via nettsidene våre og gjennom medier om pågående svindelforsøk og forebygging. Flere svindelforsøk er avverget som følge av bankens transaksjonskontroller og oppfølging. Bankens legger stor vekt på å ha samtaler med personer som er ofre for svindel. Svindeltyper som kundene utsettes for er blant annet kjærlighetssvindel, investeringssvindel, direktørsvindel, falske faktura og phishing. Vi ser en stigende trend blant våre kunder som blir utsatt for investeringssvindel med kryptovaluta. Utnyttelse av både yngre og eldre kunder gjennom ulike former for sosial manipulering er blant bedrageriformer som har rammet våre kunder. Det er også tilfeller der kunder bevisst eller ubevisst stiller sin konto til disposi-

sjon for hvitvasking av penger (penge- muldyr).

Økonomisk tap for kunden som følge av svindel, er tap for banken og for samfunnet fordi det gir inntekter til kriminelle.

Resultater av vårt arbeid i 2021:

- E-læringer om antihvitvask: Tilpassede e-læringer til ulike grupper ansatte.
- Casebaserte e-læringskurs: 95% gjennomføringsgrad
- Andre opplæringsaktiviteter i 2021: To opplærings-/informasjonsrunder og diverse workshops i avdelinger.
- Antall innmeldte saker til Økokrim økte vesentlig i 2021.

Etikk og antikorrupsjon

HVORFOR

Bærekraftig utvikling skal være en del av vår virksomhet, og vårt samfunnsansvar omfatter både økonomiske, sosiale og miljømessige forhold. Vi skal ikke medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske, verken internt eller i samfunnet for øvrig.

Konsernet er avhengig av høy tillit fra kunder, interessenter og samfunnet for øvrig. Profesjonalitet og integritet skal prege ansatte som jobber hos oss. Alle ansatte og tillitsvalgte i Konsernet skal ha en aktiv holdning til egen etikk og in-

VIDERE ARBEID

Arbeidet innenfor området er målrettet og det utvikles og konkretiseres kontinuerlig for å ivareta vårt samfunnsansvar. Samarbeid mellom banker gjennom kunnskapsdeling vil fortsatt være vesentlig for å forhindre økonomisk kriminalitet. Samarbeid med myndigheter er i 2021 forsterket gjennom DSOP-møteplassen. Vi vil fortsette vårt arbeid i ulike samarbeidsfora og fortsette å følge med på trusselbildet for å justere og utvikling av manuelle og automatiserte prosesser innen området. Videre opplæring for å opprettholde høy bevissthet blant medarbeidere er også vesentlig for å styrke vår evne til bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

tegritet og opptre ansvarlig og lojalt i henhold til den etiske standard. Korrupsjon gjennom å gi/tilby eller kreve/motta/akseptere en utilbørlig fordel i anledning, stilling, verv eller oppdrag er straffbart både for den som gir og den som mottar slike ytelser.

HVORDAN

Konsernets etiske retningslinjer skal bidra til bevisstgjøring og etterlevelse hos ansatte og tillitsvalgte. Retningslinjene oppdateres og godkjennes årlig av styret, og omhandler blant annet taushetsplikt, habilitet, interessekonflikter, deltakelse og verv i næringsvirksomhet og nulltoleranse for korrupsjon internt →

og hos forretningspartnere. Korrupsjonsbekjempelse gjennom fokus på gaver, andre fordeler eller koblinger til seg selv eller nærstående i forhold til ansettelsesforhold eller verv omhandles i de etiske retningslinjene. Policy for antikorrupsjon utdyper føringene for konsernets holdninger til, og arbeid med å forebygge korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger. Policy for interessekonflikter tydeliggjør og risikovurderer områder knyttet til korrupsjon og fremmer etisk bevissthet.

Avdekking av korrupsjon omfattes av arbeidet knyttet til økonomisk kriminalitet, hvor blant annet kartlegging av reelle rettighetshavere og politisk eksponerte personer inngår. Korrupsjon kan forekomme knyttet til stort sett alle forretnings- og virksomhetsområder i banken. Risikoområder kartlegges blant annet gjennom bakgrunnsarbeid knyttet til policy for interessekonflikter. Videre inngår det i risikovurderinger knyttet til interne misligheter, og det gjennomføres ulike internkontroller for å forhindre og avdekke slike tilfeller. Hendelser skal håndteres i tråd med konsernretningslinjer for mislighold og uregelmessigheter.

Det gjennomføres årlig bevisstgjøringskampanje om innholdet i de etiske retningslinjene gjennom e-læringer som skal bekreftes av den enkelte. Etikk, bekjempelse av korrupsjon og økonomisk kriminalitet er tema på ulike samlinger og læringsmoduler for ledere og ansatte. Etiske retningslinjer er også tema på introduksjonskurs for nyansatte. All råd-

givning til kunder skal være faglig og etisk forsvarlig. Alle ansatte som utfører rådgivning skal gjøre seg kjent med, og etterleve retningslinjer for «God skikk ved rådgivning og annen kundebehandling». Etiske dilemmaer bl.a knyttet til korrupsjon er tema gjennom AFR-sertifiseringen av våre rådgivere, gjennom forståelse av retningslinjer for antihvitvasking, og gjennom e-læringer og opplæringsaktiviteter gjennom året.

Det er etablert egen varslingsplakat med rapporteringslinjer, det er mulig å varsle anonymt, også til ekstern mottaker. Varslingsplakaten er sammen med etiske retningslinjer tilgjengelig på bankens intranett. Det er ikke registrert brudd på retningslinjene knyttet til korrupsjon.

VIDERE ARBEID

Korrupsjonsbekjempelse er en del av etiske retningslinjer og inngår i ulike e-læringskurs knyttet til den, i tillegg som del av opplæring i antihvitvask og i autorisasjonsordning for finansielle rådgivere. Det skal vurderes om det er behov for å gjennomføre en egen casebasert opplæring i antikorrupsjon i tillegg til dette.

GRI 205-2 Kommunikasjon og opplæring om policyer og prosedyrer knyttet til anti-korrupsjon	
Kommunikasjon og opplæring om policyer og prosedyrer knyttet til anti-korrupsjon	Årlig e-læring om etikk som inkluderer antikorrupsjon 87 % gjennomført
GRI 205-3 Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak	
Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak	Det er ikke registrert brudd på retningslinjer knyttet til korrupsjon

Halden. Foto: Shutterstock

5.4 Personvern og informasjonssikkerhet

Personvern skal sikre hensynet til den enkeltes personlige integritet og privatliv. Våre kunder skal ha tillitt til at deres personopplysninger er trygge hos oss og behandles i tråd med gjeldende regelverk og GDPR, EUs forordning for personvern.

HVORDAN

Det er etablert et internt rammeverk for å ivareta personvernet til kunder, ansatte og andre som inkluderer personvern-erklæring og policy for behandling av personopplysninger med tilhørende retningslinjer. Årlig risiko- og sårbarhetsanalyse utarbeides for IKT-området hvor personvern er inkludert. Denne danner utgangspunkt for IKT-strategi, policy for informasjonssikkerhet og vårt arbeid innen områdene. Det gjennomføres internkontroller av både første forsvarslinje og andre forsvarslinje (Compliance) for å sikre etterlevelse av internt og eksternt rammeverk. Personvernombud involveres i alle spørsmål som gjelder vern av personopplysninger, herunder lansering av nye systemer, produkter og tjenester. Personvernombudet rapporterer jevnlig til styret om status, avvik, opplæring og informasjon gitt til ansatte om personvern og hvilke aktiviteter som er planlagt framover. Det utarbeides kvartalsvis compliancerapport fra andre forsvarslinje (Compliance) til konsernledelsen og styret som både inkluderer

vurderinger av etterlevelse, status på internkontroller, avvik og klager innenfor personvernområdet. I tillegg gjennomføres det internrevisjoner på området. Gjennom 2020 har det vært gjennomført flere opplæringstiltak om personvern for alle ansatte. Alle ansatte har gjennomført obligatorisk nettkurs.

Vi opplever at brudd på personvernet avdekkes raskt hos oss og at vi har lav terskel for å melde disse til Datatilsynet. I 2020 har det blitt registret syv enkelttilfeller av feilsendte e-post eller mangel på full tilgangsstyring hvor kunders personopplysninger er sendt til, eller gjort tilgjengelig på annen måte, for feil person. I 2019 var det elleve slike avvik. Vi er ikke kjent med at sakene har medført konsekvenser for de berørte avvik knyttet til personopplysningsloven. SpareBank 1 Østfold Akershus har i 2020 ikke mottatt klager fra utenforstående interessenter eller blitt ilagt overtredelsesgebyr eller pålegg fra Datatilsynet eller andre myndighetsorganer.

VEIEN VIDERE

Den raske digitale utviklingen innebærer at konsernet behandler mer personopplysninger og at denne behandlingen stadig blir mer avansert grunnet nye digitale løsninger. Dette krever at vi har høy oppmerksomhet på personvern framover for å fortsatt ivareta tilliten fra alle våre interessenter. Personvern-kulturen hos oss skal videreutvikles. Arbeidet med personvern vil fortsette

i konsernets ledergruppe og i styret framover. Det vil i 2021 gjennomføres flere opplæringstiltak og e-læringskurs for å styrke kompetansen knyttet til personvern. Det vil samtidig arbeides ytterligere med å integrere personvern i hele virksomheten, systemer, produkter og tjenester framover. Konsernets interne rammeverk revideres årlig for å sikre at vi alltid ivaretar personvernet til våre kunder, ansatte og andre interessenter.

Informasjonssikkerhet

Personvern og informasjonssikkerhet henger tett sammen. Tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet for bankens og kundens data og informasjon er et vesentlig element i bankens virksomhet. Cyberangrep er en alvorlig og økende risiko. Beskyttelse av infrastruktur og sikkerhetsrutiner er sammen med oppdaterte varslingssystemer og løpende

håndtering av hendelser i alliansen og banken kritisk for å ivareta IKT-sikkerhet og stabile IT-systemer.

HVORDAN

Informasjonssikkerhet og cyberrisiko gir svært høy oppmerksomhet for å sikre tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet for bankens data/informasjon om

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Personvernerklæring, Policy for behandling av personopplysninger med tilhørende retningslinjer. Etiske retningslinjer, IKT-forskriften, Policy informasjonssikkerhet, IKT-sikkerhetserklæring, taushetserklæring, beredskaps- og krisehåndteringsplaner.

Mål for 2022: Videreutvikle personvernkulturen og bygge personvernkompetanse hos både medarbeidere og kunder. Personvern skal være integrert i hele virksomheten – systemer, produkter og tjenester.

GRI-indikator: 418-1
Opplæring: Kurs og andre opplæringstiltak.

SDG: 4 og 8

virksomheten, kunder og ansatte. Det gjennomføres årlig risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT-området som forelegges styret og danner utgangspunkt for IKT-strategi, policy for informasjonssikkerhet og vårt arbeid innen området. Nye systemer, produkter og tjenester risikovurderes fortløpende for å sikre at de er i tråd med gjeldende strategi og ivaretagelse av informasjonssikkerhet inkludert personvern. Sikring og overvåkning av system og IKT-utstyr,

inkludert tilgangshåndtering er vesentlige elementer, og prosessen for tilgangsstyring er styrket i 2021.

Opplæring og rutiner er viktige elementer knyttet til beredskap og kontinuitet, både for forebygging og hendelsehåndtering for å gjenopprette normal drift. Scenarier fra årlig ROS-analyse gir blant annet input til kriseberedskaps- og krisehåndteringsplaner. Det gjennomføres jevnlig informasjon/øvelser for å håndtere krise- og trusselsituasjoner, både i form av deltakelse i større øvelser, egne øvelser eller varslingsøvelser for kriseledelse og krisestab.

God sikkerhetskultur med oppmerksomme og bevisste ansatte er et viktig forsvarsverk. Diverse læringsaktiviteter knyttet til informasjonssikkerhet gjennomføres jevnlig. Det gis også løpende informasjon til kunder direkte eller via våre sider om informasjonssikkerhet knyttet til oppmerksomhet om deling av egne personlige data for å unngå digitale bedrageri. Digital svindel og svindelforsøk mot bankens kunder blir mer utbredt og mer avansert for hvert år, og omtales nærmere i kapittel 5.3 Økonomisk kriminalitet.

VIDERE ARBEID

Tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet og forsvar mot cyberangrep har svært høy prioritet også fremover, med utgangspunkt i et trusselbilde som er økende, og endrer seg fortløpende. Opplæring og bevisstgjøring om informasjonssikkerhet vil fortsatt være en kontinuerlig aktivitet fremover både overfor medarbeidere og kunder.

5.5 Bidrag til bærekraftige formål

Rollen vi har som lokal og engasjert samarbeidspartner utgjør en vesentlig del av vårt bidrag til bærekraftig utvikling av lokalsamfunnene vi er til stede i.

Bærekraft er et av konsernets strategiske satsingsområder, og har i løpet av 2021 blitt implementert i hele virksomheten. Vår strategi for bærekraft gir oss en tydelig retning, nye mål og mer tyngde i arbeidet med bærekraftig utvikling i årene som kommer.

Gavevirksomheten er en viktig del av vår rolle som en lokal og engasjert samarbeidspartner og hvordan vi utøver vårt samfunnsansvar. Gjennom gavevirksomheten bidrar vi med økonomisk støtte til gode lokale formål og prosjekter. Vi ønsker å tiltrekke oss og støtte flere gode formål og prosjekter som bidrar til bærekraftig utvikling. Slik skal vi øke vårt positive avtrykk.

Dette arbeidet følges opp i våre jevnlige kunderelasjonsmålinger som kartlegger hvordan kundene våre oppfatter vårt arbeid med bærekraft og vår rolle som en lokal og engasjert støttespiller. Vi ønsker å tilby ny kunnskap ovenfor våre kunder for å opprettholde og videreutvikle vårt positive omdømme. Med det ønsker vi å være en pådriver

for at de i fremtiden kan ta flere grønne valg som bringer oss i riktig retning.

Organisasjonsundersøkelsen vil inkludere spørsmål om hvordan vi ansatte opplever vår tilstedeværelse som en lokal og engasjert samarbeidspartner. Videre vil vi utvikle måling av egen redaksjonell omtale for samfunnsansvar, bærekraft/ lokal samarbeidspartner og sponsing.

HVORFOR

Både interessentene og bankens ledelse vektlegger viktigheten av rollen som en ansvarlig og lokal samarbeidspartner. Dette har alltid vært en viktig del av vårt samfunnsengasjement, og videre satsing blir dermed en naturlig videreføring av engasjementet. Innholdet i samfunnsengasjementet vil skifte med tiden vi lever i, men årsaken til at vi ble stiftet var å skape bærekraftige samfunn, og det er fortsatt det viktigste målet til Sparebank 1 Østfold Akershus. Dette er også godt forankret gjennom konsernets visjon; Regionens anbefalte finanshus, fordi vi bryr oss.

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer:

Bærekraftstrategien er integrert i virksomhetsstrategien.

Policy for samfunnsansvar og bærekraft.

I 2022 vil vi videreutvikle retningslinjer for konsernets gavefond.

Mål for 2022:

Arbeidet med gavevirksomheten er langsiktig. Vi har en ambisjon om å inspirere og tiltrekke oss flere lokale ildsjeler og prosjekter som bidrar til bærekraftig utvikling av regionen vår. Vi vil jobbe strategisk med å øke kunnskap og intern stolthet rundt gavevirksomheten.

Ekstern måling:

Arbeid og progresjon måles jevnlig gjennom kunderelasjonsmåling som kartlegger kundenes oppfatelse av vårt bærekraftarbeid, og vår rolle som lokal og engasjert samarbeidspartner.

GRI-indikator: SØA-2

SDG: 4.4, 4.7, 11.3, 11.a og 11.b

Som sparebank har vi alltid bidratt til å skape verdier i regionen gjennom vår lokale tilstedeværelse, og gjennom vår rolle som lokal og engasjert samarbeidspartner med overskuddsdelingen til lokalsamfunnene.

Gavevirksomheten er et viktig bidrag for å få til dette, hvor vi har delt ut mid-

ler til gaver øremerket allmennyttige formål til gode prosjekter og ildsjeler i lokalsamfunnene siden bankens start.

HVORDAN

Banken har en sentral rolle for å påvirke til den bærekraftige omstillingen og overgangen til et samfunn som i større grad tar ansvar for klima, miljø og bærekraftsaspekter.

Vår ambisjon er å være en pådriver i dette arbeidet ved å bidra til engasjement og samarbeid på tvers av næringslivet og lokalsamfunnet for å henge med på omstillingen til et lavutslippssamfunn.

I tillegg til vår bank- og eiendomsmeglervirksomhet, er gavevirksomheten en viktig del av vår forretningsmodell og hvordan vi utøver vårt samfunnsengasjement i praksis. Gjennom vår forretningsmodell, blir det tatt ut utbytte til eierne og gaver til allmennyttige formål. SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus og Sparebank-1stiftelsen Halden er vesentlige eiere i banken. Vi øremerker en betydelig sum til gode lokale prosjekter som gjør det mulig for oss å bidra til bærekraftig utvikling av regionen. En stor andel av utbyttet vil derfor kanaliseres tilbake til lokalsamfunnene gjennom gavevirksomheten til stiftelsene og banken.

Målet vårt med gavevirksomheten er blant annet å tiltrekke oss og støtte nye prosjekter og samarbeid for å øke kompetansen på bærekraft i næringslivet og hos privatkunder.

Økt kjennskap og kunnskap om gavevirksomheten eksternt vil dermed ha et stort fokus i tiden foran oss. Vi ønsker å motivere, inspirere og tiltrekke oss smarte hoder og gode prosjekter som ivaretar kompetansebygging på bærekraft, og slik kan vi være en samarbeidspartner og pådriver til flere grønne valg og omstilling.

Kompetansebygging er også avgjørende både for at privatpersoner og næringslivet kan ta gode og trygge valg i fremtiden som bidrar til bærekraftig utvikling. Dette er spesielt viktig i lys av dagens klima- og samfunnsutfordringer, og nye regulatoriske krav fra myndigheter knyttet til bærekraft som krever ny kompetanse. Kompetansebygging på bærekraft har dermed stort fokus i vår organisasjon slik at vi kan være gode rådgivere for kundene våre.

En viktig del av vårt samfunnsansvar som bank er å hjelpe kunder med gode råd, produkter og tjenester som gjør det enkelt å holde orden på økonomien og få mest mulig ut av pengene. For eksempel tilbyr vi undervisning i privatøkonomi i skolen, vi er rådgivere for ungdomsbedrifter, mentorer for gründere og fyller rollen som dommere i gründermesterskap. Vi er også åpne når media henvender seg til oss og strekker oss langt for å bidra med vår kompetanse.

HVA SKJEDDE I 2021

På samme måte som i 2020, ble 2021 et utfordrende år for mange. Covid-19 førte til svært få eller ingen gjennomførte aktiviteter og arrangement og rammet igjen

både næringsliv, frivilligheten og kulturlivet. Selv om aktivitetene og tilbudet har uteblitt, har vi likevel støttet klubber, lag, foreninger og arrangører med betydelige midler. Rett under 50 millioner kroner er delt ut i 2021. Gavetildelingene favner bredt med ulike formål og ulike type samarbeid over hele regionen. Bankens og stiftelsene samarbeider kontinuerlig for å sikre gode vurderinger av søknader. Her er noen eksempler på litt større prosjekter fra 2021 som også viser bredden i tiltakene vi støtter;

• Ungt Entreprenørskap (UE)

Gjennom vårt mangeårige samarbeid med Ungt Entreprenørskap (UE) bidrar vi økonomisk og støtter med vår fagkompetanse i ulike opplæringsløp og prosjekter. Til tross for korona også i 2021, har vi i løpet av året gjennomført opplæring i privatøkonomi for barn og unge via programmet Økonomi og karrierevalg.

Økonomi og karrierevalg hjelper elever til å tenke over hva som er viktig når de skal velge utdanning og senere yrke. De får erfare hvilke konsekvenser valg av yrker og levevaner har for deres framtidige livssituasjon og personlige økonomi. I løpet av 2021 har over 2200 elever i regionen vår i mer enn 80 klasser deltatt digitalt. I bolken om personlig økonomi er det bankens ansatte som har stått for opplæringen.

• Utdeling av den første «Østfold Follo Gründerpris»

2021 ble «Østfold Follo Gründerpris» etablert og delt ut for første gang.

Målet er å fremme lokal innovasjon, entreprenørskap og jobbskapning. Prisen er et samarbeid mellom banken, SpareBank1 Stiftelsen Østfold Akershus og flere sentrale kompetansemiljøer i regionen. Det kom inn over 50 forslag/søknader, og prisen på 500 000 kroner gikk til Becour, et selskap som har utviklet teknologi for å identifisere hvordan energibruk kan koples til fornybare energikilder.

Realisering av håndballhall i Tistedal i Halden

I mange år har ildsjeler i TTIF håndball jobbet med prosjekt ny håndballhall i Tistedal. For flere år siden ga vi vår støtte på kr. 7 mill. til dette prosjektet, og endelig ble det en realitet høsten 2021. Svært mange gleder seg over dette, da Halden sårt trenger ny hall-kapasitet for flere ulike breddeidretter. I tillegg trenger eliteserieklubben

Halden Topphåndball større publikums-kapasitet på sine hjemmekamper.

Deltagelse på Moss Miljøfestival

Miljøfestivalen i Moss så dagens lys i 2019, og vi har støttet siden da med en ambisjon om et langsiktig samarbeid. Arrangementet har utspring i verdens felles arbeidsplan - FNs 17 bærekraftsmål, og er fylt med dans, god mat og stemning, med søppelkunstkonkurranse, kokkekurs, plastskattejakt, ponniridning, dyrking, showcase av elektriske ferjer med mer for både store og små! Konseptet er bygget på frivillighet og Miljøfestivalen er gratis, for alle. På grunn av Covid-19 ble festivalen flyttet fra 2020 til 2021 og her var vi synlig og aktivt til stede på festivalområde.

Nytt kulturhus i Halden

Halden Kulturråd arbeider aktivt i Halden for å tilrettelegge for best mulige forhold for kulturaktivitetene. I sentrum av byen er det etablert et kulturkvartal og da Halden bibliotek flyttet ut av en sentral bygning i dette området fikk Halden kulturråd mulighet for å etablere seg i dette bygget og omforme det til «Halden kulturhus». Dette arbeidet kom i gang ved årsskiftet og vi ga støtte til denne etableringen.

Lokale julegaver fra hvert kontor på tampen av året

I år gikk julegaven fra oss til flere ulike organisasjoner rundt om i regionen vår. Vi er engasjerte i lokalmiljøene, og lot derfor hvert av våre seks kontor finne en verdig mottaker. Seks flotte, lokale

tiltak fikk et ekstra bidrag. I tillegg brukte vi anledningen til å oppfordre til å søke støtte fra våre ulike gaveordninger – året rundt.

FREMOVER

Det jobbes i dag veldig godt gjennom stiftelsene og bankens gavefond med gavevirksomheten. En videreføring av dette arbeidet sammen med våre to eierstiftelser er dermed naturlig. Midler til gaver øremerket allmenntilgode bærekraftige formål har med få avbrekk vært delt ut til gode prosjekter og ildsjeler i lokalsamfunnene siden bankens start. Regnskapet for 2021 viser at banken er lønnsom, solid og godt rigget for videre lønnsom vekst. Dette legger gode føringer for at vi også kan fortsette vårt brede samfunnsengasjement og bidra til bærekraftig utvikling i årene som kommer gjennom vår gavevirksomhet. I 2022 skal vi fortsette jobben rundt gavevirksomheten vår både selv og med stiftelsene. Fokus vil være å bygge kunnskap om eiermodellen vår og hvorfor vi kan bidra som vi gjør. I tillegg må vi motivere, inspirere og tiltrekke oss krefter som kan tenke nytt og innovativt rundt bærekraftig utvikling i regionen vår. Slik kan vi få innspill og ideer til proaktive prosjekter som vi enten kan støtte alene eller sammen med andre aktører. Internt er vi opptatt av å bygge kompetanse og intern stolthet rundt konsernets bærekraftarbeid.

Våre strategiske satsingsområder

Overveldende gode kundeopplevelser

De kundene som har en overveldende god kundeopplevelse, vil også være kunde lenger og i større grad anbefale oss til andre.

Meget god rådgiving

Kundene våre skal få meget god rådgiving – både i fysiske og digitale kanaler. De fleste kundene våre vil være selvhjulpne i hverdagen, men ønsker tryggheten det gir å snakke med en rådgiver om de større økonomiske hendelsene i livet.

Ta markedsandeler

Gjennom lønnsom vekst får vi enda større mulighet til å bidra til utvikling av lokalsamfunnene vi er en del av.

Effektive prosesser

For å opprettholde konkurransekraften må vi ha effektiv drift. Effektive prosesser er en forutsetning for å kunne tilby konkurransedyktig betingelser, ha rask responstid og kunne gi mest mulig tilbake til lokalsamfunnene og eierne.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Styrets årsberetning

SpareBank 1 Østfold Akershus er et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder og har en forretningsmodell som står seg også gjennom utfordrende tider.

Banken har hatt god pågang både fra nye og eksisterende kunder i 2021, med spesielt god vekst innen bedriftsmarkedet. Vi opplever at stadig flere kunder ønsker seg en bank der de får kombinasjonen lokal tilstedeværelse, konkurranse-dyktige priser og gode digitale løsninger.

Konsernet leverte et resultat etter skatt i 2021 på 443 mill. kr (369 mill. kr) og en egenkapitalavkastning på 11,6 % (10,5 %). Styret er godt fornøyd med resultatet for 2021.

KONSERNETS SAMMENSETTING OG VIRKSOMHETSOMRÅDE

Konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus består av SpareBank 1 Østfold Akershus og de 100 % eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS, SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS, Varnaveien 43E Kontor AS, Nekor Gårdselskap AS og Moss Eiendomsutvikling AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet.

SpareBank 1 Østfold Akershus eier indirekte 2,97 % av SpareBank 1 Gruppen AS og 2,69 % i SpareBank 1 Utvikling DA og direkte 2,52 % av BN bank ASA, disse

resultatføres i konsernets resultatregnskap tilsvarende bankens eierandel.

SpareBank 1 Østfold Akershus har også eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS (4,97 %), SpareBank 1 Næringskreditt AS (14,91 %), SpareBank 1 Kreditt AS (4,93 %), SpareBank 1 Betaling AS (3,11 %), SpareBank 1 Forvaltning AS (2,22 %), SpareBank 1 Bank og Regnskap AS, SpareBank 1 Markets AS (1,47 %) og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS (4,15 %). Resultatene fra disse selskapene medtas som utbytte i konsernets resultatregnskap.

SpareBank 1 Østfold Akershus har hovedkontor i Moss og markedsområdet er Viken sør øst (tidligere Østfold og Akershus syd). For mer informasjon om konsernet vises til eget kapittel «Om SpareBank 1 Østfold Akershus».

KONSERNETS UTVIKLING

Resultat før skatt for 2021 ble på 549 mill. kr (455 mill. kr). Resultatet fra ordinær drift etter tap utgjorde 418 mill. kr (358 mill. kr).

Rentenettoen for 2021 ble 1,62 % (1,71 %) mens rentenetto inklusiv utlån overført til kredittforetak ble 1,49 % (1,53 %). Det er sistnevnte som gir best indikasjon →

på bankens lønnsomhet knyttet til utlån da dette nøkkeltallet inkluderer lån overført til kredittforetak.

Økningen i inntekter fra finansielle instrumenter skyldes gode resultater i SpareBank 1 Gruppen, nedsalg av eierandel i SamSpar til SpareBank 1 Helgeland og samling av Alliansens sparesatsning i SpareBank 1 Forvaltning AS.

Kostnadene for 2021 er i hovedsak på linje med i fjor. Antall årsverk er noe høyere og dette kombinert med lønnsvekst trekker kostnadene noe opp.

Resultatført tap for 2021 ble på - 7 mill. kr (20 mill. kr).

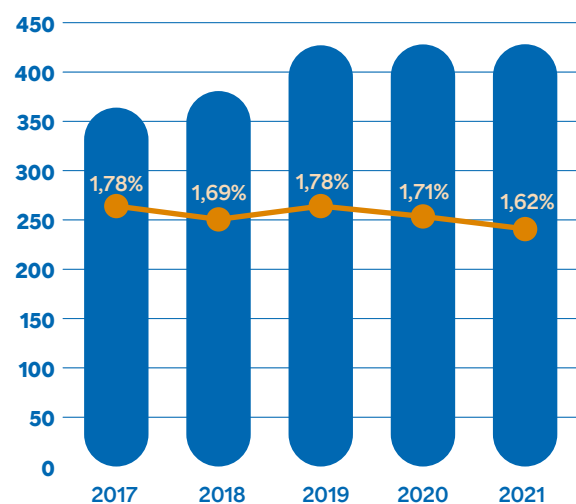
Egenkapitalavkastningen for 2021 ble på 11,6 % (10,5 %).

RESULTAT

NETTO RENTEINNTEKTER OG PROVISJONER FRA KREDITTFORETAK

Rentenettoen for 2021 ble på 428 mill. kr (428 mill. kr). Rentenettoen utgjorde 1,62 % (1,71 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Netto renteinntekt og rentenetto

Rentenettoen påvirkes av overførslar til kredittforetak. En betydelig del av inntektene på utlån er som følge av overførslar flyttet fra netto renteinntekter til provisjonsinntekter og utgjorde 135 mill. kr (105 mill. kr) for 2021. Sum netto renteinntekter inkludert provisjonsinntekter fra kredittforetak utgjorde 563 mill. kr (533 mill. kr) og 1,49 % (1,53 %) for 2021. Økning i kroner sammenlignet med fjoråret skyldes i hovedsak volumvekst.

NETTO PROVISJONSINNTEKTER OG ANDRE INNTEKTER

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter for 2021 ble på 361 mill. kr (318 mill. kr) inklusive provisjonsinntekter fra kredittforetak på 135 mill. kr (105 mill. kr). Økningen skyldes hovedsakelig økte provisjoner fra kredittforetak. Videre er det noe nedgang i provisjoner knyttet til utlandsbetalinger grunnet redusert

reiseaktivitet hos våre kunder, mens inntekter knyttet til forsikring har økt. Se nærmere spesifisering i note 16.

NETTO AVKASTNING PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Netto avkastning på finansielle instrumenter, inklusive inntekter fra eierinteresser, viste en gevinst på 131 mill. kr (97 mill. kr) for 2021.

SpareBank 1 Forvaltning AS

ODIN Forvaltning ble i andre kvartal fisjonert ut til et nytt «Spare»-konsern og eies av SpareBank 1 Forvaltning AS. Per 1. juli ble SpareBank 1 Kapitalforvaltning AS og SpareBank 1 Verdipapirservice AS kjøpt opp av SpareBank 1 Forvaltning AS. SpareBank 1 Alliansen har dermed samlet sine spareprodukter i ett «Spare-konsern».

Eierskapet i SpareBank 1 Forvaltning AS er flyttet ut til eierbankene via et tingsutbytte fra Samarbeidende Sparebanker AS. Transaksjonene er inntektsført med 18 mill. kr. i konsern og 26 mill. kr i morbank. SpareBank 1 Østfold Akershus eier 3,07% av SpareBank 1 Forvaltning AS ved periodens utgang.

Inntekter fra eierinteresser, SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppen konsern fikk et historisk godt resultat på 4,25 mrd. kr før skatt for 2021 og 3,25 mrd. kr etter skatt, herav 2,4 mrd. kr som majoritetens andel av resultatet etter skatt. Egenkapitalavkastningen ble på 21,9 %.

SpareBank 1 Østfold Akershus sin inntektsføring fra SpareBank 1 Gruppen utgjorde 89 mill. kr. Herav inngår inntektsføringen knyttet til SpareBank 1 Forvaltning på 18. mill. kr.

I tillegg er det inntektsført 8 mill. kr knyttet til bankens salg av aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. I forbindelse med innlemmelsen av SpareBank 1 Helgeland i SpareBank1-samarbeidet solgte SpareBank 1 Østfold Akershus 0,34 % av sine aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS og 0,47 % av sin andel i Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA.

SpareBank 1 Østfold Akershus sin inntektsføring for tilsvarende periode i fjor var 83 mill. kr, da inklusive effekter knyttet til fusjon av personforsikring på 52 mill. kr. Underliggende resultat i fjor var sterkt påvirket av koronakrisen.

Fremtind Forsikring konsern rapporterer et resultat før skatt på 3.085 (1.506) mill. kr. Resultatet etter skatt ble 2.386 (1.168) mill. kr Resultatforbedringen skyldes hovedsakelig betydelig bedret forsikringsresultat, men også finansresultat var bedre enn i samme periode i fjor. Forsikringsresultatet ble 2.457 (1.091) mill. kr, en forbedring på hele 1.365 mill. kr sammenlignet med fjoråret som var preget av høye skadeprosenter innenfor Reise, og store avsetninger i Fremtind Livsforsikring ifm overtatte porteføljer fra DNB Forsikring og SpareBank 1 Forsikring. I forsikringsresultatet →

er det inkludert inntektsføring av reserver tilknyttet overført portefølje fra DNB Liv på 160 mill. kr. Netto finansinntekter ble 618 (417) mill. kr. Bestandspremien økte med 769 mill. kr i 2021, noe som tilsvarer en årlig vekst på 6 %.

SpareBank 1 Forsikrings resultat før skatt ble 894 (298) mill. kr. Resultatet etter skatt ble 778 (234) mill. kr. Det er forbedring i samtlige resultatelementer hvorav verdi-regulering av eiendommer og oppløsning av reserver er viktige årsaker til den betydelige resultatforbedringen. Risiko-resultatet ble 143 (71) mill. kr. Administrasjonsresultatet er forbedret med 188 mill. kr fra i fjor. Renteresultatet ble 1.562 (5) mill. kr. Verdiregulering av eiendommer hittil i år i kollektivporteføljen er på 925 mill. kr. På samme tid i fjor var

eiendommene i kollektivporteføljen verdiregulert med minus 289 mill. kr.

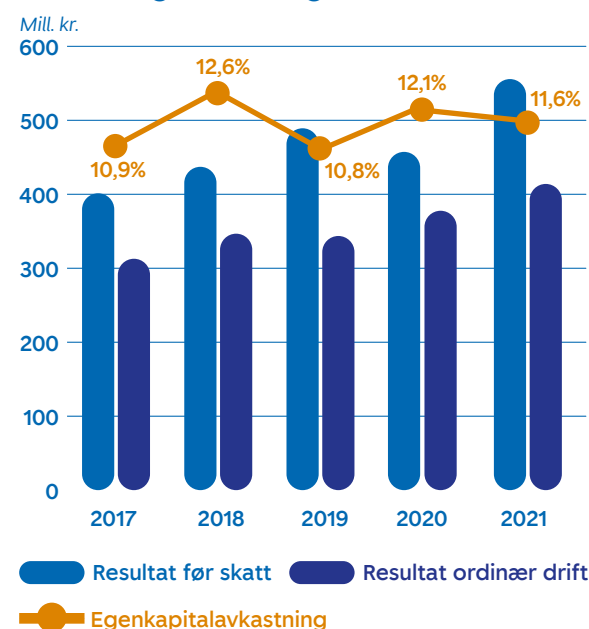
SpareBank 1 Factoring oppnådde et resultat før skatt på 72 (71) mill. kr.

Modhi konsern fikk et resultat før skatt på 180 (20) mill. kr. Resultatet etter skatt ble 130 (6) mill. kr. Det ble foretatt en oppskrivning av porteføljeverdiene hittil i år med 126 mill. kr mens det i fjor ble foretatt en nedskrivning på 3 mill. kr.

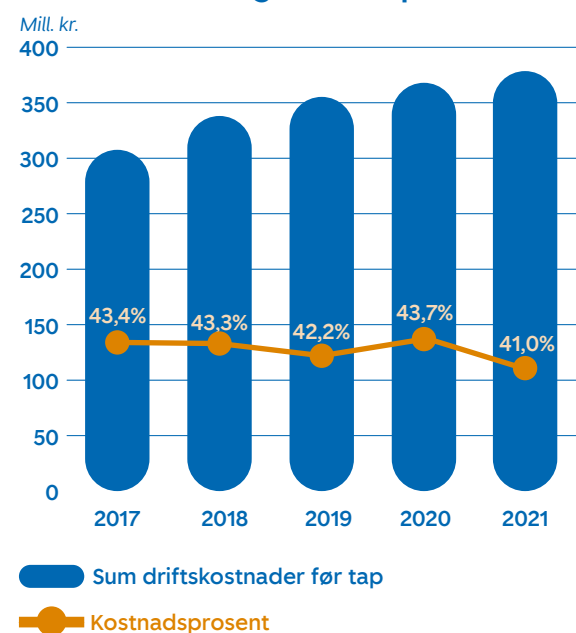
Inntekter fra eierinteresser, BN Bank ASA

BN Bank ASA sitt resultat for 2021 ble på 478 mill. kr (354 mill. kr). SpareBank 1 Østfold Akershus sin andel av BN Banks resultat utgjorde 12 mill. kr (9 mill. kr).

Resultat og avkastning

Driftskostnader og kostnadsprosent

Inntekter fra eierinteresser, totalt

Utbytte fra døtre, felleskontrollert virksomhet og tilknyttet virksomhet fremkommer som «Inntekter av eierinteresser» i morbank. I konsern inntektsføres konsernets andel av resultat løpende.

Inntekter fra eierinteresser for 2021 ble på 109 mill. kr (92 mill. kr).

Utbytte

Mottatt utbytte fra andre investeringer utgjør 19 mill. kr for 2021 (23 mill. kr).

NETTOEFFEKT AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Nettoeffekt av finansielle instrumenter for 2021 ble 3 mill. kr (-19 mill. kr) og består i hovedsak av verdiendring på fastrenteporteføljen. Resultatet for tilsvarende periode i fjor var sterkt påvirket av koronakrisen.

SUM NETTO INNTEKTER

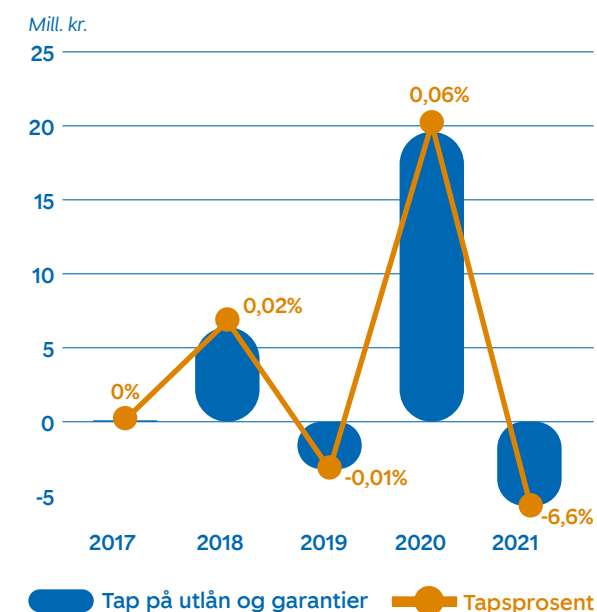
Sum netto inntekter for 2021 ble på 920 mill. kr (843 mill. kr).

DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnadene for 2021 ble på 378 mill. kr (368 mill. kr) og utgjorde 1,43 % (1,47 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Økning i driftskostnadene sammenlignet med 2020 er primært knyttet til økt satsning på eiendomsmegling samt årets lønnsoppgjør.

Kostnadsprosenten ble 41,0 % (43,7 %). Målet for konsernet er å ha en kostnadsprosent som er konkurransedyktig med

Tap og tap i prosent av brutto utlån inkl. kredittforetak

andre banker det er naturlig å sammenligne seg med.

TAP, MISLIGHOLD OG PORTEFØLJEUTVIKLING

Resultatført tap for 2021 ble på -7 mill. kr (20 mill. kr).

Det er fortsatt ingen indikasjoner på kredittforverring i bankens utlånsportefølje. Koronakrisen har nå var i nesten to år og tiden som har gått tilsier at kundespesifikke moment er fanget opp av bankens ordinære IFRS9-modell. Videre er det gjort grundig gjennomgang av bankes større engasjement med tanke på eventuelle konsekvenser av koronakrisen. Ledelsen ser heller ingen makroforhold som tilsier spesielt høy risiko med dertil behov for avsetninger utover den ordinære IFRS9-modellen. Ledelsesbuffer på 10 mill. kr er følgelig tilbakeført. →

Banken har gjort flere tiltak rettet mot kunder grunnet koronakrisen, hvor hovedtiltaket har vært å tilby en generell avdragsutsettelse. I de tilfeller hvor avdragsutsettelser er gitt, men den finansielle stillingen hos kunden ikke indikerer langsiktige problemer er kundene ikke vurdert som forbearance.

Det er gjort en individuell gjennomgang av samtlige større eksponeringer i bedriftsmarkedsporteføljen. Trekk på kreditter, avdragsutsettelser og misligholdsutvikling i hele utlånsmassen følges løpende opp. Det er i tillegg gjort en vurdering av bankens eksponering mot bransjer som er hardt rammet av koronakrisen. Banken har svært lav eller ingen eksponering mot olje- og gass næringen, hotell- og reiselivsbransjen og andre utsatte bransjer.

Netto tap utgjorde -0,02 % (0,06 %) av brutto utlån inklusiv utlån overført til

BALANSEN

Forvaltningskapitalen inklusiv utlån overført til kredittforetak utgjorde 38 705 mill. kr ved utgangen av 2021. En endring i 2021 på 6,5 %/2 368 mill. kr. Forvaltningskapitalen uten utlån overført til kredittforetak var 26.353 mill. kr.

UTLÅN

Brutto utlån inklusive overføring til kredittforetak utgjorde 33.046 mill. kr

kredittforetak. Tapsavsetningene utgjorde 0,21 % av brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak.

RESULTAT OG DISPONERING

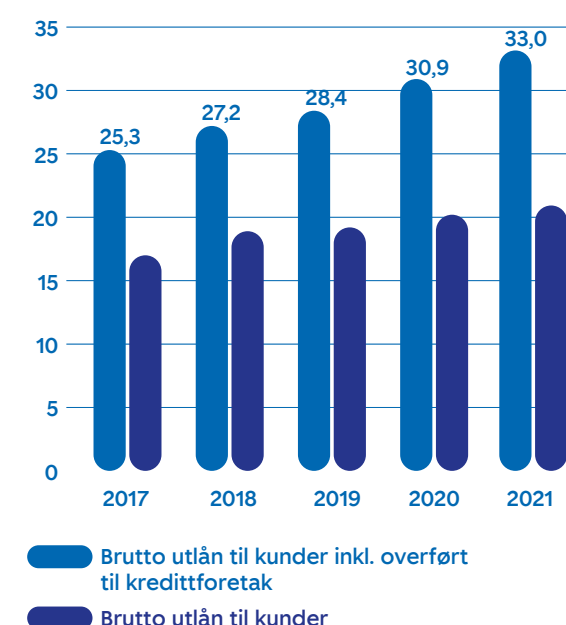
Konsernet fikk for 2021 et resultat på 443 mill. kr (369 mill. kr). Tilsvarende for morbank var 430 mill. kr (304 mill. kr).

For 2021 vil styret foreslå et utbytte på kr. 16,20 pr egenkapitalbevis, totalt 201 mill. kr. Det tilsvarer 50 % av egenkapitalbevisernes andel av overskuddet i morbank. Det foreslås tilsvarende en utdeling av gaver på 14 mill. kr. Etter disponering og utdeling opprettholdes egenkapitalbrøken på samme nivå. Utbytte for 2021 er i tråd med tidligere kommuniserte målsetninger for året. Se for øvrig kommentarene under avsnittet om kapitaldekning.

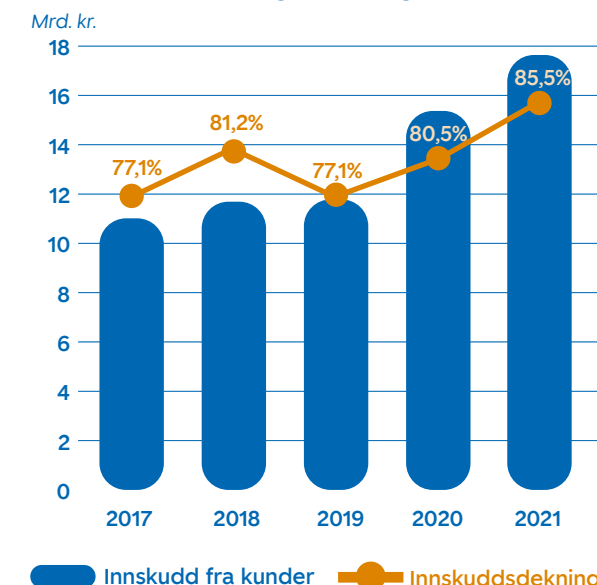
(30.868 mill. kr) ved utgangen av 2021. Det tilsvarer en utlånsvekst på 2.178 mill. kr i 2021, tilsvarende 7,1 % (8,7 %).

Eksklusiv lån overført til kredittforetak utgjorde brutto utlån 20.694 mill. kr (20.173 mill. kr) ved utgangen av 2021. Det tilsvarer en økning på 521 mill. kr i 2021, tilsvarende 2,6 % (5,3 %).

Brutto utlånsvolum

Innskuddsvolum og -dekning

INNSKUDD

Konsernets innskudd har økt med 7,0 % (7,4 %) i 2021 til 17.701 mill. kr (16.549 mill. kr). Innskuddsdekningen var på 85,5 % (82,0 %).

PRIVATMARKEDET

2021 bærer bud om at norsk økonomi og vår region har kommet seg godt igjennom pandemien så langt. Aktiviteten i regionen er høy selv om salg av antall boliger isolert sett var noe ned annet halvår mot samme periode året før. Boliger omsettes raskt og det har vært en fin prisstigning også i 2021, faktisk blant de høyeste i landet. Regionen fremstår som attraktiv å jobbe og bo i og arbeidsledigheten er lav.

Våre privatkunder har moderat belåningsgrad og tapene er svært lave. Det er ingen konstaterte tap knyttet til pande-

mien. Henvendelser om avdragsfriheter er tilbake på samme nivå som før pandemien, dog opplevde vi at de høye strømprisene på tampen av året førte til noen flere henvendelser enn normalt.

Privatmarkedet leverer et år med solid inntjening og utlåns- og innskuddsvekst er supplementert med god vekst på tilleggsprodukter. Segmentet for finansiering av båt, bil og bobil har hatt en svært god økning gjennom pandemien.

Kombinasjonen nedstengning, økonomisk varsomhet og sparing har gitt god innskuddsvekst gjennom pandemien, men vi ser at det private forbruket økte vesentlig gjennom annet halvår. Utlånsrentene ble i 2021 justert med inntil 50 basispunkter hvorav den siste økningen er gjeldende fra februar 2022.

I 2021 har både vi og kundene blitt enda flinkere til å kombinere fysiske- og digitale treffpunkter, bruken av kontanter har falt ytterligere, men de fysiske besøkene i kontorkanalen har også vært stabile. Vi har redusert våre åpningstider noe for kunder uten timeavtaler, men ønsker også fremover å være en åpen og tilgjengelig bank.

Lokal tilstedeværelse, konkurranse-dyktige priser og ypperlige digitale løsninger er et konsept som står seg godt i vår region. Den lave styringsrenten gir fremdeles stort prisfokus, men vi opplever at vårt konsept med nær og personlig rådgivning i et område vi kjenner har kommet enda bedre til sin rett gjennom pandemien. Pandemien har også løftet fokuset på gode digitale løsninger for alle aldersgrupper. Vi jobber kontinuerlig for å bidra til at kundene våre kan ta gode, opplyste valg og lanserte i 2021 «Mitt klimaspor» i mobilbanken som gir kundene oversikt over eget CO₂-avtrykk. Vi er også tilknyttet «Energiportalen» som hjelper kunden med å analysere egen bolig. Foreløpig er etter-spørselen etter grønne finansierings-løsninger i privatmarkedet beskjedent, men vi opplever økt fokus på bærekraft rundt sparing og plassering.

Utlånsveksten innen privatmarkedet i 2021 ble 5,1 %. Innskuddsveksten ble 5,8 %.

BEDRIFTSMARKEDET

Banken er en god støttespiller for regionen og for næringslivet generelt, og vi er tett på kundene for å bidra til en

positiv utvikling både for å bevare og skape nye arbeidsplasser.

Vi ser at markedene er i ferd med å normalisere seg etter koronapandemien og vi opplever stor optimisme og investeringsvilje i markedet. Vi har fortsatt fullt fokus på utvikling av risikoen i porteføljen, og følger de største engasjementene tett.

Utlånsveksten innen bedriftsmarkedet i 2021 ble 14,6 % mens innskuddsveksten ble 9,3 %.

Banken har tatt markedsandeler innen bedriftsmarkedet i 2021.

Vi opplever fortsatt en god tilstrømming av nye kunder. Til tross for innfrielse av et par større byggelån i forbindelse med ferdigstillelse av byggeprosjektene, sørget tre større nye kunder for at veksten i fjerde kvartal ble 6,8 %.

For å tilby bedriftskundene enda større produktbredde og mer helhetlig rådgivning har vi i 2021 etablert regnskapskontor og lansert konseptet Bank + Regnskap. Gjennom datterselskapet SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS tilbyr vi hele spekteret av regnskapstjenester, slik at våre kunder nå kan få alle bank- og regnskaps-tjenester på et sted.

EIENDOMSMEGLING

Omsetningen av bruktboliger ble noe lavere i 2021 sammenlignet med 2020. Det er relativt store variasjoner mellom

kommunene fra - 29,7 % i Vestby til + 8,6 i Fredrikstad. Samlet sett ser vi en nedgang.

I 2021 ble prisutvikling innenfor vår region høyere enn landssnittet. Det er Fredrikstad som hadde høyest økning med hele 9,5 %. Videre følger Indre Østfold med 8,6 %, og Sarpsborg 8,1 %. Moss hadde 7,3 %, Frogn 7,1 % og Vestby 7,0 %. Laveste i regionen ble Halden med 5,4 %, rett i overkant av landssnittet på 5,2 %.

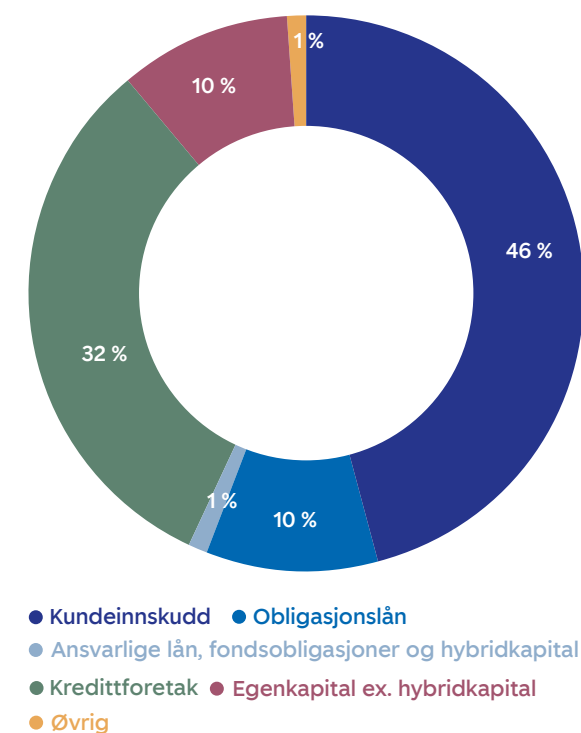
Det ble solgt flere enheter enn foregående år i 2021 og økte markedsandelen fra 17,6 % til 18,1 % i ett marked med noe færre omsetninger. Resultatet fra eiendomsmegling for 2021, 8 mill. kr (10 mill. kr.) er allikevel noe redusert sammenlignet med 2020. Dette beror på økt bemanning innenfor meglerstøtte og nybygg/prosjekt. Det tar gjerne litt tid før nyansettelser bidrar til økte resultater, men det er en investering for å utvikle driften videre i en ønsket positiv retning.

Eiendom Norge forventer en mer moderat prisutvikling for 2022 med en prognose på 4 % stigning på landsbasis. Vi forventer at vår region også i 2022 vil ligge noe over landssnittet, det er også i tråd med forventninger fra Eiendom Norge.

KAPITALANSKAFFELSE

Kapitalmarkedene har i 2021 vært velfungerende og kredittpåslaget har på det laveste vært på lavere nivåer enn før koronakrisen.

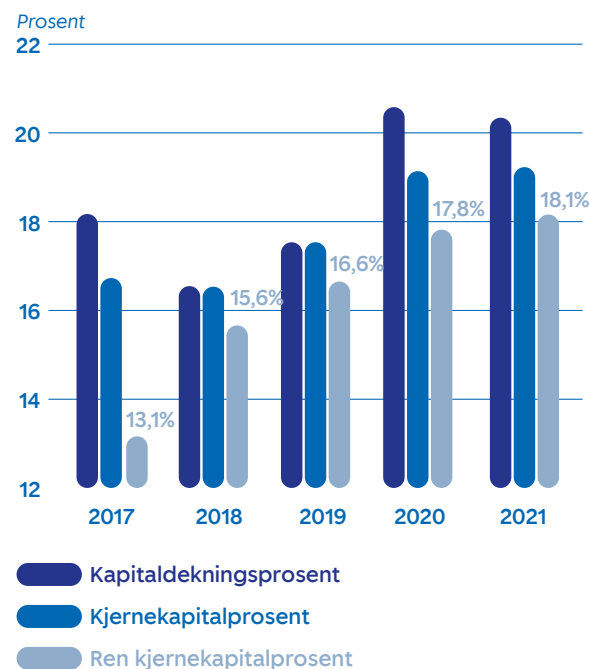
FINANSIERINGSKILDER

SpareBank 1 Østfold Akershus har en god likviditetssituasjon, solid innskuddsdekning og låneforfall neste 12 måneder er 639 mill. kr. Risikoen relatert til funding og likviditet er derfor lav noe som bekreftes av alle nøkkeltall inkludert LCR på 223 % og NSFR på 150 %. Bankens stresstester viser at likviditetsbufferen dekker normal drift i 24 måneder.

SpareBank 1 Østfold Akershus er ratet med karakter A med stabile utsikter fra Nordic Credit Rating Ratingen har hatt en positiv effekt på bankens tilgang på markedsfinansiering.

Kapitaldekning*

*Tall for morbank tom. 2017. Fra 2018 forholdsmessig konsolidert.

SpareBank 1 Østfold Akershus har i 2021 emittert 625 mill. kr i pengemarkedet. Gjennomsnittlig vektet løpetid på pengemarkedslån er 2,8 år.

Konsernets gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var ved utgangen av perioden på 4.122 mill. kr (4.729 mill. kr). Ansvarlig lån på 151 mill. kr (150 mill. kr) og en fondsobligasjon på 150 mill. kr (150 mill. kr) klassifisert som egenkapital. Konsernet har ikke emittert ansvarlig kapital i 2021.

Ved utgangen av perioden er 12.352 mill. kr (10.695 mill. kr) av bankens utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Boliglån som er klargjort for overførsel til SpareBank 1 Boligkreditt utgjør ved utgangen av perioden 6.871 mill. kr.

Bankens innskuddsdekning er på et tilfredsstillende nivå med 85,5 % eksklusive kredittforetak og 53,6 % inkl. kredittforetak.

Bankens likviditetsrisiko er redusert gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. Bankens styre har vedtatt en likviditetsstrategi som blant annet inneholder beredskapsplaner og stressanalyser. Styret vurderer likviditetssituasjonen som god samtidig som finansieringsmarkedet er velfungerende.

KAPITALDEKNING

Ved utgangen av 2021 hadde banken en ren kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert på 18,0 % (18,5 %), en kjernekapitaldekning på 19,0 % (19,6 %) og en kapitaldekning på 20,2 % (20,8 %). Uvektet kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert var på 8,8 % (9,2 %).

Tilsvarende tall for morbanken var henholdsvis 17,6 % (17,4 %), 18,5 % (18,4 %) og 19,5 % (19,4 %). Uvektet kjernekapitaldekning var på 10,7 % (10,5 %).

SpareBank 1 Østfold Akershus har for 2021 et mål på ren kjernekapitaldekning på 16,0 %, kjernekapitaldekning på 17,5 % og kapitaldekning på 19,5 %. Målene er satt inkludert pilar 2 krav på 1,7 prosentpoeng en managementbuffer på 0,8 prosentpoeng og full motsyklisk buffer på 2,5 prosentpoeng. Regulatorisk krav til ren kjernekapitaldekning ved utgangen av perioden er 12,7 % eksklusive management buffer, og 13,5 % inklusive management buffer. Regulatorisk krav til kjerne-

kapitaldekning og kapitaldekning eksklusive buffer var henholdsvis 14,2 % og 16,2 %. Mål på uvektet kjernekapitalandel er 6,0 %. Målene innfris med god margin på alle nivå ved utgangen av perioden.

Tidspunkt for ikrafttredelse av EUs bankpakke i Norge er foreløpig ikke fastsatt, men forventes i 2022. Den viktigste effekten av dette regelverket forventes å være implementeringen av utvidet SMB-rabatt, som for konsernet er beregnet til å bidra til en økning i ren kjernekapitaldekning på om lag 0,6 prosentpoeng isolert sett basert på tallene per 31.12.2021.

KAPITALSTYRING

Kapitalstyringen skal sikre at SpareBank 1 Østfold Akershus balanserer forholdet mellom:

- En effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske målbilde og vedtatte strategi.
- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra den valgte risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører.
- Konkurransedyktig avkastning.
- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene.
- Utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde.
- At ingen enkelthendelse skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Det utarbeides årlig en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring. Disse fremskrivningene tar hensyn til både forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Et viktig verktøy for å analysere en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag er stresstester. Det gjøres stresstester av enkeltfaktorer og scenarioanalyser hvor konsernet utsettes for en rekke ulike negative makroøkonomiske hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner på likviditets- og kapitaldekningsområdet for i størst mulig grad å kunne håndtere slike kriser hvis de skulle oppstå. Banken rapporterer kapitaldekning etter standardmetoden.

EGENKAPITALBEVIS

Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at inntil 50 % av morbankens årsresultat deles ut som gaver og utbytte. Konsernet har et langsiktig mål om egenkapital-avkastning på over 10 %.

En oversikt over bankens 20 største egenkapitalbevisiere fremgår av note 41.

Konsernet har gjennom flere år hatt en egen spareordning for egenkapitalbevis. Alle fast ansatte i konsernet samt bankens styre- og varamedlemmer får anledning til å kjøpe aksjer for et gitt sparebeløp, maksimalt begrenset til 48 000 kroner pr ansatt pr år. Egenkapitalbevisene kjøpes til markedspris. To år etter oppstart av spareperioden tildeles et gratis egenkapitalbevis for hvert andre →

egenkapitalbevis kjøpt gjennom spareperioden. Totalt 58 % av konsernets ansatte deltar i spareprogrammet som går fra september 2021 til august 2022.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Konsernregnskapet og morbankregnskapet for 2021 er utarbeidet i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS). Dette omfatter også tolkninger fra Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC). Styret og daglig leder bekrefter at forutsetningene om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen. Å ha en god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyringen og konsernets verdigrunnlag. Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiserings-effekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyring tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser. Konsernets risikostyring er nærmere beskrevet i note 7.

COMPLIANCE

Compliancerisiko er risikoen for at SpareBank 1 Østfold Akershus pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av uredelig opptreden, brudd på god forretningsskikk eller manglende etterlevelse av gjeldende regelverk. Konsernet skal preges av gode prosesser og god etterlevelseskultur for å sikre etterlevelse av gjeldende regelverk. Nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i det interne rammeverket. Konsernets risikostyring inkludert compliancerisiko er nærmere beskrevet i note 7.

FORSIKRING FOR STYRETS MEDLEMMER OG DAGLIG LEDER

Det er tegnet ansvarsforsikring for styremedlemmer og daglig leder. Forsikringen dekker sikredes ansvar for formueskade som skyldes krav fremsatt i forsikringsperioden som følge av en påstått ansvarsbetingende handling eller unnlatelse. I tillegg til å dekke selve formueskaden, omfatter forsikringen de

nødvendige saksomkostninger for å avgjøre erstatningsspørsmålet forutsatt at erstatningskravet er omfattet av forsikringen. Forsikringen dekker også rimelige og nødvendige kostnader til rådgi-ver ved offentlig undersøkelser. Dette vil være utgifter som sikrede pådrar seg før det fremmes et krav mot vedkommende. Videre dekker forsikringen krav

VIRKSOMHETSSTYRING

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Østfold Akershus bygger på Finansforetaksloven med forskrifter, regnskapslovens § 3-3b og norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse. SpareBank 1 Østfold Akershus vurderer årlig prinsippene for eierstyring og selskapsledelse og hvordan de fungerer i selskapet. SpareBank 1 Østfold Akershus avlegger en redegjørelse for prinsipper og praksis for eierstyring og selskapsledelse. En nærmere redegjørelse følger av eget kapittel.

ETIKK OG VARSLING

Profesjonalitet og ansvarlighet preger konsernets arbeid med kunder og internt. Det gjennomføres jevnlig e-læringer og læringstiltak for å opprettholde bevissheten rundt etiske problemstillinger inkludert kjennskap til varslingsplakat med rutiner for varslingsplakat med rutiner for varslingsplakat forhold. Styret gjennomgår reviderte retningslinjer årlig.

rettet mot sikre av eller på vegne av en ansatt som følge av diskriminering, trakassering eller andre ulovligheter begått under ansettelsen eller unnlatelse av å innføre eller gjennomføre en adekvat personalpolitikk eller prosedyrer. Forsikringen er tegnet i Willis Towers Watson.

INFORMASJONSSIKKERHET OG PERSONVERN

Sikkerhetskultur og etterlevelse av personvernregelverket har høy fokus i SpareBank 1 Østfold Akershus. Den årlige risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT gjennomgås av styret og synliggjør arbeidet med sikring av integritet, tilgjengelighet og konfidensialitet for bankens data og kundeinformasjon. Les mer om informasjonssikkerhet og personvern på side 98.

ARBEIDET FOR Å FORHINDRE OG AVDEKKE ØKONOMISK KRIMINALITET

Økonomisk kriminalitet undergraver det finansielle systemets integritet og er en trussel mot et sunt næringsliv og velferds-samfunnet. Det arbeides dedikert med å forhindre økonomisk kriminalitet og hvitvasking. Les mer om dette på side 92.

MEDARBEIDERE OG ARBEIDSFORHOLD

Raske endringer i kundedadferd som følge av digitalisering og koronapandemien preget arbeidet med kompetanseutvikling, organisasjon og ledelse i 2021. Utvikling av medarbeidere og rekruttering →

for å sikre riktig kompetanse og medarbeiderengasjement for fremtiden er et løpende arbeid. Flere organisasjonsundersøkelser gjennomføres i løpet av året, og involverer medarbeidere, ledere, verneombud, tillitsvalgte og styret i oppfølgingen. Det fremkommer at det er et godt arbeidsmiljø med engasjerte medarbeidere. Sykefraværet var 6 % i 2021, i stor grad påvirket av koronapandemien. For detaljer om lønn og andre personalkostnader se i note 21 i årsregnskapet.

Les mer om medarbeidere og arbeidsforhold på side 52.

BÆREKRAFT

En viktig del av vårt samfunnsansvar som sparebank har alltid vært å bidra til å bygge bærekraftige lokalsamfunn rundt oss. Å skape bærekraftige lokalsamfunn var årsaken til at vi ble stiftet for 186 år siden, og det er fortsatt vår viktigste misjon. Med utviklingen av nye samfunnsutfordringer innen klima, miljø og voksende sosiale og økonomiske forskjeller, blir det viktig for oss som finanshus å tenke nytt, innovativt, og langsiktig rundt utøvelsen av vårt samfunnsansvar. Bærekraft blir derfor et av våre viktigste

samfunnsbyggende satsningsområder fremover, og sammen med kundene og næringslivet skal vi søke å finne nye gode løsninger for en bærekraftig utvikling av regionen og våre lokalsamfunn. Skal vi nå klimamålene om et lavutslipps-samfunn, blir det viktig å tenke nytt og ansvarlig for at det Det grønne skiftet skal bli en realitet. Gjennom å finansiere, investere og bidra med rådgiving i vår region, kan vi som bank være en pådriver for omstilling og lede bedrifter og privatpersoner i en bærekraftig retning.

Satsingen på bærekraft er godt forankret i konsernets virksomhetsstrategi, og vi har utarbeidet en egen strategi for bærekraft. Dette gir oss et best mulig utgangspunkt for målrettet jobbing med aktiviteter som bidrar til bærekraftig utvikling i fremtiden.

Målet er å bli en organisasjon som har et enda mer aktivt forhold til bærekraftig utvikling, og som bidrar med å ta ansvar for de utfordringene innen klima, miljø og sosiale forhold som samfunnet står overfor. Les mer om vårt arbeid med bærekraft og samfunnsansvar på side 70–105.

UTSIKTENE FREMOVER

Konsernet leverer et godt årsresultat med en egenkapitalavkastning på 11,6 % og en god soliditet. Dette understreker bankens lavrisikoprofil og evne til stabil avkastning over tid.

Den økonomiske situasjonen endret seg raskt gjennom 2021. Vi gikk fra økonomisk krise og høy ledighet til mangel på innsatsvarer, arbeidskraft og kapasitet. Som en konsekvens av dette er lønns-

og prisveksten nå på vei opp. De økonomiske utsiktene for 2022 vil påvirkes av Russlands invasjon i Ukraina. På kort sikt ser vi store utslag i aksje- valuta- og kapitalmarkedene og olje- og gassprisene har steget markert.

I 2022 vil motsyklisk buffer øke med til sammen 1,00 prosentpoeng til 2,0 % ved utgangen av året. I tillegg vil systemrisikobufferen økes med 1,50 prosentpoeng til 4,5 %. Som følge av dette har konsernet økt sitt krav til ren kjernekapitaldekning til 16,5 % ved utgangen av 2022. Konsernet har en soliditet som ligger langt over dette kravet i dag.

Bankpakken (CRR 2, CRD 5 og BRRD 2) vil bli gjort gjeldende i norsk rett i 2022. Størst positiv betydning for konsernet får innføring av utvidet SMB-rabatt. Videre er det forventet at myndighetene kan pålegge bankene en kapitalkravsmargin når de pålegger nye pilar 2-krav, dette kan potensielt få en negativ betydning.

Banken har ikke fått fastsatt krav til konvertibel gjeld (MREL kapital), men forventer en avklaring på om vi får fastsatt krav i løpet av 2022

Banken regulerte utlånsrentene og innskuddsrentene etter Norges banks regulering av styringsrenten i september og i desember. Den siste endringen vil først få effekt fra februar 2022. Det er videre varslet en sannsynlig økning av styringsrenten allerede i mars. De prognostiserte endringene fra

Norges Bank i det generelle rentenivå gjennom hele 2022 forventes å påvirke både rentemargin og rentenetto positivt. En forventning om høy prisvekst og høyere lønnsvekst vil redusere den positive effekten noe.

Boligmarkedet i vårt markedsområde var attraktivt gjennom hele 2021. Boligprisutviklingen for hele landet endte på 5,2 % i 2021. Lokalt registrerte vi at samtlige områder innenfor vår region, endte høyere enn landssnittet, med Fredrikstad høyest på 9,5 %. Eiendom Norge forventer en moderat prisutvikling på 4 % på landsbasis i 2022 og vi har et positivt syn på boligmarkedet i vår region også i 2022.

Samfunnet står overfor store globale utfordringer knyttet til bærekraft, herunder miljø- og klimautfordringer. I løpet av 2021 har fokuset på klimautfordringene i Norge økt blant annet igjennom offentliggjøring av EUs taksonomi og opplevd ekstremvær høsten 2021. Vi ser at SpareBank 1 Østfold Akershus er godt plassert i et samfunn som stiller stadig økte krav til bærekraft og klima spesielt. Banken har ingen eksponering mot høykarbon-bransjer. Vi ser videre at porteføljens klimarisiko er lav. Økt ekstremvær vil kunne bli krevende for Norge, men trolig mindre krevende for vår region der vi ligger på lavlandet og i ly av fjellene mot vest. Vi ser at enkeltobjekter er utsatt for fremtidig flom, kvikkleireras og stormflo, men i det store bildet er vår portefølje og regionene som helhet i mindre grad eksponert for de risikoene vi nå ser

nasjonalt. Trolig vil nettopp dette være med på å øke områdets attraktivitet og gi nye muligheter i årene som kommer.

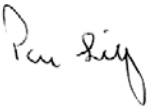
Med attraktiv beliggenhet og gunstige boforhold forventer vi en relativt høy utlånsvekst i vårt markedsområde og stor konkurranse om privatkundene også i 2022. Som komplett finanshus ønsker vi å være en del av denne positive utviklingen.

Bedriftsmarkedsporteføljen har vokst mye også i 2021 og vi tar markedsandeler, men risikoen i porteføljen har ikke økt. Banken har liten eksponering mot de bransjene som har vært mest utsatt under koronapandemien. Kvaliteten i utlånsporteføljen er god, og det er ingen tegn til økning i misligholdet.

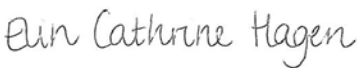
NHO gjennomførte nylig en undersøkelse blant sine medlemmer (NHOs medlemsundersøkelse januar 2022) der spørsmålet var; *Hvordan vurderes den generelle markedssituasjonen for din bedrift?* Både Indre Østfold, Nedre Glomma og Mossregionen scorer svært positivt (markedssituasjonen for bedriften er positiv) i denne undersøkelsen og legger seg over gjennomsnittet i Viken. Sysselsettings-utviklingen er positiv i fjerde kvartal 2021 for kommunene i markedsområdet sammenlignet med fjerde kvartal 2020 og arbeidsledigheten i alle kommunene er fallende fra utgangen av 2020.

Det er mye som taler for at 2022 blir et godt år for vår region.

Moss, den 8. mars 2022
I styret for SpareBank 1 Østfold Akershus

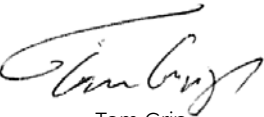
Per A. Lilleng
Styreleder

Elin Cathrine Hagen
Styrets nestleder

Vidar Løfshus

Tom Grip

Unni Marie Rådalen

Kristin Utaleiv

Elisabeth N. Snerlebakken
Ansattes repr.

Øystein U. Larsen
Ansattes repr.

Arild Bjørn Hansen
Adm. direktør

Resultatregnskap

MORBANK			KONSERN		
Året 2020	Året 2021	(millioner kroner)	Note	Året 2021	Året 2020
566	497	Renteinntekter målt til amortisert kost		497	566
75	66	Renteinntekter målt til virkelig verdi		66	75
215	137	Rentekostnader		135	213
426	426	Netto renteinntekter	15	428	428
254	292	Provisjonsinntekter		375	331
15	15	Provisjonskostnader		15	15
4	4	Andre driftsinntekter		1	2
244	282	Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	16	361	318
23	19	Utbytte		19	23
39	94	Inntekter av eierinteresser		109	92
- 19	14	Netto resultat fra andre finansielle instrumenter		3	- 19
43	127	Netto inntekter på finansielle instrumenter	17	131	97
713	834	Sum netto inntekter		920	843
160	161	Personalkostnader		222	213
146	146	Andre driftskostnader		155	155
306	307	Sum driftskostnader før tap	18	378	368
407	527	Driftsresultat før tap		542	475
20	- 7	Tap på utlån og garantier	2	- 7	20
387	533	Resultat før skatt		549	455
83	103	Skattekostnad		106	86
304	430	Periodens resultat		443	369
		Pr. egenkapitalbevis	40		
22,96	32,49	Resultat/Utvannet resultat		33,46	27,90

Utvidet resultat

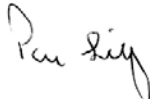
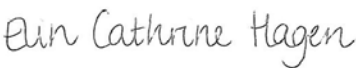
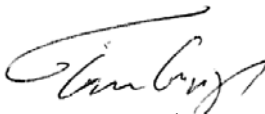
MORBANK			KONSERN		
Året 2020	Året 2021	(millioner kroner)	Note	Året 2021	Året 2020
304	430	Periodens resultat		443	369
		Poster som ikke kan bli reklassifisert over resultatet			
- 1	0	Aktuarmessige gevinster og tap		0	- 1
0	0	Skatteeffekt		0	0
		Poster som kan bli reklassifisert over resultatet			
0	0	Andel utvidet resultat i felleskontrollert virksomhet		0	5
- 2	- 1	Endring virkelig verdi, utlån		- 1	- 2
0	0	Skatteeffekt		0	0
- 2	- 1	Periodens utvidede resultat		- 1	4
302	429	Totalresultat		442	373
		Pr. egenkapitalbevis (hele kroner)			
- 0,13	- 0,07	Utvidet resultat / Utvannet utvidet resultat		- 0,07	0,27
22,84	32,42	Totalresultat / Utvannet totalresultat		33,39	28,18

MORBANK			KONSERN		
31.12.2020	31.12.2021	(millioner kroner)	Note	31.12.2021	31.12.2020
205	3	Innskudd fra kredittinstitusjoner	26	3	205
16 589	17 763	Innskudd fra og gjeld til kunder	26,34	17 701	16 549
4 729	4 122	Gjeld stiftet ved ustedelse av verdipapirer	26,35	4 122	4 729
45	22	Derivater	25,26,29	22	45
80	117	Betalbar skatt	24	119	82
3	0	Utsatt skatt	24	1	4
193	203	Annen gjeld og pensjonsforpliktelser	36,23	157	138
150	151	Ansvarlig lånekapital	37	151	150
21 994	22 369	Sum gjeld		22 276	21 903
1 239	1 239	Egenkapitalbevis	40	1 239	1 239
247	247	Overkurs		247	247
1 556	1 702	Utjevningsfond		1 702	1 556
46	214	Avsatt utbytte og gaver		214	46
150	150	Hybridkapital		150	150
208	218	Grunnfondskapital		218	208
9	17	Fond for urealiserte gevinster		17	9
0	0	Annen egenkapital		290	284
3 454	3 786	Sum egenkapital		4 077	3 739
25 449	26 167	Sum gjeld og egenkapital		26 353	25 641

Moss, den 8. mars 2022
I styret for SpareBank 1 Østfold Akershus

Balanse

MORBANK			KONSERN		
31.12.2020	31.12.2021	(millioner kroner)	Note	31.12.2021	31.12.2020
92	94	Kontanter og fordringer på sentralbanker		94	92
1 905	1 652	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	26	1 652	1 905
20 125	20 632	Utlån til kunder	8,10,11,12	20 632	20 125
1 701	1 948	Sertifikater og obligasjoner	26,28,35	1 948	1 701
65	17	Derivater	26,29	17	65
878	1 075	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	26,30	1 075	878
261	275	Investering i eierinteresser	38,39	549	528
234	242	Investering i konsernselskaper	38,39	0	0
150	156	Varige driftsmidler	32	276	274
0	11	Utsatt skattefordel	24	11	1
38	64	Andre eiendeler	33	98	73
25 449	26 167	Sum eiendeler	17	26 353	25 641

 Per A. Lilleng Styreleder	 Elin Cathrine Hagen Styrets nestleder	 Vidar Løfshus
 Tom Grip	 Unni Marie Rådalen	 Kristin Utakleiv
 Elisabeth N. Snerlebakken Ansattes repr.	 Øystein U. Larsen Ansattes repr.	 Arild Bjørn Hansen Adm. direktør

Egenkapital

Endring i egenkapital – Morbank								
(millioner kroner)								
	Egen- kapital- bevis	Over- kursfond	Utjevnings- fond	Grunn- fonds- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital + fondsobl.	Avsatt utbytte og gaver	Sum egen- kapital
Egenkapital 01.01.2020	1 239	247	1 291	190	12	150	191	3 318
Endring i disponering av generalforsamling			30	2			- 32	0
Utbetalt renter på hybridkapital						- 7		- 7
Kjøp/salg av egne egenkapitalbevis								- 0
Utbetalt utbytte for 2019							- 149	- 149
Utbetalt gaver for 2019							- 10	- 10
Disponert resultat			237	16	-3	7	46	304
Disponert utvidet resultat			- 2	- 0				- 2
Egenkapital 31.12.2020	1 239	247	1 556	208	9	150	46	3 454
Egenkapital 01.01.2021	1 239	247	1 556	208	9	150	46	3 454
Utbetalt renter på hybridkapital						- 6		- 6
Kjøp/salg av egne egenkapitalbevis								- 0
Utbetalt utbytte for 2020							- 43	- 43
Utbetalt gaver for 2020							- 3	- 3
Avsatt utbytte nr 2 for 2020			- 43				43	0
Avsatt gaver nr 2 for 2020				- 3			3	0
Utbetalt utbytte nr 2 for 2020							- 43	- 43
Utbetalt gaver nr 2 for 2020							- 3	- 3
Disponert resultat			195	14	8		214	430
Disponert utvidet resultat			0	0				0
Flytting av EK-posteringer			- 6	- 0,4		6		0
Egenkapital 31.12.2021	1 239	247	1 702	218	17	150	214	3 786

Endring i egenkapital – Konsern								
(millioner kroner)								
	Egen- kapital- bevis	Over- kursfond	Utjevnings- fond	Grunn- fonds- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital + fondsobl.	Avsatt utbytte og gaver	Sum egen- kapital
Egenkapital 01.01.2020	1 239	247	1 291	190	12	365	191	3 534
Endring i disponering av generalforsamling			30	2			- 32	0
Utbetalt renter på hybridkapital						- 7		- 7
Kjøp/salg av egne egenkapitalbevis								0
Utbetalt utbytte for 2019							- 149	- 149
Utbetalt gaver for 2019							- 10	- 10
Disponert resultat			237	16	- 3	72	46	369
Disponert utvidet resultat			- 2	0		4		2
Egenkapital 31.12.2020	1 239	247	1 556	208	9	434	46	3 739
Egenkapital 01.01.2021	1 239	247	1 556	208	9	434	46	3 739
Utbetalt renter på hybridkapital						- 6		- 6
Kjøp/salg av egne egenkapitalbevis								0
Utbetalt utbytte for 2020							- 43,3	- 43
Utbetalt gaver for 2020							- 3,0	- 3
Avsatt utbytte nr 2 for 2020			- 43				43,4	0
Avsatt gaver nr 2 for 2020				- 3			3,0	0
Utbetalt utbytte nr 2 for 2020							- 43,4	- 43
Utbetalt gaver nr 2 for 2020							- 3,0	- 3
EK-poster fra felleskontrollert virksomhet						- 4		- 4
Disponert resultat			195	14	8	11	214	443
Disponert utvidet resultat			0,0	0,0		- 1		- 1
Flytting av EK-posteringer			- 6	- 0,4		6		0
Egenkapital 31.12.2021	1 239	247	1 702	218	17	440	214	4 077

Kontantstrømoppstilling

Morbank		Konsern	
Året 2021	Året 2020 (millioner kroner)	Året 2021	Året 2020
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
- 521	- 992 Netto utbetaling av lån til kunder	- 521	- 992
533	600 Renteinnbetaling på utlån til kunder	533	600
1 174	1 148 Netto inn- /utbetaling av innskudd fra kunder	1 152	1 137
- 137	- 217 Renteutbetaling på innskudd fra kunder	- 135	- 215
- 19	- Netto inn- /utbetaling av lån til kredittinstitusjoner	- 19	-
11	15 Renteinnbetaling på lån til kredittinstitusjoner	11	15
- 16	- 14 Andre renteutbetalinger	- 15	- 13
2 695	- 353 Innbetaling sertifikater og obligasjoner	2 695	- 353
- 2 942	623 Utbetaling sertifikater og obligasjoner	- 2 942	623
19	25 Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	19	25
282	244 Netto provisjonsinnbetalinger	361	318
- 258	- 187 Utbetalinger til drift	- 315	- 260
- 80	- 80 Betalt skatt	- 80	- 82
739	812 A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	744	804
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
- 12	- Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	- 15	-
- 14	- 13 Utbetaling knyttet til rett til bruk driftsmidler	- 6	- 6
0	- Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	0	-
- 201	- 39 Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	- 201	- 39
6	1 Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	6	1
113	42 Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	102	42
- 109	- 9 B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	- 114	- 1
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
625	950 Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld	625	950
- 1 171	- 935 Utbetaling ved forfall verdipapirgjeld	- 1 171	- 935
- 51	- 77 Renteutbetaling på verdipapirgjeld	- 51	- 77
- 202	202 Netto inn/- utbetaling ved innskudd fra kredittinstitusjoner	- 202	202
0	- 1 Renteutbetaling på innskudd fra kredittinstitusjonar	0	- 1
- 3	- 4 Renteutbetalinger på ansvarlige lån og fondsobligasjon	- 3	- 4
- 6	- 9 Renteutbetalinger på ansvarlige lån	- 6	- 9
- 5	7 Kjøp av egne aksjer	- 5	7
5	- 7 Salg av egne aksjer	5	- 7
- 93	- 159 Utbetaling av utbytte og gaver	- 93	- 159
- 900	- 33 C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	- 900	- 33
- 270	770 A + B + C Netto endring likvider i perioden	- 270	770
1 609	840 Likviditetsbeholdning IB	1 609	840
1 339	1 609 Likviditetsbeholdning UB	1 339	1 609
Likvidetsbeholdning spesifisert:			
94	92 Kontanter og fordringer på Sentralbanken	94	92
1 245	1 518 Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	1 245	1 518
1 339	1 609 Likviditetsbeholdning	1 339	1 609

Halden. Foto: Jan Egil Ellingsen

INNHALDSFORTEGNELSE NOTER

Note 1	Generell informasjon	134
Note 2	Regnskapsprinsipper	134
Note 3	Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper	149
Note 4	Implementeringseffekter	150
Note 5	Segmentinformasjon	151
Note 6	Kapitaldekning	152
Note 7	Finansiell risikostyring	155

KREDITTRISIKO

Note 8	Utlån til og fordringer på kunder	162
Note 9	Overføring av utlån til kredittforetak	164
Note 10	Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevet utlån	168
Note 11	Tap på utlån og garantier	169
Note 12	Maks kredittrisikoeksponering, ikke hensyntatt pantstillelser	174
Note 13	Kredittkvalitet pr. klasse av finansielle eiendeler	175

MARKEDSRISIKO

Note 14	Markedsrisiko knyttet til renterisiko	176
Note 15	Markedsrisiko knyttet til valutarisiko	178

LIKVIDITETSRISIKO

Note 16	Likviditetsrisiko/Gjenværende kontraktmessig løpetid på forpliktelser	178
Note 17	Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser	180

RESULTATREGNSKAP

Note 18	Netto renteinntekter	182
Note 19	Netto provisjonsinntekter	183
Note 20	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	183
Note 21	Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte	184
Note 22	Andre driftskostnader	185
Note 23	Pensjoner	186
Note 24	Skatt	188

BALANSE

Note 25	Klassifikasjon av finansielle instrumenter	191
Note 26	Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	192
Note 27	Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost eller kostpris	193
Note 28	Sertifikater og obligasjoner	195
Note 29	Finansielle derivater	196
Note 30	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	197
Note 31	Andre immaterielle eiendeler	198
Note 32	Varige driftsmidler	198
Note 33	Andre eiendeler	200
Note 34	Innskudd fra og gjeld til kunder	201
Note 35	Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	202
Note 36	Annen gjeld og forpliktelse	203
Note 37	Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	204
Note 38	Sikringsbokføring	205
Note 39	Investeringer i eierinteresser	207

ØVRIGE OPPLYSNINGER

Note 40	Vesentlige transaksjoner med nærstående parter	210
Note 41	Eierandelskapital- og eierstruktur	211
Note 42	Eiendeler klassifisert som holdt for salg og virksomhet under avhendelse	215
Note 43	Hendelser etter balansedagen	215

Note 1 Generell informasjon

GENERELL INFORMASJON

SpareBank 1 Østfold Akershus har sitt hovedkontor i Moss kommune og lokalkontor i kommunene Askim, Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Frogn og Vestby.

Bankens organisasjonsnummer i Foretaksregistret er 837 884 942. Konsernet opererer i Norge og reguleres av norsk rett. SpareBank 1 Østfold Akershus er notert på Oslo Børs med ticker-kode SOAG.

SpareBank 1 Østfold Akershus er medlem innskuddsgarantiordningen til Bankenes sikringsfond (BSF). Informasjon om denne er tilgjengelig på www.sparebank1.no/ostfold-akershus/ og www.bankenessikringsfond.no.

Regnskapet for morbank og konsern 2021 ble vedtatt av styret 8. mars 2022.

Note 2 Regnskapsprinsipper

GRUNNLAGET FOR UTARBEIDELSE AV DET KONSOLIDERTE ÅRSREGNSKAPET

Konsernregnskapet og morbankregnskapet for 2021 er utarbeidet i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som fastsatt av EU. Dette omfatter også tolkninger fra Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC).

Målegrunnlaget for både konsernregnskapet og morbankregnskapet er historisk kost prinsippet med følgende modifikasjoner: finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi over resultatet eller utvidet resultat og investerings-eiendommer som vurderes til virkelig verdi.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimer. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger eller høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimer er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 3.

Årsregnskapet er avlagt basert på IFRS standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskapet som avlegges pr 31.12.2021.

ENDRINGER MED VIRKNING FOR 2021

Konsernet har i 2021 ikke tatt i bruk standarder, endringer eller fortolkninger som påvirker regnskapet vesentlig. Konsernet har ikke valgt tidliganvendelse av noen nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger.

ENDRINGEN I IFRS 10 KONSERNREGNSKAP OG IAS 28 INVESTERINGER I TILKNYTTETE FORETAK OG FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

Endringen omhandler en inkonsistens mellom kravene i IFRS 10 og IAS 28 når det gjelder salg eller overføring av eiendeler mellom en investor og investorens tilknyttede foretak eller felleskontrollerte virksomhet. Den viktigste konsekvensen av endringen er at gevinst eller tap innregnes fullt ut når en transaksjon omfatter en virksomhet (uavhengig av om denne er lagt inn i et datterselskap eller ikke). Gevinst eller tap innregnes partielt når en transaksjon omfatter eiendeler som ikke utgjør en virksomhet, også når eiendelene er lagt inn i et datterselskap.

IASB har utsatt ikrafttredelsestidspunktet for endringen på ubestemt tid, men et selskap som likevel velger en tidliganvendelse av disse endringene må implementere disse prospektivt. Konsernet vil anvende disse endringene når de trer i kraft.

ØVRIGE ENDRINGER MED VIRKNING FOR FREMTIDIGE PERIODER

IFRS 17 Forsikringskontrakter erstatter IFRS 4 Forsikringskontrakter og angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger for forsikringskontrakter. Ikrafttredelsestidspunktet er 1. januar 2023 med krav om sammenliknbare tall. Konsernet har vurdert virkningene av IFRS 17 og ser ikke at denne vil få vesentlige konsekvenser for konsernets resultat og balanse. Videre er det endringer i IFRS 3, IFRS 9, IFRS 11, IAS 12, IAS 19, IAS 23 og IAS 28. Konsernet har vurdert virkningene av endringene og ser ikke at disse vil få vesentlige konsekvenser for konsernets resultat og balanse.

For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

PRESENTASJONSVALUTA

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens og samtlige selskaper i konsernet sin funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i hele millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

DATTERSELSKAP

I morbankregnskapet til SpareBank 1 Østfold Akershus blir eierandelene i datterselskap vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres året etter regnskapsåret.

KONSOLIDERING

Konsernregnskapet omfatter banken og datterselskap. Datterselskap konsolideres hvis de oppfyller kriteriene til konsolidering etter IFRS 10. IFRS 10 angir tre vilkår som må være oppfylt av banken for at det skal foreligge konsolideringsplikt. Dette er at (i) banken må ha bestemmende innflytelse over virksomheten herunder kunne styre aktiviteter som i vesentlig grad har innvirkning på avkastningen i datterselskapet, (ii) banken har mulighet eller rett til å motta avkastning fra virksomheten, og (iii) banken har mulighet eller rett til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningens størrelse. Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt slik kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg slik kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultatelementer er eliminert.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert fortjeneste mellom konsernselskaper er eliminert. Regnskapsprinsipper i datterselskaper endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

Felleskontrollert virksomhet kan bestå av felleskontrollert drift, felleskontrollerte eiendeler og felleskontrollerte foretak. Felles kontroll innebærer at SpareBank 1 Østfold Akershus gjennom avtale utøver kontroll sammen med andre deltakere. Felleskontrollert foretak regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og til kostmetoden i selskapsregnskapet.

SpareBank 1 Gruppen AS eies med 19,5 % hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SMN, Samarbeidende Sparebanker AS. Videre eier SpareBank 1 Østlandet 12,4 % og Landsorganisasjonen og fagforbund tilknyttet LO 9,6 %. Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne.

SpareBank 1 Østfold Akershus eier 25 % av Samarbeidende Sparebanker AS. Styringsstrukturen for Samarbeidende Sparebanker er også regulert i en avtale mellom eierne som tilfredsstillende felleskontrollert virksomhet.

SpareBank 1 Østfold Akershus klassifiserer sin deltakelse i Samarbeidende Sparebanker AS som en investering i felleskontrollert foretak.

SpareBank 1 Østfold Akershus eier også 2,52 % i BN Bank ASA. Styringsstrukturen for BN Bank ASA er regulert i en avtale som tilfredsstillende kravene til felles kontroll.

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER

Ved overtagelse av virksomhet anvendes overtagelsesmetoden. Vederlaget måles til virkelig verdi. Direkte overtagelsesutgifter kostnadsføres når de oppstår, med unntak av emisjons- og låneopptaksutgifter. Overtatte eiendeler og forpliktelser blir vurdert til virkelig verdi på tidspunkt for overtagelsen. Dersom vederlaget overstiger verdien av identifiserte eiendeler og forpliktelser, regnskapsføres differansen som goodwill. Dersom anskaffelseskost er lavere enn identifiserte eiendeler og forpliktelser, resultatføres differansen på transaksjonstidspunktet. Ved trinnvise oppkjøp av datterselskaper vil konsernet måle tidligere eierandeler i selskapet til virkelig verdi umiddelbart før kontrollovergang, og eventuelle gevinster eller tap resultatføres. Betingede vederlag vurderes til virkelig verdi uavhengig av sannsynligheten for at vederlaget vil bli betalt. Justering av betingede vederlaget i etterfølgende perioder regnskapsføres i henhold til relevante standarder.

VIRKSOMHET OG ANLEGGSMIDLER HOLDT FOR SALG

Konsernet klassifiserer virksomhet som holdt for salg når balanseført verdi i hovedsak vil bli gjenvunnet ved en salgstransaksjon. Klassifisering som holdt for salg skjer fra det tidspunktet ledelsen har vedtatt en konkret plan for avhendelse av virksomheten i sin nåværende form og det vurderes som svært sannsynlig at salget blir gjennomført i løpet av kort tid. Datterselskaper som er ervervet med tanke på videresalg, herunder selskaper overtatt som ledd i restrukturering av utlån, klassifiseres som holdt for salg umiddelbart dersom konsernet forventer å avhende selskapet. Virksomhet holdt for salg vurderes til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. Overtatt virksomhet som umiddelbart klassifiseres som holdt for salg balanseføres ved førstegangsinregning til virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. Resultat etter skatt fra slik virksomhet presenteres separat på linjen «Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt» i konsernregnskapet. Totale eiendeler og total gjeld fra slik virksomhet presenteres hver for seg på linjene «Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg» og «Virksomhet holdt for salg» i konsernets balanseoppstilling dersom verdiene er vesentlige. Se for øvrig note 42.

KONTANTER

Kontanter består av kontanter i NOK og valuta, samt fordring på sentralbanken. Likviditetsbeholdningen i kontantstrømoppstillingen inkluderer i tillegg netto utlån og fordringer på andre kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid. Ingen del av likviditetsbeholdningen har bindingstid.

INNREGNING OG FRAREGNING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt. Modifiserte eiendeler og forpliktelser Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjell fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelser, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført.

UTLÅN OG TAP PÅ UTLÅN

Måling av utlån avhenger i henhold IFRS 9 av forretningsmodell.

Gjeldsinstrumenter, herunder utlån, med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. BM porteføljen til konsernet tilfredsstiller disse kriteriene og måles, med unntak av fastrenteutlån, til amortisert kost.

Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Dette har medført at hele PM porteføljen med unntak av fastrenteutlån etter IFRS 9 reklassifiseres til målt til virkelig verdi over OCI.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost, vil medføre et regnskapsmessig misforhold og SpareBank 1 Østfold Akershus har valgt å måle disse til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Resultateffekten av dette fremkommer i note 20 til regnskapet og balanseførte verdier fremkommer i note 29 og note 13.

TAPSNEDSKRIVNING UTLÅN

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandles som nye, og kjøpte lån hvor det er påløpt kredittap ved førstegangs balanseføring. For disse skal det beregnes en effektiv

rente som hensyntar forventet kredittap, og ved endringer i forventede kontantstrømmer skal endringen diskonteres med den opprinnelig fastsatte effektive renten og resultatføres. For disse eiendelene er det derved ikke behov for å overvåke hvorvidt det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko etter førstegangs balanseføring da forventet tap over hele levetiden uansett skal hensyntas.

NÆRMERE BESKRIVELSE AV BANKENS NEDSKRIVNINGSMODELL

Tapsanslaget lages kvartalsvis og bygger på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene beregnes basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. Tapsestimatene overstyres hvis individuelle vurderinger tilsier en annen tapsrisiko. Se nærmere beskrivelse under «Tap på utlån og garantier» i note 3.

Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner er holdt utenfor tapsvurderingene med bakgrunn i lav kredittrisiko.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

TRINN 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3. I modellen forutsettes at kunder med PD på 0,6 % eller lavere kan kategoriseres som lav risiko og defineres som kategori 1 uavhengig av endring i PD.

TRINN 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som er klassifisert som friske. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig.

Følgende regler for kategorisering av trinn 2 gjelder:

1. En konto skal ha kategori 2 når kontoen er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer.
2. En konto skal ha kategori 2 når den tilhører en kunde som har blitt satt til særlig oppfølging. Kriteriene for dette fastsetter banken og kontoen settes i kategori 2 manuelt. Kriteriene kan bl.a. inneholde at kunden er på watchlist eller at kontoen er i såkalt forbearance. Kontoen skal flyttes tilbake i kategori 1 når:
 - a) Kunden fjernes fra watchlist/forbearance, eller
 - b) Engasjementet blir restrukturert med vilkår som tar hensyn til forholdene som forårsaket at kunden kom på watchlist/forbearance
3. En konto skal ha kategori 2 når kundens PD har økt med over 150 prosent til et nivå over 0,60 prosent. Endringen måles ved å sammenligne kundens 12 måneders PD samme måned som kontoen ble opprettet/fornyset («PD_IB») med kundens 12 måneders PD for måneden det rapporteres på («PD_UB»).

TRINN 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler, som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden.

Det benyttes ikke makroøkonomiske tall direkte inn i modellen, men modellen tillater scenariovekting på porteføljenivå der det er mulig å overstyre vekten for tre makroøkonomiske scenario. Vektingen holdes stabil såfremt det ikke skjer noe vesentlig om underbygger justering. Vektingen til SpareBank 1 Østfold Akershus har i hele 2021 vært satt til 80/10/10.

Scenario 1: «Base case». Det scenarioet man tror mest på, avviker ikke vesentlig fra dagens situasjon. Her legges det til grunn makroøkonomiske prognosene (for eksempel til Norges Bank), men banken kan ha grunner til å avvike fra dette f.eks. når bankens markedsområde utvikler seg annerledes enn landet totalt sett.

Scenario 2: «Worst case». Økonomiske utsikter er dårligere enn scenario 1 (gitt at man faktisk ikke er i og står overfor en fortsatt alvorlig lavkonjunktur). Her legges det til grunn en lavkonjunktur tilsvarende det man bruker i ICAAP. PD og LGD er vesentlig høyere enn i scenario 1, tilsvarende nivåene ved forrige finanskrisen, justert for endringer i porteføljekvalitet.

Scenario 3: «Best case». Økonomiske utsikter som er bedre enn scenario 1. Her legges det til grunn et PD og LGD-nivå som kan forventes i et år da norsk →

økonomi er i en god konjunktursituasjon med høy oljepris, meget lav arbeidsledighet og lav rente.

DERIVATER OG SIKRING

Derivater består av valuta og renteinstrumenter. Derivater regnes alltid som til virkelig verdi over resultatet, med mindre de er øremerket som sikringsinstrument. Renter bokføres som rentekostnad/renteinntekt, verdiendringer inngår i posten «netto resultat fra valuta og andre finansielle instrumenter».

Derivater benyttes i sikringsøyemed for å minimere renterisiko på fastrenteinstrumenter. Bruk av virkelig verdiopsjonen på fastrenteobligasjonsgjeld fases ut og erstattes av sikringsbokføring. Ved bruk av sikringsbokføring sikrer konsernet seg mot bevegelser i markedsrenten. Endringer i kredittspread mot markedsrenten er ikke en del av sikret risiko og påvirker derfor ikke effektiviteten i sikringsbokføringen. Det forventes at denne endringen vil gi mindre svingninger i resultatene fremover enn det som har vært tilfelle tidligere.

Endringer i virkelig verdi på derivater som øremerkes og kvalifiserer for sikring av virkelig verdi og som er effektive, resultatføres sammen med endringen i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen på den tilhørende sikrede eiendel eller forpliktelse. Sikring av virkelig verdi benyttes kun til sikring av fastrenteinnlån.

IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler består av kunderelasjoner og utsatt skattefordel. Kunderelasjonen tilfredsstiller kravet til kontraktsmessige rettigheter for identifikasjon som immateriell eiendel. Verdien i en kunderelasjon ligger i fordelene ved å få overført en kundeportefølje ved en transaksjon i motsetning til å måtte gå ut i markedet for selv å skaffe nye kunder ved ordinær drift. Andre immaterielle eiendeler vil innregnes når kravene til balanseføring er tilstede. Kunderelasjonen avskrives over forventet utnyttbar levetid.

EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Eiendom, anlegg og utstyr, med unntak av investeringseiendommer og eierbenyttet eiendom, førstegangsinregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Eierbenyttet eiendom er etter definisjonen i IAS 40 eiendommer som i hovedsak benyttes av morbanken eller dens datterselskap til sin egen virksomhet. Banken benyttet seg av muligheten i regelverket som tillot virkelig verdi som ny kostpris ved overgangen til IFRS. Eierbenyttet eiendom regnskapsføres etter kostmetoden, i samsvar med IAS 16.

Tomter og kunst avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger	20–50 år
Påkostninger leide bygg	3–12,5 år
Maskiner	3–5 år
Kjøretøy	4–5 år
Inventar	3–10 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det. Eiendommer som eies med det formål å oppnå leieinntekter eller verdistigning klassifiseres som investerings-eiendommer og måles til virkelig verdi i samsvar med IAS 40. Oppdaterte takster på eiendomsmassen innhentes hvert tredje år. I mellomperiodene vurderes takstene mot markedsutvikling. Leieinntekter, driftskostnader og effekten av verdiendringer knyttet til investeringseiendommer presenteres særskilt i note 32. På investerings-eiendommer blir verdiendring fra inngående balanse resultatført under andre driftskostnader.

OVERTATTE EIENDELER

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter henholdsvis IAS 2 eller IFRS 5. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tillegg eller fradrag i tap på utlån.

LANGSIKTIGE LÅN

Lån førstegangsinregnes til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån til flytende rente måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente. For lån til fastrente ble opsjonen om virkelig verdivurdering med

verdiendring over resultatet benyttet inntil høsten 2009. Resultateffekten av dette fremkommer i note 20 til regnskapet og balanseførte verdier fremkommer i note 29 og note 35.

PENSJONER

Konsernet har etablert ulike pensjonsordninger for sine ansatte.

Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenstepensjon.

INNSKUDDSBASERT PENSJONSORDNING

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte.

AVTALEFESTET FØRTIDSPENSJON

Banken har inngått avtale om avtalefestet pensjon. AFP er en livsvarig ytelse som er frikoblet arbeidsinntekter som samtidig oppebæres. Det skjer derfor ingen avkortning i AFP-pensjonen om man på samme tid mottar lønn. Ny ordning lar seg foreløpig ikke aktuarberegne og inngår derfor ikke i pensjonsforpliktelsen. Inntil videre vil denne bli behandlet som en innskuddsbasert ordning og kostnadsført direkte.

ØVRIGE ORDNINGER

Tidligere administrerende direktører i banken har individuelle tilleggssavtaler som garanterer en viss ytelse. Alle avtalene er aktuarberegnet.

USIKRE FORPLIKTELSER

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige. Avsetning for tap på finansielle garantier fremkommer under annen gjeld og pensjonsforpliktelser i balansen.

ANSVARLIGE LÅN OG FONDSOBLIGASJONER

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Ansvarlige lån klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen. Ansvarlige lån med flytende rente måles etter amortisert kost slik som andre langsiktige lån med flytende rente. Ansvarlig lån

med fastrente tilfredsstiller kravene til sikringsbokføring. Sikringens effektivitet måles løpende og nettoeffekten blir resultatført. Se note 20 og note 38.

En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men konsernet har ingen plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, det vil si rentene akkumuleres ikke. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonen skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom Konsernets kjernekapitaldekning faller under 5 % eller samlet kapitaldekning faller under 8 %. Nedsikrede beløp på fondsobligasjonen skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til egenkapitalbevisene eller egenkapitalen skrives opp.

Fondsobligasjonene klassifiseres som gjeld i balansen dersom de tilfredsstiller definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32. Renter på fondsobligasjoner klassifisert som gjeld resultatføres. Fondsobligasjoner som ikke tilfredsstiller betingelsene klassifiseres som egenkapital (posten hybridkapital). Renter på slike fondsobligasjoner presenteres ikke som rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon i egenkapitalen.

Fondsobligasjonene klassifisert som gjeld tilfredsstiller kravene til sikringsbokføring, sikringens effektivitet måles løpende og nettoeffekten er resultatført.

MOTREGNING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Finansielle eiendeler og forpliktelser skal motregnes og presenteres netto i balansen når det er en motregningsrett som kan håndheves og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

UTBYTTE OG KONSERNBIDRAG

Hensyntatt bankens egenkapitalutvikling og soliditet, tar banken sikte på at opptil 50 % av årets overskudd kan benyttes til utbyttmidler (kontantutbytte og gaver til allmennytelige formål). Det er en målsetting for banken å likebehandle bankens to eiergrupperinger i tråd med intensjonene i gjeldende lovgivning. Dette medfører at banken vil søke å unngå uønskede inn- og utvanningseffekter som følge av ulik behandling av de to eiergrupperingene.

Styrets forslag til utbytte fremgår av årsberetningen og av oppstilling over endring i egenkapital. Foreslått utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er endelig vedtatt av bankens representantskap. Konsernbidrag bokføres regnskapsmessig året etter regnskapsåret.

RENTEINNTEKTER OG -KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost og virkelig verdi over utvidet resultat resultatføres løpende basert på en effektiv rente-metode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid.

For rentebærende instrumenter som måles til virkelig verdi vil markedsverdien klassifiseres som inntekt fra andre finansielle instrumenter, mens renteelementet klassifiseres som renteinntekt.

PROVISJONSINNTEKTER OG -KOSTNADER

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Provisjonsinntekter knyttet til lån overført til kredittforetak inngår her. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Garantiprovisjoner blir beregnet som et fastbeløp per garanti utstedt og inntektsføres fortløpende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltnings-tjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle investeringer, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres.

TRANSAKSJONER OG BALANSEPOSTER I UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved kursen på transaksjonstidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av balanseposter i valuta på balansedagen resultatføres. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost.

LEIEAVTALER

IFRS 16 angir en felles modell som skal anvendes for alle leieavtaler, med enkelte konkrete unntak. Konsekvensen er at leieavtaler som regnskapsføres i tråd med den nye modellen, balanseføres i regnskapet til leietaker i form av en leieforpliktelse og en eiendel som representerer leietakers rett til å bruke den underliggende eiendelen. Leieforpliktelsen skal måles til nåverdi av fremtidige leiebetalinger i leieperioden neddiskontert med implisitt rente i leiekontrakten eller leietakers marginale lånerente. Opsjoner i leieavtalen skal tas hensyn til i beregning av nåverdi av forpliktelsen dersom det er sannsynlig at de vil bli benyttet. Beregning av nåverdien av leieforpliktelsen kan inkludere elementer som faste leiebetalinger og variable leiebetalinger som er avhengig av en indeks eller en rentesats. I tillegg skal

beløp som kommer til betaling for leietaker i henhold til eventuelle restverdigarantier inkluderes. Det samme gjelder utøvelseskurs for en kjøpsopsjon eller betaling av bot for å si opp leieavtalen, dersom leietaker med rimelig sikkerhet vil utøve opsjonen.

På iverksettelsestidspunktet måles bruksretten til leieforpliktelsen pluss betalt forskuddsleie, direkte anskaffelseskostnader og avsetninger for utgifter ved tilbakeføring av eiendel til utleier. Eventuelle avsetning for utgifter ved tilbakeføring føres som en separat forpliktelse i balansen og inngår ikke i leieforpliktelsen. Bruksretten avskrives lineært, justeres for eventuelle nye målinger av leieforpliktelsen og testes for verdifall i samsvar med IAS 36.

Bruksretten presenteres i balansen under regnskapslinjen «Eiendom, anlegg og utstyr». Tilhørende leieforpliktelse presenteres under regnskapslinjen «Annen Gjeld». Leiebetalingene føres mot forpliktelsen sammen med rentekostnaden. I resultatregnskapet blir driftskostnadene erstattet med avskrivninger på bruksretten og rentekostnad på forpliktelsen.

Kontantstrømmen fra operasjonelle aktiviteter vil øke sammenliknet med tidligere perioder fordi betaling av hovedstolen av leieforpliktelsen klassifiseres som en finansieringsaktivitet etter IFRS 16. Bare den delen av betalingen som er renter kan nå presenteres som kontant-strøm fra operasjonelle aktiviteter.

Under IFRS 16 er, eller inneholder en kontrakt, en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel for en periode i bytte mot vederlag. For konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus er det i all hovedsak husleiekontrakter.

SKATT

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangs-innregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige under-skudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen. →

Formuesskatt regnes ikke som skatt etter IAS 12 og er derfor ført som driftskostnad.

Renter på fondsobligasjoner klassifisert som egenkapital er presentert som permanent forskjell og inngår i grunnlaget for betalbar skatt.

SEGMENTRAPPORTERING

Konsernets virksomhet er inndelt i primærsegmentene privatmarked, bedriftsmarked og eiendomsmegling. Dette er i henhold til konsernets interne rapportering.

Det er i note 5 til regnskapet gitt informasjon om fordelingene.

OVERFØRING AV LÅNEPORTEFØLJER

SpareBank 1 Østfold Akershus har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom banken og kredittforetakene, forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. Det vises til beskrivelse i note 9.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskap vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette. Regulerende myndighet vil kunne kreve endring av avlagt regnskap.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse.

ALTERNATIVE RESULTATMÅL (APM)

I kvartals- og årsrapporten presenteres det alternative resultatmål i tillegg til måltall som reguleres av IFRS. Dette vil kunne hjelpe brukere til å forstå virksomheten bedre og gi mer tydelig informasjon om hvordan konsernet har prestert eller forventer å prestere. For en nærmere beskrivelse av de alternative resultatmålene som benyttes henvises det til bankens hjemmeside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor.html

Note 3 Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet.

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Morbanken gjennomgår hele bedriftsmarkedsporteføljen kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås også kvartalsvis med utgangspunkt i at de er misligholdt mer en 65 dager eller dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk. Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring. Banken foretar individuelle nedskrivninger dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuelle nedskrivninger. For lån med flytende renter tas det hensyn til senere renteendringer.

Øvrige nedskrivninger i trinn 1–3 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Se for øvrig beskrivelse av bankes tapsmodell i note 2.

VIRKELIG VERDI EGENKAPITALINTERESSER

Egenkapitalinteresser vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet. Egenkapitalinteresser vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller

være sist omsatte kurs. Markedsverdiene vil i hovedsak være basert på verdivurderinger eller siste kjente omsetning av aksjen.

For eiendeler som ikke handles i aktivt marked baseres på beste estimat, f.eks. diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike estimat vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. For egenkapitalinteresser som ikke lar seg verdivurdere anses kostpris som beste estimat på virkelig verdi såfremt ikke annet tilsier lavere verdi.

VIRKELIG VERDI DERIVATER

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps eller salgskurs for å vurdere nettoposisjonen.

For derivater der motpart har svakere kredittrating enn banken, vil prisen reflektere en underliggende kredittrisiko. I den utstrekning markedspriser innhentes med utgangspunkt i transaksjoner med lavere kredittrisiko, vil dette bli tatt hensyn til ved at den opprinnelige prisdifferansen målt mot slike transaksjoner med lavere kredittrisiko amortiseres over løpetiden.

Note 4 Implementeringseffekter

SpareBank 1 Østfold Akershus vil i 2022 ikke ta i bruk nye regnskapsregler som medfører implementeringseffekter.

Note 5 Segmentinformasjon

Segmentinformasjon er definert som virksomhetsområder eller geografiske markeder. Det vurderes ikke å foreligge vesentlige forskjeller i risiko og avkastning på produkter og tjenester i markedene som er definert som bankens hovedmarkeder.

Konsernet har tre virksomhetsområder. Bankvirksomheten er delt i privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM). Videre driver konsernet eiendomsmegling gjennom datterselskapet EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS og utleie av eiendom via andre datterselskap. Sistnevnte er ikke ansett som eget segment og inngår i «Ufordelt».

Segment PM og segment BM er definert som kunder håndtert av henholdsvis PM og BM avdelingene. Det vil være kunder med BM sektor som behandles av PM avdelingene, og motsatt. Segmentinformasjonen vil derfor ikke samsvare med sektorinndelingen i note 8.

	31.12.2021				
(millioner kroner)	PM	BM	Eiendomsmegling	Ufordelt	Konsern
Resultatregnskap					
Netto renteinntekter	265	173	1	- 11	428
Netto provisjonsinntekter	229	49	83	- 1	360
Andre driftsinntekter				1	1
Netto avkastning på finansielle investeringer				131	131
Driftskostnader	- 123	- 42	- 74	- 138	- 378
Driftsresultat før tap pr segment	371	180	10	- 18	542
Tap på utlån og garantier	4	- 7	0	10	7
Resultat før skatt pr segment	375	172	10	- 8	549
Balanse					
Brutto Utlån til kunder	14 613	5 630		451	20 694
Avsetning for tap	- 22	- 39		0	- 61
Virkelig verdivurdering utover tap	- 1	0			- 1
Andre eiendeler			63	5 647	5 710
Sum eiendeler per segment	14 590	5 591	63	6 098	26 342
Innskudd fra og gjeld til kunder	12 035	5 606		60	17 701
Annen gjeld			26	4 538	4 564
Sum gjeld pr segment	12 035	5 606	26	4 598	22 265
Egenkapital					4 077
Sum gjeld og egenkapital pr segment					26 342

(millioner kroner)	31.12.2020				
	PM	BM	Eiendomsmegling	Ufordelt	Konsern
Resultatregnskap					
Netto renteinntekter	266	166	1	- 5	428
Netto provisjonsinntekter	199	42	76	- 1	316
Andre driftsinntekter				2	2
Netto avkastning på finansielle investeringer				97	97
Driftskostnader	- 112	- 35	- 65	- 157	- 368
Driftsresultat før tap pr segment	354	173	12	- 64	475
Tap på utlån og garantier	6	- 15	0	- 10	- 20
Resultat før skatt pr segment	360	157	12	- 74	455
Balanse					
Brutto Utlån til kunder	14 667	5 095		411	20 173
Avsetning for tap	- 27	- 41		- 10	- 78
Virkelig verdivurdering utover tap	31	0			31
Andre eiendeler			59	5 457	5 516
Sum eiendeler per segment	14 670	5 055	59	5 858	25 641
Innskudd fra og gjeld til kunder	11 406	5 053		90	16 549
Annen gjeld			24	5 330	5 354
Sum gjeld pr segment	11 406	5 053	24	5 419	21 903
Egenkapital					3 739
Sum gjeld og egenkapital pr segment					25 641

Note 6 Kapitaldekning

Banken følger EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR. Banken benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Banken foretar forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Kreditt AS, SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS og BN Bank ASA.

Minstekravet til ren kjernekapital i pilar 1 er på 4,5 %, i tillegg kommer de ulike bufferkravene. Ved utgangen av 2021 var kravet til bevaringsbuffer 2,5 %, systemrisikobuffer 3,0 % og motsyklisk buffer 1,0 %. Det innebærer at minstekravet til ren kjernekapitaldekning var på 11,0 %, kjernekapitaldekning var på 12,5 % og

kapitaldekning på 14,5 %. I tillegg til dette har Finanstilsynet fastsatt et individuelt pilar 2 krav for konsernet på 1,7 %. Bankens styre har fastsatt en management buffer på 0,8 prosentpoeng på toppen av de øvrige bufferkravene. Målene på ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning for utgangen av 2021 er fastsatt til henholdsvis 16,0 %, 17,5 % og 19,5 %. I 2022 er målene økt ytterligere til henholdsvis 16,5 %, 18,0 % og 20,0 %. Målet for uvektet kjernekapitaldekning er 6,0 % for hele perioden.

Morbank			Konsern (forholdsmessig konsolidert)	
31.12.2020	31.12.2021	(millioner kroner)	31.12.2021	31.12.2020
3 454	3 786	Sum balanseført egenkapital	4 077	3 739
- 150	- 150	- Hybridkapital	- 150	- 150
- 46	- 214	- Resultat som ikke kan medtas	- 214	- 88
3 258	3 422	Egenkapital relevant for kapitaldekning	3 720	3 501
0	0	Andre immatrielle eiendeler	- 5	- 6
- 16	- 17	Justering i ren kjernekapital knyttet til regulatoriske filtre	- 19	- 18
	0	Positive verdier av justert forventet tap	- 23	0
- 31	- 33	Tilleggsfradrag i ren kjernekapital som institusjonen anser som nødvendige	- 33	- 31
- 783	- 624	Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	- 3	- 41
2 428	2 748	Sum ren kjernekapital	3 634	3 405
150	150	Hybridkapital	202	205
- 4	- 3	Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	0	0
2 574	2 895	Sum kjernekapital	3 836	3 610
150	150	Tilleggskapital	230	221
- 8	- 6	Fradrag for ikke vesentlig eierandel i finansiell sektor	-0	0
2 717	3 038	Sum ansvarlig kapital	4 067	3 831
Risikoveid beregningsgrunnlag				
12 533	14 148	Kreditt- motparts- og forringelsesrisiko	18 151	16 446
1 397	1 446	Operasjonell risiko	1 798	1 699
40	18	CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	225	286
13 970	15 612	Beregningsgrunnlag	20 173	18 431
17,4 %	17,6 %	Ren kjernekapitaldekning	18,0 %	18,5 %
18,4 %	18,5 %	Kjernekapitaldekning	19,0 %	19,6 %
19,4 %	19,5 %	Kapitaldekning	20,2 %	20,8 %
10,5 %	10,7 %	Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage Ratio)	8,8 %	9,2 %

Morbank			Konsern (forholdsmessig konsolidert)	
31.12.2020	31.12.2021	(millioner kroner)	31.12.2021	31.12.2020
Bufferkrav				
349	390	Bevaringsbuffer (2,5 %)	504	461
140	156	Motsyklisk buffer (1,0 %)	202	184
419	468	Systemrisikobuffer (3,0 %)	605	553
908	1015	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	1 311	1 198
629	703	Minimumskrav til ren kjernekapital (4,5 %)	908	829
891	1030	Tilgjengelig ren kjernekapital utover bufferkrav	1 415	1 378
Spesifikasjon av risikovektet kredittrisiko				
4	8	Stater og sentralbanker	9	5
7	7	Lokale og regionale myndigheter	46	50
95	107	Institusjoner	211	244
2 789	3 643	Foretak	4 563	3 241
2 053	2 038	Massemarked	2 451	2 444
5 061	5 180	Pantesikkerhet i eiendom:	5 722	7 794
74	141	Forfalte engasjementer	155	90
1 269	1 014	Høyrisikoengasjementer	1 014	1 269
133	150	Obligasjoner med fortrinnsrett	238	245
305	251	Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	249	304
0	0	Andeler i verdipapirfond	0	0
564	1 398	Egenkapitalposisjoner	486	412
178	211	Øvrige engasjementer	375	347
12 533	14 148	Sum	15 517	16 446

Note 7 Finansiell risikostyring

RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å ha en god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyringen og konsernets verdigrunnlag. Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyring tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus eksponeres for ulike risikoer. Konsernets vesentligste risikoer omtales under.

RISIKOIDENTIFIKASJON OG RISIKOANALYSE

Prosessen for risikoidentifikasjon tar utgangspunkt i konsernets strategiske målilde, er fremoverskuende og dekker alle vesentlige risikoområder. Konsernets overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom kvartalsvise risikorapporter og compliancerapporter til administrasjonen og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdelingen Risikostyring Compliance som er organisert uavhengige av forretningsenhetene.

ORGANISERING OG ORGANISASJONSKULTUR

Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling. Kredittpolicy fastsettes årlig av styret. Konsernets kredittpolicy fokuserer på risikosensitive måltall og rammer, som er satt sammen slik at de på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte styrer konsernets risikoprofil på kredittområdet.

Kredittrisiko er kapitalbehovsvurdert med utgangspunkt i SpareBank 1-alliansens modell for beregning av misligholdssannsynlighet (PD), forventet tap (EL), tap gitt mislighold (LGD) og uventet tap (UL). Konsernet bruker aktivt risikoklassifiserings-system, risikoprisingssystem og et porteføljestylingssystem for å styre utlåns-porteføljen i tråd med rammer, retningslinjer og rutiner og fullmakter. Dette setter klare krav til kredittbehandlingsprosessen og risikovurderingene. De ovennevnte risikostyringssystemene dekker både kunder i bedrifts- og privatmarkedsområdet. Risikomodellene som ligger til grunn for risikostyringssystemene tar utgangspunkt i statistiske beregninger. Modellene valideres minst årlig og er under kontinuerlig videreutvikling og testing. Modellene baserer seg på tre hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold (PD): Kundene blir klassifisert i risikoklasse ut fra sannsynligheten for at kunden skal misligholde sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode. Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall, samt ikke finansielle kriterier som atferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni risikoklasser (A – I). I tillegg benyttes 2 risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
2. Forventet eksponering ved mislighold (EAD): Dette er en beregnet størrelse over hvor stor den forventede eksponeringen er hvis en kunde går i mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede ikke trukne rammer. For trekkrettigheter og garantier benyttes en konverteringsfaktor for å anslå hvor mye av ubenyttede trekkrettigheter og avgitte garantier som blir trukket og gjort gjeldende ved et fremtidig misligholdstidspunkt.
3. Tap ved mislighold (LGD): Dette er en vurdering av hvor mye konsernet vil tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til de sikkerhetene kundene har avgitt, og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Disse størrelsene fastsettes på bakgrunn av erfaringer over tid. Det benyttes syv klasser (1 – 7) for klassifisering etter tapsgrad ved mislighold.

De tre overnevnte komponentene danner også grunnlaget for konsernets porteføljeklassifisering og statistisk baserte beregninger av forventet tap og behovet for risikojustert kapital. Porteføljeklassifiseringen har som formål å gi informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen, og porteføljen er derfor delt inn i fem risikogrupper – henholdsvis laveste, lav, middels, høy og høyeste risiko. Inndelingen i risikogrupper foretas på grunnlag av statistisk beregning av hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold (PD). Modellene valideres jevnlig både med hensyn på evne til å rangere kundene samt å estimere PD-nivå. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimater for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskrimineringssevne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. Den kvantitative valideringen suppleres også med mer kvalitative vurderinger. Resultatene fra validering av bankens kredittmodeller bekrefter at modellens treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedspriser som renter. Risikoen for endringer i generelle kredittpriser blir også regnet som markedsrisiko. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra konsernets investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften som funding og rentehandel. Styringen av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i aksjer, obligasjoner og posisjoner i rentemarkedene. Rammene gjennomgås og fornyes på årlig basis. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser. Konsernets markedsrisikoeksponering er lav.

VALUTARISIKO

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. I og med at SpareBank 1 Østfold Akershus er valutaagent, vil valutarisikoen bestå av valuta-eksponering i utenlandske sedler. Sett i forhold til bankens størrelse er denne beholdningen ubetydelig og følgelig blir bankens valutarisiko marginal.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko defineres som risiko for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene, og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansierings-behovet øker. Styring av konsernets finansieringsstruktur tar utgangspunkt i en overordnet likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets lave risikoprofil. Som en del av

likviditetsstrategien inngår beredskapsplan for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige finansmarkeder. Konsernets økonomi/finansavdeling har ansvaret for likviditetsstyringen og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien, mens Risikostyring Compliance overvåker og rapporterer utnyttelsen av rammer i henhold til likviditetsstrategien. Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. For å redusere likviditetsrisikoen ytterligere, holdes en reserve i form av kommitterte trekkrettigheter.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko i SpareBank 1 Østfold Akershus defineres som risikoen for tap, som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus har et mål om lav operasjonell risiko og lave tap. Styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre effektiv og hensiktsmessig drift og at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur. Alle hendelser registreres i en hendelsesdatabase slik at forbedringstiltak kan vurderes og igangsettes der hvor det vurderes hensiktsmessig. Risikostyring Compliance har ansvaret for den løpende uavhengige overvåkingen av den operasjonelle risikoen. Konsernet benytter basismetoden ved beregning av kapitalbehov for operasjonell risiko.

COMPLIANCERISIKO

Compliancerisiko er risikoen at SpareBank 1 Østfold Akershus pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av uredelig opptreden, brudd på god forretningsskikk eller manglende etterlevelse av gjeldende regelverk.

Styring og kontroll med bankens compliancerisiko er basert på policy for compliance som årlig blir revidert og styrevedtatt. Policyen fastsetter risiko-toleransen for compliancerisiko, ansvarsfordeling innad i konsernet samt krav til prosesser for å sikre og følge opp regelverksetterlevelse. Konsernet har en lav toleranse for compliancerisiko, og det er nulltoleranse for bevisste brudd på regelverk. Ingen compliancehendelser skal kunne skade konsernets soliditet, resultat eller omdømme i vesentlig grad. Konsernets forretningsdrift skal anrettes på en måte som hindrer bøter og sanksjoner. Konsernet skal preges av gode prosesser, god etterlevelseskultur og godt kontrollmiljø for å sikre etterlevelse av gjeldende regelverk. Nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende

inkluderes i det interne rammeverket. Konsernet har høyt fokus på utviklingen innenfor relevante regelverk og compliancerisikoen.

KLIMARISIKO

Klimarisiko defineres som risiko for økonomisk tap og finansiell ustabilitet som følge av fysiske klimaendringer eller omstillingen til et lavutslippssamfunn. Klimarisiko deles gjerne opp i to hovedkategorier: fysisk klimarisiko og overgangsrisiko.

Fysisk klimarisiko består av akutt risiko og kronisk risiko. Akutt fysisk risiko er risiko som oppstår over en kort tidsperiode, gjerne i løpet av timer/dager/måneder, som følge av fysiske klimahendelser. Noen eksempler på akutt fysisk risiko er risiko knyttet til økt nedbørsmengde og frekvens, flom, skred og tørke. Kronisk fysisk risiko stammer fra mer langsiktige klimaendringer og kan forårsakes av endringer i temperatur, økt havnivå, reduksjon i tilgjengelighet av vann og tap av biomangfold.

Overgangsrisiko defineres som risiko som oppstår som følge av omstilling til et lavutslippssamfunn. Overgangsrisiko stammer gjerne fra endringer i reguleringer som innføres eller utvikles for å bremse utslipp, markedsendringer, teknologiutvikling eller endringer i kundepreferanser som følge av større klimabevissthet.

BANKENS EKSPONERING

Sparebank 1 Østfold Akershus kan være eksponert mot både fysisk klimarisiko og overgangsrisiko. Vi har i løpet av året gjennomført flere aktiviteter for å kartlegge og klassifisere bankens klimarisiko. I 2022 vil vi arbeide ytterligere med å prioritere disse, samt utføre nærmere analyser av vesentligheten av dem, og hvordan de kan påvirke banken finansielt.

Vi har blant annet identifisert at fysisk klimarisiko kan materialisere seg for banken gjennom ras, kvikkleire skred og flom som påvirker kredittporteføljen, endring i preferanser i leiemarkedet som følge av fysiske konsekvenser, endringer i vilkår for landbrukssektoren og skade på eiendom som krever store tiltak. Vi ser samtidig at det primært er enkeltobjekter, og liten andel av utlånsporteføljen, som er utsatt for fysiske risikoer. Vi vil i 2022 jobbe videre med risikobildet og i større grad kvantifisere og spesifisere effektene på vår portefølje.

Overgangsrisiko kan påvirke banken gjennom endring i boligmarkedet knyttet til energiklassifisering, manglende forsikringer, tap av markedsandeler, finansiering eller fallende leiepriser.

Vi har i løpet av 2021 videreutviklet vårt arbeid med identifisering, overvåking og håndtering av klimarisiko. Videre har vi styrket vår kompetanse på klimarisiko, rapportering etter anbefalingene til TCFD og scenarioanalyse.

Både konsernledergruppen og styret har deltatt i kompetanseutviklingen.

I 2022 vil risikoene analyseres nærmere ved bruk av scenarioanalyse og stresstesting for å anslå omfang av de fysiske risikoene, og i hvilken grad disse kan påvirke bankens finansielle situasjon. Bankens eksponeringer er imidlertid geografisk begrenset på ett område med relativt beskjeden risiko, og risikoen for banken anses på nåværende tidspunkt som lav til moderat.

Klimarisiko gir også banken muligheter til å kunne bistå kundene våre i større grad. I tiden som kommer vil rådgivning av våre kunder på hvordan de best kan tilpasse seg klimarisiko være en viktig del av vårt samfunnsoppdrag. Gjennom arbeidet som har vært lagt ned i 2021 har vi identifisert en rekke muligheter til å ytterligere forbedre vår posisjon som en relasjonsbank i området vi opererer i.

Note 8 Utlån til og fordringer på kunder

Tabellene i noten spesifiserer tall for både morbank og konsern. Morbank har ikke utlån til konsernselskap i 2021 og 2020.

Konsern	Utlån	
	2021	2020
Fordelt på fordringstype		
Kasse-/drifts- og brukskreditter	1 427	1 513
Byggelån	665	866
Nedbetalingslån	18 602	17 794
Brutto utlån	20 694	20 173
Fordelt på geografiske områder		
Viken	17 619	17 406
Oslo	2 012	1 771
Landet for øvrig	1 005	939
Utlandet	58	57
Brutto utlån	20 694	20 173
Fordelt på sektor		
Privatmarkedet	14 633	14 610
Bedriftsmarkedet	6 061	5 563
Brutto utlån	20 694	20 173
Brutto utlån	20 694	20 173
Nedskrivninger for tap på utlån	- 61	- 78
Virkelig verdivurdering utlån vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)	5	6
Virkelig verdivurdering fastrente	- 6	24
Netto utlån og fordringer på kunder	20 632	20 125

I bankens interne risikoklassifiseringssystem klassifiseres alle engasjementer med individuelle nedskrivninger som misligholdt uavhengig av ekstern definisjon på mislighold (jmf note 2). De fordeles ikke på ulike risikogrupper slik som øvrige engasjement.

Fordeling på risikogrupper er basert på at banken beregner misligholds-sannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen basert på objektive historiske data. Misligholdssannsynligheten benyttes deretter til å klassifisere kundene i ulike risikogrupper. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljesystem.

Banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen på innvilgelsestidspunktet. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av nøkkeltall knyttet til inntjening, tæring og adferd. Misligholdssannsynligheten benyttes som grunnlag for risikoklassifisering av kunden. Kundene re-scores månedlig i bankens porteføljestyringssystem. Engasjementsoppfølging gjøres ut i fra engasjementets størrelse, risiko og migrering. Risikoprising av næringslivsengasjement gjøres med bakgrunn i forventet tap og nødvendig økonomisk kapital for det enkelte engasjement. Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap er beregnet for de neste 12 måneder. Beregning av nedskrivninger på gruppenivå er knyttet til vekst i utlånsvolum, konjunktursituasjon og porteføljesammensetning næring.

Kredittkvaliteten måles og håndteres ved et kredittratingssystem utviklet for og med interne retningslinjer for SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 Østfold Akershus fastsetter realisasjonsverdien på stilte sikkerheter slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en nedgangskonjunktur. Den konservative vurderingen innebærer at faktisk oppnådd realisasjonsverdi kan bli høyere enn estimert realisasjonsverdi.

Konsern – fordelt på risikogruppe	Totalt engasjement		Brutto utlån		Nedskrivninger		Usikret eksponering	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Svært lav	15 347	13 860	14 197	12 834	2	2	15,1 %	17,0 %
Lav	3 584	3 962	3 452	3 690	4	3	20,6 %	24,8 %
Middels	2 341	3 055	2 147	2 812	13	26	32,2 %	28,1 %
Høy	480	553	428	417	14	7	49,2 %	33,2 %
Svært høy	452	325	360	318	19	18	21,3 %	21,8 %
Misligholdt og nedskrevne	111	107	110	102	9	23	20,7 %	43,6 %
Sum	22 315	21 862	20 694	20 173	61	78	18,6 %	20,6 %

Konsern – fordelt på sektor og næring	Totalt engasjement		Utlån	
	2021	2020	2021	2020
Annen tjenesteyting	84	96	77	94
Bergverksdrift og utvinning	12	7	12	6
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 590	1 694	1 273	1 300
Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	30	35	32	37
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	159	176	95	94
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	143	175	8	45
Forretningsmessig tjenesteyting	69	79	37	51
Helse- og sosialtjenester	64	72	58	66
Industri	123	112	54	58
Informasjon og kommunikasjon	29	34	15	21
Internasjonale organisasjoner og organer	0	0	0	0
Jordbruk, skogbruk og fiske	624	583	563	534
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	91	82	82	72
Lønnet arbeid i private husholdninger	2	8	2	8
Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	0	0	0	0
Omsetning og drift av fast eiendom	3 619	3 132	3 637	3 119
Overnattings- og serveringsvirksomhet	34	26	26	15
Transport og lagring	71	64	31	0
Undervisning	26	34	10	24
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	1	1	0	0
Varehandel, reparasjon av motorvogner	240	206	51	19
Sum næring	7 011	6 616	6 061	5 563
Lønnstakere o.l.	15 304	15 246	14 633	14 610
Sum brutto	22 315	21 862	20 694	20 173

Note 9 Overføring av utlån til kredittforetak

SpareBank 1 Østfold Akershus har avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med disse to selskapene i alliansen forestår SpareBank 1 Østfold Akershus forvaltning av utlånene og opprettholder kunde-kontakten. SpareBank 1 Østfold Akershus mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. SpareBank 1 Østfold Akershus har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dit hen at vesentlige komponenter av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført.

Banken vurderer sin fortsatte involvering i de overførte utlånene som å være uvesentlig. Det innebærer at lånene ikke lenger er ført på bankens balanse. Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer bokført verdi og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet. SpareBank 1 Østfold Akershus innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser.

Hvis kredittforetakene får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. SpareBank 1 Østfold Akershus sin maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene.

Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av SpareBank 1 Østfold Akershus, samtidig som SpareBank 1 Østfold Akershus sin rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom SpareBank 1 Østfold Akershus ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan SpareBank 1 Østfold Akershus ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser.

Eierandel i kredittforetak fremgår av note 30.

SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 70 % av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Østfold Akershus har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Østfold Akershus forestår forvaltningen av de solgte utlånene og SpareBank 1 Østfold Akershus mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene SpareBank 1 Østfold Akershus har solgt og kostnadene i selskapet.

Totalt er det overført boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt for 11,0 mrd kroner ved utgangen av regnskapsåret.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2021 og 2020.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF).

OMF utstedt av SpareBank 1 Næringskreditt AS har en Aaa rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseiendom til konkurranse-dyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 % av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Østfold Akershus har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Østfold Akershus forestår forvaltningen av de solgte utlånene og SpareBank 1 Østfold Akershus mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene SpareBank 1 Østfold Akershus har solgt og kostnadene i selskapet.

Ved utgangen av regnskapsåret er bokført verdi av overførte utlån til SpareBank 1 Næringskreditt AS 1,3 mrd. kr.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2021 og 2020.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt kjernekapitaldekningen minst er på 11,0 %, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet →

i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Næringskreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

Note 10 Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevet utlån

De misligholdte engasjementene uten nedskrivning, anses å ha underliggende verdier som dekker engasjementet. Engasjementene er gjennomgått gjennom året og sist per balansedato. Ved vurdering av underliggende verdier legges nedskrevne takster til grunn. Dersom takster ikke foreligger baseres verdiestimatet på saksbehandlers verdivurdering.

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/inskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen.

MORBANK/KONSERN 2021	Under 30 dager	31–60 dager	61–90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	4	0	0	3	7
Bedriftsmarked	0	0	0	0	0
Sum	4	0	0	3	7

MORBANK/KONSERN 2020	Under 30 dager	31–60 dager	61–90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	1	0	0	3	4
Bedriftsmarked	0	0	0	1	1
Sum	1	0	0	4	5

Note 11 Tap på utlån og garantier

Alle beløp er like for morbank og konsern.
Merk at fordelingendenne noten ikke samsvarer med sektorinndelingen i regnskapet, dette da risikodata er fordelt på hhv. personnummer og orgnummer.

Tap på utlån, ubenyttet, garantier og tilsagn	31.12.2020	«Endring avsetning for tap»	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2021
Avsetning til tap etter amortisert kost – organisasjoner	46	-16	11	41
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) – privatpersoner	31	-2	0	29
Uspesifisert avsetning, ledelesbuffer	10	-10	0	0
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	87	-28	11	69

Presentert som:

Netto utlån; avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	78	-31	14	61
Annen gjeld; avsetning til tap på garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	9	0	0	8

	Total balanseført tapsavsetning							
	2021			Total	2020			Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
IB 01.01.	42	23	23	87	26	23	21	70
Overført til (fra) Trinn 1	4	-4	0	0	5	-4	-1	0
Overført til (fra) Trinn 2	-1	2	-1	0	-1	1	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-1	1	0	0	-3	3	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	10	2	0	12	17	6	0	23
Økning i måling av tap	8	7	-10	5	14	10	14	38
Reduksjon i måling av tap	-14	-8	-2	-24	-8	-3	-4	-16
Utlån som har blitt fraregnet	-6	-3	-4	-13	-10	-7	-4	-22
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-11	-12	0	0	-12	-12
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	14	14	0	0	7	7
UB 31.12.	43	17	9	69	42	23	23	87
herav lån til privatpersoner	5	11	9	27	6	13	11	30
herav lån til selskap / enheter med orgnr	30	5	1	34	18	9	11	38
herav ubenyttet, garantier og tilsagn	8	1	0	8	7	1	0	19
IB 01.01.i prosent av utlån inkl. kredittforetak	0,14 %	0,07 %	0,07 %	0,28 %	0,09 %	0,08 %	0,07 %	0,25 %
UB 31.12. i prosent av utlån inkl. kredittforetak	0,13 %	0,05 %	0,03 %	0,21 %	0,14 %	0,07 %	0,07 %	0,28 %

Tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)								
	2021				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	6	13	11	30	8	17	11	35
Overført til (fra) Trinn 1	2	- 2	0	0	4	- 3	- 1	0
Overført til (fra) Trinn 2	0	1	- 1	0	0	1	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	- 1	1	0	0	- 1	1	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	1	2	0	3	3	2	0	4
Økning i måling av tap	2	5	- 2	4	0	6	4	11
Reduksjon i måling av tap	- 5	- 4	- 1	- 10	- 6	- 3	- 1	- 10
Utlån som har blitt fraregnet	- 1	- 2	- 3	- 6	- 2	- 5	- 3	- 10
Konstaterte nedskrivninger	0	0	3	3	0	0	0	- 1
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	1	1	0	0	0	0
UB 31.12.	5	11	9	25	6	13	11	30
IB 01.01.i prosent av utlån	0,05 %	1,20 %	21,19 %	0,22 %	0,07 %	1,32 %	15,77 %	0,27 %
UB 31.12. i prosent av utlån	0,04 %	1,23 %	8,85 %	0,18 %	0,05 %	1,20 %	21,19 %	0,22 %

Brutto utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)								
	2021				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	12 598	1 041	53	13 691	12 003	1 260	69	13 332
Overført til (fra) Trinn 1	295	- 295	0	-	311	- 306	- 5	-
Overført til (fra) Trinn 2	- 365	370	- 5	-	- 388	389	- 1	-
Overført til (fra) Trinn 3	- 24	- 17	41	-	- 1	- 20	22	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	2 944	143	1	3 088	5 300	236	3	5 540
Økning i trekk på eksisterende lån	2 232	84	35	2 350	187	27	2	216
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	- 2 671	- 181	- 5	- 2 857	- 607	- 49	- 6	- 663
Utlån som har blitt fraregnet	- 2 306	- 232	- 23	- 2 561	- 4 207	- 382	- 25	- 4 614
Konstaterte nedskrivninger	- 1	0	0	- 1	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	12 700	913	98	13 711	12 598	1 041	53	13 691

Kredittrisiko, utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)								
	2021				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	6 961	29	0	6 990	6 904	33	0	6 938
Lav	4 032	59	0	4 091	3 999	67	0	4 066
Middels	1 556	490	0	2 047	1 544	559	0	2 103
Høy	74	129	0	203	74	147	0	221
Svært høy	77	206	0	283	76	235	0	311
Misligholdt og nedskrevne	0	0	98	98	0	0	53	53
UB Året 2 / 31.12.	12 700	913	98	13 711	12 598	1 041	53	13 691

Tapsavsetning på utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)								
	2021				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	18	9	11	38	14	6	9	29
Overført til (fra) Trinn 1	2	- 2	0	0	1	- 1	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	0	0	0	0	- 1	1	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	0	- 2	2	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	5	0	0	6	9	4	0	13
Økning i måling av tap	17	2	- 20	- 1	3	4	6	12
Reduksjon i måling av tap	- 8	- 4	- 1	- 13	- 3	0	- 3	- 6
Utlån som har blitt fraregnet	- 3	- 1	0	- 5	- 5	- 2	- 1	- 9
Konstaterte nedskrivninger	0	0	- 2	- 3	0	0	- 8	- 8
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	13	13	0	0	7	7
UB 31.12.	30	5	1	36	18	9	11	38
IB 01.01.i prosent av utlån	0,44 %	1,90 %	22,98 %	0,82 %	0,38 %	1,84 %	25,14 %	0,74 %
UB 31.12. i prosent av utlån	0,61 %	2,16 %	5,51 %	0,70 %	0,44 %	1,90 %	22,98 %	0,82 %

Brutto utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)								
	2021				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	4 128	472	49	4 649	3 593	313	38	3 944
Overført til (fra) Trinn 1	94	- 94	0	0	71	- 71	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	- 128	128	0	0	- 190	190	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	- 2	2	0	- 2	- 28	30	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	1 144	15	0	1 159	1 910	240	1	2 150
Økning i trekk på eksisterende lån	1 318	34	0	1 352	176	2	4	181
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	- 886	- 265	- 1	- 1 152	- 152	- 26	- 5	- 183
Utlån som har blitt fraregnet	- 749	- 51	- 2	- 802	- 1 278	- 147	- 5	- 1 430
Konstaterte nedskrivninger	0	- 1	- 27	- 28	0	0	- 17	- 17
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	13	13	0	0	7	7
UB 31.12.	4 919	237	12	5 169	4 128	472	49	4 649

Kredittrisiko, utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)								
	2021				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	862	9	0	871	879	1	0	86
Lav	1 521	47	0	1 568	768	11	0	191
Middels	1 944	124	0	2 068	2 246	393	0	2 516
Høy	422	45	0	467	143	21	0	501
Svært høy	170	13	0	183	93	46	0	1 305
Misligholdt og nedskrevne	0	0	12	12	0	0	49	49
UB 31.12.	4 919	237	12	5 169	4 128	472	49	4 649

Tapsavsetning på ubenyttet, garantier og tilsagn								
	2021				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	7	1	0	9	4	0	0	5
Overført til (fra) Trinn 1	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye utstedte eller kjøpte poster	3	0	0	3	5	0	0	5
Økning i måling av tap	0	0	12	12	0	1	4	5
Reduksjon i måling av tap	-1	0	0	-2	0	0	0	0
Poster som har blitt fraregnet	-2	0	0	-2	-2	0	0	-3
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-12	-12	0	0	-4	-4
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	8	1	0	8	7	1	0	9

Ikke balanseførte poster (ubenyttet, garantier og tilsagn)								
	2021				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	2 512	103	1	2 616	2 214	67	6	2 287
Overført til (fra) Trinn 1	45	-45	0	0	27	-27	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-33	33	0	0	-53	53	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	-2	0	2	0	0	0	0	0
Nye utstedte eller kjøpte poster	247	4	0	251	621	41	0	662
Økning i eksisterende poster	1 040	12	0	1 052	342	5	1	347
Reduksjon i eksisterende poster	-471	-36	0	-507	-217	-9	0	-227
Poster som har blitt fraregnet	-226	-11	-1	-238	-421	-26	-5	-453
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	3 111	61	2	3 175	2 512	103	1	2 616

Kredittrisiko, ubenyttet, garantier og tilsagn								
	2021				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	44	0	0	45	33	0	0	33
Lav	61	1	0	62	54	0	0	55
Middels	402	16	0	418	535	53	0	588
Høy	1 276	13	0	1 289	137	9	0	147
Svært høy	680	31	0	711	1 392	40	0	1 432
Misligholdt og nedskrevne	0	0	2	2	0	0	1	1
UB 31.12.	3 111	61	2	3 175	2 512	103	1	2 616

Tapsavsetning, buffer								
	2021				2020			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	10	0	0	10	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 1								
Overført til (fra) Trinn 2								
Overført til (fra) Trinn 3								
Nye utstedte eller kjøpte poster								
Økning i måling av tap	-10		-10	10			10	
Reduksjon i måling av tap								
Poster som har blitt fraregnet								
Konstaterte nedskrivninger								
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger								
UB 31.12.	0	0	0	0	10	0	0	10

Lån med betalingslettelser					Resultatførte tap på utlån og garantier:		
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt		Året 2021	Året 2020
BM	0	35	65	100	Endring i nedskrivninger	-28	18
PM	0	58	0	58	Konstaterte tap	12	0
Totalt	0	93	65	158	Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-0	2
					Andre korreksjoner/amortisering av nedskrivninger	10	-1
Sum tap på utlån og garantier						-7	20

Utestående kontraktsmessige beløp av finansielle eiendeler som er nedskrevet i året, men som fremdeles er gjenstand for håndhevingsaktiviteter utgjorde 95,7 mill. kr.

Sensitivitetsanalyse Tapsmodell
Modellen beregner nedskrivning på engasjementer for tre ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet. Basisscenario for IFRS 9-beregningene bygger i hovedsak på referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger om makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv. En 10 %-poengs reduksjon i sannsynlighet for normal case og tilsvarende 10 %-poengs økning i sannsynlighet for worst case resulterer i økte tapsavsetninger med ca. 24 mill. kr, hvilket illustrerer sensitiviteten ved en moderat forverring i nasjonale og/eller regionale makroøkonomiske faktorer.

Anvendt vekt	Vekt	PM	BM	Totalt
Scenario 1 (Base case)	80 %	20	28	48
Scenario 2 (Worst case)	10 %	99	190	288
Scenario 3 (Best case)	10 %	12	7	19
Totalt	100 %	27	42	69
Økt worst case				
Scenario 1 (Base case)	70 %	20	28	48
Scenario 2 (Worst case)	20 %	99	190	288
Scenario 3 (Best case)	10 %	12	7	19
Totalt	100 %	35	59	93
Økt best case				
Scenario 1 (Base case)	70 %	20	28	48
Scenario 2 (Worst case)	10 %	99	190	288
Scenario 3 (Best case)	20 %	12	7	19
Totalt	100 %	26	40	66

Note 12 Maks kredittrisikoeksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for bankkonsernet og vedrører alle fordringer på kunder, i hovedsak utlån. Ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter, innebærer også kredittrisiko. Oppgjørsrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at ikke alle transaksjonene skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko.

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 8.

Kredittrisikoeksponering (millioner kroner)	2021	2020
<i>Eiendeler på balansen</i>		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 652	1 905
Brutto utlån til og fordringer på kunder	20 694	20 173
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	1 948	1 701
Finansielle derivater	17	65
Sum eiendeler på balansen	24 311	23 844
<i>Forpliktelser ikke balanseført</i>		
Betingede forpliktelser	398	426
Ubenyttede kreditter	1 373	1 413
Lånetilsagn	1 497	1 494
Sum finansielle garantistillelser	3 268	3 333
Sum kredittrisikoeksponering	27 579	27 177
<i>Kreditteksponering fordelt på geografisk område</i>		
Viken	19 509	19 348
Oslo	2 194	1 940
Landet for øvrig	5 806	5 819
Utlandet	70	71
Sum kredittrisikoeksponering	27 579	27 177

Note 13 Kredittkvalitet pr. klasse av finansielle eiendeler

Kreditteksponering mot norske finansinstitusjoner er vurdert med lav risiko og mot utenlandske finansinstitusjoner med middels risiko. Norske kraftselskaper er vurdert til lav risiko. Kreditteksponering mot eiendomsselskaper og eiendomsfond som investerer i norsk eiendom er vurdert med middels risiko, likeså konsernets industriobligasjoner.

Kredittkvaliteten på utlån og fordringer på kunder er basert på en modell utarbeidet av SpareBank 1-alliansen.

Tabellene nedenfor viser kredittkvaliteten per klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingsystem. Risikogruppe fastsettes basert på kundens mislighold sannsynlighet (ni risikoklasser) og sikkerhetsklasse på underliggende pant (syv klasser). Disse vektes i en matrise og gir en samlet risikogruppe i seks trinn, fra lavest risiko til misligholdt. Risikogruppe gir slik informasjon om engasjementets samlede risiko.

Tabellene spesifiserer kun konserntall da avviket mellom morbank og konsern er ubetydelig og består utelukkende av utlån til døtre. Disse tilhører risikogruppe «Laveste risiko» og «Bedriftsmarked». Lånene er ikke misligholdt eller tapsutsatt.

Konsern – fordelt på risikogruppe	Utlån til kredittinstitusjoner		Brutto utlån PM		Brutto utlån BM		Noterte obligasjoner		Unoterte obligasjoner		TOTALT	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Svært lav	0	0	11 521	11 150	2 658	1 663	420	330	0	0	14 600	13 143
Lav	1 652	1 905	2 060	2 220	1 400	1 477	1 059	955	14	16	6 185	6 573
Middels	0	0	546	704	1 610	2 117	454	400	0	0	2 611	3 221
Høy	0	0	204	204	224	214	0	0	0	0	428	417
Svært høy	0	0	258	277	102	41	0	0	0	0	360	318
Misligholdt og nedskrevne	0	0	44	56	67	52	0	0	0	0	111	107
Sum	1 652	1 905	14 633	14 610	6 061	5 563	1 933	1 685	14	16	24 293	23 779

Note 14 Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjenstående rentebindingstid. Den totale renterisikoen kan splittes i fire elementer:

- basisrisiko
- administrativ renterisiko
- rentekurverisiko
- spreadrisiko

Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå på plasseringer og innlån gjennom rentebinding, samt ved bruk av rentederivater.

Basisrisiko er den verdiendring på bankens eiendeler og gjeld som finner sted når hele rentekurven parallellforskyver seg. Denne risikoen er vist i tabellen nedenfor ved at renterisiko er beregnet som effekten på instrumentenes virkelige verdi av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallellforskyve seg med ett prosentpoeng. Det er ikke tatt hensyn til administrativ renterisiko, dvs. effekten av at det i praksis vil gå noe tid fra en renteendring inntreffer i markedet til banken har fått justert vilkårene på innskudd og utlån med flytende rente. Finansavtaleloven krever som hovedregel minimum seks ukers varslingsfrist ved renteøkning på utlån til kunder og åtte uker ved rentereduksjon på innskudd.

Banken måler renterisiko som resultateffekten ved parallelt skift i rentekurven.

Konsernets og morbankens renterisiko er lik. Konsernet har kun renterisiko knyttet til norske kroner.

Renterisiko knyttet til konsernets fastrenteprodukter fremkommer som følger:

Basisrisiko konsern (millioner kroner)	Renterisiko, 1 % endring	
	2021	2020
Obligasjoner og sertifikater	- 3	- 2
Fastrenteutlån	- 17	- 1
Fastrenteinnskudd	1	2
Sertifikatlån	0	0
Obligasjonslån	70	60
Lån fra kredittinstitusjoner	0	0
Derivater	- 66	- 54
Total renterisiko	- 15	4
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt	- 11	3

Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Sum renterisiko utgjør kr. -15 mill. kr. Dvs. at banken vil tape på en renteoppgang. Det er imidlertid ikke likegyldig hvordan renteoppgangen skjer. Tabellen under viser den såkalte rentekurverisikoen, dvs. risikoen for at rentekurven forskyver seg ulikt innenfor ulike tidsbånd ved en renteendring, ved å måle bankens netto renteeksponering innenfor de ulike tidsintervallene.

Rentekurverisiko konsern (millioner kroner)	Renterisiko, 1 % endring	
	2021	2020
0–1 mnd		- 1
1–3 mndr	- 3	- 2
3–6 mndr	- 17	2
6–12 mndr		
1–2 år	70	60
2–3 år	0	0
3–4 år	- 66	- 54
4–5 år		
5–7 år	0	0
7–10 år	0	0
Total renterisiko	- 15	4
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt	- 11	3

Note 15 Markedsrisiko knyttet til valutarisiko

SpareBank 1 Østfold Akershus tilbyr kunder valutalån. Valutalån skal fortrinnsvis tilbys bedrifter med formål å redusere valutarisikoen. Unntak kan gjøres, men da kun til bedrifter med god soliditet og meget god likviditet. Valutalån skal kun gis med sikkerhet i fast eiendom. Valutalån skal alltid gis som konvertible lån, slik at lånet enkelt kan konverteres til NOK. SpareBank 1 SMN er kundens kontraktsmotpart. SpareBank 1 Østfold Akershus har avgitt en garanti til SMN

SpareBank 1 Østfold Akershus er utover dette ikke utsatt for vesentlig valutarisiko.

Note 16 Likviditetsrisiko/Gjenværende kontraktsmessig løpetid på forpliktelser

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at konsernet misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og gi lån. Likviditetsrisiko blir styrt og målt ved hjelp av flere metoder.

Styringen av likviditetsrisikoen tar utgangspunkt i Policy for markeds- likviditetsrisiko samt «Rammer for likviditet og markedsrisiko» som årlig vedtas av styret. Disse dokumenter setter rammer for størrelsen på likviditetsreserven samt netto likviditetsbehov for ulike løpetider. Det er vedtatt at størrelsen på likviditetsreserven til enhver tid skal være slik at banken i en ordinær driftssituasjon er uavhengig av ekstern finansiering i 12 måneder. I tillegg skal banken i et scenario med høy stress i både markedet og i banken kunne opprettholde sin drift i minimum 3 måneder.

Basert på forutsetningene som er lagt til grunn for en normalsituasjon i bank og marked overlever banken pr. 31.12.2021 i mer enn 24 måneder (modellen er ikke utarbeidet for lengere enn 24 måneder). Basert på forutsetningene som er lagt til grunn for stor krise i bank og marked overlever banken pr. 31.12.2021 i mer enn 9 måneder.

Likviditetsreserven består av kontanter, obligasjoner og deponerte papirer i Norges Bank som gir låneadgang, ikke benyttede kommitterte trekkrettigheter samt lån som er klargjort for salg til kredittforetak.

Tabellen nedenfor viser en analyse av når finansiell gjeld har sitt kontaktsmessige forfallstidspunkt. I tabellen er lagt til grunn nominelle verdier, samt rentenivå slik det foreligger pr. 31.12.2021. Kontraktsmessig kontantstrøm på derivater er ikke balanseført. Det er ikke medtatt renter på gjeld som ikke har kontraktsmessig forfall, dvs. på forespørsel. Forfall på ansvarlige lån og fondsobligasjon er forutsatt til call-tidspunktet.

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre.

Morbank/Konsern							
Per 31.12.2021 (millioner kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSE							
Avdrag/forfall gjeld til kredittinstitusjoner	3	0	0	0	0	0	3
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder (bindingsprofil)	17 326	268	107	0	0	0	17 701
Renter på innskudd til kunder	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14	0	639	2 100	1 175	0	4 114
Renter på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	43	51	81	18	0	194
Derivater	0	0	1	8	8	5	22
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	150	0	0	150
Renter på ansvarlig lån	0	1	2	4	0	0	6
Sum kontantstrøm forpliktelser	17 343	312	801	2 343	1 202	5	22 191

Per 31.12.2020 (millioner kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSE							
Avdrag/forfall gjeld til kredittinstitusjoner	205	0	0	0	0	0	205
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder (bindingsprofil)	16 044	197	300	8	0	0	16 549
Renter på innskudd til kunder	0	1	1	0	0	0	3
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	57	58	502	2 250	1 650	0	4 660
Renter på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	42	48	99	22	0	211
Derivater	0	0	0	18	23	3	45
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	150	0	0	150
Renter på ansvarlig lån	0	1	2	4	0	0	6
Sum kontantstrøm forpliktelser	16 307	299	853	2 528	1 695	3	21 829

Note 17 Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser

Kasse-, drifts- og brukskreditter (inkludert flexilån) og opptjente renter er inkludert i intervallet «På forespørsel». Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 8.

Morbank/Konsern								
Per 31.12.2021 (millioner kroner)	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	94	0	0	0	0	0	0	94
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 245	81	170	154	3	0	0	1 652
Brutto utlån til og fordringer på kunder	2 118	465	1 083	2 203	1 822	13 003	0	20 694
Nedskrivninger på utlån	- 61	0	0	0	0	0	0	- 61
Virkelig verdivurdering	- 1	0	0	0	0	0	0	- 1
Netto utlån til og fordringer på kunder	2 056	465	1 083	2 203	1 822	13 003	0	20 632
Sertifikater, obligasjoner	0	135	60	519	695	537	0	1 948
Finansielle derivater	0	0	0	22	- 5	0	0	17
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	0	0	0	1 075	1 075
Investering i eierinteresser	0	0	0	0	0	0	549	549
Immatrielle eiendeler	0	0	0	0	0	0	0	0
Varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	276	276
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0	11	11
Andre eiendeler	0	0	0	0	0	0	98	98
Sum eiendeler	3 395	681	1 314	2 898	2 515	13 540	2 009	26 353
Gjeld								
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	3	0	0	0	0	0	0	3
Innskudd fra og gjeld til kunder	17 326	268	107	0	0	0	0	17 701
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14	43	690	2 181	1 193	0	0	4 122
Finansielle derivater	0	0	1	8	8	5	0	22
Betalbar skatt	0	60	60	0	0	0	0	119
Utsatt skatt	1	0	0	0	0	0	0	1
Annen gjeld og balanseført forpliktelse	53	58	23	4	12	6	0	157
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	151	0	0	0	151
Sum gjeld	17 398	429	881	2 344	1 214	11	0	22 276

Morbank/Konsern								
Per 31.12.2020 (millioner kroner)	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	92	0	0	0	0	0	0	92
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 518	128	200	54	6	1	0	1 905
Brutto utlån til og fordringer på kunder	2 428	400	1 027	2 133	1 861	12 323	0	20 173
Nedskrivninger på utlån	- 78	0	0	0	0	0	0	- 78
Virkelig verdivurdering	31	0	0	0	0	0	0	31
Netto utlån til og fordringer på kunder	2 380	400	1 027	2 133	1 861	12 323	0	20 125
Sertifikater, obligasjoner	0	0	0	815	643	243	0	1 701
Finansielle derivater	0	0	0	0	65	0	0	65
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	0	0	0	878	878
Investering i eierinteresser	0	0	0	0	0	0	528	528
Immatrielle eiendeler	0	0	0	0	0	0	0	0
Varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	275	275
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0	1	1
Andre eiendeler	0	0	0	0	0	0	73	73
Sum eiendeler	3 990	528	1 227	3 002	2 575	12 567	1 754	25 641
Gjeld								
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	205	0	0	0	0	0	0	205
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 043	197	300	8	0	0	0	16 549
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	57	100	550	2 349	1 672	0	0	4 729
Finansielle derivater	0	0	0	18	23	3	0	45
Betalbar skatt	0	41	41	0	0	0	0	82
Utsatt skatt	4	0	0	0	0	0	0	4
Annen gjeld og balanseført forpliktelse	9	61	23	4	20	21	0	138
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	150	0	0	0	150
Sum gjeld	16 320	399	914	2 529	1 715	24	0	21 903

Note 18 Netto renteinntekter

Morbank			Konsern	
2020	2021	(millioner kroner)	2021	2020
Renteinntekter				
15	11	Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	11	15
551	486	Renter av utlån til og fordringer på kunder, målt til amortisert kost	486	551
50	47	Renter av utlån til og fordringer på kunder, målt til virkelig verdi	47	50
6	7	Renter av sertifikater og obligasjoner	7	6
19	13	Renter av OMF	13	19
0	0	Andre renteinntekter	0	0
641	563	Sum renteinntekter	563	641
Rentekostnader				
1	0	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	1
113	63	Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	62	113
81	54	Renter på utstedte verdipapirer vurdert til amortisert kost	54	81
4	3	Renter på ansvarlig lånekapital	3	4
0	0	Renter på fondsobligasjon	0	0
14	16	Avgifter til bankenes sikringsfond	16	14
2	2	Renter på leieforpliktelser etter IFRS16	2	2
0	0	Andre rentekostnader og lignende kostnader	- 2	- 2
215	137	Sum rentekostnader	135	213
426	426	Netto renteinntekter	428	428

Note 19 Netto provisjonsinntekter

Morbank			Konsern	
2020	2021	(millioner kroner)	2021	2020
Provisjonsinntekter				
105	135	Provisjon knyttet til utlån overført til kredittforetak	135	105
75	76	Betalingsformidling	76	75
40	48	Forsikringstjenester	48	40
0	0	Eiendomsmegling	82	76
10	10	Verdipapiromsetning	10	10
3	3	Garantiprovisjon	3	3
8	7	Interbankprovisjon	7	8
14	13	Andre provisjonsinntekter	13	14
254	292	Sum provisjonsinntekter	375	331
Provisjonskostnader				
15	15	Betalingsformidling	15	15
15	15	Sum provisjonskostnader	15	15
Andre driftsinntekter				
2	3	Driftsinntekter faste eiendommer	0	0
- 1	- 2	Gevinst/tap Anleggsmidler	- 2	- 1
3	3	Andre driftsinntekter	3	3
4	4	Sum andre driftsinntekter	1	2
244	282	Sum netto provisjons- og andre driftsinntekter	361	318

Note 20 Netto inntekter fra finansielle instrumenter

Morbank			Konsern	
2020	2021	(millioner kroner)	2021	2020
- 3	- 9	Netto verdiendring på aksjer og andre verdipapirer	- 20	- 3
28	- 30	Verdiendring på fastrenteutlån	- 30	28
- 43	53	Verdiendring på fin eiendeler og gjeld til virkelig verdi	53	- 43
- 16	23	Sum netto verdiendring på finansielle eiendeler til virkelig verdi	23	- 16
23	19	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter	19	23
23	19	Sum netto inntekt fra finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	19	23
6	11	- døtre	0	0
33	83	- felleskontrollert virksomhet	109	92
39	94	Sum inntekter av eierinteresser	109	92
43	127	Sum netto inntekter fra andre finansielle instrumenter	131	97

Note 21 Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

Morbank			(millioner kroner)		Konsern	
2020	2021	Personalkostnader	2021	2020		
116	119	Lønn	169	160		
14	14	Pensjonskostnader inkl. arbeidsgiveravgift og finansskatt	16	16		
		Sosiale kostnader				
24	23	- arbeidsgiveravgift og finansskatt	30	30		
3	3	- personalforsikring	3	3		
3	3	- øvrige sosiale kostnader	3	3		
160	161	Sum personalkostnader	222	213		
		Antall ansatte/årsverk				
171	170	Gjennomsnittlig antall ansatte	224	222		
165	165	Antall årsverk pr 31.12	216	211		
170	170	Antall ansatte pr 31.12	225	221		

Ytelser til konsernledelsen og styret er opplyst om i rapport om lønn til ledende personer i Sparebank 1 Østfold Akershus for 2021. Rapporten er tilgjengelig på våre nettsider: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html.

Note 22 Andre driftskostnader

Morbank			(millioner kroner)		Konsern	
2020	2021		2021	2020		
116	118	Lønn	168	160		
12	12	Pensjoner	15	15		
32	31	Sosiale kostnader	39	39		
160	161	Personalkostnader	222	213		
7	7	Avskrivning varige driftsmidler	14	14		
	0	Avskrivning immaterielle eiendeler	0	0		
15	14	Avskrivning bruksrettigheter	6	6		
4	4	Eiendomskostnader	7	7		
48	49	IKT	53	52		
18	21	Markedsføring	23	19		
1	1	Reise/Represent/Gaver	1	1		
15	16	Kjøpte Tjenester	17	16		
37	32	Øvrige kostnader	34	39		
146	146	Andre kostnader	155	155		
306	307	Sum driftskostnader	378	368		

Morbank			(millioner kroner)		Konsern	
2020	2021		2021	2020		
		Godtgjørelse til revisor				
0,5	0,7	Lovpålagt revisjon	0,8	0,7		
-	-	- Andre attestasjonsoppgaver	-	-		
-	-	- Granskningstjenester	-	-		
-	-	- Skatterådgiving	-	-		
-	-	- Andre tjenester	0,1	0,1		
0,5	0,7	Sum godtgjørelse til revisor	0,9	0,8		

Godtgjørelse til revisor er inklusive ikke fradragsført merverdiavgift.

Note 23 Pensjoner

INNSKUDDSBASERT PENSJONSORDNING

Alle ansatte er inkludert i felles innskuddsbasert pensjonsordning og denne har følgende betingelser:

- Totalt årlig innskudd er 7 % av lønn mellom 0 og 7,1 G.
- Totalt årlig innskudd er 22 % av lønn mellom 7,1 og 12 G

Innskuddspensjonen inkluderer en uførepensjon som sammen med ny uførepensjon fra folketrygd gir en snittyttelse på 74,5% av grunnlaget. Ordningen inkluderer også en ektefelle og barnepensjon ved arbeidstakers død tilsvarende sparesaldoen, men garantert minst en årlig pensjon på 1 G til hvert barn under 21 år.

ØVRIGE ORDNINGER

I tillegg har morbanken usikrede pensjonsforpliktelser i form av avtalefestet førtidspensjon (AFP) for ansatte fra fylte 62 år. Ordningen lar seg foreløpig ikke aktuarberegne og behandles som en innskuddsbasert ordning.

Tidligere administrerende direktører i banken har individuelle tilleggsavtaler som garanterer en viss ytelse. Alle avtalene er aktuarberegnet i 2021 og justert ift. endringer i parametre i 2021. Avtalene dekkes over løpende drift. Det er følgelig ikke dedikerte pensjonsmidler for å dekke forpliktelsene.

For administrerende direktør er det for lønn over 12 G i tillegg tegnet en «Pensjonskonto» i SpareBank 1 Livsforsikring. Avtalen inkluderer i tillegg uføre og barnepensjon. Avtalen innberettes som skattepliktig inntekt.

Økonomiske forutsetninger	2021	2020
Diskonteringsrente	1,90 %	1,50 %
Forventet G-regulering	2,00 %	1,75 %
Forventet pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %

Morbank		(millioner kroner)	Konsern	
2020	2021	Pensjonskostnad (ytelse, usikret ordning)	2021	2020
0	0	Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør	0	0
0,4	0,3	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	0,3	0,4
0,4	0,3	Periodens pensjonskostnad usikret ordning	0,3	0,4
12	12	Resultatført innskuddspensjon, AFP og gavepensjon	14	13
2	2	Arbeidsgiveravgift og finansskatt	3	2
14	14	Netto pensjonskostnad innskuddspensjon	16	16
14	14	Periodens pensjonskostnad innskuddspensjon og usikret ordning	17	16

Morbank		(millioner kroner)	Konsern	
2020	2021	Pensjonsforpliktelse	2021	2020
- 18	- 17	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 1.1 (nåverdi)	- 17	- 18
-0,4	-0,3	Netto resultatført pensjonskostnad	-0,3	-0,4
-	-	Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør	-	-
- 1	0	Estimatavvik over utvidet resultat	0	- 1
1	1	Utbetalt	1	1
- 17	- 17	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 31.12 (nåverdi)	- 17	- 17

Morbank		Konsern	
2020	2021	Medlemmer lukket ordning:	2021 2020
3	3	Antall personer som er med i ytelsespensjonsordningen	3 3

Netto pensjonsforpliktelse i balansen		Morbank/Konsern				
(millioner kroner)		2021	2020	2019	2018	2017
Nåverdi pensjonsforpliktelse		17	17	18	13	14
Virkelig verdi av pensjonsmidler		-	-	-	-	-
Underskudd/ - overskudd		17	17	18	13	14
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene		0	1	6	0	0
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene		-	-	-	-	-

Note 24 Skatt

Morbank		Sammensetning av resultatført skatt (millioner kroner)	Konsern	
2020	2021		2021	2020
387	533	Resultat før skattekostnad	549	455
- 69	- 113	+/-permanente forskjeller	- 113	- 123
9	56	+/- endring midlertidige forskjeller i henhold til spesifikasjon	54	14
327	476	Årets skattegrunnlag fra ordinært resultat	490	346
- 1	0	Aktuarielle gevinster og tap ført over utvidet resultat	0	- 1
- 2	- 1	Endring i virkelig verdi på utlån ført over utvidet resultat	- 1	- 2
- 2	- 1	Årets skattegrunnlag fra utvidet resultat	- 1	- 2
- 7	- 6	Renter på hybridkapital ført direkte mot egenkapital	- 6	- 7
- 7	- 6	Årets skattegrunnlag på poster ført direkte mot egenkapital	- 6	- 7
318	469	Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	483	337
80	117	Herav betalbar skatt i balansen	119	82
82	119	Betalbar skatt av årets skattegrunnlag fra ordinært resultat	122	86
0	0	Konsernbidrag	0	0
0	0	For (mye)/lite avsatt skatt forrige år	0	0
82	119	Årets endring i betalbar skatt i resultatet	122	86
0	0	+/- endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	0	0
2	- 16	+/- endring i utsatt skatt	- 14	- 3
83	103	Årets skattekostnad i ordinært resultat	108	83
1	0	Årets skattekostnad i utvidet resultat	0	1
- 2	- 2	Årets skatt på poster ført direkte mot egenkapital	- 2	- 2

Morbank		Sammensetning av balanseført utsatt skatt: Midlertidige forskjeller på:	Konsern	
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
10	9	- Driftsmidler	14	15
- 3	- 4	- Leide bygg og leieforpliktelser (IFRS16)	- 4	- 3
- 6	- 5	- Gevinst og tapskonto	- 6	- 7
24	- 6	- Utlån og tap	- 6	24
- 18	- 17	- Netto pensjonsforpliktelse	- 17	- 18
1	- 29	- Verdipapirer og sikringsinstrumenter	- 29	1
2	7	- Andre midlertidige forskjeller	7	2
12	- 44	Sum midlertidige forskjeller som inngår i utsatt skatt	- 39	15
3	- 11	Utsatt skatt/ utsatt skattefordel (-)	- 10	4

Morbank		Sammensetning av resultatført utsatt skatt (millioner kroner)	Konsern	
2020	2021		2021	2020
		Endring i midlertidige forskjeller på:		
2	- 1	- Driftsmidler	- 1	9
- 1	- 1	- Leide bygg og leieforpliktelser (IFRS16)	- 1	- 3
1	1	- Gevinst og tapskonto	1	2
28	- 30	- Utlån og tap	- 30	28
0	1	- Netto pensjonsforpliktelse	1	0
- 6	- 30	- Verdipapirer	- 29	- 6
- 8	5	- Andre midlertidige forskjeller	4	- 7
17	- 56	Sum endring midlertidige forskjeller	- 54	22
- 8	0	- Korreksjon utsatt skatt forrige år	0	- 8
9	- 56	Sum endring midlertidige forskjeller som inngår i utsatt skatt	- 54	14
2	- 14	Endring i utsatt skatt resultatført	- 14	- 3

Note 25 Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 8.

Konsern 2021	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Finansielle derivater som sikrings-intrument	Finansielle instrumenter til amortisert kost ¹⁾	Totalt
(millioner kroner)					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				94	94
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				1 652	1 652
Netto utlån til kunder	1 808	13 711		5 113	20 632
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende	1 948				1 948
Finansielle derivater			17		17
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	1 075				1 075
Sum finansielle instrumenter eiendeler	4 831	13 711	17	6 859	25 419
Gjeld til kredittinstitusjoner				3	3
Innskudd fra og gjeld til kunder				17 701	17 701
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				4 122	4 122
Finansielle derivater	22		0		22
Ansvarlig lånekapital				151	151
Sum finansielle instrumenter gjeld	22	0	0	21 977	21 999

1) Inkluderer sikret gjeld

Konsern 2020	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Finansielle derivater som sikrings-intrument	Finansielle instrumenter til amortisert kost ¹⁾	Totalt
(millioner kroner)					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				92	92
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				1 905	1 905
Netto utlån til kunder	1 833	13 691		4 601	20 125
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende	1 701				1 701
Finansielle derivater			65		65
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	878				878
Sum finansielle instrumenter eiendeler	4 412	13 691	65	6 598	24 766
Gjeld til kredittinstitusjoner				205	205
Innskudd fra og gjeld til kunder				16 549	16 549
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				4 729	4 729
Finansielle derivater	45		0		45
Ansvarlig lånekapital				150	150
Sum finansielle instrumenter gjeld	45	0	0	21 633	21 678

1) Inkluderer sikret gjeld

Note 26 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi.
Nivå 1: Verdsettelse etter priser i aktivt marked
Nivå 2: Verdsettelse etter observerbare markedsdata
Nivå 3: Verdsettelse etter annet enn observerbare markedsdata

Morbank og konsern (millioner kroner)	31.12.2021				31.12.2020			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet								
- Obligasjoner og sertifikater		1 948		1 948		1 701		1 701
- Egenkapitalinstrumenter	3		1 072	1 075	13		866	878
- Fastrentelån			1 808	1 808			1 857	1 857
Finansielle instrumenter som sikringsinstrument								
Derivater		17		17		65		65
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat								
- Netto utlån privatpersoner		13 689		13 689		13 668		13 668
Sum eiendeler	3	15 654	2 881	18 538	13	15 433	2 722	18 168
Finansiell gjeld til virkelig verdi over resultatet								
Finansielle derivater forpliktelser		22		22		45		45
Finansielle instrumenter som sikringsinstrument								
Derivater		0		0		0		0
Sum forpliktelser	0	22	0	22	0	45	0	45

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3.

Morbank og konsern (millioner kroner)	31.12.2021		31.12.2020	
	Fastrentelån	Egenkapital-instrumenter	Fastrentelån	Egenkapital-instrumenter
Inngående balanse	1 857	866	1 877	834
Tilgang/overgang fra nivå 1	36	201	19	39
Avgang/overgang til nivå 1	- 54	- 6	- 67	- 1
Verdiendring og utdelinger ført i resultatet	- 30	12	28	- 7
Utgående balanse	1 808	1 072	1 857	866

* Endring av netto utlån til privatpersoner fremgår av note 2

Note 27 Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost eller kostpris

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre.

Konsern (millioner kroner)	Nivå*	2021		2020	
		Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
EIENDELER					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1	94	94	92	92
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3	1 652	1 652	1 905	1 905
Netto utlån til kunder	3	5 113	5 143	4 649	4 667
Sum finansielle eiendeler		6 859	6 890	6 646	6 664
FORPLIKTELSE					
Gjeld til kredittinstitusjoner	1	3	3	205	205
Innskudd fra og gjeld til kunder	3	17 701	17 701	16 549	16 549
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1	4 122	4 121	4 729	4 868
Ansvarlig lånekapital	1	151	151	150	150
Fondsobligasjoner	1	0	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser		21 977	21 976	21 633	21 773

* Se note 26 for beskrivelse av nivå

Prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi på finansielle instrumenter:

UTLÅN

Fastrente utlån er etter IFRS bokført til neddiskontert nåverdi av kontantstrøm, og bokført verdi er derav lik virkelig verdi. Flytende utlån er bokført til amortisert kost. Utlån er videre korrigert for nedskrivninger i trinn 2 og trinn 3 samt tillagt påløpte renter. Dette anses som beste tilnærming til virkelig verdi.

VERDIPAPIRER

Verdipapirene er i utgangspunktet verdsatt til virkelig verdi. Som virkelig verdi på beholdning av obligasjoner og sertifikater er benyttet markedskurser pr. 31.12 tillagt påløpt rente. Sertifikater og obligasjoner er bestemt bokført til virkelig verdi over resultatet.

DERIVATER

Derivater består av renteswapper, valutaterminkontrakter og instrumenter forbundet med strukturerte produkter. Derivatene er i sin helhet bokført til virkelig verdi over resultatet basert på kurser fastsatt av uavhengig part.

INNSKUDD

For innskudd med kort rentebinding er bokført verdi tilnærmet lik virkelig verdi. Innskudd med avkastningskrav er balanseført til virkelig verdi med utgangspunkt i renteswappen på det strukturerte produktet.

GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Fastrente obligasjonslån er bokført til virkelig verdi basert på markedskurser pr. 31.12 tillagt påløpt rente. Obligasjonslån med flytende renter bokført i balansen til amortisert kost. I balansen er påløpte rentekostnader på gjeld bokført til amortisert kost klassifisert sammen med obligasjonsgjelden. Obligasjonslån ved flytende rente er i oppstillingen ovenfor vurdert til virkelig verdi fastsatt av uavhengig part.

Note 28 Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater, obligasjoner og pengemarkedsfond fordelt på utstedersektor

Konsern/morbank	2021	2020
Stat og kommune		
– pålydende	340	250
– virkelig verdi	350	255
Annen offentlig utsteder		
– pålydende	80	80
– virkelig verdi	84	85
Finansielle foretak		
– pålydende	1 500	1 332
– virkelig verdi	1 516	1 341
Ikke-finansielle foretak		
– pålydende	0	0
– virkelig verdi	0	0
Pengemarkedsfond		
– pålydende	0	0
– virkelig verdi	0	0
Påløpte renter	- 1	20
Sum rentepapirer, pålydende verdi	1 920	1 662
Sum rentepapirer, bokført verdi	1 948	1 701

Note 29 Finansielle derivater

GENERELL BESKRIVELSE:

Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Dersom «dirty price» på derivatet viser en nettogevinst blir derivatet ført som eiendel og tilsvarende. Dersom «dirty price» på derivatet viser netto tap blir derivatet ført som gjeld. Virkelig verdi av finansielle derivater framkommer ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis rente og valuta innhentes i markedet.

Konsernet gjennomfører en verdisikring av fastrenteinnlån. Hver enkelt sikring er dokumentert i konsernets verdipapirsystem.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. Mot finansielle institusjoner har banken inngått ISDA-avtaler med CSA tillegg for å regulere motpartsrisiko.

Alle beløp er like for morbank og konsern.

Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rente-derivater.

Konsern/Morbank (millioner kroner)	31.12.2021			31.12.2020		
	Virkelig verdi			Virkelig verdi		
Renteinstrumenter	Kontrakts-sum	Eiendeler	Forpliktelser	Kontrakts-sum	Eiendeler	Forpliktelser
Renteswapper fastrente utlån		- 5	0		4	0
Renteswapper fastrente utlån	1450	4	21	1550	0	38
Renteswapper fastrente obl. lån	0	0	0	0	0	0
Valutarenteswap obligasjoner	0	0	0	0	0	0
Påløpte renter på rente- og valutaswapper		17	1		20	6
Sum renteinstrumenter		16	22		24	45
Renteinstrumenter sikring						
Renteswapper, nettoeffekt	1825	1	0	1400	40	0
Sum renteinstrumenter sikring		1	0		40	0
Sum alle renteinstrumenter		17	22		65	45

Konsernet har gjennomført en verdisikring av fastrenteinnlån med en balanseverdi på kr. 1.825 mill. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom løpetid og fastrenten i sikringsobjektet og sikringsforretningen.

Totalt er seks lån med en hovedstol på 1,825 mrd sikringsbokført pr. 31.12.2021. I alle bankens sikringsforhold per 31.12.2021 har sikringsobjektet og sikringsinstrumentet samme hovedstol samt lik durasjon og kupong på det faste benet (1:1 sikring). Den faste renten byttes til flytende rente på 3 måneders basis. Netto kontantstrømmer for verdipapirutstedelser med fast rente i sikringsforhold blir følgelig lik kontantstrømmen for en tilsvarende verdipapirutstedelse med flytende 3 måneders Nibor-rente. Sikringen har vært effektiv i 2021 og det forventes at sikringen vil være effektiv også i fremtiden.

Note 30 Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Aksjer og andeler

(millioner kroner)	Morbank/konsern	
	2021	2020
Til virkelig verdi over resultat		
- Børsnoterte	3	13
- Unoterte	1 072	866
Sum aksjer og andeler	1 075	878

Spesifikasjon av aksjer og andeler:	Eierandel %	Beholdning (antall)	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Børsnoterte selskaper:					
Visa Inc. A- og C-aksjer	0,00 %	4 507	2	3	3
Unoterte selskaper:					
SpareBank 1 Boligkreditt AS	4,97 %	3 877 452	582	584	584
SpareBank 1 Næringskreditt AS	14,91 %	2 420 469	305	306	306
SpareBank 1 Kreditt AS	4,93 %	142 527	44	44	44
SpareBank 1 Betaling AS	3,11 %	639 521	14	33	33
Sparebank 1 Bank og Regnskap AS	3,37 %	674	5	5	5
SpareBank 1 Markets AS	1,47 %	46 644	9	9	9
SpareBank 1 Forvaltning AS	2,22 %	60 848	21	23	23
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS	4,15 %	4 150	49	49	49
VN Norge AS (beholdning oppgitt i milliard aksjer)	0,82 %	8 184 165	0	8	8
Øvrige aksjer og andeler			10	10	10
Sum aksjer i morbank og konsern			1 041	1 075	1 075

Aksjer er målt til virkelig verdi over resultat iht. IFRS 9 (med unntak av konsernselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet). Aksjer som ikke kan måles pålitelig vurderes til kostpris som tilnærming til virkelig verdi etter IAS 39.46

Konsern/Morbank (millioner kroner)		2021	2020
Inngående balanse		878	915
Investeringer i perioden		201	39
Salg i perioden (til bokført verdi)		-16	-67
Verdiendring ført over resultat		12	-8
Utgående balanse		1 075	878

Note 31 Andre immaterielle eiendeler

Morbank / konsern (millioner kroner)	2021	2020
Anskaffelseskost 01.01	30	30
Tilgang/avgang		
Anskaffelseskost 31.12	30	30
Akkumulerte avskrivninger 01.01	30	30
Avgang akkumulerte avskrivninger		
Årets avskrivninger	0	0
Akkumulerte avskrivninger 31.12	30	30
Andre immaterielle eiendeler 31.12	0	0

Andre immaterielle eiendeler består av kjøpte kunderettigheter i forbindelse fusjon med Halden Sparebank.

Note 32 Varige driftsmidler

Morbank 2021				Konsern 2021				
Maskiner, inventar og transp midl	Påkostning leide bygninger	Bygning og annen fast eiendom	Totalt	(millioner kroner)	Totalt	Bygning og annen fast eiendom	Påkostning leide bygninger	Maskiner, inventar og transp midl
38	13	60	112	Anskaffelseskost/ regulert verdi pr 1.1.	365	267	22	76
3	0	9	12	Tilgang	12	9	0	3
- 1	0	- 1	- 2	Avgang	- 13	- 12	0	- 1
41	13	68	122	Anskaffelseskost/ regulert verdi pr 31.12.	364	264	22	79
- 14	- 9	- 19	- 42	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.	- 95	- 55	- 15	- 25
- 4	- 1	- 4	- 9	Årets avskrivning/ nedskrivning	- 14	- 7	- 2	- 5
1	0	2	3	Akkumulert avskrivning årets avgang *	3	2	0	1
- 17	- 10	- 21	- 48	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.	- 106	- 60	- 16	- 29
0	0	0	0	Anskaffelser som ikke er tatt i bruk pr. 31.12.	0	0	0	0
24	4	47	74	Balanseført verdi eiendom og utstyr pr. 31.12.	258	203	6	50
			82	Balanseførte leieforpliktelser pr. 31.12.	18			
			156	Balanseført verdi varige driftsmidler 31.12	276			

Morbank 2020				Konsern 2020				
Maskiner, inventar og transp midl	Påkostning leide bygninger	Bygning og annen fast eiendom	Totalt	(millioner kroner)	Totalt	Bygning og annen fast eiendom	Påkostning leide bygninger	Maskiner, inventar og transp midl
40	28	61	129	Anskaffelseskost/ regulert verdi pr 1.1.	379	268	37	74
4	0	0	4	Tilgang	8	0	0	8
- 6	- 15	- 1	- 22	Avgang	- 22	- 1	- 15	- 6
38	13	60	112	Anskaffelseskost/ regulert verdi pr 31.12.	365	267	22	76
- 13	- 23	- 18	- 55	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.	- 101	- 50	- 28	- 23
- 5	- 1	- 2	- 7	Årets avskrivning/ nedskrivning	- 14	- 6	- 2	- 6
4	15	1	20	Akkumulert avskrivning årets avgang *	20	1	15	4
- 14	- 9	- 19	- 42	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.	- 95	- 55	- 15	- 25
		3	3	Anskaffelser som ikke er tatt i bruk pr. 31.12.	3	3	0	0
25	4	44	73	Balanseført verdi eiendom og utstyr pr. 31.12.	270	211	7	52
			77	Balanseførte leieforpliktelser pr. 31.12.	3			
			150	Balanseført verdi varige driftsmidler 31.12	274			

SIKKERHETSSTILLELSE

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler

BRUTTOVERDI AV FULLT UT AVSKREVNE EIENDELER FORTSATT I BRUK

Bruttoverdien av anleggsmidler som er fullt ut avskrevet og fortsatt i bruk anses å være uvesentlig.

UUTNYTTEDE DRIFTSMIDLER

Alle driftsmidler benyttes av konsernet

OMVURDERINGER

Det er foretatt verdivurdering av samtlige bygninger pr. 31.12. Banken foretar ikke løpende omvurderinger av anleggsmidler som benyttes i egen virksomhet. Virkelig verdi egne bygg er basert på verdivurdering ved utgangen av regnskapsåret. I noen tilfeller er markedsverdi antatt lavere enn bruksverdi, i disse tilfellene er bokført verdi lagt til grunn basert på forutsetning om fortsatt bruk. Investerings eiendom verdireguleres løpende og avskrives ikke, men endringer i markedsverdien føres over resultatet. Prosentsats for ordinære avskrivninger er 10 til 33 prosent for maskiner, inventar og transportmidler, og 2 til 4 prosent for bankbygg og annen fast eiendom.

FORPLIKTELSE

Pr. 31.12.2021 har konsernet ikke vesentlige avtaler om anskaffelse av eiendom, anlegg og utstyr.

INVESTERINGSEIENDOM

Etter salg av eiendom i 2017 har konsernet ikke hatt eiendom som er klassifisert som investerings eiendom.

Note 33 Andre eiendeler

Morbank			Konsern	
2020	2021	(millioner kroner)	2021	2020
2	2	Opptjente ikke mottatte inntekter	2	2
0	0	Netto klientmidler og utlegg	28	30
10	9	Fordring provisjon Boligkreditt / Næringskreditt	9	10
0	0	Medlemsinnskudd KFS	0	0
27	53	Forskuddsbetalt, øvrige debitorer og annet	59	33
38	64	Sum andre eiendeler	98	73

Note 34 Innskudd fra og gjeld til kunder

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av innskudd fra døtre. Disse tilhører sektor «Omsetning/drift eiendommer».

Følgende innskudd fra døtre som er eliminert i konsern: 2021: 62. 2020: 40

Innskudd fra og gjeld til kunder	2021	2020
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	16 858	15 393
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	843	1 156
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	17 701	16 549
Gjennomsnittlig amortisert rente	0,35 %	0,70 %
Andel fastrenteinnskudd av totale innskudd	1,28 %	3,05 %
Innskudd fordelt på sektor og næring	2021	2020
Annen tjenesteyting	650	658
Bergverksdrift og utvinning	1	0
Bygge- og anleggsvirksomhet	608	540
Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	14	26
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	361	360
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	280	209
Forretningsmessig tjenesteyting	173	149
Helse- og sosialtjenester	184	215
Industri	166	146
Informasjon og kommunikasjon	95	62
Internasjonale organisasjoner og organer	0	0
Jordbruk, skogbruk og fiske	191	186
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	281	235
Lønnet arbeid i private husholdninger	2	1
Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	1 036	864
Omsetning og drift av fast eiendom	1 027	974
Overnattings- og serveringsvirksomhet	76	67
Transport og lagring	196	178
Undervisning	72	59
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	23	20
Varehandel, reparasjon av motorvogner	490	476
Sum næring	5 927	5 425
Lønnstakere o.l.*	11 774	11 124
Sum innskudd	17 701	16 549
*Utland er lagt under lønnstakere o.l. i oppstillingen over.		
Innskudd fordelt på geografiske områder	2021	2020
Viken	16 159	14 996
Oslo	679	721
Landet for øvrig	588	578
Utlandet	276	254
Sum innskudd fordelt på geografiske områder	17 701	16 549

Note 35 Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Morbank og konsern (millioner kroner)	2021	2020
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak, nominell verdi	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	4 114	4 660
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	4 114	4 660
Virkelig verdi justering	- 21	42
Påløpte renter	29	27
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, virkelig verdi inkludert påløpte renter	4 122	4 729
Gjennomsnittlig rente sertifikater og obligasjonsgjeld for året	1,23 %	1,74 %

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt	2021	2020
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2021		560
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2022	639	1 050
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2023	1 000	1 200
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2024	1 100	1 100
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2025	750	550
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2026	425	200
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2027		
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2028	100	
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2029		
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2030		
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2031	100	
Sum verdipapirgjeld, pålydende verdi	4 114	4 660

Morbank og konsern					
Endring i verdipapirgjeld	31.12.2021	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2020
F-lån, Norges Bank	0	0	- 200	0	200
Sertifikatgjeld, pålydende verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	4 114	625	- 1 171	0	4 660
Verdijusteringer	- 21	0	0	- 63	42
Opptjente renter	29	0	0	- 2	27
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 122	625	- 1 371	- 61	4 929

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2020	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2019
F-lån, Norges Bank	200	200	0	0	0
Sertifikatgjeld, pålydende verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	4 660	950	- 935	0	4 645
Verdijusteringer	42	0	0	40	2
Opptjente renter	27	0	0	- 3	30
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 929	1 150	- 935	37	4 677

Note 36 Annen gjeld og forpliktelse

Morbank			Konsern	
2020	2021	Annen gjeld og balanseført forpliktelse (millioner kroner)	2021	2020
17	17	Pensjonsforpliktelser (note 23)	17	17
29	29	Påløpte kostnader og mottatt ikke opptj innt	47	44
1	1	Margintrekk og annen mellomregning	1	1
80	86	Leieforpliktelser iht. IFRS16	18	3
46	52	Leverandørgjeld og øvrig kortsiktig gjeld	56	52
173	184	Sum annen gjeld og balanseført forpliktelse ex. gavekonto	138	118
Avsetninger gavekonto				
25	21	Avsetning per 1.1	21	25
- 8	- 16	Brukt i løpet av året	- 16	- 8
3	14	Avsatt i løpet av året	14	3
21	18	Sum avsetninger gavekonto	18	21
Stilte garantier mv. (avtalte garantibeløp)				
327	317	Betalingsgarantier	317	327
84	67	Kontraktsgarantier	67	84
14	14	Annet garantiansvar	14	14
426	398	Sum stilte garantier	398	426
Andre forpliktelser ikke balanseført				
1 413	1 373	Ubenyttede kreditter	1 373	1 413
1 494	1 497	Innvilgede lånetilsagn (ikke diskontert)	1 497	1 494
2 907	2 870	Sum andre forpliktelser	2 870	2 907
3 526	3 470	Totale forpliktelser	3 424	3 471
Pantstillelser				
0	0	Pantstillelse Verdipapirer	0	0
0	0	Tilhørende forpliktelse pantsatte verdipapirer	0	0

FORPLIKTENDE AVTALER OM ANSKAFFELSER AV EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR
Pr. 31.12.2021 har konsernet ikke vesentlige avtaler om anskaffelse av eiendom, anlegg og utstyr.

PÅGÅENDE RETTSTVISTER
Pr. 31.12.2021 er konsernet ikke involvert i pågående rettstvister.

OPERASJONELLE LEASINGBETALINGER
Konsernet har kun et fåtall mindre leasingavtaler. Fremtidig forpliktet leie er mindre enn 0,1 mnok.

Note 37 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån

Morbank og konsern (millioner kroner)	2021	2020
FRN ansvarlig obligasjonslån 2013/2023 med innløsningsrett for utsteder.	150	150
Påløpt renter	1	0
Over-/underkurs/markedsverdi	0	0
Sum tidsbegrenset ansvarlig lån	151	150
Sum fondsobligasjonslån	0	0
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	151	150
Gjennomsnittlig rente	1,90 %	2,36 %

Evigvarnede fondsobligasjonslån pålydende MNOK 150 har innløsningsrett for utsteder 12.09.2023 er klassifisert som egenkapital og er ikke med i oversikten over. Rente på dette lånet er 3 mnd. Nibor +3,60 %.

Morbank og konsern					
Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.2021	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2020
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	150	0	0	0	150
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	0	0	0	0	0
Verdijusteringer	0	0	0	0	0
Påløpte renter	1	0	0	0	0
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	151	0	0	0	150

Morbank og konsern					
Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.2020	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2019
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	150	0	0	0	150
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	0	0	0	0	0
Verdijusteringer	0	0	0	0	0
Påløpte renter	0	0	0	0	1
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	150	0	0	0	151

Note 38 Sikringsbokføring

Markedsrisiko er risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler. Markedsrisiko knyttet til renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulike gjenstående rentebindingstider. Styring av markedsrisiko skjer gjennom styrevedtatte rammer, og fastsettes årlig gjennom revisjon av markedsrisikostrategien med tilhørende policy.

Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til bankens styre og ledelse. Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen med hensyn til parallellskift i rentekurven og vridning i rentekurven (rentekurverisiko).

Renterisikoen holdes tilfredsstillende lav gjennom å matche rentebindingen på bankens forpliktelser med rentebindingen på bankens eiendeler. Kupongen på utstedt verdipapirgjeld består av en markedsrentekomponent og et utstederspesifikt kredittrisiko påslag. For verdipapirinnlån med fast rente sikrer banken seg mot verdiendringer som skyldes endringer i markedsrenter (NBOR). Både NBOR og kredittrisiko påslaget er vesentlige komponenter ved beregning av virkelig verdi på fastrenteinnlån. Banken benytter virkelig verdi-sikring, hvor verdipapirutstedelsene inngår i et sikringsforhold med individuelt tilpassede sikringsderivater. I alle bankens sikringsforhold per 31.12.2021 har sikringsobjektet og sikringsinstrumentet samme hovedstol samt lik durasjon og kupong på det faste benet (1:1 sikring). Den faste renten byttes til flytende rente på tre måneders basis. Netto kontantstrømmer for verdipapirutstedelser med fast rente i sikringsforhold blir følgelig lik kontantstrømmen for en tilsvarende verdipapirutstedelse med flytende tre måneders NIBOR-rente.

Opplysninger om sikringsinstrumentene

2021	Nominelt beløp på sikringsinstrument	Balanseført beløp på sikringsinstrument		Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å bergne ineffektivitet
		Eiendeler	Forpliktelser		
Verdipapirgjeld NOK	1 825	12,6	3,8	Finansielle derivater	53,0
2020					
Verdipapirgjeld NOK	1 400	0,1	36,6	Finansielle derivater	- 43,5

Opplysninger om sikringsobjektene

	Nominelt beløp på sikrings- instrument	Balanseført på sikringsobjekt	Akkumulert verdiendring på sikringsobjektet som følge av virkelig verdi på sikring	Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å bergne ineffektivitet
2021					
Verdipapirgjeld NOK	1 825	1 825	0	Verdipapirgjeld	- 53,1
2020					
Verdipapirgjeld NOK	1 400	1 400	0	Verdipapirgjeld	43,4

Opplysninger om ineffektivitet ved sikring

	Ineffektivitet innregnet i resultat	Regnskapslinje i resultatet
2021		
Virkelig verdi sikring (renterisiko)		
Verdipapirgjeld i NOK	- 0,14	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser
2020		
Virkelig verdi sikring (renterisiko)		
Verdipapirgjeld i NOK	- 0,13	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Informasjon om løpetid og rentebetingelser på sikringsinstrumentene

	Under 3 mnd	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Total
2021					
Verdipapirgjeld nominelt beløp			1 825		1 825
Verdipapirgjeld, gjennomsnittlig rente på fast ben			2,18		2,18
2020					
Verdipapirgjeld nominelt beløp			1 200	200	1 400
Verdipapirgjeld, gjennomsnittlig rente på fast ben			2,50	1,36	2,34

Ineffektivitet i bankens sikringsforhold oppstår hovedsakelig på grunn av virkelig verdijusteringer av det flytende benet i sikringsinstrumentet samt bruk av ulike rentekurver for diskontering av sikringsinstrument og sikringsobjekt på grunn av kredittspreadkomponenten. Etter innregning endres rentekurvene for sikringsinstrument og sikringsobjekt likt. Bankens sikrede verdipapirgjeld i NOK på MNOK 1 825, forfaller alt i 2024 eller senere.

Note 39 Investeringer i konsernselskap og eierinteresser

Morbankens aksjer i datterselskaper 2021

(millioner kroner)	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Eiendomsmegler 1 Østfold Akershus AS	2,2	100 %	2 177	29	24	6,0
Moss Eiendomsselskap AS	3,0	100 %	30 000	25	25	-
SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS	2,0	100 %	30 000	2	2	-
Varnaveien 43E Kontor AS	2,0	100 %	1 000	185	185	1,6
Nekor Gårdselskap AS	0,8	100 %	838 225	6	6	3,0
Sum aksjer i datterselskaper				246	242	10,6

* Alle datterselskapene har foretningskontor i Moss.

Morbankens aksjer i datterselskaper 2020

(millioner kroner)	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Eiendomsmegler 1 Østfold Akershus AS	2,2	100 %	2 177	29	24	4,0
Våler Park AS	0,2	100 %	200	8	8	-
Varnaveien 43E Kontor AS	2,0	100 %	1 000	197	197	-
Nekor Gårdselskap AS	0,8	100 %	838 225	5	5	1,6
Sum aksjer i datterselskaper				239	234	5,6

* Alle datterselskapene har foretningskontor i Moss.

Morbankens aksjer i felleskontrollert virksomhet 2021

(millioner kroner)	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Samarbeidende Sparebanker AS	355	15,25 %	135 303	221	221	83,2
BN Bank ASA	706	2,52 %	356 135	34	34	-
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	-	15,44 %	-	20	20	-
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet				275	275	83,2

* BN Bank ASA har foretningskontor i Trondheim, øvrige selskap i Oslo.

Morbankens aksjer i felleskontrollert virksomhet 2020

(millioner kroner)	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Samarbeidende Sparebanker AS	355	15,59 %	138 274	224	224	30,4
BN Bank ASA	706	2,52 %	356 135	34	34	2,6
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	-	15,44 %	-	4	4	-
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet				261	261	33,0

* BN Bank ASA har foretningskontor i Trondheim, øvrige selskap i Oslo.

Konsernets eierandeler i felleskontrollert virksomhet 2021

(millioner kroner)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	406	4	86	5	89
Gevinst ved salg av 0,34 % av Samarbeidende Sparebanker AS	-	-	8	-	8
BN Bank ASA	1 056	930	19	7	12
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	20	0	0	0	0
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	1 482	933	114	12	109

Konsernets eierandeler i felleskontrollert virksomhet 2020

(millioner kroner)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	415	5	89	5	83
BN Bank ASA	902	788	16	7	9
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	4	0	0	0	0
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	1 321	793	105	13	92

Felleskontrollert virksomhet er bokført til anskaffelseskost i morbanken.
Konserntall er presentert etter egenkapitalmetoden.

Konsernet har goodwill ved kjøp av aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS som utgjør 100,1 mill.

Balanseført verdi i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2020	2021	(millioner kroner)	2021	2020
220	230	Per 01.01.	528	435
0	19	Tilgang	19	0
0	- 5	Avgang	- 16	0
10	31	Ek-endringer	- 7	1
0	0	Resultatandel	109	125
0	0	Utbetalt utbytte	- 83	- 33
230	275	Balanseført verdi 31.12	549	528

Inntekter fra investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2020	2021	(millioner kroner)	2021	2020
30	83	Resultatført fra Sam.arb Sparebanker AS	97	83
3	0	Resultatført fra BN Bank ASA	12	9
33	83	Sum inntekter	109	92

* I morbank inntektsføres utbytte fra selskapene. På konsern resultatføres resultatandel redusert for reduksjon i selskapenes egenkapital som følge av utbytte.

Oscarsborg festning, Drøbak. Foto: Shutterstock

Spesifikasjon av årets endring på konsern

(millioner kroner)	Tilgang	Avgang	EK-endring	Resultatandel	Utbetalt utbytte
Samarbeidende Sparebanker AS	2	- 16	1	97	- 83
BN Bank ASA	0	0	0	12	0
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	16	0	0		0
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	19	- 16	1	109	- 83

Fordringer og gjeld til felleskontrollerte virksomheter pr. 31.12.

(millioner kroner)	Lån	Innskudd	Ansvarlig lån
Samarbeidende Sparebanker AS	0	0	0
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	0	0	0

Note 40 Vesentlige transaksjoner med nærstående parter

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper. Selskaper klassifisert som datterselskap, fellskontrollert virksomhet eller tilknyttede selskap fremgår av note 39. Videre er SpareBank 1 Gruppen AS inkludert grunnet indirekte eie via Samarbeidende Sparebanker AS.

Mellomværende med konsernledelsen og styret er opplyst om i rapport om lønn til ledende person er i Sparebank 1 Østfold Akershus for 2021. Rapporten er tilgjengelig på våre nettsider: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html.

	Datterselskaper		TS, FKV og andre nærstående	
Lån (millioner kroner)	2021	2020	2021	2020
Lån utestående pr 1.1.	0	0	143	143
Eiendeler klassifisert som holdt for salg (lån)	0	0	0	0
Lån innvilget i perioden / Innfusjonert	0	0	29	0
Tilbakebetaling	0	0	0	0
Utestående lån per 31.12.	0	0	172	143
Innskudd (millioner kroner)				
Innskudd per 1.1.	40	30	0	0
Netto endring	21	11	0	0
Innskudd per 31.12.	62	40	0	0
Renteinntekter	0	0	3	3
Leie av lokaler	11	11	0	0
Driftskostnader (IT, utvikling, markedsføring)	0	0	52	51
Tap ved utlån	0	0	0	0
Nedskrivning aksjer i datterselskap	0	0	0	0
Eiendeler klassifisert som holdt for salg (lån)	0	0	0	0
Rentekostnader	2	2	0	0
Valutahandel	0	0	0	0
Provisjonsinntekt	0	0	0	0
Utstedte garantier og kausjonsansvar	1	1	0	0

Alle lån til nærstående parter er bokført i morbanken.

Note 41 Eierandelskapital- og eierstruktur

Eierandelskapital

Bankens eierandelskapital utgjør 1 239 million kroner fordelt på 12 388 560 egenkapitalbevis, hvert pålydende 100 kroner. Eierandelskapitalen er tatt opp på følgende måte:

År	Endring	Endring i eierandelskapital	Total eierandelskapital	Antall egenkapitalbevis
2007			147	1 472 600
2008			147	1 472 600
2009			147	1 472 600
2010			147	1 472 600
2011	Fondemisjon og tingsinnskudd	782	929	9 288 399
2012			929	9 288 399
2013			929	9 288 399
2014			929	9 288 399
2015	Rettet emisjon og reprasjonemisjon, ansattemisjon	198	1 127	11 267 449
2016			1 127	11 267 449
2017	Rettet emisjon	112	1 239	12 388 560
2018			1 239	12 388 560
2019			1 239	12 388 560
2020			1 239	12 388 560
2021			1 239	12 388 560

Egenkapitalbevisbrøk

(millioner kroner)	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Egenkapitalbevis	1 239	1 239	1 239	1 239	1 239	1 127
Overkursfond	247	247	247	247	247	152
Uttevningfond	1 702	1 556	1 291	1 124	931	725
Andel fond for urealiserte gevinster	16	8	11	8	21	18
Andel annen egenkapital						
A. Sum egenkapitalbeviserens kapital	3 203	3 050	2 787	2 618	2 438	2 022
Grunnfondskapital	218	208	190	178	165	151
Andel fond for urealiserte gevinster	1	1	1	1	1	1
Andel annen egenkapital						
B. Sum sparebankens fond	219	208	190	179	167	152
Egenkapital ekskl. avsatt utbytte og gaver og hybridkapital	3 422	3 258	2 978	2 796	2 604	2 174
Egenkapitalbevisbrøk (A/(A+B))	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,0 %

Egenkapitalbevisiere

Det var 1 304 eiere av egenkapitalbevis pr. 31.12.2021. De 20 største var:	Antall	% andel
1 SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	4 863 436	39,3 %
2 SpareBank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,2 %
3 Pareto Invest As	1 230 977	9,9 %
4 Vpf Eika Egenkapitalbevis	485 578	3,9 %
5 The Bank Of New York Mellon Sa/Nv	209 805	1,7 %
6 Landkreditt Utbytte	200 000	1,6 %
7 Spesialfondet Borea Utbytte	178 819	1,4 %
8 Wenaasgruppen As	120 000	1,0 %
9 Kommunal Landspensjonskasse Gjensi	110 000	0,9 %
10 Catilina Invest As	68 467	0,6 %
11 Foretakskonsulenter As	65 043	0,5 %
12 Bkk Pensjonskasse	64 000	0,5 %
13 Hausta Investor As	60 000	0,5 %
14 Bergen Kommunale Pensjonskasse	60 000	0,5 %
15 Sanden Equity As	53 819	0,4 %
16 Melesio Invest As	51 330	0,4 %
17 J.P. Morgan Bank Luxembourg S.A.	46 000	0,4 %
18 Mp Pensjon Pk	45 292	0,4 %
19 Wikborg Tord Geir	36 001	0,3 %
20 Forsvarets Personellservice	32 217	0,3 %
Sum 20 største	11 107 198	89,7 %
Øvrige egenkapitalbevisbevisiere	1 281 362	10,3 %
Totalt antall egenkapitalbevisbevis (pålydende kr. 100)	12 388 560	100,0 %

Spredning av egenkapitalbevis pr. 31.12.2021

Intervall	Antall eiere	%	Antall Ek-bevis	%
10001–	43	3,30 %	11 489 563	92,7 %
5001–10000	25	1,92 %	163 127	1,3 %
1001–5000	204	15,64 %	430 336	3,5 %
201–1000	504	38,65 %	256 975	2,1 %
0–200	528	40,49 %	48 559	0,4 %
	1 304	100,00 %	12 388 560	100,0 %

Egenkapitalbevisiere fordelt på kommuner pr. 31.12.2021

Kommune	Antall eiere	%	Antall Ek-bevis	%
Fredrikstad	66	5,06 %	47 560	0,4 %
Moss	195	14,95 %	5 039 613	40,7 %
Råde	33	2,53 %	21 548	0,2 %
Vestby	35	2,68 %	27 890	0,2 %
Våler	46	3,53 %	45 709	0,4 %
Halden	37	2,84 %	3 149 035	25,4 %
Sarpsborg	32	2,45 %	17 746	0,1 %
Sum	444	34,05 %	8 349 101	67,4 %
Oslo	246	18,87 %	2 776 529	22,4 %
Øvrige	614	47,09 %	1 262 930	10,2 %
Totalt	1 304	100,00 %	12 388 560	100,0 %

Egenkapitalbevisiere

Det var 1 226 eiere av egenkapitalbevis pr. 31.12.2020. De 20 største var:	Antall	% andel
1 SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	5 038 436	40,7 %
2 SpareBank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,2 %
3 Pareto Invest As	1 101 560	8,9 %
4 Vpf Eika Egenkapitalbevis	362 309	2,9 %
5 Landkreditt Utbytte	228 960	1,8 %
6 The Bank Of New York Mellon Sa/Nv	207 098	1,7 %
7 Bergen Kommunale Pensjonskasse	150 000	1,2 %
8 Pareto Aksje Norge Verdipapirfond	141 053	1,1 %
9 Wenaasgruppen As	120 000	1,0 %
10 Salt Value As	87 764	0,7 %
11 Catilina Invest As	68 467	0,6 %
12 Espedal & Co As	61 876	0,5 %
13 Hausta Investor As	60 000	0,5 %
14 Bkk Pensjonskasse	56 747	0,5 %
15 Foretakskonsulenter As	55 043	0,4 %
16 Sanden As	53 819	0,4 %
17 Melesio Invest As	51 330	0,4 %
18 Mp Pensjon Pk	45 292	0,4 %
19 Sole Active As	43 708	0,4 %
20 Pareto Pensions As	38 000	0,3 %
Sum 20 største	11 097 876	89,6 %
Øvrige egenkapitalbevisbevisiere	1 290 684	10,4 %
Totalt antall egenkapitalbevisbevis (pålydende kr. 100)	12 388 560	100,0 %

Nøkkeltall Egenkapitalbevis morbank

Nøkkeltall (millioner kroner)	2021	2020	2019	2018	2017
Børskurs per egenkapitalbevis (i hele kroner)	348,00	264,00	240,00	195,00	192,00
Antall utstedte EKB (i hele tall)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560
Egenkapitalbeviskapital	1 239	1 239	1 239	1 239	1 239
Børsverdi	4 311	3 271	2 973	2 416	2 379
Utjevningsfond	1 702	1 556	1 291	1 124	931
Overkursfond	247	247	247	247	247
Utbytte per egenkapitalbevis (i hele kroner)	16,20	3,50	12,00	14,60	9,30
Direkte avkastning ¹⁾	4,7 %	1,3 %	5,0 %	7,5 %	4,8 %
Effektiv avkastning ²⁾	38,0 %	11,5 %	29,2 %	9,2 %	21,3 %
Bokført verdi per egenkapitalbevis ³⁾ (i hele kroner)	258,58	246,18	224,98	211,28	196,77
Resultat per egenkapitalbevis ⁴⁾ (i hele kroner)	33,46	27,90	30,49	27,07	24,24
P/E (børskurs/resultat per bevis)	10,40	9,46	7,87	7,20	7,92
P/B etter utdeling (børskurs/bokført EK per bevis)	1,35	1,07	1,07	0,92	0,98
Utdelingsforhold ⁵⁾	49,9 %	15,2 %	41,6 %	50,0 %	35,0 %
Egenkapitalbevisprosent ⁶⁾	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %

1) Utbytte i prosent av børskurs ved årets slutt.
2) Kursstigning gjennom året pluss utbetalt utbytte i prosent av børskurs ved årets begynnelse.
3) Egenkapitalbeviskapitalen, utjevningsfondet og overkursfondet dividert på antall utestående egenkapitalbevis.
4) Egenkapitalbevisenes andel av konsernets resultat etter skatt.
5) Utbytte per bevis i prosent av fortjeneste per bevis. For 2019 ble utbytte endret grunnet koronakrisen og myndighetenes føringer i den forbindelse.
6) Bokført EK til egenkapitalbeviserne i prosent av morbankens EK ved utgangen av året.

Resultat pr egenkapitalbevis	Morbank		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis (kvartalsvis beregning)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis, utvannet (kvartalsvis beregning)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560
Årsresultat	430	304	443	369
Årsresultat fra videreført virksomhet	430	304	443	369
Totalresultat	429	302	442	373
Egenkapitaleiernes andel av årsresultat	402	284	415	346
Egenkapitaleiernes andel av årsresultat fra videreført virksomhet	402	284	415	346
Egenkapitaleiernes andel av totalresultat	401	283	414	349
Pr egenkapialbevis, årsresultat/utvannet årsresultat ⁷⁾	32,49	22,96	33,46	27,90
Pr egenkapialbevis, årsresultat/utvannet årsresultat fra videreført virksomhet ⁷⁾	32,49	22,96	33,46	27,90
Pr egenkapialbevis, totalresultat/utvannet totalresultat ⁷⁾	32,41	22,84	33,38	28,18

7) Resultat delt på gjennomsnittlig egenkapitalbevis, kvartalsvis beregning

Note 42 Eiendeler klassifisert som holdt for salg og virksomhet under avhendelse

Konsernet har ikke eiendeler klassifisert som holdt for salg og/eller virksomhet under avhendelse.

Note 43 Hendelser etter balansedagen

Styret eller bankens ledelse er ikke kjent med hendelser etter 31. desember 2021 som er egnet til å påvirke det fremlagte årsregnskapet.

Erklæring fra styret og administrerende direktør

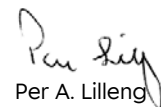
Styret og administrerende direktør har i dag behandlet og fastsatt årsregnskapet og årsberetningen for SpareBank 1 Østfold Akershus og konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus per 31. desember 2021 inklusive sammendratte sammenligningstall pr 31. desember 2020.

Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning er årsregnskapet for 2021 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet pr. 31. desember 2021 og 31. desember 2020.

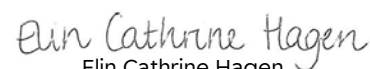
Årsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet. Beskrivelsen av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode, samt beskrivelsen av nærstående vesentlige transaksjoner, gir en rettviseende oversikt.

Moss, 8. mars 2022

I styret for SpareBank 1 Østfold Akershus

Per A. Lilleng
Styreleder

Elin Cathrine Hagen
Styrets nestleder

Vidar Løfshus

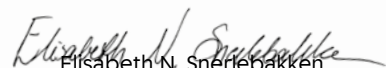
Tom Grip

Unni Marie Rødalen

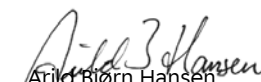
Kristin Utaker

Elisabeth N. Snerlebakken
Ansattes repr.

Øystein U. Larsen
Ansattes repr.

Arild Bjørn Hansen
Adm. direktør

Til generalforsamlingen i Sparebank 1 Østfold Akershus

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Sparebank 1 Østfold Akershus' årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi ble første gang valgt som revisor for Sparebank 1 Østfold Akershus før 2001, og har nå vært revisor sammenhengende i minst 21 år, med gjenvalg på generalforsamlingen den 30. mars 2021.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Virksomheten har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning som har gitt nye fokusområder. Området *Verdien av utlån til kunder* har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært et viktig fokusområde i vår revisjon også i 2021.

Sentrale forhold ved revisjonen	Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen
<i>Verdien av utlån til kunder</i> Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån på grunn av betydningen nedskrivningsvurderingene har for verdien, og det faktum at bruk av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen. Banken rapporterer etter IFRS 9 og nedskrivningsmodellen skal reflektere forventet kredittap. Bruk av modeller for å beregne forventet kredittap omfatter bruk av skjønn. Vi har særlig fokusert på: - klassifisering av porteføljene etter risiko og type segment; - identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittisiko, - hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn;	Ved vår revisjon av forventede tapsavsetninger vurderte og testet vi utformingen og effektiviteten av kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt. Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og utførte relevante revisjonshandlinger rettet mot å sikre: - kalkulasjoner og metode som ble benyttet; - at modellen som ble benyttet, var i henhold til rammeverket og at modellen virket som den skulle; - påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen. Våre revisjonshandlinger ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen eller avvik fra IFRS 9. Vårt arbeid omfattet også tester rettet mot selskapets finansielle rapporteringssystemer relevant for finansiell rapportering. Selskapet benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale IT-systemer. Revisor hos de relevante serviceorganisasjonene er benyttet til å evaluere design og effektivitet av og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering og har rapportert til oss om dette. Revisors testing omfattet blant annet om sentrale beregninger foretatt av kjernesystemet ble utført i tråd med forventningene, herunder renteberegninger og amortiseringer. Testingen omfattet dessuten

- ulike parametere som tapsgrad, og bruk av scenarioer for å hensynta ikke-linearitet.

Bankens utlån er i hovedsak til knyttet finansiering av bolig og eiendomsprosjekter.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Notene 2, 3, 8, 10 og 11 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av selskapets tapsmodell og for hvordan selskapet estimerer sine tapsavsetninger ved hjelp av IFRS 9.

integriteten av data, endringer av og tilgang til systemene.

For å ta stilling til om vi kunne legge informasjonen i revisors rapporter til grunn for våre vurderinger, forsikret vi oss om revisorens kompetanse og objektivitet og gjennomgikk tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. Vi har også selv gjennomført testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til våre egne konkrete revisjonshandlinger.

Våre vurderinger og tester underbygger at vi kunne legge til grunn at dataene som håndteres i- og beregningene som foretas av selskapets eksterne kjernesystem var pålitelige. Dette var et nødvendig grunnlag for vår revisjon.

Vi testet spesielt om modellen klassifiserte utlån i riktig trinn, herunder om lån hadde hatt en vesentlig økning i kredittrisiko. Vi vurderte videre rimeligheten av tapsavsetningene i trinn 1 og 2 ved å sammenligne nivået med andre banker. Virkningen av pandemien, herunder påvirkningen på modellavsetninger, ble diskutert med ledelsen.

For alle utlån hvor det forelå objektive indikasjoner på verdifall og hvor nedskrivningsbeløpet var individuelt beregnet vurderte vi forutsetningene og beregningene ledelsen hadde lagt til grunn for å underbygge nedskrivningsbeløpet. Resultatet av denne testingen av de individuelle nedskrivningene viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av nedskrivningsbeløpene.

Avvik som ble funnet i vår testing var uten vesentlig betydning.

Vi har lest de relevante notene og fant at informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss

(3)

under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.

(4)

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av forskrift om elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Vi har utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet med filnavn sparebank1ostfoldakershus-2021-12-31-nb.xhtml er utarbeidet i overensstemmelse med verdipapirhandelloven § 5-5 og tilhørende forskrift (ESEF-regelverket).

Etter vår mening er årsregnskapet i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for at årsregnskapet utarbeides og offentliggjøres i det felles elektroniske rapporteringsformatet som kreves i ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig for utarbeidelsen og offentliggjøringen.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med det felles elektronisk rapporteringsformat som kreves etter ESEF-regelverket. Vi har utført vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med det felles elektroniske rapporteringsformatet.

Som et ledd i vårt arbeid utførte vi handlinger for å gjøre oss kjent med selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i det felles elektroniske rapporteringsformatet. Vårt arbeid omfattet kontroll av samsvar mellom årsregnskapet i henhold til det felles elektroniske rapporteringsformatet og det reviderte regnskapet i menneskelig lesbart format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Oslo, 8. mars 2022

PricewaterhouseCoopers AS

Erik Andersen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

7. Detaljer knyttet til bærekraft

Galleri F15, Jeløy. Foto: Ole Martin Olsen

GRI-indeks

Global Reporting Initiative (GRI) er den ledende standarden for bærekraftrapportering. GRI-rammeverket består av prinsipper, veiledning og resultatindikatorer som kan brukes av selskaper til å måle og rapportere på økonomiske, miljømessige og sosiale forhold. SpareBank 1 Østfold Akershus har siden 2020 rapportert i henhold til GRI-standarden. Se globalreporting.org for mer informasjon om GRI.

GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Rapportering 2021	Delvis rapportering 2021
Organisasjonsprofil				
102-1	Navn på virksomheten		SpareBank 1 Østfold Akershus	
102-2	De viktigste produktene og/eller tjenestene		Årsrapport: kap. «Om SpareBank 1 Østfold Akershus», side 8.	
102-3	Lokalisering av virksomhetens hovedkontor		Norge: Varnaveien 43E, 1526 Moss.	
102-4	Antall land der virksomheten har virksomhet		1 land, Norge.	
102-5	Eierskap og juridisk selskapsform		Årsrapport: «Egenkapitalbeviset», side 30 og «Eierstyring og selskapsledelse», side 38.	
102-6	Beskrivelse av de markedene virksomheten opererer i		Årsrapport: «Om SpareBank 1 Østfold Akershus», side 8.	
102-7	Virksomhetens størrelse og omfang		Årsrapport: kap. «Om SpareBank 1 Østfold Akershus», side 8.	
102-8	Antall ansatte etter ansettelsestype, ansettelseskontrakt og region, fordelt på kjønn		Årsrapport, kapitlene «Hovedtall og nøkkeltall», side 9, «Medarbeiderne våre», side 52. Det er ingen signifikante variasjoner knyttet til sesong eller annet.	Antall ansatte per kontraktstype er ikke brutt ned på region.
102-9	Beskrivelse av selskapets leverandørkjede		Årsrapport: «Bærekraft i innkjøp», side 248.	
102-10	Vesentlige endringer i løpet av rapporteringsperioden som gjelder størrelse, struktur eller eierskap		Ingen vesentlige endringer knyttet til størrelse, struktur, eierskap eller leverandørkjede.	

GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Rapportering 2021	Delvis rapportering 2021
102-11	Beskrivelse av om og hvordan «føre-var»-prinsippet anvendes i organisasjonen		Årsrapporten: «Ansvarlige utlån», side 81.	
102-12	"Eksterne initiativer, chartre eller prinsipper for det økonomiske, miljømessige eller samfunnsmessige området som organisasjonen støtter eller har gitt sin tilslutning til"		Årsrapport: kap. «Globale initiativer vi støtter og rammeverk vi følger», side 72.	
102-13	Medlemskap i bransjeorganisasjoner eller andre sammenslutninger, og nasjonale/internasjonale lobbyorganisasjoner	SDG 17	Finans Norge. Årsrapport: kap. «Globale initiativer vi støtter og rammeverk vi følger», side 72.	
Strategi				
102-14	Uttalelse fra administrerende direktør		Årsrapport: kap. «Konsernsjefen har ordet», side 4.	
Etikk og integritet				
102-16	Virksomhetens verdier, prinsipper, standarder og normer for adferd	SDG 8 og 16	Årsrapport: «Vårt strategiske fokus», side 20 og «Etikk og anti-korrupsjon», side 95	
Styring og kontroll				
102-18	Virksomhetens styringsstruktur, herunder øverste myndighet og komiteer som er ansvarlige for beslutninger på økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige temaer		Årsrapport: «Eierstyring og selskapsledelse», side 38, «Styrets årsberetning», side 109 og «Vårt strategiske fokus», side 20.	
Interessentanalyse				
102-40	Interessenter som virksomheten er i dialog med	SDG 17	Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 76 og «Interessentdialog», side 244	
102-41	Prosent medarbeidere som er dekket av kollektive tariffavtaler	SDG 8	100% er dekket av kollektive tariffavtaler. Årsrapport: «Medarbeiderne våre», side 52	

GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekrafts-mål (SDG)	Rapportering 2021	Delvis rapportering 2021
102-42	Beskrivelse av hvordan virksomheten velger relevante interessenter	SDG 17	Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 76 og «Interessentdialog», side 244	
102-43	Tilnærming til interessentsamarbeid, inkludert hvor ofte interessentene involveres, fordelt på type og interessentgruppe.			
102-44	Viktige temaer og spørsmål som er blitt tatt opp gjennom dialog med interessenter, og selskapets responside			
Rapporteringspraksis				
102-45	Oversikt over alle enhetene som omfattes av organisasjonens årsregnskap eller tilsvarende dokumenter		Årsrapport: note 1 «Generell informasjon», side 134 og note 39 «Investeringer i konsernselskap og eierinteresser», side 207.	
102-46	Beskrivelse av prosess for å definere rapportens innhold og avgrensninger samt implementering av rapporteringsprinsippene		Årsrapport: «Hvordan lese vår rapport», side 6 og «Vesentlige temaer innen bærekraft», side 80	
102-47	Oversikt over alle tema som er identifisert som vesentlige		Årsrapport: «Vesentlige temaer innen bærekraft», side 80	
102-48	Endring av historiske data fra tidligere rapporter		Ingen.	
102-49	Vesentlige endringer fra forrige rapport med hensyn til innholdets omfang, avgrensning av rapporten eller målemetoder		Ingen.	
102-50	Rapporteringsperiode		2021	
102-51	Dato for utgivelse av forrige rapport		30. mars 2021	
102-52	Rapporteringsfrekvens		Årlig.	
102-53	Kontaktperson for spørsmål vedrørende rapporten eller innholdet		baard.o@sparebank1oa.no	
102-54	Rapporteringsnivå		GRI standard nivå «Core».	
102-55	GRI-indeks		Årsrapport: side 223.	
102-56	Gjeldende praksis for ekstern verifikasjon av rapporteringen			Årsberetning, regnskap og noter er eksternt verifisert av PWC. Bærekraftsinformasjon er ikke revidert i sin helhet.

GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Rapportering 2021	Delvis rapportering 2021
SPESIFIKK INFORMASJON				
VESENTLIGE TEMAER				
Ansvarlig utlån				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		Årsrapport: kap. «Ansvarlig utlån», side 81	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 76 og «Interessentdialog», side 244.	
103-3	Evaluering av styringssystemet		Årsrapport: Kap. «Ansvarlig utlån», side 81	
FS7	Pengeverdien av produkter og tjenester utviklet for å gi en spesifikk sosial fordel	SDG 8.10, 9.4 og 12.6	Årsrapport: Kap. «Ansvarlig utlån», side 81	
FS8	Pengeverdien av produkter og tjenester utviklet for å levere en miljømessig fordel	SDG 9.4, 12.2, 12.6, 12.8, 13.3, 15. a og b		
SØA-1	Andel e-signerte lån		Årsrapport: kap. «Ansvarlig utlån», side 81	
Ansvarlig investering				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG 8.10, 12.6, 12.8, 13.3, 15 a. og b.	Årsrapport: kap. «Ansvarlige investeringer», side 87	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema			
103-3	Evaluering av styringssystemet			
FS10	Andel og antall selskaper i porteføljen som det rapporterende selskapet har samhandlet med om miljømessige eller sosiale forhold			
FS11	Andel og antall selskaper i porteføljen som det rapporterende selskapet har samhandlet med om miljømessige eller sosiale forhold			
Arbeid mot økonomisk kriminalitet				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG: 8 og 16.2, 16.4, 16.5	Årsrapport: kap. «Arbeid mot økonomisk kriminalitet», side 92	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema			
103-3	Evaluering av styringssystemet			

GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Rapportering 2021	Delvis rapportering 2021
205-2	Kommunikasjon og opplæring om policier og prosedyrer knyttet til anti-korrupsjon		Årsrapport: kap. «Arbeid mot økonomisk kriminalitet», side 92	Ikke brutt ned på forretningspartnere og regional tilhørighet
205-3	Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak		Ingen rapporterte, side 97	
Personvern				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG 4, 8, 16.4	Årsrapport: kap. «Personvern», side 98.	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema			
103-3	Evaluerings av styringssystemet			
418-1	Klager angående brudd på kundenes personvern og tap av kundedata		Årsrapport: kap. «Personvern», side 98.	
Bidrag til bærekraftige formål				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG 4.4, 4.7, 11.3, 11a og 11b.	Årsrapport: kap. «Bidrag til bærekraftige formål», side 101.	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema			
103-3	Evaluerings av styringssystemet			
SØA-2	Jevnlig kunderelasjonsmåling som kartlegger våre kunders oppfattelse av vårt bærekraftsarbeid	SDG 4.4, 4.7, 11.3, 11a og 11b.	Årsrapport: kap. «Bidrag til bærekraftige formål», side 101.	
TEMAER				
Miljø				
302-1	Energiforbruk i virksomheten		Årsrapport: «Energi- og klimaregnskap 2021», side 231.	
305-1	Direkte utslipp av klimagasser (Scope 1)	SDG 12.2, 12.6, 12.8, 13.3, 15.a og b	Årsrapport: «Energi- og klimaregnskap 2021», side 231.	
305-2	Indirekte utslipp av klimagasser knyttet til energiforbruk (Scope 2)			
305-3	Andre indirekte utslipp av klimagasser (Scope 3)			
305-4	Intensitet på klimagassutslipp			
307-1	Brudd på lover og regler knyttet til miljø	SDG 13.3 og 16.6	Ingen manglende etterlevelse som banken er kjent med.	

GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Rapportering 2021	Delvis rapportering 2021
Arbeidsforhold				
401-1	Antall nyansettelser og turnover	SGD 8.5, 8.8 og 16.6	Årsrapport: «Medarbeiderne våre», side 52.	
401-2	Fordeler gitt til fulltids-ansatte, men ikke til midlertidige eller deltidsansatte.		«Alle fast ansatte med 20 % stilling eller mer har samme rettigheter og ansattegoder. Vikarer er kun tilsluttet pensjonsordning og yrkesskadeforsikring.»	
401-3	Foreldrepermisjon		Årsrapport: «Medarbeiderne våre», side 52.	
Opplæring				
404-2	Programmer for videreutdanning og overgangen til pensjonistlivværelsen	SDG 4.4, 4.7 og 8.5	Årsrapport: «Medarbeiderne våre», side 52.	
404-3	Prosentandel av ansatte som har regelmessige medarbeidersamtaler		Årsrapport: «Medarbeiderne våre», side 52.	
Mangfold og like muligheter				
405-1	Kjønns sammensetning i styrende organer og ledelsen	SDG 8.5 og 16.6	Årsrapport: kapitlene «Vår organisering», side 33, «Informasjon om styret», side 36, «Medarbeiderne våre» side 52	Vi har ingen registrerte data på annen form for mangfold (som minoriteter og sårbare grupper) for ansatte.
405-2	Lønnsforskjeller mellom menn og kvinner	SDG 8.5 og 16.6	Årsrapport: «Medarbeiderne våre», side 52.	
Ikke diskriminering				
406-1	Antall tilfeller av diskriminering og korrigerende tiltak som er iverksatt	SDG 8.8 og 16.6	Årsrapport: «Medarbeiderne våre», side 52.	

Energi- og klimaregnskap 2021

Hensikten med denne rapporten er å vise en oversikt over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp) som en integrert del av en overordnet klimastrategi. Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energiforbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rapporten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere utvikling over tid.

Rapporten omfatter hele driften til SpareBank 1 Østfold Akershus, konsern og filialer.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer fra både eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Beregningene er basert på den internasjonale standarden «A Corporate Accounting and Reporting Standard», som er utviklet av «The Greenhouse Gas Protocol Initiative», også kalt GHG-protokollen. Dette er den mest anvendte metoden globalt for å måle egne utslipp av klimagasser.

Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser.

Denne rapporten oppsummerer forbruk og utslippsdata fra Scope 1, Scope 2 og Scope 3 for SpareBank 1 Østfold Akershus for 2019, 2020 og 2021.

Reporting Year Energy and GHG Emissions						
Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO ₂ e	Utslippsandel
Elektisitet total						
		1,123.7	34.8	90.5 %		
Elektisitet Nordisk miks		1,123,700.0	kWh	1,123.7	34.8	90.5 %
Fjernvarmested total						
				168.0	1.4	3.8 %
Fjernvarme Moss		168,000.0	kWh	168.0	1.4	3.8 %
Scope 2 total				1,291.7	36.3	94.2 %
Tjenestereiser total						
				-	2.2	5.8 %
Mileage all. el car Nordic		3,437.0	km	-	-	0.1 %
Car (avg. NO fuel mix)		18,534.0	km	-	1.9	5.1 %
Fly innenlands		1,800.0	pkm	-	0.2	0.6 %
Train (NO)		1,600.0	pkm	-	-	0.1 %
Scope 3 total				-	2.2	5.8 %
Total				1,291.7	38.5	100.0 %
KJ				4,650,120,000.0		

Markedsbaserte utslipp i rapporteringsåret

Kategori	Enhet	2021
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	-
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	1.4
Total markedsbasert	tCO ₂ e	3.7

Kommentarer til klimaregnskapet

SpareBank 1 Østfold Akershus hadde i 2021 et totalt klimagassutslipp på 38.5 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Det har vært en reduksjon i klimagassutslippet sammenlignet med 2020 og 2019 som gjenspeiler reiserestriksjoner og påbud om hjemmekontor grunnet Covid-19.

SCOPE 1

Scope 1 er obligatorisk rapportering av direkte utslipp fra fossile kilder knyttet til transport eller stasjonær forbrenning. SpareBank 1 Østfold Akershus har ingen firmabiler og har ikke brukt biofyringsolje i 2021 og har dermed ingen utslipp i Scope 1 for dette året. I 2019 og 2020 hadde SpareBank 1 Østfold Akershus et forbruk av biofyringsolje som ga et klimagassutslipp på 0,1 tCO₂e i 2019 og 0,3 tCO₂e i 2020.

SCOPE 2

Scope 2 er obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til elektrisitet og fjernvarme/-kjøling. SpareBank 1 Østfold Akershus sitt utslipp fra Scope 2 utgjør 61.9 tCO₂e i 2019, 48.5 tCO₂e i 2020 og 36.3 tCO₂e i 2021. Påbudet om hjemmekontor i deler av 2020 og 2021 har bidratt til en reduksjon i strøm og fjernvarmeforbruket. Utslipp fra Scope 2 kan beregnes ved bruk av lokasjonsbasert- eller markedsbasert metode.

- Lokasjonsbasert metode: Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en miks av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.
- Markedsbasert metode: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Siden SpareBank 1 Østfold Akershus har kjøpt opprinnelsesgarantier, gir dette et utslipp fra elektrisitet på 0 tCO₂e ved bruk av markedsbasert metode.

Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot).

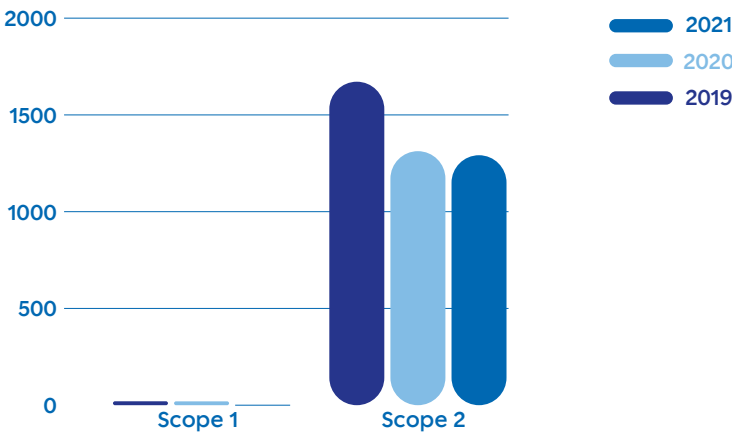
SCOPE 3

Scope 3 er frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til virksomhetens aktiviteter i verdikjeden som går utenfor virksomhetens kontroll. SpareBank 1 Østfold Akershus har inkludert utslipp fra flyreiser i sine Scope 3 beregninger. Utslipp fra flyreiser var 18.4 tCO₂e i 2019, 9.5 tCO₂e i 2020 og 2.2 tCO₂e i 2021. Reduksjonen skyldes i stor grad hjemmekontor og begrenset reiseaktivitet grunnet Covid-19.

Årlige klimagassutslipp

Kategori	Forklaring	2019	2020	2021	% endring fra forrige år
Stasjonær forbrenning total		0.1	0.3	-	421.7 %
Biodiesel (100 %), ME, stationary		0.1	0.3	-	- 100.0 %
Scope 1 total		0.1	0.3	-	- 100.0 %
Elektrisitet total		58.4	46.4	34.8	- 25.0 %
Elektrisitet Nordisk miks		58.4	46.4	34.8	- 25.0 %
Fjernvarmestед total		3.5	2.1	1.4	- 29.6 %
Fjernvarme Moss		3.5	2.1	1.4	- 29.6 %
Scope 2 total		61.9	48.5	36.3	- 25.2 %
Tjenestereiser total		18.4	9.5	2.2	- 76.5 %
Car, electric Nordic		-	0.1	-	- 100.0 %
Car (avg. NO fuel mix)		17.5	-	1.9	100.0 %
Train (NO)		0.1	-	-	-
Fly innenlands		0.9	-	0.2	100.0 %
Car travel		-	9.4	-	- 100.0 %
Mileage all. el car Nordic		-	-	-	100.0 %
Scope 3 total		18.4	9.5	2.2	- 76.5 %
Total		80.5	58.3	38.5	- 33.9 %
Prosentvis endring		100.0 %	- 27.5 %	- 33.9 %	

Årlig energiforbruk (MWh) Scope 1 og 2

Årlige markedsbaserte utslipp

Kategori	Enhet	2019	2020	2021
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	-	-	-
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	3.5	2.1	1.4
Total markedsbasert	tCO ₂ e	22.0	11.9	3.7
Prosentvis endring		100.0 %	- 46.2 %	- 69.0 %

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Navn	Enhet	2019	2020	2021	% endring fra forrige år
Scope 1 + 2 utslipp (tCO ₂ e)		62.0	48.8	36.3	- 25.7 %
Totale utslipp(S1+S2+S3) (tCO ₂ e)	80.5	58.3	38.5	- 33.9 %	
kg CO ₂ e (s1+s2+s3)/årsverk		388.7	275.0	180.8	- 34.3 %
tonn CO ₂ e (s1+s2+s3)/årsverk		0.4	0.3	0.2	- 34.3 %
Årsverk antall årsverk		207.0	212.0	213.0	0.5 %

Metodikk og kilder

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. «A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition», én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som

fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skilles det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderes eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmiks basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitetsforbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk.

I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (marked). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en miks av

energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO_{2e} per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles residual miks, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av seks ulike råstoff etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser:

Department for Business, Energy & Industrial Strategy (2020). Government emission conversion factors for greenhouse gas company reporting (DEFRA)

IEA (2020). CO₂ emission from fuel combustion, International Energy Agency (IEA), Paris.

IEA (2020). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2020). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation, <http://www.iadc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-6-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AIB, RE-DISS (2020). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan være aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.

KLIMAKOMPENSERT
VIRKSOMHET

KLIMASERTIFIKAT 2022

CEMAsys' Klimasertifikat™ er herved utstedt som et bevis på kjøp av klimavoter for frivillig kompensasjon for egne klimagassutslipp. Klimavotene har blitt utstedt i tråd med de relevante standardene sine protokoller og kan spores i registeret med sitt unike serienummer. Dette forhindrer dobbelttelling og at de kan selges flere ganger.

Selskap	SpareBank 1 Østfold Akershus
Kvotene dekker	Klimakompensering for egne utslipp 2021
Volum (tonn CO _{2e})	39
Type	VER (Verified Emission Reduction) - Gold Standards (GS)
Prosjektnavn	Energy Efficiency and Improved Clean Burning Cookstoves in Ghana.
Prosjektreferanse	https://www.vcsprojectdatabase.org/#/project_details/1764

Klimavotene er permanent slettet fra markedet slik at de ikke kan benyttes igjen.

For mer informasjon, se prosjektbeskrivelsen.

Oslo, 09.02.2022

Kjetil Selmer-Olsen

Finansierte utslipp i bedriftsmarkedporteføljen

Konsernet har beregnet finansierte utslipp av CO₂-ekvivalenter fra porteføljen i tråd med overordnet metodikk fra TCFD (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures) og PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials).

På generell basis sier standarden at finansierte utslipp skal allokeres basert på en tilordningsfaktor som definerer hvor mye av kundens totale utslipp et utlån er ansvarlig for:

Finansierte utslipp = $\sum$ tilordningsfaktor * kundens utslipp

For utlån spesifiserer PCAF dette til:

Finansierte utslipp = $\sum$ finansieringsandel av total gjeld og egenkapital * kundens utslipp

Det foreligger lite data på våre kunders utslipp. Disse er estimert med grunnlag i bransjetall for SSB for totale utlån og utslipp.

Det foreligger tilsvarende begrenset med tallgrunnlag for å fastslå kundens totale egenkapital og totale gjeld. Som tilnærming benytter vi bankens interne tall for pantets verdi. Dette har svakheter ettersom panteverdi vil kunne være lavere enn kundens totale egenkapital og gjeld (alt er ikke nødvendigvis pantsatt). Videre er panteverdi ofte konservativt verdsatt i bankens modeller.

For vår beregning har vi dermed benyttet følgende:

Finansierte utslipp = $\sum$ $\frac{\text{utlån}}{\text{pantets verdi}}$ * bransjens utslipp * $\frac{\text{kundens utlån}}{\text{bransjens utlån}}$

(millioner kroner)	Konsern					Bransjetall fra SSB	
	Utlån	Finansieringsandel	Finansierte tCO ₂ e ³⁾	Karbonintensitet ⁴⁾	Andel finansierte av tCO ₂ e ⁵⁾	tCO ₂ e ⁶⁾	Utlån ⁷⁾
Eiendom utleie 1)	4 261	0,56	293	0,07	0,7 %	85 000	692 480
Eiendom prosjekt	1 528	0,51	11 697	7,65	28,2 %	2 186 000	146 816
Landbruk	558	0,52	24 521	43,91	59,2 %	4 913 000	57 773
Varehandel	87	0,48	605	6,98	1,5 %	1 104 000	76 080
Offentlig og sosial tjenesteyting	227	0,56	1	0,01	0,0 %	1 000	89 412
Forretningsmessig tjenesteyting	162	0,49	2	0,01	0,0 %	1 000	36 443
Bygg og anlegg	106	0,52	2 584	24,46	6,2 %	2 186 000	46 844
Øvrig eiendom	153	0,39	7	0,05	0,0 %	85 000	692 480
Industri	52	0,59	261	5,06	0,6 %	666 000	77 701
Transport og lagring	53	0,53	932	17,60	2,3 %	2 255 000	67 968
Øvrige	52	0,57	206	3,95	0,5 %	338 000	48 380
Informasjon og kommunikasjonsteknologi	20	0,64	7	0,35	0,0 %	10 000	18 219
Hotell, restaurant og reiseliv	27	0,52	59	2,23	0,1 %	85 000	19 796
Energiproduksjon og -forsyning	30	0,12	101	3,34	0,2 %	1 670 000	58 196
Verftsindustri	12	0,46	31	2,62	0,1 %	24 000	4 225
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	8	0,40	0	0,00	0,0 %	1 000	89 412
Borettslag	9	0,20	0	0,02	0,0 %	85 000	692 480
Shipping	7	0,57	104	15,79	0,3 %	1 424 000	51 647
Ukjent	0	0,50	0	0,00	0,0 %	338 000	48 380
Offentlig sektor	0	0,50	0	3,49	0,0 %	338 000	48 380
Fiskeri	0	0,50	0	0,00	0,0 %	900 000	84 601
Sum næring	7 350		41 413				

tCO₂e = tonn CO₂-ekvivalenter, dette inkludere CO₂ og øvrige klimagasser omregnet til CO₂-ekvivalenter

1) Inkludert lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS

2) Finansieringsandel viser hvor stor del av totalvirksomheten banken har finansiert. Tallet er basert på interne tall for LTV (lån/panteverdi).

3) Finansierte tCO₂e = Utlån x (Bransjens tCO₂e / Bransjens Utlån) x Finansieringsandel

4) Karbonintensitet = tCO₂e / utlån

5) Er finansierte tCO₂e for bransjen i prosent av totalen

6) Bransjetall for tCO₂e er hentet fra SSB, tabell 09288 «Klimagasser fra norsk økonomisk aktivitet, etter næring, statistikkvariabel, år og komponent»

7) Bransjetall for utlån er hentet fra SSB, tabell 08116» Finansforetak. Utlån (mill. kr), etter låntakernæring, statistikkvariabel, måned og finansforetak»

Klimarisiko

Rapportering på «Task Force on Climate Related Financial Disclosure» (TCFD)

STYRING	STRATEGI	RISIKOSTYRING	MÅL
Beskriv virksomhetens styring av klimarelaterte risikoer og muligheter.	Beskriv faktisk og potensiell påvirkning av klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens operasjoner, strategi og finansiell planlegging.	Beskriv hvordan virksomheten identifiserer, vurderer og håndterer klimarelatert risiko.	Beskriv beregninger og mål som brukes for å vurdere og håndtere relevante klimarelaterte risiko og muligheter.
a) Styrets innsikt i klimarelaterte risikoer og muligheter: Styret i Sparebank 1 Østfold Akershus behandler klimarelaterte problemstillinger løpende gjennom året. Bankens bærekraftstrategi er styregodkjent og revideres årlig. Medlem fra styret deltok i løpet av året samråd med ledergruppen på en risikoworkshop om klimarisiko og TCFD-rapportering. I forbindelse med den interne kapitalvurderingsprosessen er det gjort analyser av fysisk risiko og overgangsrisiko i bedriftsmarkedsporteføljen. Den interne kapitalvurderingsprosessen er styrebehandlet.	a) Hvilke klimarelaterte risikoer og muligheter virksomheten har identifisert på kort, medium og lang sikt: Sparebank 1 Østfold Akershus har i løpet av året gjennomført en risikoworkshop på klimarisiko. I workshopen ble det identifisert flere fysiske risikoer og overgangsrisikoer som banken kan være eksponert mot. Tidshorisontene vi bruker når vi vurderer på hvilket tidspunkt det er sannsynlig at risikoen kan oppstå er: kort (1–10 år), medium (10–30 år) og lang sikt (30–80 år). Eksempler på fysisk risiko banken kan være - eksponering mot er ras, - kvikkleire og flom som påvirker kredittporteføljen - endring i preferanser i leiemarkedet som følge av fysiske konsekvenser - endringer i vilkår for landbrukssektoren - skade på eiendom som krever store tiltak. De fysiske risikofaktorene er relevant allerede nå, og forutsettes å øke i omfang og frekvens over lengre tid hvis ikke tiltak for omstilling settes i verk i samfunnet. Tidshorisonten for når risikoen kan materialisere seg vil her være kort til medium sikt. Videre kan overgangsrisiko påvirke banken ved - endring i boligmarkedets etterspørsel knyttet til energiklassifisering - manglende forsikringer som følge av høyere risiko og prising - tap av markedsandeler, finansiering eller fallende leiepriser Disse risikoene anses å kunne materialisere seg på kort til medium sikt. Vi anser at vi er mest eksponert mot fysisk klimarisiko og overgangsrisiko i vår utlånsportefølje til bedriftsmarkedet og privatmarkedet innfor eiendom og landbruk. Basert på en overordnet analyse ser vi nå at det primært er enkeltobjekter, og liten andel av utlånsporteføljen, som er utsatt for fysiske risikoer. Den fysiske risikoen vil også være ulik mellom geografiske områder og vi vil gjennom vårt nye kartverktøy videreutvikle vårt arbeid og forståelse av dette i 2022. Basert på en overordnet analyse ser vi nå at det primært er enkeltobjekter, og liten andel av utlånsporteføljen, som er utsatt for fysiske risikoer. I 2022 vil vi foreta en utredning av alle disse risikoene hvor vi analyserer omfanget og hvordan de kan påvirke banken finansielt. Dette planlegger vi å gjennomføre gjennom både kvalitative og kvantitative scenarioanalyser, og stresstesting.	a) Virksomhetens prosess for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko: Konsernet gjennomfører årlig en risikoanalyse hvor de viktigste risikoene og mulighetene konsernet står overfor de neste 3-5 årene identifiseres. Klimarisiko er inkludert i denne prosessen. I 2021 har vi i tillegg videreutviklet klimarisikovurderingen for bedriftsmarkedet som vi påbegynte i 2020. Analysen tar for seg fysisk risiko og overgangsrisiko knyttet til bransjene i utlånsporteføljen til bedriftsmarkedet og vi har benyttet norsk klimaservicesenter i vurderingen av fysisk risiko. På kredittområdet har Sparebank 1 Østfold Akershus etablert retningslinjer for vurdering av klimarisiko i kreditt risiko gjennom en intern veiledning som ble etablert i 2020. Gjennom 2021 er det blitt utført videre kompetanseheving innenfor området. I 2022 vil vi videreutvikle klimarisikovurderingen til også å omfatte privatmarkedet, da det foreligger risikosektorer her, spesielt innen eiendom. Retningslinjer for utvikling av nye produkter og tjenester som ble utarbeidet i 2020 er implementert. Denne inneholder krav om vurdering av ESG-risiko ved endring i eksisterende produkter og tjenester, eller nye. Videre har konsernet utarbeidet retningslinjer for markeds- og likviditetsstyring som legger føringer for samfunnsansvar og bærekraft. Disse retningslinjene legger føringer for hvilke investeringer konsernet kan gjøre, herunder begrensninger for investeringer i for eksempel industri. Eksklusjonene er et tiltak for å motvirke eksponering mot høyutslippsbransjer som kan føre til overgangsrisiko. Bankens likviditetsportefølje består utelukkende av investeringer i stat- og statsgaranterte papirer, obligasjoner med fortrinnsrett og norske og nordiske kommuner. Det er utarbeidet strenge retningslinjer for likviditetsstyringen hvor det ikke tillates å investere i egen- eller fremmedkapital i industriselskaper. I 2022 vil vurdering av klimarisiko beskrives mer eksplisitt i retningslinjene på området. I konsernets risikovurderingsprosess for operasjonell risiko benytter vi vårt hendelsesregister. Hendelsesdatabasen følges løpende opp for å sikre læring. For å redusere operasjonell risiko knyttet til kompetanse har vi i 2021 gjennomført opplæringstiltak innen klimarisiko. Det foreligger også retningslinjer på området markeds- og likviditetsrisiko som skal forhindre unødige risikotaking, herunder også eksponering mot klimarisiko. Bankens likviditetsportefølje består utelukkende av stat- og statsgaranterte papirer, obligasjoner med fortrinnsrett	a) Rapporter på beregninger og mål som brukes av virksomheten for å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter, i tråd med strategi og risikohåndteringsprosesser: Konsernet har i 2021 påbegynt arbeidet med å etablere retningslinjer og mål som underbygger bærekraftsstrategien som ble vedtatt i 2020. Dette arbeidet vil videreutvikles i 2022 med å utvikle rapporter på beregninger og mål for å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter.

STYRING	STRATEGI	RISIKOSTYRING	MÅL
b) Ledelsens rolle i vurderingen og håndteringen av klimarelatert risiko og muligheter: Konsernledelsen har dedikert roller og ansvarsområder innen både samfunnsansvar og bærekraft, samt klimarisiko. I vår policy for samfunnsansvar og bærekraft er hovedansvaret for samfunnsansvar og bærekraft blitt tildelt leder for forretningsutvikling og marked. Ansvar for å identifisere og vurdere bærekrafts- og klimarisikoer, samt innarbeidelse av disse i konsernets totale risikostyring ligger hos fagansvarlig for bærekraft. Dette arbeidet og ansvaret skal gjennomføres i samråd med leder for risikostyring. Vurdering av klimarisiko i avdelingene overvåkes av linjeleder (leder bedriftsmarked, leder privatmarked etc.).	b) Hvilken påvirkning har klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens drift, strategi og finansiell planlegging: Klimarisikoene vi har identifisert kan påvirke banken direkte gjennom svekkelse av finansielle resultater. Likevel mener vi, basert på foreløpige analyser, at risikoen for at omfanget blir vesentlig er lav. Vi vil i 2022 analysere dette nærmere gjennom scenarioanalyse og stresstesting av risikoene. Våre produkter og tjenester blir påvirket gjennom at for eksempel utlån til eiendom kan være mer eksponert mot fysisk risiko. Eiendommer eller områder med klimamessige utfordringer kan påvirke verdi på panten. Videre kan boligmarkedet på generell basis endres og etterspørselen etter utlån kan endres. Endringer i klima kan også gi muligheter for å bistå kundene ytterligere med å tilpasse seg endringene som skjer.	b) Virksomhetens prosesser for å håndtere klimarelatert risiko: Konsernets risikovurderingsprosess som er beskrevet i a) benyttes som utgangspunkt for håndtering av klimarisiko. I 2022 vil vi gjennom de planlagte scenarioanalysene og stresstestene som er beskrevet i 2c) arbeide med å identifisere eventuelle ytterligere tiltak for å motvirke klimarisiko, dersom risikoen knyttet til de enkelte hendelsene anses som forhøyet.	b) Rapporter på scope 1, scope 2, og, dersom relevant, scope 3 klimagassutslipp (GHG), og relatert risiko: SpareBank 1 Østfold Akershus har utarbeidet klimaregnskap i henhold til GHG protokollen, hvor Scope 1, Scope 2 og Scope 3 (tjenestereiser) er inkludert for første gang i 2020. Dette er også gjennomført i 2021. Det er ingen vesentlige endringer i egne utslipp fra 2020 til 2021. I 2021 er det også utarbeidet regnskap på Scope 3-utslipp knyttet til utlånsporteføljen. Vi vil fremover utføre dette hvert år og følge trenden på utviklingen.
	c) Ulike scenariers potensielle påvirkning på virksomhetens drift, strategi og finansiell planlegging, inkludert et 2°C-scenario. I 2022 vil Sparebank 1 Østfold Akershus gjennomføre både scenarioanalyse og stresstesting av vår forretningsstrategi mot ulike klimarisikoscenarioer. Vi vil benytte anerkjente scenarioer med tilstrekkelig bredde i temperaturøkning for å fange opp både hvordan overgangsrisikoer på kort til medium sikt påvirker vår strategi og finansielle situasjon, og hvordan fysiske risikoer kan påvirke bankens strategi og finansielle situasjon på medium til lang sikt.	c) Prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko integrert i virksomhetens overordnede risikostyring: Klimarisiko inngår i konsernets helhetlige risikostyring gjennom årlig workshop i konsernledelsen hvorav alle vesentlige risikoer og muligheter gjennomgås. Det er etablert retningslinjer og rutiner for håndtering av klimarisiko innen kredittområdet, produktutvikling og markedsrisiko. I 2022 vil arbeidet med klimarisiko videreutvikles gjennom prioritering og analyse av de identifiserte risikoene, for å kunne enda bedre tilpasse de etablerte retningslinjene til faktisk risikoeksponering. I tillegg vil vi utvide analysene til også å omfatte privatmarkedet	c) Hvilke mål bruker virksomheten for å håndtere klimarelatert risiko og muligheter, samt måloppnåelse: Klimaregnskapet som er utarbeidet for egne og indirekte utslipp i henholdsvis 2020 og 2021 vil analyseres nærmere i tiden fremover. Vi vil etablere mål og KPIer på området for å kunne følge opp utviklingen nærmere i tiden fremover.

Interessentdialog 2021

Banken har en løpende prosess for å identifisere og engasjere interessenter og integrere deres innspill i virksomheten. Nedenfor er en oversikt over vesentlige deler av vår dialog med interessenter i 2021.

INTERESSENT	MØTEPlass FOR DIALOG	VIKTIGSTE TEMAER INTERESSENTENE ER OPPTATT AV	TILTAK KNYTTET TIL TEMAENE
Kunder	Kunderelasjonsmålinger (måler tilfredshet og preferanse), løpende kundetilfredsundersøkelser knyttet til kundesenter privatmarked, kundesenter bedriftsmarked og EiendomsMegler 1. Måling av tilfredshet med samtaler. Forventningsundersøkelse Kundesenter for privatkunder (håndterer henvendelser innen dagligbanktjenester, kreditt og forsikring). Bedriftssenter (kundesenter for bedriftskunder) Lokalkontorer (6 bankkontorer og 7 eiendomsmeglerkontorer i markedsområdet) Kundekommunikasjon i nett- banken, chat og chatbot. Bankens kanaler i sosiale medier.	Kunderelasjonsmålingen til vår bank øker. Kunder som har egen kunderådgiver er mer fornøyde med banken enn de som ikke har det. Dagligbank: Kundevedlikehold, innlogging, kort, betaling/ transaksjoner, lån, direkte over- føring, betalingsavtaler, sparing, samfunnsengasjement. Forsikring: Faktura, info og vilkårsspørsmål, nytt forsikringstilbud/salg, endring av avtaler/ kundeforhold. Bedriftssenteret: Etablere kundeforhold og opprette selskaper, bruk av Nettbank Bedrift og integrering mot regnskapssystemer, finansiering og forsikring. Covid 19: Finne gode løsninger sammen med kunden i en vanskelig periode. Svindel: Det har vært en økende trend knyttet til svindelforsøk i samfunnet, det har resultert i økt pågang fra kundene knyttet til det samme. AHV/legitimasjon: Alle typer spørsmål, kommentarer og synspunkter.»	Vi skal være en relasjonsbank som kombinerer fysisk, lokal og digital betjening. Dette løser vi ved å være lokalt tilstede i bankkontorer, vi har gode digitale løsninger og dyktige rådgivere. Fortløpende svar på de ulike problemstillingene. Covid 19: Løpende dialog med kunder på både privatmarkedet og bedriftsmarkedet. Informasjon er lagt ut i alle bankens kanaler. Når det gjelder den økende trenden knyttet til svindel har vi løpende lagt ut informasjon på hjemmeside og facebook. Det er i tillegg sendt ut nyhetsbrev til kunder om tema. Vi har fokus på forebygging gjennom opplæring og bevisstgjøring av kundene og har laget en egen kommunikasjonsplan som ivaretar dette.
Medarbeidere	Organisasjonsundersøkelse om ansattes tilfredshet Mål og utviklingssamtaler fire ganger i året Allmøter kvartalsvis eller oftere ved behov Avdelingsmøter løpende Ledersamlinger Jevnlig dialog og samarbeidsmøter med tillitsvalgte og verneombud, faste samarbeidsmøter med alle tillitsvalgte, verneombud og ledelsen.	Organisasjonsundersøkelsen viser stabilt høyt engasjement hos medarbeidere. Verdien Bedre-Sammen-Tettpå, er godt kjent og hyppig brukt blant medarbeidere. Det har i 2021 vært gjennomført en revitalisering av innholdet i organisasjonskulturplattformen for bevisstgjøring av handlemåter og adferd både mellom medarbeidere og overfor kunder.	Resultater fra organisasjonsundersøkelsen blir gjennomgått og fulgt opp avdelingsvis. Covid 19 og hjemmekontor: Store deler av organisasjonen har i lange perioder hatt hjemmekontor i 2021. Allmøter har vært arrangert digitalt.
Eiere	Investorpresentasjoner og kapitalmarkedsdager. Representantskapsmøte Børsmeldinger og kvartalsrapporter Nettsider Sosiale medier	Økonomiske resultater, kredittkvalitet, strategisk retning, avkastning på egenkapitalbeviset, utbytte og utsiktene fremover	Kvartalsvise resultatpresentasjoner rettet mot eksisterende eiere, analytikere og potensielle nye investorer.
Leverandører (både leverandører til banken og til alliansen)	E-post og møter.	«Dialog rundt anbud. Oppfølging av retningslinjer innen bærekraft.»	Tydeliggjøring og oppfølging av hva som ligger i våre bærekraftskrav.
Andre SpareBank 1-banker og i fellesutvalg, blant annet innen innkjøp og kapitalforvaltning/fond	«Diskusjonsgrupper på e-post og fysiske møter og faste nettmøter i etablert bærekraftsforum. I tillegg eget bærekraftsforum for SamSpar med faste møter. Spare- og plasseringsutvalget i alliansen. SamSpar har egen representant i utvalget. Kommunikasjonsutvalget (SamSpar rep.) Innkjøpsforum Alliansen (SamSpar rep.)	• Retningslinjer for bærekraft • Operasjonalisering innenfor de ulike avdelingene, krav innen kreditt og implementering av kravene i elektroniske låneprosesser. • Klimarisiko. • Etikk og bærekraft i fondsforvaltning. • Etikk og bærekraft i innkjøp. • Omdømmerisiko knyttet til enkeltsaker og generell praksis. * Rapportering	Forum for bærekraft løfter problem- stillinger av felles interesse i alliansen og ber om konkrete tiltak. Oppfølging av enkeltsaker som fanger offentlighetens oppmerksomhet og blir en omdømmerisiko for bankene. Allianseinnkjøp og bankene stiller klare bærekraftskrav til sine leverandører og følger opp overholdelse av disse. Se mer om vårt bærekraftsarbeid innen innkjøp i kapittel 7 Bærekraft i innkjøp. Eablering av SpareBank 1 Forvaltning for å utarbeide bedre helhetlige løsninger på spareområdet for kundene/interessentene. Videreutvikling av aksjehandelstjenesten. AFR autorisering av digital fondsrådgiver. Aksjefondet Odin Bærekraft ble etablert

INTERESSENT	MØTEPlass FOR DIALOG	VIKTIGSTE TEMAER INTERESSENTENE ER OPPTATT AV	TILTAK KNYTTET TIL TEMAENE
Myndigheter	Kontakt med Finanstilsynet, Datatilsynet, Økokrim, politiet og skatteetaten	Drift GDPR (General Data Protection Regulation) Anti hvitvask (hvitvaskingsloven)	Omfattende arbeide rundt innhenting av kundelegitimasjon og kundeerklæringsskjema for å oppdatere informasjon på alle kunder AHV: Tiltak knyttet til etablering og løpende oppfølging av kundeforhold
Kapitalmarkedet	• Spare- og plasseringsutvalget i SpareBank 1-alliansen. • Bærekraftsrådet i SpareBank 1-alliansen. • Direkte dialog med forvaltere.»	• ESG-temaer knyttet til enkeltsselskaper og fond. • Oppfølging av ESG i fondsdistribusjon.»	Felles retningslinjer i SpareBank 1 utarbeidet. Prosess iverksatt for å følge opp fonds- distribusjon i SB1-alliansen. Dialog har ført til at forvaltere har solgt seg ut av enkelte selskaper. Det er foretatt en ESG-rating av hvert enkelt fond, dette er synlig for innloggede kunder
Ratingbyråer og analytikere	E-post, telefonmøter digitale møter og fysiske møter.	Kredittkvalitet i porteføljen, ESG, egenkapitalavkastning og soliditet. Økende fokus på bærekraft fra ratingbyråer og investorer.	Strategien er revidert i 2021 uten vesentlige endringer. Uttalte mål på egenkapitalavkastning og soliditet står fast. Utbyttepolitikken er uendret. Fokus på kompetanseløft knyttet til bærekraft i hele organisasjonen. Workshops er gjennomført på alle nivå. Det er etablert et internt bærekraftsforum og bærekraft er innarbeidet i alle bankens vesentlige policyer. Fagområdet er styrket med ett årsverk fra og med 1.1.2022.
Konkurrenter	Ulike møteplasser innad i SpareBank 1 Gruppen med diskusjon av felles problemstillinger.	• Rammevilkår for banknæringen. • Klimarisiko. • EU - knyttet til regelverkspakken om bærekraftig finans og revisjon av kapitalkravsregelverket.	Samarbeid knyttet til veikartet og andre felles initiativ. Omdømmerelaterte temaer for finansbransjen.
Interesse-organisasjoner	Formelle og uformelle møter og skriftlig kommunikasjon med blant andre Klima Østfold, Klimapartner Østfold, Østfold Bondelag, Miljøfytårn, NHO Viken, LO Finans avd. Østfold , Handel og Kontor Finans avd. Østfold	Bankens arbeid med bærekraft, hovedakelig i kjernevirksomheten. Naturrisiko, menneskerettigheter, klima- risiko, sirkulærøkonomi, HMS. Kompetansebehov	Faglige innspill fra organisasjonene til bankens bærekraftarbeid for eksempel utarbeidelse av retningslinjer og operasjonalisering av arbeidet. En del av interesseorganisasjonene har vært representert i vår Vesenlighetsanalyse som ble gjennomført i 2020.
Samfunnet, opinionen, offentlige aktører	Ulike bedriftsnettverk. Konferanser og seminarer. Utdanningsmiljøer i markedsområdet	Bærekraft, næringsutvikling. Utdanning, innovasjon	Banken medarrangør på seminar og konferanser. Banken samarbeider med og støtter utdanningsinstitusjoner med midler Stiftelsene: Vi samarbeider med SpareBank 1 stiftelsen Østfold Akershus og Sparebank 1 stiftelsen Halden om noen felles prosjekter og har god og jevnlig dialog rundt vurderingen av gavesøknader.
Samfunnet for øvrig, Ungt Entreprenørskap, ungdoms- og videregående skoler	Barne- og ungdomsskoler i markedsområdet	Heve kunnskapen om økonomi blant unge	Undervisningsopplegg i personlig økonomi
Idrettsklubber, lag og foreninger	Diverse møtearenaer.	Banken sammen med stiftelsene SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akerhus og Sparebank 1 stiftelsen Halden som lokal støttespiller, bidragsyter og inspirator	Byttehelgen.
Hjelpetiltak, eks. Blå Kors, krisesentre, Fontenehuset	Møter, telefoner, foredrag og sosiale medier	Informere om sine tjenester og søke midler.	Ingått avtale med Fontenehuset om arbeidstrening. Banken er pådriver i å anbefale og oppfordre øvrig næringsliv til å inngå tilsvarende avtale. Bidratt med gavemidler til ulike veldedige formål løpende og i form av julegaver.

Bærekraft i innkjøp

Bærekraft i innkjøp omhandler leverandør-
enes bevissthet om sin leverandørkjede
og arbeidet de gjør for å redusere nega-
tiv påvirkning av miljø, sosiale forhold
og etisk forretningsvirksomhet i hele sin
leverandørkjede. SpareBank 1 Østfold
Akerhus stiller krav til leverandørene om
at de har retningslinjer innen bærekraft,
og at disse skal omsettes til handling.

OPPFØLGING AV LEVERANDØRER MED ØKT RISIKO FOR NEGATIV PÅVIRKNING

SpareBank 1 har tidligere gjort en
kategorivis risikovurdering av 249
eksisterende leverandører. Man fant
ved denne gjennomgangen at 91 av
leverandørene har noe eller økt risiko
for negativ påvirkning av miljø, sosiale
forhold og etisk forretningsvirksomhet.
Disse 91 leverandørene ble nærmere

249 leverandører fordelt etter risiko

fulgt opp, og 43 av disse ble identifisert
som aktuelle for ytterligere oppfølging.

Av de 43 leverandører ble tre hoved-
kategorier valgt til nærmere oppfølging:

- IT-relaterte anskaffelser: IT-utstyr
- Administrative anskaffelser: Møbler
- Største leverandører: IT-tjenester og konsulenter

GJENNOMFØRING AV UNDERSØKELSENE

Det ble i 2021 gjennomført to dybde-
undersøkelser innen to innkjøpsområder:
IT-utstyr og IT-tjenester. Leverandørene
ble bedt om å dokumentere sine over-
ordnede retningslinjer, handlingsplaner
og faktisk risiko innen bærekraft i leve-
randørkjeden. Alle leverandørene har
retningslinjer m.m. på plass, mens færre
har lagt frem handlingsplaner. Når det
gjelder faktisk risiko er det mottatt lite
informasjon. Det blir da vanskelig å se
hvilke konkrete områder den enkelte
leverandør bør fokusere på for å
 redusere risiko.

Det blir derfor et satsingsområde i 2022
å følge opp faktisk risiko i leverandør-
kjedene for de leverandørene som alt
er inkludert i undersøkelsen. I tillegg vil
det bli gjennomført nye undersøkelser
for flere leverandører/kategorier.

I tillegg vil bærekraftarbeidet mot nye
leverandører bli forsterket.

Aktivitetsplan for bærekraft i innkjøp			
Mål for 2021	Resultat 2021	Mål for 2022	Mål for 2022-2024
– Ferdigstille handlingsplan og følge opp visse kategorier i Q1 – Følge opp øvrige leverandører Q2 – Q4 – Innføre systemstøtte i bærekraftsarbeidet	– Handlingsplan ferdigstilt – Fulgt opp visse kategorier i Q2-Q4 – Innført systemstøtte	– Compliant med Åpenhetsloven – Oppfølging av visse kategorier – Arbeide med nye leverandører	– Evaluere og videreutvikle arbeidet med bærekraft i innkjøp – Forbedre systemer og oppfølging av leverandørene

Måleparameter 249 eksisterende leverandører	Mål	Resultat		
		2019	2020	2021
Risikovurdering av leverandører	249	249		
Oppfølging av leverandører med økt risiko	91	16	91	
Leverandører for ytterligere oppfølging	43			6*
Leverandører med avtalt forbedring eller oppsagt avtale	n/a			

*) Til dybdeundersøkelser ble det valgt ut 6 leverandører innen IT-utstyr og IT-tjenester. I 2022 vil disse bli ytterligere fulgt opp angående faktisk risiko.

